

2020

Ετήσια έκθεση
σχετικά με τις κοινές επιχειρήσεις της ΕΕ
για το οικονομικό έτος 2020

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ
ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ
ΣΥΝΕΔΡΙΟ

EL

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxembourg
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ

Τηλ: +352 4398-1
Πληροφορίες: eca.europa.eu/el/Pages/ContactForm.aspx
Ιστότοπος: eca.europa.eu
Twitter: @EJAuditors

Περισσότερες πληροφορίες για την Ευρωπαϊκή Ένωση παρέχονται από το διαδίκτυο (<http://europa.eu>).

Λουξεμβούργο: Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 2021

PDF

ISBN 978-92-847-6948-3

doi:10.2865/76

QJ-06-21-126-EL-N

Περιεχόμενα

Ακρωνύμια	4
Κεφάλαιο 1 Οι κοινές επιχειρήσεις της ΕΕ και ο έλεγχος του ΕΕΣ	7
Εισαγωγή	8
Οι κοινές επιχειρήσεις της ΕΕ	10
Ο έλεγχός μας	27
Κεφάλαιο 2 Επισκόπηση των αποτελεσμάτων του ελέγχου	33
Εισαγωγή	34
Ο ετήσιος έλεγχος για το οικονομικό έτος 2020 οδήγησε στη διατύπωση ελεγκτικών γνωμών χωρίς επιφύλαξη για όλες τις κοινές επιχειρήσεις	35
Οι παρατηρήσεις μας αφορούν αρκετά ζητήματα που επιδέχονται βελτίωση	38
Αποτελέσματα ελέγχου στο πλαίσιο άλλων πρόσφατων δημοσιεύσεων του ΕΕΣ που σχετίζονται με τις κοινές επιχειρήσεις	66
Κεφάλαιο 3 Δηλώσεις αξιοπιστίας των κοινών επιχειρήσεων της ΕΕ	69
3.1. Πληροφορίες προς υποστήριξη των δηλώσεων αξιοπιστίας	70
Κοινές επιχειρήσεις που υλοποιούν προγράμματα-πλαίσιο της ΕΕ	74
3.2. Κοινή Επιχείρηση του ερευνητικού προγράμματος διαχείρισης της εναέριας κυκλοφορίας στο πλαίσιο του Ενιαίου Ευρωπαϊκού Ουρανού (SESAR)	75
3.3. Κοινή Επιχείρηση Clean Sky (Clean Sky)	85
3.4. Κοινή Επιχείρηση της πρωτοβουλίας για τα καινοτόμα φάρμακα (ΠΚΦ)	95
3.5. Κοινή Επιχείρηση «Κυψέλες καυσίμου και υδρογόνο» (ΚΚΥ)	104

3.6. Κοινή Επιχείρηση «Ηλεκτρονικά συστατικά στοιχεία και συστήματα για την ευρωπαϊκή πρωτοπορία» (ECSEL)	113
3.7. Κοινή Επιχείρηση Βιομηχανιών Βιοπροϊόντων (BBI)	126
3.8. Κοινή επιχείρηση Shift2Rail (S2R)	137
3.9. Κοινή Επιχείρηση για την ευρωπαϊκή υπολογιστική υψηλών επιδόσεων (EuroHPC)	145
Κοινή Επιχείρηση που λειτουργεί στο πλαίσιο της ΕΥΡΑΤΟΜ	152
3.10. Ευρωπαϊκή Κοινή Επιχείρηση για τον ITER και την ανάπτυξη της ενέργειας από σύντηξη (F4E)	153

Ακρωνύμια

Στην κατάσταση αυτή περιλαμβάνονται τα ακρωνύμια των κοινών επιχειρήσεων της ΕΕ και των λοιπών οργάνων της Ένωσης που καλύπτονται από την παρούσα έκθεση.

Ακρωνύμιο	Πλήρης ονομασία
7ο ΠΠ	Έβδομο πρόγραμμα-πλαίσιο για την έρευνα και την τεχνολογική ανάπτυξη (2007-2013)
ΑΕΕ	Αποσπασμένος εθνικός εμπειρογνώμονας
ΓΔ RTD	Γενική Διεύθυνση Έρευνας και Καινοτομίας
ΔΕΔ-Μ	Πρόγραμμα Διευρωπαϊκού Δικτύου Μεταφορών
ΔΟ ITER	Διεθνής Οργανισμός Ενέργειας από Σύντηξη ITER
ΔΠΕ	Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου της IFAC
ΕΑΧ	Εθνική αρχή χρηματοδότησης
ΕΒΠ	Ενιαία βασική πράξη για τη σύσταση κοινών επιχειρήσεων στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη»
ΕΕΕΔ	Εισφορές σε είδος για επιχειρησιακές δραστηριότητες
ΕΕΣΔ	Εισφορές σε είδος για συμπληρωματικές δραστηριότητες
ΕΙΤ	Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο Καινοτομίας και Τεχνολογίας
ΕΟ	Εκτελεστικός Οργανισμός
ΕΤΕ	Επίπεδο τεχνολογικής ετοιμότητας
ΕΥΡΑΤΟΜ	Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας
ΚΕ	Κοινή Επιχείρηση
ΜΣΕ	Μηχανισμός «Συνδέοντας την Ευρώπη»
«Ορίζων 2020»	Πρόγραμμα-πλαίσιο για την έρευνα και την καινοτομία «Ορίζων 2020» (2014-2020)
ΠΔΠ	Πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο

Ακρωνύμιο	Πλήρης ονομασία
ΠΚΦ	Κοινή Επιχείρηση της πρωτοβουλίας για τα καινοτόμα φάρμακα
ΣΕΣ	Σχέδιο επιχειρησιακής συνέχειας
ΣΛΕΕ	Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΤΠΕ	Τεχνολογία πληροφοριών και επικοινωνιών
ABAC	Κεντρικό σύστημα χρηματοπιστωτικών πληροφοριών για τη λογιστική σε δεδουλευμένη βάση της Επιτροπής
ARES	Κεντρικό σύστημα διαχείρισης εγγράφων της Επιτροπής
ARTEMIS	Κοινή Επιχείρηση ARTEMIS για την υλοποίηση κοινών τεχνολογικών πρωτοβουλιών στα ενσωματωμένα συστήματα υπολογιστών
BBI	Κοινή Επιχείρηση Βιομηχανιών Βιοπροϊόντων
CAS	Κοινή Υπηρεσία Ελέγχου της ΓΔ RTD της Επιτροπής
CFS	Πιστοποιητικό οικονομικών καταστάσεων
COMPASS	Κεντρική ηλεκτρονική λύση της Επιτροπής για τη διαχείριση των επιχορηγήσεων
COSO	Επιτροπή επιχορήγησης οργανισμών της Επιτροπής Treadway (The Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission)
CS	Κοινή Επιχείρηση Clean Sky
DRP	Σχέδιο αποκατάστασης της λειτουργίας έπειτα από καταστροφή
EASA	Ευρωπαϊκός Οργανισμός Ασφάλειας της Αεροπορίας
ECSEL	Κοινή Επιχείρηση «Ηλεκτρονικά συστατικά στοιχεία και συστήματα»
ΕΕ	Ευρωπαϊκή Ένωση
ENIAC	Γνωμοδοτικό συμβούλιο για την ευρωπαϊκή πρωτοβουλία στη ναυοηλεκτρονική
EUAN	Δίκτυο των οργανισμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Ακρωνύμιο	Πλήρης ονομασία
EuroHPC	Κοινή Επιχείρηση για την ευρωπαϊκή υπολογιστική υψηλών επιδόσεων
EVM	Διαχείριση δεδουλευμένης αξίας (Earned value management)
F4E	Κοινή Επιχείρηση «Σύντηξη για ενέργεια»
GB	Διοικητικό συμβούλιο
ICF	Πλαίσιο εσωτερικού ελέγχου της Επιτροπής του 2017 (Internal Control Framework)
IFAC	Διεθνής Ομοσπονδία Λογιστών (International Federation of Accountants)
INTOSAI	Διεθνής Οργανισμός των Ανώτατων Οργάνων Ελέγχου
ISSAI	Διεθνή Πρότυπα των Ανώτατων Οργάνων Ελέγχου του INTOSAI
ITER	Διεθνής θερμοπυρηνικός πειραματικός αντιδραστήρας (International Thermonuclear Experimental Reactor)
KKY	Κοινή Επιχείρηση «Κυψέλες καυσίμου και υδρογόνο»
MUS	Δειγματοληψία νομισματικής μονάδας (Monetary Unit Sampling)
OLAF	Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης
PMO	Γραφείο Διαχείρισης και Εκκαθάρισης των Ατομικών Δικαιωμάτων
RAO	Αρμόδιος διατάκτης
S2R	Κοινή Επιχείρηση Shift2Rail (Ευρωπαϊκή πρωτοβουλία για τους σιδηροδρόμους)
SESAR	Κοινή Επιχείρηση του ερευνητικού προγράμματος διαχείρισης της εναέριας κυκλοφορίας στο πλαίσιο του Ενιαίου Ευρωπαϊκού Ουρανού

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ
ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ
ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Κεφάλαιο 1

Οι κοινές επιχειρήσεις της ΕΕ και ο έλεγχος του

ΕΕΣ

Εισαγωγή

1.1. Το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο (ΕΕΣ) είναι ο εξωτερικός ελεγκτής των οικονομικών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ)¹. Με την ιδιότητα αυτή, ενεργούμε ως ο ανεξάρτητος θεματοφύλακας των οικονομικών συμφερόντων των πολιτών της Ένωσης, συμβάλλοντας στη βελτίωση της δημοσιονομικής διαχείρισης της ΕΕ. Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το έργο μας παρατίθενται στις εκθέσεις δραστηριοτήτων μας, τις ετήσιες εκθέσεις μας σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού της ΕΕ, τις ειδικές εκθέσεις μας, τις επισκοπήσεις μας και τις γνώμες που διατυπώνουμε επί νέας ή επικαιροποιούμενης νομοθεσίας της ΕΕ ή επί άλλων αποφάσεων με επιπτώσεις στη δημοσιονομική διαχείριση.

1.2. Στο πλαίσιο της εντολής αυτής, προβαίνουμε σε εξέταση των ετήσιων λογαριασμών, καθώς και των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται, των κοινών επιχειρήσεων της ΕΕ (που αναφέρονται συλλογικά ως «κοινές επιχειρήσεις» ή «ΚΕ»), οι οποίες αποτελούν συμπράξεις δημόσιου και ιδιωτικού τομέα που συστήνονται δυνάμει του άρθρου 187 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) και, στην περίπτωση της ΚΕ «Σύντηξη για ενέργεια» (F4E), των άρθρων 45 έως 51 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας (Συνθήκη Ευρατόμ).

1.3. Στην παρούσα έκθεση παρουσιάζονται τα αποτελέσματα του ελέγχου στον οποίο υποβάλαμε τις ΚΕ για το οικονομικό έτος 2020. Η έκθεση διαρθρώνεται ως εξής:

- ο στο κεφάλαιο 1 περιγράφονται οι ΚΕ και η φύση του ελέγχου μας·
- ο στο κεφάλαιο 2 παρουσιάζονται τα συνολικά αποτελέσματα του ελέγχου·
- ο στο κεφάλαιο 3 παρατίθεται η δήλωση αξιοπιστίας για καθεμία από τις εννέα ΚΕ, συνοδευόμενη από τις γνώμες και τις παρατηρήσεις μας, πρώτον, σχετικά με την αξιοπιστία των ετήσιων λογαριασμών τους και, δεύτερον, σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται, συμπεριλαμβανομένων όλων των ζητημάτων και των παρατηρήσεων που δεν θέτουν υπό αμφισβήτηση τις εν λόγω γνώμες.

---

¹ Βλέπε άρθρα 285 έως 287 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), ΕΕ C 326 της 26.10.2012, σ. 169-171.

1.4. Συνολικά, με τον έλεγχο στον οποίο υποβάλαμε τις ΚΕ για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2020 επιβεβαιώθηκαν τα θετικά αποτελέσματα που είχαμε αναφέρει τα προηγούμενα χρόνια. Στο πλαίσιο των δηλώσεων αξιοπιστίας που εκδώσαμε για κάθε ΚΕ, διατυπώσαμε:

- ελεγκτικές γνώμες χωρίς επιφύλαξη σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών και των εννέα ΚΕ, και
- ελεγκτικές γνώμες χωρίς επιφύλαξη σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί και των εννέα ΚΕ.

1.5. Ωστόσο, αναλύσαμε ζητήματα για τα οποία υπάρχει ακόμη περιθώριο βελτίωσης στις ενότητες περί λοιπών θεμάτων, καθώς και στις παρατηρήσεις που δεν θέτουν υπό αμφισβήτηση τις ελεγκτικές γνώμες.

Οι κοινές επιχειρήσεις της ΕΕ

Οι συμπράξεις δημόσιου και ιδιωτικού τομέα αποτελούν ένα ισχυρό εργαλείο για την ενίσχυση της έρευνας και της καινοτομίας στην Ευρώπη

1.6. Οι ΚΕ αποτελούν συμπράξεις μεταξύ της Επιτροπής και μελών του κλάδου, και σε ορισμένες περιπτώσεις και ερευνητικών ή διακυβερνητικών οργανισμών, οι οποίες συστήνονται δυνάμει του άρθρου 187 ΣΛΕΕ ή, στην περίπτωση της ΚΕ F4E, των άρθρων 45 έως 51 της Συνθήκης Ευρατόμ, και αποσκοπούν στη στήριξη έργων προσανατολισμένων στην αγορά σε στρατηγικούς τομείς έρευνας και καινοτομίας. Το **γράφημα 1.1** απεικονίζει τις εννέα ΚΕ με τους συγκεκριμένους τομείς έρευνας και καινοτομίας στους οποίους δραστηριοποιείται έκαστη.

Γράφημα 1.1 – Οι κοινές επιχειρήσεις της ΕΕ

Πηγή: ΕΕΣ.

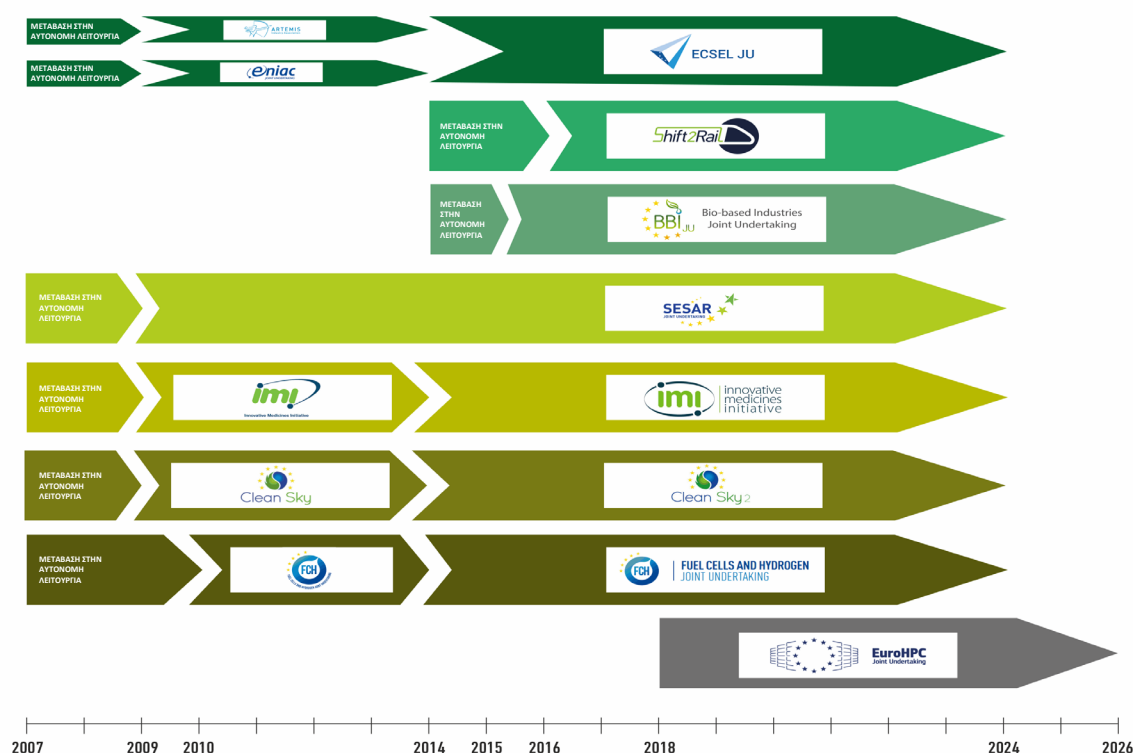
1.7. Διαθέτοντας έκαστη διακριτή νομική προσωπικότητα, κάθε ΚΕ διαμορφώνει το δικό της θεματολόγιο έρευνας και χορηγεί χρηματοδότηση, κυρίως μέσω προσκλήσεων υποβολής προτάσεων. Εξαιρέση αποτελεί η ΚΕ F4E, η οποία είναι υπεύθυνη για την παροχή της εισφοράς της ΕΕ στο έργο του διεθνούς θερμοπυρηνικού πειραματικού αντιδραστήρα (ITER), καθώς και η ΚΕ για την ευρωπαϊκή υπολογιστική υψηλών επιδόσεων (EuroHPC), η οποία κατά κύριο λόγο διοργανώνει διαδικασίες σύναψης συμβάσεων για την αγορά και τη συντήρηση ευρωπαϊκών υπερυπολογιστών.

1.8. Στο πλαίσιο του έβδομου προγράμματος-πλαisiού για την έρευνα και την τεχνολογική ανάπτυξη (7ο ΠΠ), το Συμβούλιο εξέδωσε, βάσει πρότασης της Επιτροπής, κανονισμούς για τη σύσταση των πρώτων έξι ΚΕ: Ερευνητικό πρόγραμμα

διαχείρισης της εναέριας κυκλοφορίας στο πλαίσιο του Ενιαίου Ευρωπαϊκού Ουρανού (SESAR), Clean Sky (CS), Πρωτοβουλία για τα καινοτόμα φάρμακα (ΠΚΦ), Κυψέλες καυσίμου και υδρογόνο (ΚΚΥ), Ναυηλεκτρονική (ENIAC) και Ενσωματωμένα συστήματα (ARTEMIS).

1.9. Η διάρκεια όλων των ΚΕ που συστάθηκαν στο πλαίσιο του 7ου ΠΠ παρατάθηκε το 2014 βάσει του προγράμματος «Ορίζων 2020» για μία επιπλέον δεκαετία (ήτοι έως το 2024) και η συνολική οικονομική εισφορά της ΕΕ στις ΚΕ διπλασιάστηκε. Επιπλέον, δημιουργήθηκαν δύο νέες ΚΕ [Βιομηχανίες βιοπροϊόντων (BBI) και Shift2Rail (S2R)] ενώ οι ΚΕ ARTEMIS και ENIAC συγχωνεύθηκαν σε μία, την ΚΕ «Ηλεκτρονικά συστατικά στοιχεία και συστήματα για την ευρωπαϊκή πρωτοπορία» (ECSEL) (βλέπε [γράφημα 1.2](#)).

Γράφημα 1.2 – Εξέλιξη των ευρωπαϊκών κοινών επιχειρήσεων

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, βάσει των κανονισμών του Συμβουλίου για τη σύσταση των ΚΕ, κατόπιν επεξεργασίας από το ΕΕΣ.

1.10. Οι επιμέρους ΚΕ διαφέρουν ως προς τους τομείς έρευνας και καινοτομίας στους οποίους δραστηριοποιούνται, τους στόχους τους και τη χρηματοδότησή τους. Στον [πίνακα 1.1](#) παρουσιάζονται συνοπτικά οι εννέα υφιστάμενες ΚΕ.

Πίνακας 1.1 – Συνοπτική παρουσίαση των κοινών επιχειρήσεων της ΕΕ

Κοινή Επιχείρηση		Τομέας έρευνας	Έτος απόκτησης αυτονομίας	Οριστικός προϋπολογισμός του 2020 (σε εκατ. ευρώ)	Συνολικός αριθμός υπαλλήλων στο τέλος του 2020 (έκτακτοι και συμβασιαίοι υπάλληλοι, αποσπασμένοι εθνικοί εμπειρογνώμονες)	Πρόγραμμα-πλαίσιο για την έρευνα με πληρωμές το 2020	Συνεργαζόμενες ΓΔ
SESAR	ΚΕ του ερευνητικού προγράμματος διαχείρισης της εναέριας κυκλοφορίας στο πλαίσιο του Ενιαίου Ευρωπαϊκού Ουρανού	Διαχείριση της εναέριας κυκλοφορίας	2007	119,5	42	«Ορίζων 2020», ΜΣΕ	ΓΔ MOVE
CLEAN SKY	ΚΕ Clean Sky	Πράσινο αεροσκάφος	2006	356,6	44	«Ορίζων 2020»	ΓΔ RTD
ΠΚΦ	Πρωτοβουλία για τα καινοτόμα φάρμακα	Καινοτόμα φάρμακα	2009	241,6	56	7ο ΠΠ, «Ορίζων 2020»	ΓΔ RTD
ΚΚΥ	ΚΕ «Κυψέλες καυσίμου και υδρογόνο»	Κυψέλες καυσίμου και υδρογόνο	2010	103,8	29	7ο ΠΠ, «Ορίζων 2020»	ΓΔ RTD
ECSEL	ΚΕ «Ηλεκτρονικά συστατικά στοιχεία και συστήματα για την ευρωπαϊκή πρωτοπορία»	Ηλεκτρονικά συστατικά στοιχεία και συστήματα	2014	215,8	31	7ο ΠΠ, «Ορίζων 2020»	ΓΔ CONNECT
BBI	ΚΕ Βιομηχανιών Βιοπροϊόντων	Βιομηχανίες βιοπροϊόντων	2015	196,6	23	«Ορίζων 2020»	ΓΔ RTD
S2R	ΚΕ Shift2Rail, Καινοτόμες λύσεις σιδηροδρομικών προϊόντων	Ευρωπαϊκή σιδηροδρομική κυκλοφορία	2016	75,8	24	«Ορίζων 2020»	ΓΔ MOVE
EuroHPC	ΚΕ για την ευρωπαϊκή υπολογιστική υψηλών επιδόσεων	Ανάπτυξη υπερυπολογιστών και της επεξεργασίας μαζικών δεδομένων	2020	181,5	15	«Ορίζων 2020», ΜΣΕ	ΓΔ CONNECT
F4E	Σύντηξη για ενέργεια (ITER)	Ανάπτυξη και επίδειξη της ενέργειας από σύντηξη	2008	816,4	453	Ευρατόμ	ΓΔ ENER
TOTAL	-	-	-	2 308	717	-	-

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει στοιχείων των ΚΕ.

Οι ΚΕ που λειτουργούν στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020»

1.11. Οι εν λόγω ΚΕ υλοποιούν συγκεκριμένα τμήματα της στρατηγικής έρευνας και καινοτομίας του προγράμματος «Ορίζων 2020» στους τομείς των μεταφορών, της ενέργειας, της υγείας, των βιομηχανιών βιοπροϊόντων, καθώς και των ηλεκτρονικών συστατικών στοιχείων και συστημάτων.

1.12. Η ΚΕ Clean Sky (CS) αναπτύσσει νέες γενιές οικολογικότερων αεροσκαφών. Στα κύρια επιτεύγματά της συγκαταλέγονται μέχρι στιγμής το πρόγραμμα επίδειξης ανοικτού στροφέιου, οι πτέρυγες στρωτής ροής, τα καινοτόμα πτερύγια στροφέιου και ένας κινητήρας υψηλής συμπίεσης για ελαφρά ελικόπτερα, οι καινοτόμοι αισθητήρες ανίχνευσης πάγου και προηγμένα ηλεκτρονικά συστήματα αεροσκαφών.

1.13. Στόχος της ΚΕ της πρωτοβουλίας για τα καινοτόμα φάρμακα (ΠΚΦ) είναι η επιτάχυνση της ανάπτυξης καινοτόμων φαρμάκων, ιδίως σε τομείς στους οποίους υπάρχουν ανικανοποίητες ιατρικές ή κοινωνικές ανάγκες. Τα κύρια επιτεύγματά της περιλαμβάνουν έως τώρα ένα πανευρωπαϊκό δίκτυο εκατοντάδων νοσοκομείων και εργαστηρίων για την προώθηση της ανάπτυξης των αντιβιοτικών, δοκιμές για τη βελτίωση της ασφάλειας των φαρμάκων, μια νέα προσέγγιση για τις κλινικές δοκιμές για θεραπείες της άνοιας, την καλύτερη κατανόηση των βαθύτερων αιτιών ασθενειών

όπως ο διαβήτης, η ρευματοειδής αρθρίτιδα και το σοβαρό άσθμα, καθώς και την ανάπτυξη θεραπευτικών αγωγών και διαγνωστικών δοκιμών για την καταπολέμηση των λοιμώξεων από τον κορονοϊό.

1.14. Η ΚΕ Shift2Rail (S2R) επιδιώκει την καινοτομία στον σιδηροδρομικό τομέα για τη δημιουργία του Ενιαίου Ευρωπαϊκού Σιδηροδρομικού Χώρου. Στους κύριους στόχους της περιλαμβάνεται η μείωση κατά το ήμισυ του κόστους του κύκλου ζωής του συστήματος σιδηροδρομικών μεταφορών, ο διπλασιασμός της σιδηροδρομικής δυναμικότητας και η αύξηση της αξιοπιστίας και της χρονικής συνέπειας έως και κατά 50 %.

1.15. Η ΚΕ του ερευνητικού προγράμματος διαχείρισης της εναέριας κυκλοφορίας στο πλαίσιο του Ενιαίου Ευρωπαϊκού Ουρανού (SESAR) αναπτύσσει την επόμενη γενιά συστημάτων διαχείρισης της εναέριας κυκλοφορίας, σύμφωνα με το όραμα που περιγράφεται στο γενικό πρόγραμμα για τη διαχείριση της εναέριας κυκλοφορίας στην Ευρώπη, και παρέχει υπηρεσίες συντονισμού σε ευρωπαϊκό επίπεδο για την παγκόσμια διαλειτουργικότητα στο πλαίσιο του Διεθνούς Οργανισμού Πολιτικής Αεροπορίας. Τα κύρια επιτεύγματά της περιλαμβάνουν μέχρι στιγμής την πρώτη πτήση σε τέσσερις διαστάσεις (3 διαστάσεις + χρόνος), υπηρεσίες πύργου ελέγχου εξ αποστάσεως, την ελεύθερη δρομολόγηση για τη μείωση των εκπομπών πτήσεων και καυσίμων, και την αδιάλειπτη ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ όλων των παρόχων και χρηστών πληροφοριών ATM.

1.16. Η ΚΕ «Κυψέλες καυσίμου και υδρογόνο» (ΚΚΥ) αναπτύσσει καθαρές λύσεις για τη μεταφορά, την ενέργεια και την αποθήκευση. Στα κυριότερα επιτεύγματά της συγκαταλέγονται μέχρι στιγμής η διάδοση της χρήσης λεωφορείων που κινούνται με κυψέλες καυσίμου για την ανάπτυξη καθαρών δημόσιων μεταφορών, η καθιέρωση αλυσίδας αξίας της ΕΕ για στοίβες κυψελών καυσίμου με βελτιωμένες επιδόσεις και μειωμένο κόστος, η ανάπτυξη της τεχνολογίας ηλεκτρόλυσης για την παραγωγή πράσινου υδρογόνου, η ανάπτυξη και η εμπορική εκμετάλλευση πολύ μικρών μονάδων συνδυασμένης παραγωγής θερμότητας και ηλεκτρικής ενέργειας (mCHP) για την παροχή οικιακής θέρμανσης και ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και η βελτίωση των επιδόσεων και της ανθεκτικότητας των υλικών και η μείωση του κόστους για τις συνιστώσες και τα συστήματα. Από το 2016, η ΚΕ ΚΚΥ προωθεί επίσης την πρωτοβουλία «Περιφέρειες», στην οποία συμμετέχουν περισσότερες από 90 περιφέρειες και πόλεις, καθώς και 55 εταιρείες του κλάδου, η οποία ενθαρρύνει τις συνεργίες και τις προσπάθειες έξυπνης εξειδίκευσης στην Ευρώπη.

1.17. Η ΚΕ Βιομηχανιών Βιοπροϊόντων (BBI) υλοποιεί ένα πρόγραμμα δραστηριοτήτων έρευνας και καινοτομίας στην Ευρώπη, στο πλαίσιο του οποίου

αξιολογείται η διαθεσιμότητα ανανεώσιμων βιολογικών πόρων που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την παραγωγή βιοϋλικών και, επί της βάσης αυτής, υποστηρίζει τη δημιουργία βιώσιμων αξιακών αλυσίδων στον κλάδο των βιοπροϊόντων. Στα κύρια επιτεύγματά της περιλαμβάνονται μέχρι στιγμής η παραγωγή μιας σειράς καινοτόμων βιοπροϊόντων.

1.18. Η ΚΕ «Ηλεκτρονικά συστατικά στοιχεία και συστήματα για την ευρωπαϊκή πρωτοπορία» (ECSEL) αποτελεί ένα τριμερές - ΕΕ / ενώσεις του κλάδου / συμμετέχοντα κράτη - πρόγραμμα χρηματοδότησης που υποστηρίζει τα ηλεκτρονικά συστατικά στοιχεία και συστήματα παγκόσμιας κλάσης. Συμβάλλει ουσιαστικά στη διαμόρφωση της ψηφιακής καινοτομίας προωθώντας έξυπνες και βιώσιμες λύσεις σε τομείς καίριας σημασίας, όπως η κινητικότητα, η υγεία, το περιβάλλον, η ενέργεια και η ψηφιακή κοινωνία. Ως εκ τούτου, αποτελεί ένα στρατηγικό πρόγραμμα ανταποκρινόμενο στους στόχους της «Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας» και της «Ευρώπης έτοιμης για την ψηφιακή εποχή», τονώνοντας παράλληλα τη συνολική ανταγωνιστική κατασκευαστική ικανότητα της ΕΕ.

1.19. Η ΚΕ για την ευρωπαϊκή υπολογιστική υψηλών επιδόσεων (EuroHPC) αποτελεί κοινή πρωτοβουλία μεταξύ της ΕΕ και άλλων ευρωπαϊκών χωρών για την ανάπτυξη ενός οικοσυστήματος υπερυπολογιστικής παγκόσμιας κλάσης στην Ευρώπη. Κατέστη αυτόνομη στις 23 Σεπτεμβρίου 2020 και υποβλήθηκε για πρώτη φορά σε έλεγχο για το οικονομικό έτος 2020.

Η F4E λειτουργεί στο πλαίσιο της Ευρατόμ

1.20. Αν και οι δραστηριότητες για τον σχεδιασμό και την ανάπτυξή του λειτουργούσαν επί σειρά ετών, το έργο ITER ξεκίνησε επισήμως το 1988. Στις 21 Νοεμβρίου 2006, οι συμμετέχοντες στο έργο συμφώνησαν επισήμως να δημιουργήσουν και να λειτουργήσουν πειραματική μονάδα για την απόδειξη της επιστημονικής βιωσιμότητας της σύντηξης ως βιώσιμης πηγής ενέργειας στο μέλλον. Η συμφωνία ITER τέθηκε σε ισχύ στις 24 Οκτωβρίου 2007, ημερομηνία κατά την οποία ιδρύθηκε νομίμως ο Διεθνής Οργανισμός Ενέργειας από Σύντηξη (ΔΟ ITER). Ο Οργανισμός έχει την έδρα του στο Saint-Paul-lès-Durance (Γαλλία), ενώ οι κύριες εγκαταστάσεις σύντηξης είναι υπό κατασκευή στο Cadarache (Γαλλία).

1.21. Στο έργο ITER συμμετέχουν επτά εταίροι σε παγκόσμιο επίπεδο: η ΕΕ, εκπροσωπούμενη από την Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας (Ευρατόμ)², οι Ηνωμένες Πολιτείες, η Ρωσία, η Ιαπωνία, η Κίνα, η Νότια Κορέα και η Ινδία. Η ΕΕ³ έχει ηγετικό ρόλο αναλαμβάνοντας μερίδιο 45 % του κόστους κατασκευής. Σε καθένα από τα άλλα μέλη του ITER αντιστοιχεί μερίδιο περίπου 9 % (βλέπε [γράφημα 1.3](#)). Αυτή η κατανομή του κόστους θα μεταβληθεί κατά τη φάση λειτουργίας, οπότε στην ΕΕ θα αναλογεί μερίδιο 34 % του λειτουργικού κόστους.

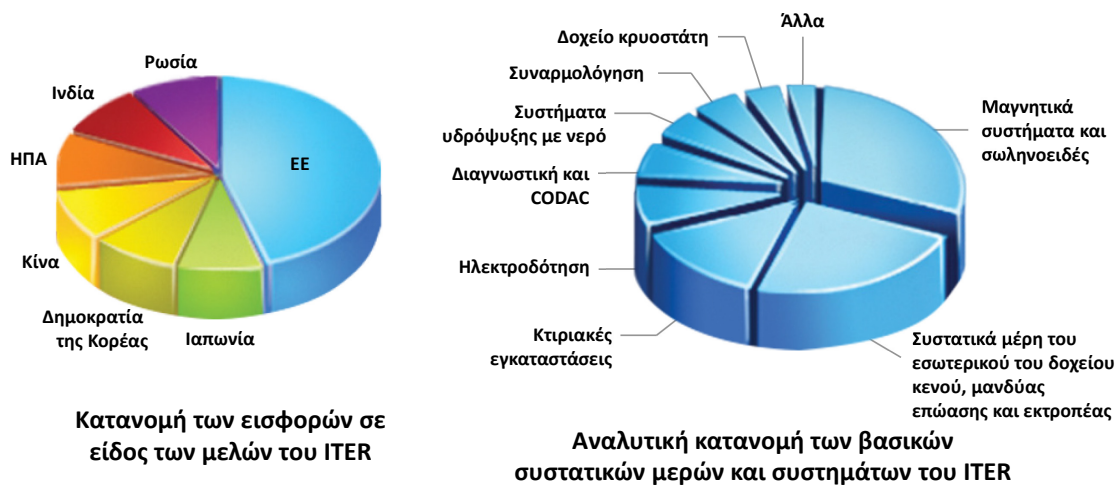
1.22. Το 90 % περίπου των εισφορών των μελών παρέχεται «σε είδος». Αυτό σημαίνει ότι, αντί για τη μεταφορά χρηματικών πόρων, τα μέλη παραδίδουν απευθείας στον ΔΟ ITER συστατικά μέρη, συστήματα και κτίρια. Για την κατασκευή του ITER απαιτούνται πάνω από 10 εκατομμύρια συστατικά μέρη και συστήματα. Οι εργασίες κατασκευής που αντιστοιχούν στις εισφορές σε είδος κατανεμήθηκαν βάσει, αφενός, των τομέων ενδιαφέροντος και, αφετέρου, των τεχνικών και βιομηχανικών ικανοτήτων καθενός εκ των μελών. Η κατασκευή των βασικών συστατικών μερών (βλέπε [γράφημα 1.3](#)) είναι επιμερισμένη σε ευρεία κλίμακα. Παραδείγματος χάριν, η κατασκευή των τομέων του δοχείου κενού είναι επιμερισμένη μεταξύ της ΕΕ (πέντε τομείς) και της Κορέας (τέσσερις τομείς), το κεντρικό σωληνοειδές αποτελεί αντικείμενο συνεργασίας ανάμεσα στις Ηνωμένες Πολιτείες και στην Ιαπωνία, η κατασκευή και η υποβολή σε δοκιμασίες του εκτροπέα είναι επιμερισμένη μεταξύ της ΕΕ, της Ρωσίας και της Ιαπωνίας, την ευθύνη για το δοχείο κρυστάτη και τα συστήματα υδρόψυξης με νερό φέρουν από κοινού η Ινδία και οι Ηνωμένες Πολιτείες, το σύστημα του μανδύα επώασης θα παραχθεί από την Κίνα, την ΕΕ, την Κορέα, τη Ρωσία και τις Ηνωμένες Πολιτείες και, τέλος, όλα τα μέλη, πλην της Ινδίας, συμμετέχουν στην παραγωγή των μαγνητών του ITER.

---

² Η Ευρατόμ απαρτίζεται από τα κράτη μέλη της ΕΕ και τα συνδεδεμένα κράτη της Ελβετίας και του Ηνωμένου Βασιλείου.

³ Τα κράτη μέλη της ΕΕ και τα συνδεδεμένα κράτη της Ελβετίας και του Ηνωμένου Βασιλείου.

Γράφημα 1.3 – Εισφορές των μελών του ITER

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει πληροφοριών προερχόμενων από τον ΔΟ ITER και την F4E.

1.23. Το 75 % περίπου των σχετικών επενδύσεων δαπανάται για τη δημιουργία νέων γνώσεων, καθώς και υλικών και τεχνολογίας αιχμής. Αυτό προσφέρει στις ευρωπαϊκές βιομηχανίες και ΜΜΕ υψηλής τεχνολογίας μια πολύτιμη ευκαιρία να καινοτομήσουν και να αναπτύξουν συναφή προϊόντα για εκμετάλλευση σε τομείς εκτός της σύντηξης, παραδείγματος χάριν στον ευρύτερο ενεργειακό τομέα, στην αεροπορία και στα όργανα υψηλής τεχνολογίας, όπως οι σαρωτές πυρηνικού μαγνητικού συντονισμού (NMR).

1.24. Η Ευρωπαϊκή ΚΕ για τον ITER και την ανάπτυξη της ενέργειας από σύντηξη (F4E) συστάθηκε τον Απρίλιο του 2007 για μία 35ετία, ως ο εγχώριος οργανισμός υπεύθυνος για την ευρωπαϊκή εισφορά στο έργο ITER. Στα κύρια καθήκοντά του περιλαμβάνονται η διαχείριση της εισφοράς της Ευρατόμ στον ΔΟ ITER, ο οποίος είναι υπεύθυνος για την υλοποίηση του ομώνυμου έργου, και η πραγματοποίηση δραστηριοτήτων ευρύτερης θεώρησης με την Ιαπωνία για την ταχεία υλοποίηση της ενέργειας από σύντηξη. Συντονίζει δραστηριότητες και κινεί τις απαραίτητες διαδικασίες σύναψης συμβάσεων για την προπαρασκευή της κατασκευής αντιδραστήρα επίδειξης της σύντηξης, καθώς και σχετικών εγκαταστάσεων, συμπεριλαμβανομένης της διεθνούς εγκατάστασης ακτινοβόλησης υλικών σύντηξης.

1.25. Η F4E χρηματοδοτείται κυρίως από την Ευρατόμ (σε ύψος περίπου 80 %) και από τη Γαλλία, το κράτος μέλος υποδοχής του ITER (σε ύψος περίπου 20 %). Σύμφωνα με την τελευταία εκτίμηση της Επιτροπής (2018), ο συνολικός προϋπολογισμός της Ευρατόμ που απαιτείται για τη χρηματοδότηση από την F4E του μέρους της εκτέλεσης του έργου ITER που αφορά την Ευρώπη ανέρχεται σε 15 δισεκατομμύρια ευρώ περίπου (σε τρέχουσες τιμές), συμπεριλαμβανομένου του κόστους λειτουργίας της

πυρηνικής δραστηριότητας από το 2028 έως το 2035⁴. Στο ποσό αυτό προστίθενται τα 3,3 δισεκατομμύρια ευρώ (σε τρέχουσες τιμές) που οφείλουν να εισφέρουν το κράτος μέλος υποδοχής (Γαλλία) και τα κράτη μέλη της Ευρατόμ (συμπεριλαμβανομένων των συνδεδεμένων κρατών της Ελβετίας και του Ηνωμένου Βασιλείου).

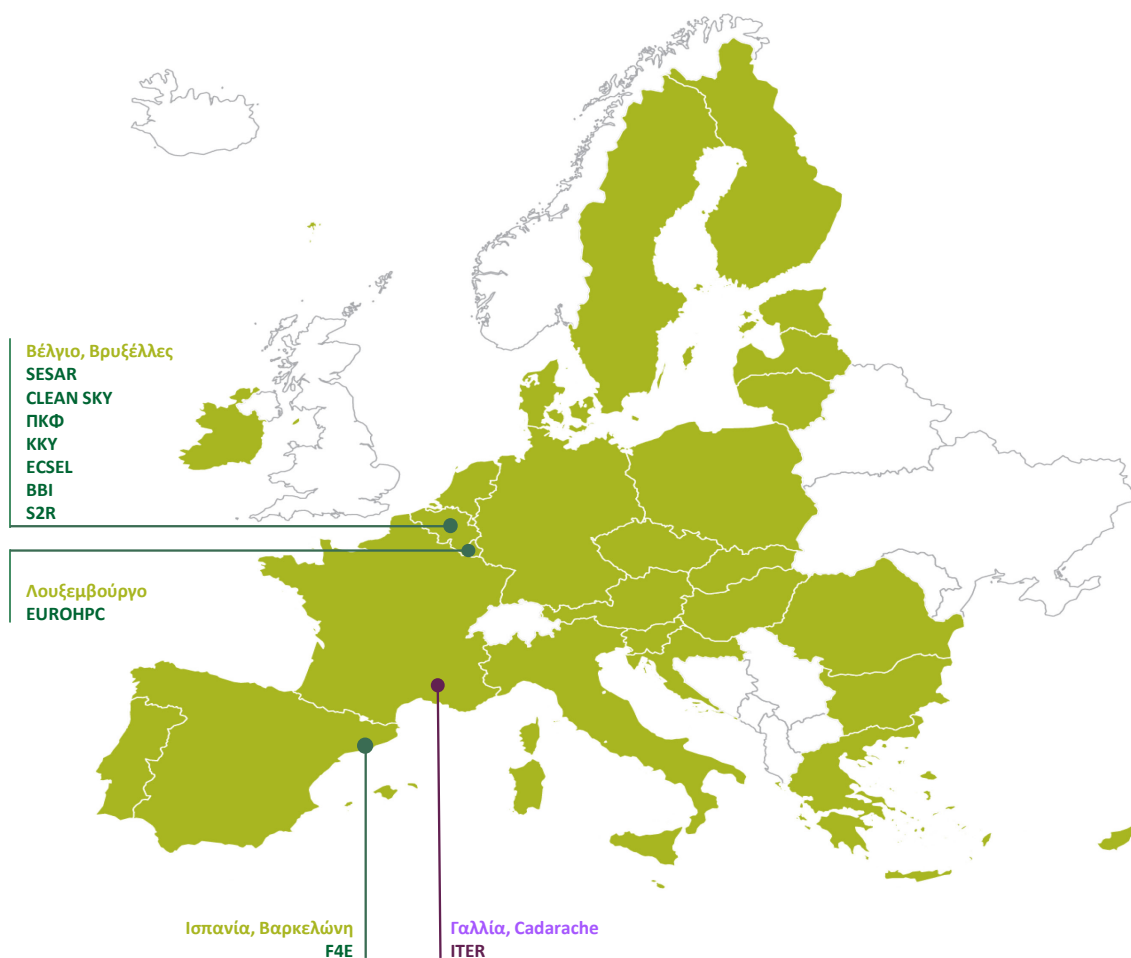
1.26. Στις 31 Ιανουαρίου 2020, το Ηνωμένο Βασίλειο αποχώρησε από την ΕΕ και την Ευρατόμ. Σύμφωνα με τη συμφωνία αποχώρησης του Ηνωμένου Βασιλείου, η μεταβατική περίοδος για τη διαπραγμάτευση νέας συμφωνίας εταιρικής σχέσης με την Ευρατόμ εξέπνευσε στις 31 Δεκεμβρίου 2020. Το Ηνωμένο Βασίλειο θα γίνει μέλος της Ευρατόμ ως συνδεδεμένο κράτος, υπό όρους ισοδύναμους με αυτούς που ισχύουν για τα βασικά κράτη μέλη, μόλις επικυρωθεί το πρωτόκολλο που αφορά τη σύνδεση του Ηνωμένου Βασιλείου με ενωσιακά προγράμματα, το οποίο επισυνάπτεται στη συμφωνία εμπορίου και συνεργασίας ΕΕ-Ηνωμένου Βασιλείου. Τον Φεβρουάριο του 2021, το Συμβούλιο της ΕΕ ενέκρινε ποσό ύψους περίπου 5,6 δισεκατομμυρίων ευρώ (σε τρέχουσες τιμές) ως συνεισφορά της Ευρατόμ στην F4E υπό το ΠΔΠ της περιόδου 2021-2027.

Οι ΚΕ έχουν την έδρα τους στην Ευρωπαϊκή Ένωση

1.27. Επτά ΚΕ έχουν την έδρα τους στις Βρυξέλλες (SESAR, CS, ΠΚΦ, ΚΚΥ, ECSEL, BBI και S2R). Η ΚΕ EuroHPC έχει την έδρα της στο Λουξεμβούργο και η ΚΕ F4E στη Βαρκελώνη της Ισπανίας (βλέπε [γράφημα 1.4](#)).

⁴ Οι εκτιμήσεις βασίζονται στις αποφάσεις του Συμβουλίου 2013/791/Ευρατόμ και (Ευρατόμ) 2021/281, για την τροποποίηση της απόφασης 2007/198/Ευρατόμ περί ιδρύσεως της ευρωπαϊκής κοινής επιχείρησης για τον ITER και την ανάπτυξη της πυρηνικής σύντηξης κατά την περίοδο από το 2007 έως το 2027, καθώς και στα συμπεράσματα του Συμβουλίου 7881/2018 και το σχετικό έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής που αφορά την περίοδο πυρηνικής δραστηριότητας από το 2028 έως το 2035.

Γράφημα 1.4 – Οι κοινές επιχειρήσεις στην Ευρωπαϊκή Ένωση το 2020

Πηγή: ΕΕΣ.

1.28. Για την υλοποίηση των δραστηριοτήτων τους στους τομείς της έρευνας και της καινοτομίας, οι ΚΕ συγκεντρώνουν συμμετέχοντες του κλάδου και από τον τομέα της έρευνας από ολόκληρο τον κόσμο. Περί το 88,5 % των κονδυλίων τους χρησιμοποιείται για τη συγχρηματοδότηση δραστηριοτήτων των συμμετεχόντων από τα κράτη μέλη της ΕΕ και περί το 11,5 % για τη συγχρηματοδότηση δραστηριοτήτων των συμμετεχόντων από τρίτες χώρες (βλέπε [γράφημα 1.5](#)).

Γράφημα 1.5 – Οι συμμετέχοντες στις ΚΕ προέρχονται από ολόκληρο τον κόσμο

Συμμετέχοντες από την ΕΕ
88,5 % των εισφορών της ΕΕ

Αυστρία
Βέλγιο
Βουλγαρία
Κροατία
Κύπρος
Τσεχική Δημοκρατία
Δανία
Εσθονία
Φινλανδία
Γαλλία
Γερμανία
Ελλάδα
Ουγγαρία
Ιρλανδία
Ιταλία
Λετονία
Λιθουανία
Λουξεμβούργο
Μάλτα
Κάτω Χώρες
Πολωνία
Πορτογαλία
Ρουμανία
Σλοβακία
Σλοβενία
Ισπανία
Σουηδία

Συμμετέχοντες εκτός ΕΕ
11,5 % των εισφορών της ΕΕ

Αυστραλία
Μπενίν
Βραζιλία
Καναδάς
Πράσινο Ακρωτήριο
Χιλή
Κίνα
Αίγυπτος
Γκαμπόν
Χονγκ Κονγκ
Ισλανδία
Ινδία
Ισραήλ
Ιαπωνία
Νήσοι Μάρσαλ
Βόρεια Μακεδονία
Νορβηγία
Παναμάς
Ρωσική Ομοσπονδία
ΣεNEGάλη
Σερβία
Σιέρα Λεόνε
Νότια Αφρική
Νότια Κορέα
Ελβετία
Ταϊβάν
Τανζανία
Τυνησία
Τουρκία
Ουκρανία
Ηνωμένο Βασίλειο
Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει στοιχείων του συστήματος CORDA.

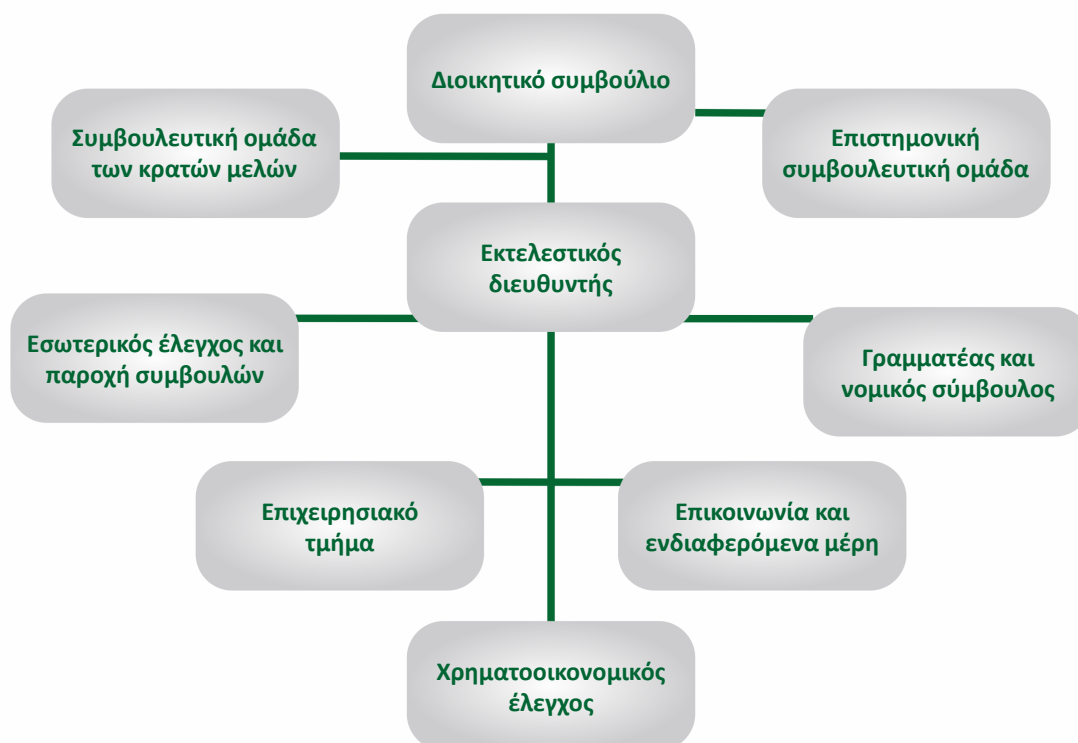
ΚΕ που λειτουργούν στο πλαίσιο του 7ου ΠΠ και του προγράμματος «Ορίζων 2020» με μοντέλα διμερούς ή τριμερούς διακυβέρνησης

1.29. Έχοντας ως βάση την ίδια νομική δομή, κάθε ΚΕ διαθέτει συγκεκριμένα χαρακτηριστικά για την ενασχόληση με την καινοτομία και την έρευνα σε διάφορους τομείς που αναπτύσσονται γύρω από διαφορετικές αγορές. Οι περισσότερες ακολουθούν ένα διμερές μοντέλο, βάσει του οποίου τόσο η Επιτροπή όσο και οι εταίροι από τον ιδιωτικό τομέα του αντίστοιχου κλάδου (σε ορισμένες περιπτώσεις και από τον τομέα της έρευνας) εκπροσωπούνται στο διοικητικό συμβούλιο και συμβάλλουν στις δραστηριότητες της κοινής επιχείρησης (CS, ΠΚΦ, ΚΚΥ, ΒΒΙ και S2R). Οι υπόλοιπες ακολουθούν ένα τριμερές μοντέλο, στο πλαίσιο του οποίου τα συμμετέχοντα κράτη ή διακυβερνητικοί οργανισμοί, η Επιτροπή και, στην πλειονότητα των περιπτώσεων, οι εταίροι από τον ιδιωτικό τομέα συμμετέχουν στο

διοικητικό συμβούλιο και συμβάλλουν στις δραστηριότητες της κοινής επιχείρησης (ECSEL, SESAR και EuroHPC).

1.30. Στο *γράφημα 1.6* παρουσιάζεται η γενική δομή διακυβέρνησης των ΚΕ.

Γράφημα 1.6 – Γενική δομή διακυβέρνησης των ΚΕ

Πηγή: ΕΕΣ.

Οι δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας των ΚΕ στο πλαίσιο του 7ου ΠΠ και του προγράμματος «Ορίζων 2020» χρηματοδοτούνται από κοινού από το σύνολο των μελών

1.31. Όλα τα μέλη συνεισφέρουν στη χρηματοδότηση των δραστηριοτήτων έρευνας και καινοτομίας των ΚΕ. Αφενός, η Επιτροπή παρέχει κεφάλαια από το 7ο ΠΠ και το πρόγραμμα «Ορίζων 2020», εξασφαλίζοντας τη συγχρηματοδότηση από την ΕΕ των έργων έρευνας και καινοτομίας των ΚΕ. Η ΚΕ SESAR έλαβε επίσης χρηματοδότηση από το πρόγραμμα των διευρωπαϊκών δικτύων μεταφορών (ΔΕΔ-Μ)⁵ στο πλαίσιο του προηγούμενου πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου (ΠΔΠ 2007-2013). Οι ΚΕ SESAR

⁵ 350 εκατομμύρια ευρώ.

και EuroHPC λαμβάνουν πρόσθετη χρηματοδότηση από τον μηχανισμό «Συνδέοντας την Ευρώπη» (ΜΣΕ)⁶ στο πλαίσιο του υφιστάμενου ΠΔΠ 2014-2020. Αφετέρου, οι εταίροι του ιδιωτικού τομέα από τον αντίστοιχο κλάδο και την έρευνα εισφέρουν σε είδος μέσω της υλοποίησης των δραστηριοτήτων έρευνας και καινοτομίας, στις οποίες έχουν επενδύσει τους δικούς τους οικονομικούς και ανθρώπινους πόρους, περιουσιακά στοιχεία και τεχνολογίες. Σε ορισμένες περιπτώσεις, τα συμμετέχοντα κράτη ή οι διακυβερνητικοί οργανισμοί εισφέρουν και σε χρήμα στις δραστηριότητες των ΚΕ. Τόσο η ΕΕ όσο και οι εταίροι της εισφέρουν σε χρήμα για την κάλυψη των διοικητικών εξόδων των ΚΕ.

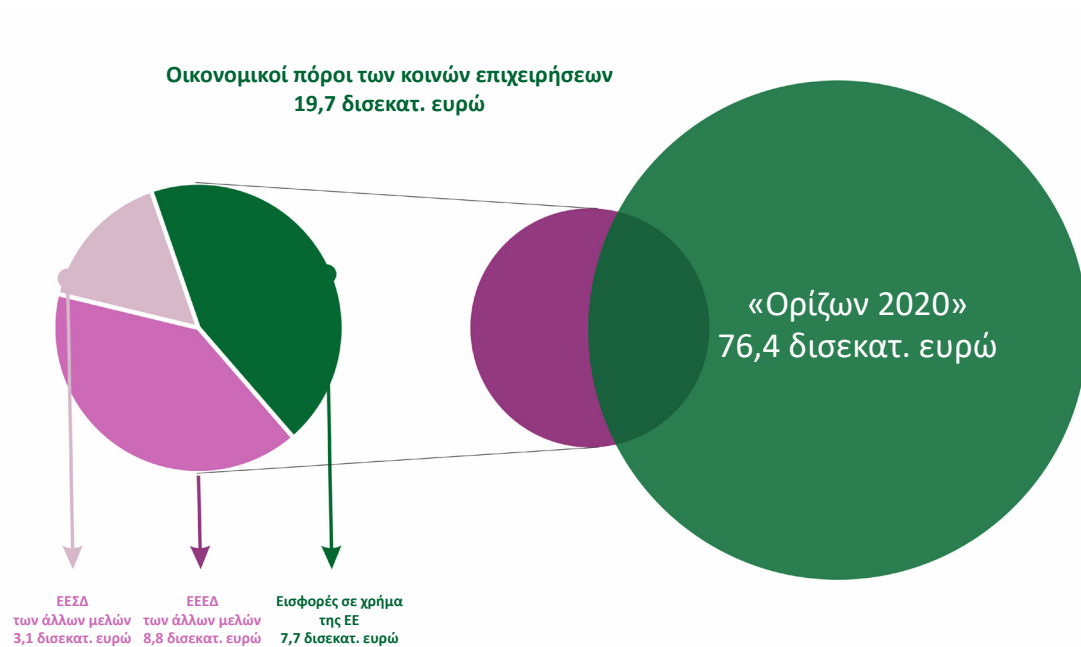
1.32. Όσον αφορά το ΠΔΠ 2007-2013, διά των ΚΕ δαπανήθηκαν περί τα 3,6 δισεκατομμύρια ευρώ ή περίπου το 7 % του συνολικού προϋπολογισμού του 7ου ΠΠ. Δεδομένου ότι η αξία των εισφορών σε είδος των εταίρων από τον ιδιωτικό τομέα πρέπει να είναι τουλάχιστον ίση με τη συγχρηματοδότηση της ΕΕ, η χρηματοδότηση της ΕΕ, ύψους 3,6 δισεκατομμυρίων ευρώ, εξασφαλίζει την κινητοποίηση περίπου 8,7 δισεκατομμυρίων ευρώ σε έργα έρευνας και καινοτομίας του 7ου ΠΠ.

1.33. Όσον αφορά το τρέχον ΠΔΠ 2014-2020, οι ΚΕ διαχειρίζονται περί τα 7,7 δισεκατομμύρια ευρώ ή το 10 % του συνολικού προϋπολογισμού του προγράμματος «Ορίζων 2020». Ωστόσο, όπως καταδεικνύεται στο [γράφημα 1.7](#), η εν λόγω χρηματοδότηση της ΕΕ αναμένεται να κινητοποιήσει περίπου 19,7 δισεκατομμύρια ευρώ σε έργα έρευνας και καινοτομίας, σε τομείς που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα των ΚΕ στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020», συμπεριλαμβανομένων των άμεσων εισφορών των συμμετεχόντων κρατών στις ΚΕ ECSEL και EuroHPC.

---

⁶ SESAR: 10 εκατομμύρια ευρώ· EuroHPC: 100 εκατομμύρια ευρώ.

Γράφημα 1.7 – Εισφορές σε χρήμα της ΕΕ προς τις ΚΕ και κινητοποίηση των εισφορών των άλλων εταιρών στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020»

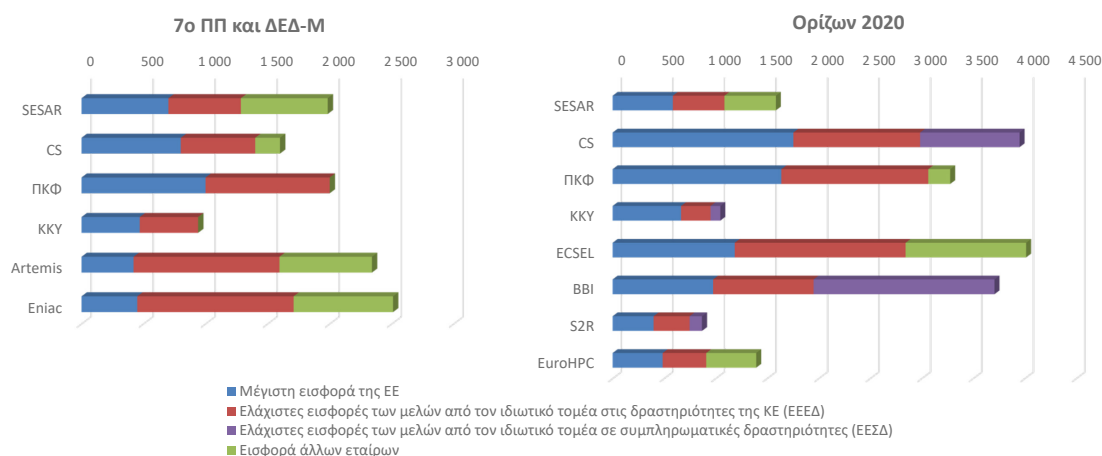
Πηγή: ΕΕΣ.

1.34. Όσον αφορά το πρόγραμμα «Ορίζων 2020», οι οικείοι ιδρυτικοί κανονισμοί των ΚΕ καθορίζουν τόσο το ανώτατο ποσό των εισφορών σε χρήμα της ΕΕ όσο και το ελάχιστο ποσό των εισφορών σε είδος ή/και σε χρήμα⁷ των μελών από τον ιδιωτικό τομέα και άλλων εταιρών για το θεματολόγιο έρευνας και καινοτομίας κάθε ΚΕ στο πλαίσιο του «Ορίζων 2020» (βλέπε [γράφημα 1.8](#)).

⁷ Στην περίπτωση της ΚΕ SESAR, οι εισφορές των μελών από τον ιδιωτικό τομέα και από τον Eurocontrol καθορίζονται σε χωριστές συμφωνίες.

Γράφημα 1.8 – Εισφορές των μελών κατά τον κύκλο ζωής των ΚΕ (σε εκατομμύρια ευρώ)

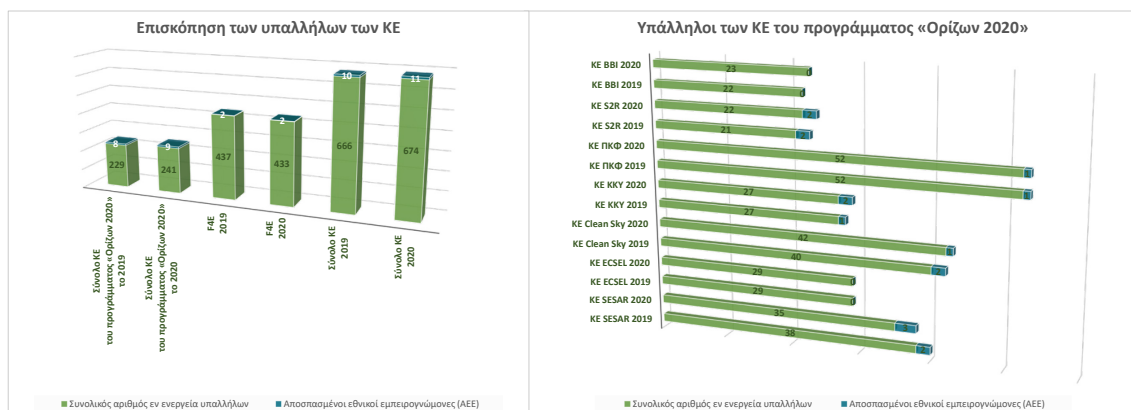
Πηγή: ΕΕΣ.

1.35. Στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020», υπάρχουν δύο είδη εισφορών των μελών που προέρχονται από τον ιδιωτικό τομέα: οι «εισφορές σε είδος για επιχειρησιακές δραστηριότητες» (ΕΕΕΔ) και οι «εισφορές σε είδος για συμπληρωματικές δραστηριότητες» (ΕΕΣΔ). Για αναλυτικότερες πληροφορίες, βλέπε [πλαίσιο 2.1](#).

1.36. Το 2020, ο συνολικός προϋπολογισμός πληρωμών για όλες τις ΚΕ ανήλθε σε 2,3 δισεκατομμύρια ευρώ (έναντι 1,9 δισεκατομμυρίων ευρώ το 2019). Ο προϋπολογισμός πληρωμών του 2020 των οκτώ ΚΕ που υλοποιούν δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας ανήλθε σε 1,5 δισεκατομμύρια ευρώ (έναντι 1,2 δισεκατομμυρίων ευρώ το 2019) και σε 0,8 δισεκατομμύρια ευρώ για την ΚΕ F4E (έναντι 0,7 δισεκατομμυρίων ευρώ το 2019).

1.37. Στα τέλη του 2020, οι ΚΕ που λειτουργούσαν στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020» απασχολούσαν 241 υπαλλήλους (έκτακτους και συμβασιούχους) και εννέα αποσπασμένους εθνικούς εμπειρογνώμονες (ΑΕΕ) (έναντι 229 υπαλλήλων και οκτώ ΑΕΕ το 2019). Η ΚΕ F4E απασχολούσε 433 υπαλλήλους (μόνιμους, έκτακτους και συμβασιούχους) και δύο ΑΕΕ (έναντι 437 υπαλλήλων και δύο ΑΕΕ το 2019). Ο αριθμός των καλυμμένων θέσεων εργασίας στο τέλος του 2019 και του 2020 παρουσιάζεται στο [γράφημα 1.9](#).

Γράφημα 1.9 – Αριθμός καλυμμένων θέσεων εργασίας στο τέλος του 2019 και του 2020

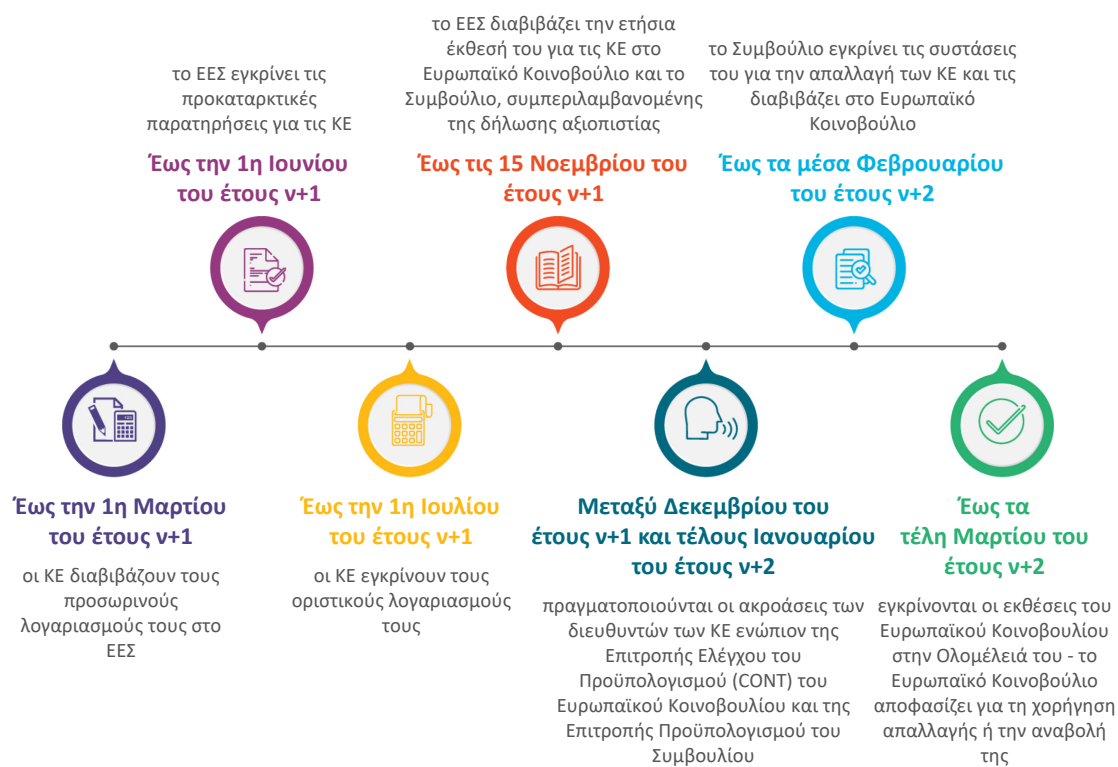
Πηγή: ΕΕΣ, βάσει στοιχείων των ΚΕ.

Οι ρυθμίσεις σχετικά με τον προϋπολογισμό και τη χορήγηση απαλλαγής είναι εναρμονισμένες για όλες τις ΚΕ

1.38. Στην περίπτωση των ΚΕ, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο είναι υπεύθυνα για τις ετήσιες διαδικασίες του προϋπολογισμού και της χορήγησης

απαλλαγής. Στο **γράφημα 1.10** παρουσιάζεται σχηματικά η χρονογραμμή της διαδικασίας χορήγησης απαλλαγής.

Γράφημα 1.10 – Ετήσια διαδικασία χορήγησης απαλλαγής

Πηγή: ΕΕΣ.

Ο έλεγχός μας

Η εντολή μας καλύπτει τον έλεγχο των ετήσιων λογαριασμών και των σχετικών πράξεων των ΚΕ

1.39. Όπως επιτάσσει το άρθρο 287 της ΣΛΕΕ, ελέγξαμε:

- α) τους ετήσιους λογαριασμούς και των εννέα ΚΕ για το οικονομικό έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2020 και
- β) τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί αυτοί.

1.40. Βάσει των αποτελεσμάτων του ελέγχου μας, παρέχουμε στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο δήλωση ανά ΚΕ σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών τους και τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται. Κατά περίπτωση, οι εν λόγω δηλώσεις αξιοπιστίας συνοδεύονται από σημαντικές παρατηρήσεις ελέγχου (βλέπε [κεφάλαιο 3](#)).

1.41. Σύμφωνα με τα άρθρα 70, παράγραφος 6, και 71 του δημοσιονομικού κανονισμού της ΕΕ, ο έλεγχος της αξιοπιστίας των λογαριασμών όλων των κοινών επιχειρήσεων ανατίθεται σε ανεξάρτητες, εξωτερικές ελεγκτικές εταιρείες. Κατ' εφαρμογή των διεθνών προτύπων ελέγχου, πραγματοποιήσαμε επισκόπηση της ποιότητας των εργασιών των εξωτερικών ελεγκτικών εταιρειών και αποκομίσαμε επαρκή βεβαιότητα ως προς το ότι οι εργασίες αυτές θα μπορούσαν να αποτελέσουν τη βάση για τη θεμελίωση των ελεγκτικών γνώμών μας σχετικά με την αξιοπιστία των ετήσιων λογαριασμών των ΚΕ για το οικονομικό έτος 2020.

Με τον έλεγχό μας εντοπίζονται οι βασικοί κίνδυνοι και προτείνονται σχετικές λύσεις

1.42. Οι έλεγχοί μας σχεδιάζονται με σκοπό την πρόταση λύσεων για την αντιμετώπιση των βασικών κινδύνων που εντοπίζονται. Στο πλαίσιο του ετήσιου ελέγχου των ετήσιων λογαριασμών και των σχετικών πράξεων των ΚΕ για το 2020, ελήφθη υπόψη η εκτίμηση κινδύνου που πραγματοποιήσαμε για το 2020 και η οποία παρουσιάζεται συνοπτικά κατωτέρω.

Ο κίνδυνος για την αξιοπιστία των λογαριασμών είναι χαμηλός έως μέτριος

1.43. Συνολικά, θεωρούμε ότι ο κίνδυνος για την αξιοπιστία των ετήσιων λογαριασμών είναι χαμηλός. Οι λογαριασμοί των ΚΕ καταρτίζονται βάσει των λογιστικών κανόνων που εγκρίνει ο υπόλογος της Επιτροπής. Οι κανόνες αυτοί βασίζονται στα διεθνώς αποδεκτά λογιστικά πρότυπα για τον δημόσιο τομέα. Επισημαίνουμε καθυστερήσεις (BBI) και αδυναμίες (ECSEL, EuroHPC) στη διαδικασία υποβολής στοιχείων σχετικά με τις εισφορές σε είδος.

Ο κίνδυνος για τη νομιμότητα και την κανονικότητα των εσόδων είναι συνολικά χαμηλός

1.44. Τα έσοδα των ΚΕ το 2019 συνίσταντο κυρίως σε οικονομικές εισφορές από τον προϋπολογισμό της Επιτροπής για το πρόγραμμα «Ορίζων 2020» και από τον προϋπολογισμό της Ευρατόμ. Όπως ορίζεται στους κανονισμούς για τις ΚΕ, οι προϋπολογισμοί και τα έσοδα που προκύπτουν αποφασίζονται από κοινού με τις αρμόδιες για τον προϋπολογισμό αρχές κατά την ετήσια διαδικασία του προϋπολογισμού.

Ο κίνδυνος για τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πληρωμών που αφορούν τις δαπάνες προσωπικού και τις διοικητικές δαπάνες είναι συνολικά χαμηλός

1.45. Ο κίνδυνος που συνδέεται με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πληρωμών θεωρήθηκε χαμηλός όσον αφορά τις δαπάνες προσωπικού και τις διοικητικές δαπάνες, δεδομένου ότι πρόκειται κυρίως για τακτικές πληρωμές. Επιπλέον, τις αποδοχές διαχειρίζεται το Γραφείο Διαχείρισης και Εκκαθάρισης των Ατομικών Δικαιωμάτων (PMO) της Επιτροπής, το οποίο ελέγχουμε στο πλαίσιο ειδικών εκτιμήσεων σχετικά με τις διοικητικές δαπάνες. Τα τελευταία χρόνια δεν έχουμε εντοπίσει ουσιώδη σφάλματα σχετικά με τις δαπάνες προσωπικού. Ο κίνδυνος για τη νομιμότητα και την κανονικότητα των διαδικασιών πρόσληψης ήταν γενικώς χαμηλός, ωστόσο αυξήθηκε σε μέτριο στην περίπτωση των ΚΕ που προσλαμβάνουν μεγαλύτερο αριθμό προσωπικού τα πρώτα έτη λειτουργίας τους (EuroHPC), καθώς και στην περίπτωση όπου είχαν διαπιστωθεί στο παρελθόν αδυναμίες στις διαδικασίες πρόσληψης (F4E).

Ο κίνδυνος για τη νομιμότητα και την κανονικότητα των επιχειρησιακών πληρωμών είναι συνολικά μέτριος

1.46. Όσον αφορά τις ενδιάμεσες και τις τελικές πληρωμές επιχορηγήσεων, ο κίνδυνος αξιολογήθηκε ως μέτριος, δεδομένου ότι οι εν λόγω πληρωμές βασίζονται στις δηλώσεις εξόδων των δικαιούχων, οι οποίες είναι συνήθως πολύπλοκες. Επιπλέον, όσον αφορά τις πληρωμές επιχορηγήσεων στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020», τα πιστοποιητικά οικονομικών καταστάσεων (CFS)⁸ απαιτούνται από τον δικαιούχο μόνο για τις τελικές πληρωμές (αρχή της εμπιστοσύνης). Όσον αφορά τις διαδικασίες επιχορηγήσεων, ο κίνδυνος είναι γενικά χαμηλός. Ωστόσο, ο κίνδυνος θεωρήθηκε μέτριος για την ΚΕ EuroHPC, η οποία καθιέρωσε μόλις το 2019 τη διαδικασία επιχορηγήσεων που εφαρμόζει.

1.47. Όσον αφορά τις πληρωμές βάσει σύμβασης και τις διαδικασίες σύναψης δημόσιων συμβάσεων, ο κίνδυνος αξιολογήθηκε ως χαμηλός για τις ΚΕ που υλοποιούν δραστηριότητες του 7ου ΠΠ και του προγράμματος «Ορίζων 2020», δεδομένου του περιορισμένου αριθμού τέτοιων διαδικασιών που εφαρμόζουν οι εν λόγω ΚΕ. Ο κίνδυνος αυξήθηκε σε μέτριο για την ΚΕ F4E, λόγω πολύπλοκων διαδικασιών που εφαρμόστηκαν για τη σύναψη συμβάσεων υψηλής αξίας, καθώς και για την ΚΕ EuroHPC, η οποία καθιέρωσε μόλις το 2019 τη διαδικασία για τη σύναψη συμβάσεων.

Ο κίνδυνος για τη διαχείριση του προϋπολογισμού είναι χαμηλός έως μέτριος

1.48. Ο κίνδυνος θεωρήθηκε χαμηλός έως μέτριος εξαιτίας των αδυναμιών που παρατηρήθηκαν στην κατάρτιση και παρακολούθηση του προϋπολογισμού και οι οποίες σχετίζονται είτε με την πολυπλοκότητα και τον πολυετή χαρακτήρα των συμβάσεων (F4E, EuroHPC) και των δράσεων επιχορήγησης του προγράμματος

---

⁸ Το CFS αποτελεί τεκμηριωμένη έκθεση καταρτιζόμενη από ανεξάρτητο ελεγκτή ή δημόσιο λειτουργό. Στόχος του είναι να δώσει τη δυνατότητα στην Επιτροπή ή σε όργανο της ΕΕ αρμόδιο για την ανάθεση επιχορηγήσεων να ελέγχει κατά πόσον είναι επιλέξιμα τα δηλούμενα στις οικονομικές καταστάσεις έξοδα. Στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020», πρέπει να υποβάλλεται χωριστό πιστοποιητικό οικονομικών καταστάσεων για κάθε δικαιούχο (και συνδεδεμένο τρίτο) ο οποίος αιτείται την απόδοση άμεσων πραγματικών εξόδων και μοναδιαίου κόστους συνολικού ύψους 325 000 ευρώ και άνω. Το πρόγραμμα «Ορίζων 2020» προβλέπει κατ' αρχήν ένα ενιαίο πιστοποιητικό οικονομικών καταστάσεων ανά δικαιούχο για το σύνολο του έργου, το οποίο πρέπει να υποβάλλεται μαζί με την τελική έκθεση κατά την περάτωση του έργου.

«Ορίζων 2020», είτε με το γεγονός ότι οι ΚΕ οι οποίες λειτουργούν στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020» δεν λαμβάνουν πλήρως υπόψη τις συσσωρευμένες μη χρησιμοποιηθείσες πιστώσεις πληρωμών προηγούμενων ετών κατά τον καθορισμό των αναγκών του προϋπολογισμού του υπό εξέταση έτους (SESAR, ECSEL και ΠΚΦ).

Ο κίνδυνος για τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση είναι χαμηλός έως μέτριος

1.49. Μολονότι η αξιολόγηση της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης δεν αποτελεί ρητό αντικείμενο του ελέγχου, διαπιστώσαμε ζητήματα σχετικά με τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση κατά τη διάρκεια προηγούμενων ελέγχων στους τομείς του σχεδιασμού των επιχορηγήσεων, καθώς και της διαχείρισης των ανθρώπινων πόρων και των έργων της ΚΕ F4E.

Άλλοι κίνδυνοι

1.50. Οι ταξιδιωτικοί περιορισμοί που επιβλήθηκαν εξαιτίας της πανδημίας COVID-19 δεν μας επέτρεψαν να πραγματοποιήσουμε επιτόπιους ελέγχους και να συνομιλήσουμε διά ζώσης με υπαλλήλους της ελεγχόμενης οντότητας, και δυσχέραναν σημαντικά τη συγκέντρωση πρωτότυπων εγγράφων. Οι εν λόγω δραστηριότητες αντικαταστάθηκαν από επισκοπήσεις εγγράφων και εξ αποστάσεως συνομιλίες με τους ελεγχόμενους. Μολονότι η μη διενέργεια φυσικών ελέγχων μπορεί να αυξήσει τον κίνδυνο μη εντοπισμού, συγκεντρώσαμε επαρκή αποδεικτικά στοιχεία από τους ελεγχόμενους μας τα οποία μας επέτρεψαν να ολοκληρώσουμε τις εργασίες μας και να εξαγάγουμε τα απαραίτητα συμπεράσματα.

Η προσέγγιση του ελέγχου μας σχετικά με τις πληρωμές επιχορηγήσεων

1.51. Το 2018 και το 2019, το ΕΕΣ πραγματοποίησε δειγματοληπτική επισκόπηση των καταστατικών ελέγχων που είχαν διενεργήσει η Κοινή Υπηρεσία Ελέγχου (CAS) της ΓΔ RTD της Επιτροπής και οι συμβεβλημένοι εξωτερικοί ελεγκτές της. Όπως αναφέρεται στο αντίστοιχο κεφάλαιο των ετήσιων εκθέσεων του ΕΕΣ για το 2018, το 2019 και το 2020⁹, στο πλαίσιο των εν λόγω επισκοπήσεων διαπιστώσαμε ότι

⁹ Βλέπε ετήσια έκθεση του ΕΕΣ για το 2018, κεφάλαιο 5 (σημεία 5.31 – 5.34), ετήσια έκθεση του ΕΕΣ για το 2019, κεφάλαιο 4 (σημεία 4.28 και 4.29) και ετήσια έκθεση του ΕΕΣ για το 2020, κεφάλαιο 4 (σημεία 4.23 – 4.30), βάσει των οποίων, σε αντίθεση με τη μέθοδο υπολογισμού του ΕΕΣ, το αντιπροσωπευτικό ποσοστό σφάλματος της CAS για κάθε

εξακολουθούν να υπάρχουν αδυναμίες όσον αφορά την ποιότητα του ελέγχου και μεθοδολογικές διαφορές, οι οποίες είχαν ως αποτέλεσμα την υποεκτίμηση του ποσοστού σφάλματος για τις πληρωμές στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020». Επιπλέον, το υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος που ανέφεραν οι ΚΕ του προγράμματος «Ορίζων 2020» στις αντίστοιχες ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων τους δεν είναι άμεσα συγκρίσιμο με το ποσοστό σφάλματος που δημοσιεύεται στην ετήσια έκθεση του ΕΕΣ για το οικονομικό έτος 2020 σχετικά με τις δαπάνες της Επιτροπής στον τομέα της έρευνας¹⁰.

1.52. Ως εκ τούτου, για τη διενέργεια του ελέγχου επί των πληρωμών επιχορηγήσεων που κατέβαλαν οι ΚΕ συμπληρώσαμε τη βεβαιότητα που αποκομίσαμε από τους κατασταλτικούς ελέγχους με λεπτομερείς ελέγχους που διενεργήσαμε στο επίπεδο των δικαιούχων (άμεσες ελεγκτικές δοκιμασίες επαλήθευσης) σε δείγμα πράξεων πληρωμών επιχορηγήσεων των ΚΕ. Οι εν λόγω πράξεις επιλέχθηκαν τυχαία (δείγμα βάσει MUS) από τον πληθυσμό όλων των ενδιάμεσων και τελικών πληρωμών επιχορηγήσεων που πραγματοποιήθηκαν το 2020 από τις επτά ΚΕ που υλοποιούν έργα του 7ου ΠΠ και του προγράμματος «Ορίζων 2020»¹¹.

1.53. Για κάθε ΚΕ, βασίσαμε τη γνώμη μας σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των σχετικών πληρωμών σε χωριστές αξιολογήσεις των ακόλουθων ποσοτικών στοιχείων:

- α) το επιμέρους αντιπροσωπευτικό και υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος κάθε ΚΕ βάσει των αποτελεσμάτων των κατασταλτικών ελέγχων της Επιτροπής για τις πληρωμές επιχορηγήσεων. Αυτό περιλάμβανε αξιολόγηση της ορθότητας και της

ελεγχθείσα πράξη του προγράμματος «Ορίζων 2020» υπολογίζεται με βάση το συνολικό ποσό της δήλωσης εξόδων και όχι με βάση το ποσό των στοιχείων κόστους που περιλαμβάνονται στο δείγμα που χρησιμοποιείται για λεπτομερείς ελέγχους και επαναδιενέργεια των ελέγχων.

¹⁰ Σε αντίθεση με το ποσοστό σφάλματος που υπολογίστηκε από το ΕΕΣ, το υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος που υπολογίστηκε από τις ΚΕ (με βάση τα αποτελέσματα των κατασταλτικών ελέγχων και σύμφωνα με τον μαθηματικό τύπο της στρατηγικής κατασταλτικού ελέγχου της CAS για το πρόγραμμα «Ορίζων 2020»), περιλαμβάνει τη διόρθωση όλων των σφαλμάτων που εντοπίστηκαν σε ελεγχθείσες πληρωμές, καθώς και τη διόρθωση των συστηματικών σφαλμάτων στις μη ελεγχθείσες πληρωμές των ελεγχθέντων δικαιούχων («κατ' επέκταση»).

¹¹ Η ΚΕ EuroHPC δεν συμπεριλήφθηκε καθότι το 2020 προέβη μόνο σε πληρωμές προχρηματοδότησης στο πλαίσιο των συμφωνιών επιχορήγησης που συνήψε.

πληρότητας των υπολογισμών σχετικά με το αντιπροσωπευτικό και το υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος·

- β) το ποσοστό σφάλματος βάσει των αποτελεσμάτων των ελεγκτικών δοκιμασιών επαλήθευσης που διενεργήσαμε·
- γ) τέλος, το ποσοστό σφάλματος που σχετίζεται με τις πράξεις μιας συγκεκριμένης ΚΕ στο πλαίσιο των ελεγκτικών δοκιμασιών επαλήθευσης που διενεργήσαμε.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ
ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ
ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Κεφάλαιο 2

Επισκόπηση των αποτελεσμάτων του ελέγχου

Εισαγωγή

2.1. Στο παρόν κεφάλαιο παρουσιάζονται συνοπτικά τα αποτελέσματα του ετήσιου χρηματοοικονομικού ελέγχου και ελέγχου συμμόρφωσης που διενεργήσαμε επί των ΚΕ για το οικονομικό έτος 2020, καθώς και παρατηρήσεις που αφορούν οριζόντια ζητήματα διαχείρισης που προέκυψαν κατά τη διάρκεια του ελέγχου.

Οι δηλώσεις αξιοπιστίας (ελεγκτικές γνώμες) σχετικά με την αξιοπιστία των ετήσιων λογαριασμών και τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πράξεων των ΚΕ επί των οποίων βασίζονται οι εν λόγω λογαριασμοί, καθώς και όλα τα ζητήματα και οι παρατηρήσεις που δεν θέτουν υπό αμφισβήτηση τις εν λόγω γνώμες, παρουσιάζονται στο κεφάλαιο 3 της παρούσας έκθεσης.

Ο ετήσιος έλεγχος για το οικονομικό έτος 2020 οδήγησε στη διατύπωση ελεγκτικών γνώμων χωρίς επιφύλαξη για όλες τις κοινές επιχειρήσεις

2.2. Συνολικά, ο έλεγχος που διενεργήσαμε σχετικά με τους ετήσιους λογαριασμούς των ΚΕ για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2020, καθώς και σχετικά με τις πράξεις επί των οποίων αυτοί βασίζονται, κατέγραψε θετικά αποτελέσματα, όπως και τα προηγούμενα έτη.

Γνώμες χωρίς επιφύλαξη σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών όλων των ΚΕ

2.3. Διατυπώσαμε ελεγκτικές γνώμες χωρίς επιφύλαξη σχετικά με τους ετήσιους λογαριασμούς όλων των ΚΕ. Κατά τη γνώμη μας, οι λογαριασμοί αυτοί απεικονίζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη πλευρά, την οικονομική κατάσταση των κοινών επιχειρήσεων την 31η Δεκεμβρίου 2020 και τα αποτελέσματα των πράξεών τους και των ταμειακών ροών τους για το οικονομικό έτος που έληξε την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με τις διατάξεις των εφαρμοστέων δημοσιονομικών κανονισμών και τους λογιστικούς κανόνες που ενέκρινε ο υπόλογος της Επιτροπής.

Επίσημανση ειδικού θέματος σχετικά με την εισφορά της ΕΕ στο έργο ITER

2.4. Σε σύγκριση με τους ετήσιους λογαριασμούς για το 2019, στους οποίους η εκτίμηση του κόστους για την ολοκλήρωση παρουσιαζόταν μόνο σε πιστώσεις ITER, η ΚΕ F4E βελτίωσε σημαντικά την ποιότητα των πληροφοριών που περιλαμβάνονται στους ετήσιους λογαριασμούς για το 2020, παρέχοντας εκτίμηση του συνολικού κόστους για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων της όσον αφορά τα παραδοτέα για το έργο ITER, το οποίο υπολόγιζε σε 17,97 δισεκατομμύρια ευρώ (σε τιμές 2020). Στο σημείο «Επίσημανση ειδικού θέματος» εφιστούμε την προσοχή στο γεγονός ότι οποιαδήποτε μεταβολή επέλθει στις βασικές παραδοχές στις οποίες στηρίζονται η

εκτίμηση και η έκθεση σε κίνδυνο¹² ενδέχεται να οδηγήσει σε σημαντικές αυξήσεις των εξόδων ή/και σε περαιτέρω καθυστερήσεις στην εκτέλεση του έργου ITER¹³.

Γνώμες χωρίς επιφύλαξη σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των εσόδων στα οποία βασίζονται οι λογαριασμοί όλων των ΚΕ

2.5. Για όλες τις ΚΕ διατυπώσαμε *ελεγκτικές γνώμες χωρίς επιφύλαξη* σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των εσόδων στα οποία βασίζονται οι ετήσιοι λογαριασμοί για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2020. Κατά τη γνώμη μας, οι πράξεις ήταν νόμιμες και κανονικές από κάθε ουσιώδη πλευρά.

Γνώμες χωρίς επιφύλαξη σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πληρωμών στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί όλων των ΚΕ

2.6. Για όλες τις ΚΕ διατυπώσαμε *ελεγκτικές γνώμες χωρίς επιφύλαξη* σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πληρωμών στις οποίες βασίζονται οι ετήσιοι λογαριασμοί για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2020. Κατά τη γνώμη μας, οι πράξεις ήταν νόμιμες και κανονικές από κάθε ουσιώδη πλευρά.

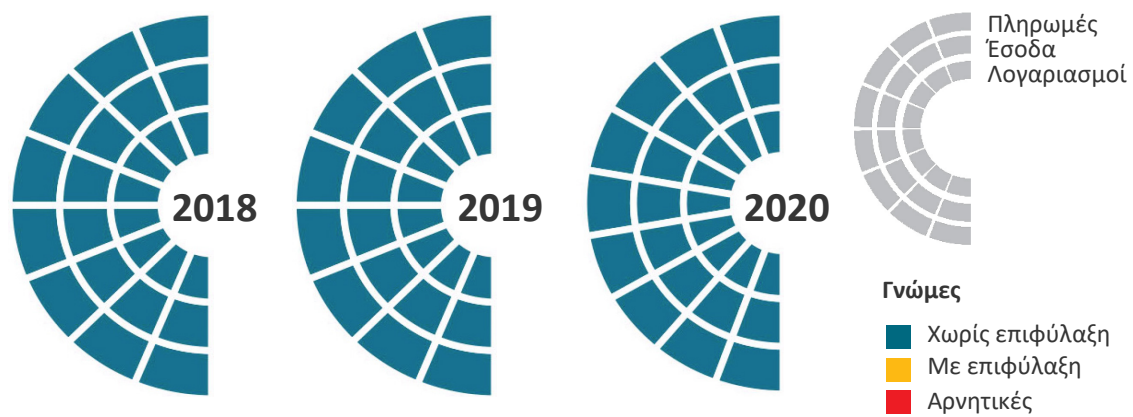
2.7. Στο [γράφημα 2.1](#) παρουσιάζεται επισκόπηση της εξέλιξης των ετήσιων ελεγκτικών γνώμών μας σχετικά με τους ετήσιους λογαριασμούς, τα έσοδα και τις πληρωμές των ΚΕ από το 2018 έως το 2020.

---

¹² Η έκθεση σε κίνδυνο είναι η εκτιμώμενη τιμή του αντίκτυπου του/-ων κινδύνου/-ων, πολλαπλασιαζόμενη με την πιθανότητα επέλευσης του/-ων κινδύνου/-ων που συνδέεται/-ονται με συγκεκριμένη δραστηριότητα.

¹³ Σκοπός της επισήμανσης ειδικού θέματος είναι να επιστήσει την προσοχή σε ζήτημα για το οποίο οι λογαριασμοί δεν περιέχουν μεν ουσιώδεις ανακρίβειες, αλλά το οποίο είναι τόσο σημαντικό ώστε κρίνεται θεμελιώδες για την κατανόηση των λογαριασμών από τους χρήστες.

Γράφημα 2.1 – Εξέλιξη των ελεγκτικών γνώμων του ΕΕΣ σχετικά με τις ΚΕ από το 2018 έως το 2020

Πηγή: ΕΕΣ.

Οι παρατηρήσεις μας αφορούν αρκετά ζητήματα που επιδέχονται βελτίωση

2.8. Χωρίς να θέτουμε υπό αμφισβήτηση τις γνώμες μας, διατυπώσαμε διάφορες παρατηρήσεις για να επισημάνουμε θέματα που επιδέχονται βελτίωση στους τομείς της δημοσιονομικής και χρηματοοικονομικής διαχείρισης, των εισφορών σε είδος, του πλαισίου εσωτερικών δικλίδων ελέγχου και παρακολούθησης των πληρωμών επιχορηγήσεων, των ανθρώπινων πόρων, των διαδικασιών σύναψης δημόσιων συμβάσεων και της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης. Οι παρατηρήσεις αυτές, οι οποίες είναι διαθέσιμες με λεπτομέρειες στο κεφάλαιο 3, καθώς και ορισμένα οριζόντια ζητήματα διαχείρισης, συνοψίζονται κατωτέρω.

Ο ετήσιος προγραμματισμός των πληρωμών εμφανίζει επαναλαμβανόμενες αδυναμίες

2.9. Στην περίπτωση της ΚΕ EuroHPC, ο σημαντικά χαμηλός σε σχέση με τις προγραμματισμένες αριθμός των πληρωμών προχρηματοδότησης που πραγματοποιήθηκαν για συμβάσεις με αντικείμενο την αγορά υπερυπολογιστών και για συμφωνίες επιχορήγησης, οδήγησε σε χαμηλό ποσοστό εκτέλεσης του επιχειρησιακού προϋπολογισμού πληρωμών ύψους περίπου 23 %.

2.10. Το 2020, η ΚΕ ECSEL επανενεργοποίησε 57,2 εκατομμύρια ευρώ αχρησιμοποίητων πιστώσεων πληρωμών του επιχειρησιακού προϋπολογισμού για δραστηριότητες στο πλαίσιο του «Ορίζων 2020». Ωστόσο, προτού χρησιμοποιήσει τις πιστώσεις του έτους, μπόρεσε να χρησιμοποιήσει μόνο το 70 % του ποσού αυτού. Ομοίως, η ΚΕ CS δεν χρησιμοποίησε, προτού εκτελέσει πιστώσεις πληρωμών του έτους, τον επανενεργοποιημένο επιχειρησιακό προϋπολογισμό πληρωμών για έργα που υπάγονται στο πρόγραμμα «Ορίζων 2020» ύψους περίπου 13 εκατομμυρίων ευρώ.

Δράση 1

Σύμφωνα με τους δημοσιονομικούς κανόνες, οι ΚΕ πρέπει να χρησιμοποιούν τις επανενεργοποιημένες πιστώσεις πληρωμών προηγούμενων ετών προτού χρησιμοποιήσουν τις νέες πιστώσεις πληρωμών του έτους.

Το ποσοστό εκτέλεσης των ΚΕ στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020» και το επίπεδο των εισφορών των μελών από τον ιδιωτικό τομέα επιδέχονται βελτίωση

Παρόλο που οι ΚΕ έχουν υλοποιήσει σχεδόν εξ ολοκλήρου τις δραστηριότητές τους στο πλαίσιο του 7ου ΠΠ και του ΔΕΔ-Μ...

2.11. Οι ΚΕ που υλοποιούν δραστηριότητες στο πλαίσιο των προγραμμάτων του 7ου ΠΠ και του ΔΕΔ-Μ (ΠΔΠ 2007-2013) είναι οι SESAR, CS, ΠΚΦ, ΚΚΥ και ECSEL. Το 2020, τρεις ΚΕ (ΠΚΦ, ΚΚΥ και ECSEL) βρίσκονταν ακόμη στο στάδιο της εφαρμογής των αντίστοιχων δράσεων του 7ου ΠΠ. Το 2020, η ΚΕ SESAR επέστρεψε στα μέλη εισφορές σε χρήμα που είχαν καταβάλει καθ' υπέρβαση των οφειλομένων για έργα στο πλαίσιο του 7ου ΠΠ και του ΔΕΔ-Μ.

2.12. Στον [πίνακα 2.1](#) παρουσιάζονται συνοπτικά οι εισφορές των μελών στις δραστηριότητες των εν λόγω ΚΕ στο πλαίσιο του 7ου ΠΠ, ως είχαν στα τέλη του 2020. Κατά μέσο όρο, για το σύνολο της περιόδου προγραμματισμού του 7ου ΠΠ, οι εν λόγω εισφορές έφτασαν το 91 % των σχετικών τιμών-στόχου που προβλέπονται στους ιδρυτικούς κανονισμούς των ΚΕ.

Πίνακας 2.1 – Εισφορές των μελών στο πλαίσιο του 7ου ΠΠ και του ΔΕΔ-Μ (σε εκατομμύρια ευρώ)

Εισφορές μελών (δυνάμει του ιδρυτικού κανονισμού)			ΚΕ στο πλαίσιο του 7ου ΠΠ	Εισφορές μελών (ως είχαν στις 31.12.2020)			
ΕΕ	Άλλα μέλη	Σύνολο		ΕΕ	Άλλα μέλη	Σύνολο	Ποσοστό εκτέλεσης
700,0	1 284,3	1 984,3	SESAR 1	610,2	1 092,2	1 702,4	86 %
800,0	600,0	1 400,0	CS 1	800,0	607,9	1 407,9	101 %
1 000,0	1 000,0	2 000,0	ΠΚΦ 1	931,1	801,7	1 732,8	87 %
470,0	470,0	940,0	ΚΚΥ 1	426,1	458,3	884,4	94 %
2 970,0	3 354,3	6 324,3	Σύνολο	2 767,4	2 960,1	5 727,5	91 %

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει στοιχείων των ΚΕ.

2.13. Αντίθετα με τις διατάξεις των ιδρυτικών κανονισμών των ΚΕ ARTEMIS και ENIAC, η ΚΕ ECSEL δεν γνωστοποίησε στις εκθέσεις της και στον ετήσιο λογαριασμό της για το 2020 τις εκτιμήσεις σχετικά με

- ο τις οικονομικές εισφορές των συμμετεχόντων κρατών στα έργα των ΚΕ ARTEMIS και ENIAC στο πλαίσιο του 7ου ΠΠ (οι οποίες πρέπει να ανέρχονται σε τουλάχιστον 1,8 φορές την επιχειρησιακή οικονομική εισφορά της ΕΕ), και
- ο τις εισφορές σε είδος από οργανισμούς έρευνας και ανάπτυξης που συμμετέχουν σε έργα των ΚΕ ARTEMIS και ENIAC στο πλαίσιο του 7ου ΠΠ (οι οποίες πρέπει να ισούνται ή να υπερβαίνουν το ποσό της συνεισφοράς των μελών του δημόσιου τομέα).

...ορισμένες ΚΕ βρίσκονται αντιμέτωπες με προκλήσεις όσον αφορά την υλοποίηση δραστηριοτήτων στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020»

2.14. Στα τέλη του 2020, οι ΚΕ, οι οποίες διένυαν το έβδομο έτος της δεκαετούς διάρκειας ζωής τους, εμφάνιζαν διαφορετικά επίπεδα επίτευξης των τιμών-στόχου σχετικά με τις εισφορές που έχουν καθοριστεί στους οικείους ιδρυτικούς κανονισμούς τους για δραστηριότητες στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020» (ΠΔΠ 2014-2020). Οι διακυμάνσεις αυτές μπορούν να αποδοθούν εν μέρει στους διαφορετικούς τομείς έρευνας στους οποίους δραστηριοποιούνται οι ΚΕ. Παραδείγματος χάριν, τα έργα στο πλαίσιο της ΚΕ ΠΚΦ είναι μακροχρόνια λόγω της φύσης του τομέα της έρευνας στον οποίο αυτή δραστηριοποιείται, καθώς και του σημαντικού βαθμού στον οποίο αυτά υλοποιούνται από κοινοπραξίες παγκόσμιας κλίμακας. Η κατάσταση αυτή ενέχει τον κίνδυνο να μην επαρκούν οι διοικητικοί πόροι για την έγκαιρη διαχείριση των σχετικών κεφαλαίων, λόγω του αυξανόμενου αριθμού των έργων που υλοποιούνται ταυτόχρονα στο πλαίσιο πολλαπλών προγραμμάτων του ΠΔΠ. Όσον αφορά την ΚΕ EuroHPC, η οποία διένυε το 2020 το δεύτερο έτος λειτουργίας της, εξακολουθούσε να μην διαθέτει αξιόπιστες διαδικασίες επικύρωσης και πιστοποίησης των εισφορών σε είδος που δηλώνουν τα μέλη της από τον ιδιωτικό τομέα και τα συμμετέχοντα κράτη.

2.15. Στον [πίνακα 2.2](#) παρουσιάζονται συνοπτικά οι εισφορές των μελών στις δραστηριότητες των εν λόγω ΚΕ στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020», ως είχαν στα τέλη του 2020. Έως τα τέλη του 2020, οι συγκεκριμένες ΚΕ είχαν επιτύχει κατά μέσο όρο το 62 % των τιμών-στόχου σχετικά με τις εισφορές των μελών τους (συμπεριλαμβανομένων των ΕΕΣΔ) και μόλις το 54 % μη συμπεριλαμβανομένων των ΕΕΣΔ.

Πίνακας 2.2 – «Ορίζων 2020» – Εισφορές των μελών (σε εκατομμύρια ευρώ)

Εισφορές μελών (δυνάμει του ιδρυτικού κανονισμού και νομικών αποφάσεων)				Εισφορές μελών (ως είχαν στις 31.12.2020)							
ΕΕ	ΕΕΕΔ και εισφορές σε χρήμα των άλλων μελών (1)	ΕΕΣΔ των άλλων μελών (2)	Σύνολο	ΚΕ στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020»	ΕΕ	ΕΕΕΔ επικυρωμένες	ΕΕΕΔ που έχουν αναφερθεί, δεν έχουν ακόμη επικυρωθεί	ΕΕΣΔ	Σύνολο	Ποσοστό εκτέλεσης συμπεριλαμβανομένων των ΕΕΣΔ	Ποσοστό εκτέλεσης άνευ των ΕΕΣΔ
585,0	1 000,0	ά.α.	1 585,0	SESAR 2020	441,6	358,3	93,2	ά.α.	893,1	56 %	56 %
1 755,0	1 228,5	965,3	3 948,8	CS 2	1 451,0	604,4	136,3	1 144,2	3 335,9	84 %	73 %
1 638,0	1 638,0	ά.α.	3 276,0	ΠΚΦ 2	643,2	380,0	263,0	ά.α.	1 286,2	39 %	39 %
665,0	95,0	285,0	1 045,0	ΚΚΥ 2	498,6	20,6	35,0	1 095,0	1 649,2	158 %	73 %
1 185,0	2 827,5	ά.α.	4 012,5	ECSEL	944,9	574,6	896,5	ά.α.	2 416,0	60 %	60 %
835,0	504,6	2 234,7	3 574,3	BBI	603,2	57,8	53,7	929,2	1 643,9	46 %	53 %
398,0	350,0	120,0	868,0	S2R	297,7	131,1	93,1	204,8	726,7	84 %	70 %
536,0	908,0	ά.α.	1 444,0	EuroHPC	190,9	28,9	0,0	ά.α.	219,8	15 %	15 %
7 597,0	8 551,6	3 605,0	19 753,5	Σύνολο	5 071,1	2 155,7	1 570,8	3 373,2	12 170,8	62 %	54 %

(1) Εισφορές σε είδος στις επιχειρησιακές δραστηριότητες της ΚΕ

(2) Εισφορές σε είδος σε συμπληρωματικές δραστηριότητες εκτός του προγράμματος εργασίας της ΚΕ

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει στοιχείων των ΚΕ.

Τα μέλη από τον ιδιωτικό τομέα συμβάλλουν πολύ περισσότερο στην υλοποίηση συμπληρωματικών δραστηριοτήτων που δεν περιλαμβάνονται στα προγράμματα εργασίας των ΚΕ

2.16. Τα μέλη από τον ιδιωτικό τομέα οφείλουν να παρέχουν διάφορα είδη εισφορών σε είδος στις ΚΕ οι οποίες υλοποιούν δραστηριότητες στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020». Στην περίπτωση τεσσάρων ΚΕ (CS, ΚΚΥ, BBI, και S2R), τα μέλη από τον ιδιωτικό τομέα οφείλουν να παρέχουν καθ' όλη τη διάρκεια ζωής των ΚΕ ένα ελάχιστο μερίδιο εισφορών σε είδος υπό τη μορφή συμπληρωματικών δραστηριοτήτων που δεν περιλαμβάνονται μεν στα προγράμματα εργασίας των ΚΕ, συμβάλλουν ωστόσο στην επίτευξη των γενικών στόχων τους (βλέπε [πλαίσιο 2.1](#)).

Πλαίσιο 2.1

Εισφορές σε είδος των μελών από τον ιδιωτικό τομέα στις επιχειρησιακές δραστηριότητες των ΚΕ στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020» (για όλες τις ΚΕ)

Όπως προβλέπεται από τους ιδρυτικούς κανονισμούς όλων των ΚΕ, τα μέλη από τον ιδιωτικό τομέα όλων των ΚΕ πρέπει να εισφέρουν ένα ελάχιστο ποσό στο συνολικό κόστος των έργων έρευνας και καινοτομίας των ΚΕ που υλοποιούνται στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020» (ΕΕΕΔ). Οι ΕΕΕΔ αντιστοιχούν στα συνολικά έξοδα στα οποία υποβάλλονται τα μέλη από τον ιδιωτικό τομέα κατά την υλοποίηση των δράσεων έρευνας και καινοτομίας της ΚΕ, αφαιρουμένης της εισφοράς των άλλων μελών της ΚΕ (συγχρηματοδότηση της ΕΕ, εισφορά συμμετεχόντων κρατών ή διακυβερνητικών οργανισμών) και οποιασδήποτε άλλης εισφοράς της ΕΕ στα εν λόγω έξοδα. Σύμφωνα με το άρθρο 4, παράγραφος 3, των ιδρυτικών κανονισμών, οι ΕΕΕΔ πρέπει να αναφέρονται ετησίως στις ΚΕ και τα σχετικά έξοδα να πιστοποιούνται από ανεξάρτητο εξωτερικό ελεγκτή. Οι πιστοποιημένες και επικυρωμένες ΕΕΕΔ αναγνωρίζονται στους ετήσιους λογαριασμούς της ΚΕ.

Εισφορές σε είδος των μελών από τον ιδιωτικό τομέα στις συμπληρωματικές δραστηριότητες των ΚΕ στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020» (μόνο για τις CS, ΚΚΥ, ΒΒΙ, S2R)

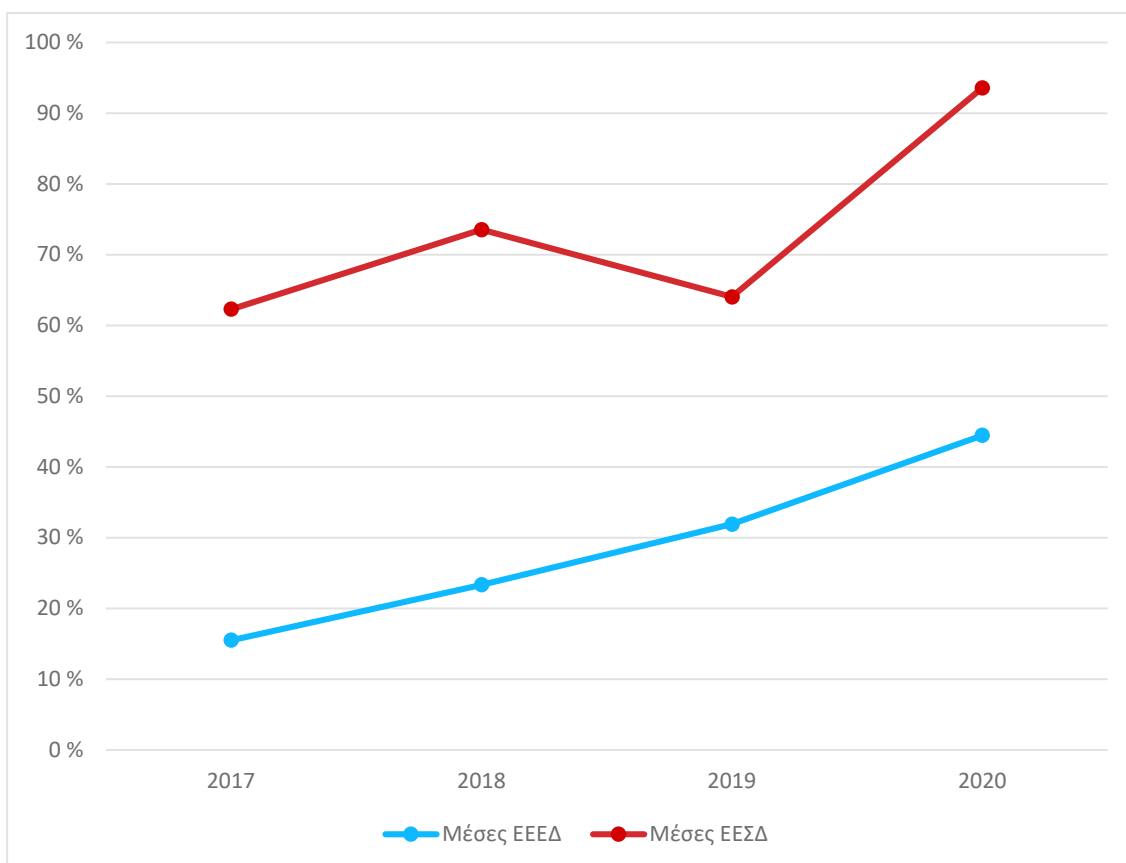
Όπως προβλέπεται στο άρθρο 4, παράγραφος 2, στοιχείο β), των αντίστοιχων ιδρυτικών κανονισμών των εν λόγω ΚΕ, τα μέλη από τον ιδιωτικό τομέα υποχρεούνται επίσης σε ελάχιστη εισφορά σε είδος για τη χρηματοδότηση «συμπληρωματικών δραστηριοτήτων» που δεν εμπίπτουν στο πρόγραμμα εργασίας και στον προϋπολογισμό της εκάστοτε ΚΕ, αλλά συμβάλλουν στην επίτευξη των γενικών στόχων της (ΕΕΣΔ). Οι αντίστοιχες δραστηριότητες καθορίζονται σε ετήσιο πρόγραμμα συμπληρωματικών δραστηριοτήτων, στο οποίο προβλέπεται η εκτιμώμενη αξία των εισφορών. Σύμφωνα με το άρθρο 4, παράγραφος 4, των ιδρυτικών κανονισμών, τα έξοδα των συμπληρωματικών δραστηριοτήτων πιστοποιούνται από ανεξάρτητο εξωτερικό ελεγκτή και δεν ελέγχονται από το ΕΕΣ ή οποιοδήποτε άλλο όργανο της ΕΕ. Το συνολικό ποσό των πιστοποιημένων και επικυρωμένων ΕΕΣΔ δημοσιεύεται στις σημειώσεις των ετήσιων λογαριασμών της εκάστοτε ΚΕ.

2.17. Όπως φαίνεται στον [πίνακα 2.2](#), έως τα τέλη του 2020, τα μέλη των ΚΕ από τον ιδιωτικό τομέα, τα συμμετέχοντα κράτη ή οι διακυβερνητικοί οργανισμοί είχαν εισφέρει 7,1 δισεκατομμύρια ευρώ, ήτοι 58 %, από τις συμφωνηθείσες συνολικές εισφορές ύψους περίπου 12,2 δισεκατομμυρίων ευρώ. Το ποσό αυτό περιλαμβάνει εισφορές σε είδος ύψους 3,7 δισεκατομμυρίων ευρώ¹⁴ στις δραστηριότητες των ίδιων των ΚΕ που σχετίζονται με το «Ορίζων 2020» (ΕΕΕΔ) και εισφορές σε είδος ύψους 3,4 δισεκατομμυρίων ευρώ σε συμπληρωματικές δραστηριότητες που δεν περιλαμβάνονται στο πρόγραμμα εργασίας των ΚΕ, αλλά συμβάλλουν στην επίτευξη των γενικών στόχων τους (ΕΕΣΔ).

¹⁴ Από το ποσό αυτό, στο τέλος του 2020, είχαν πιστοποιηθεί περί τα 2,1 δισεκατομμύρια ευρώ (57 %).

2.18. Το **γράφημα 2.2** απεικονίζει την εξέλιξη των μέσων εισφορών σε είδος των μελών από τον ιδιωτικό τομέα για το διάστημα μεταξύ 2017 και 2020. Παρά τη μεγάλη αύξηση και σημασία των ΕΕΣΔ, οι ΚΕ δεν υποχρεούνται να γνωστοποιούν στους ετήσιους λογαριασμούς τις σχετικές εισφορές και, ως εκ τούτου, αυτές δεν εμπίπτουν στο πεδίο του ελέγχου μας¹⁵. Συνεπώς, υπάρχει κίνδυνος οι ΕΕΣΔ να μην είναι πλήρως ευθυγραμμισμένες με τους στόχους εκάστης ΚΕ. Στις περιπτώσεις που ο ιδρυτικός κανονισμός δεν καθορίζει ελάχιστο επίπεδο για τις ΕΕΕΔ αλλά μόνο για τις ΕΕΣΔ (CS, ΚΚΥ, ΒΒΙ), οι ΚΕ θεωρούν ότι τα μέλη από τον ιδιωτικό τομέα μπορούν να εκπληρώνουν τις υποχρεώσεις τους όσον αφορά τις εισφορές σε είδος μέσω ΕΕΣΔ.

Γράφημα 2.2 – Εξέλιξη των εισφορών σε είδος των μελών από τον ιδιωτικό τομέα

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει στοιχείων των ΚΕ.

¹⁵ Άρθρο 4, παράγραφος 4, των οικείων ιδρυτικών κανονισμών των ΚΕ.

Οι ΚΕ συναντούν σοβαρές δυσκολίες όσον αφορά τη συγκέντρωση των εισφορών σε χρήμα των μελών από τον ιδιωτικό τομέα για τα επιχειρησιακά τους έξοδα

2.19. Ωστόσο, όσον αφορά την ΚΕ ΒΒΙ, οι συνολικές ΕΕΣΔ των μελών του κλάδου, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις στα τέλη του 2020, ανήλθαν μόνο στο ήμισυ περίπου του ελάχιστου ποσού της τιμής-στόχου που έχει καθοριστεί στον ιδρυτικό της κανονισμό. Επιπλέον, παρά το γεγονός ότι ο ιδρυτικός κανονισμός της τροποποιήθηκε το 2018 ώστε να προβλέπει ρητώς τη δυνατότητα των μελών του κλάδου να εισφέρουν σε χρήμα σε επίπεδο έργου, με ποσό ύψους τουλάχιστον 182,5 εκατομμυρίων ευρώ, τα εν λόγω μέλη δεν κατέβαλαν πρόσθετες εισφορές σε χρήμα για τα επιχειρησιακά έξοδα της ΚΕ το 2020. Το γεγονός αυτό υποδεικνύει, αφενός, τις σημαντικές δυσκολίες που συναντά η ΚΕ όσον αφορά τη συγκέντρωση τέτοιου είδους εισφορών από τα μέλη από τον ιδιωτικό τομέα και, αφετέρου, ότι η ελάχιστη τιμή-στόχος δεν θα επιτευχθεί μέχρι τη λήξη του προγράμματος «Ορίζων 2020». Για τον λόγο αυτό, η Επιτροπή (ΓΔ RTD) μείωσε τις εισφορές της σε χρήμα προς την ΚΕ κατά 140 εκατομμύρια ευρώ. Η σημαντική αυτή μείωση στις εισφορές των μελών θέτει σε κίνδυνο την υλοποίηση του θεματολογίου της ΚΕ για την έρευνα και την καινοτομία στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020».

Έχουν αναληφθεί υποχρεώσεις για την εκτέλεση του 77 % περίπου του θεματολογίου των ΚΕ για την έρευνα και την καινοτομία στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020»

2.20. Στα τέλη του 2020, οι ΚΕ είχαν ολοκληρώσει όλες τις διαδικασίες πρόσκλησης υποβολής προτάσεων για τα αντίστοιχα θεματολόγια τους για την έρευνα και την καινοτομία στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020». Όσον αφορά τις εν λόγω διαδικασίες, τα υπόλοιπα μέλη των ΚΕ (μέλη από τον ιδιωτικό τομέα, συμμετέχοντα κράτη και άλλοι διεθνείς οργανισμοί) δεσμεύθηκαν να παρέχουν εισφορές σε είδος επενδύοντας ιδίους οικονομικούς και ανθρώπινους πόρους, περιουσιακά στοιχεία και τεχνολογίες (ΕΕΕΔ).

2.21. Όπως φαίνεται στον [πίνακα 2.3](#), στα τέλη του 2020, είχαν ήδη ανατεθεί ή/και υπογραφεί επιχορηγήσεις έργων, το ύψος των οποίων ανερχόταν (κατά μέσο όρο) στο 88 % των ανώτατων εισφορών σε χρήμα που είναι διαθέσιμες για τη συγχρηματοδότηση των δραστηριοτήτων των ΚΕ στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020». Παράλληλα, τα άλλα μέλη δεσμεύθηκαν να παρέχουν εισφορές σε είδος στα εν λόγω έργα οι οποίες θα κάλυπταν (κατά μέσο όρο) το 68 % των ΕΕΕΔ τους, και των τιμών-στόχου σχετικά με τις επιχειρησιακές εισφορές σε χρήμα που ορίζονται στους οικείους ιδρυτικούς κανονισμούς των ΚΕ. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα,

στα τέλη του 2020, το εκτιμώμενο μέσο ποσοστό εκτέλεσης να ανέρχεται στο 77 % του θεματολογίου των ΚΕ για την έρευνα και την καινοτομία στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020».

Πίνακας 2.3 – «Ορίζων 2020» – Ανειλημμένες υποχρεώσεις των μελών σε εισφορές στο τέλος του 2020 (σε εκατομμύρια ευρώ)

Εισφορές μελών για επιχειρησιακά έξοδα (δυνάμει του ιδρυτικού κανονισμού και νομικών αποφάσεων)			Συμφωνίες επιχορήγησης και συμβάσεις που συνήφθησαν ή/και υπεγράφησαν (στις 31.12.2020)						
ΕΕ	ΕΕΕΔ και εισφορές σε χρήμα των άλλων μελών	Σύνολο	ΚΕ στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020»	Ανειλημμένη συγχρηματοδότηση της ΕΕ	%	ΕΕΕΔ και εισφορές σε χρήμα των άλλων μελών (εκτίμηση)	%	Σύνολο	Ποσοστό υλοποίησης του προγράμματος
555,8	950,0	1 505,8	SESAR 2020	548,2	99 %	573,7	60 %	1 121,9	75 %
1 716,0	1 189,6	2 905,6	CS 2	1 554,9	91 %	717,6	60 %	2 272,5	78 %
1 595,4	1 595,4	3 190,8	ΠΚΦ 2	1 273,7	80 %	1 276,5	80 %	2 550,2	80 %
646,0	76,0	722,0	ΚΚΥ 2	617,2	96 %	158,6	209 %	775,8	107 %
1 169,7	2 787,5	3 957,2	ECSEL (1)	1 000,3	86 %	1 943,2	70 %	2 943,5	74 %
815,8	475,3	1 291,1	BBI (2)	717,6	88 %	251,2	53 %	968,8	75 %
384,5	336,5	721,0	S2R	379,6	99 %	354,0	105 %	733,6	102 %
426,0	796,0	1 222,0	EuroHPC (1)	331,4	78 %	272,9	34 %	604,3	49 %
7 309,2	8 206,3	15 515,5	Σύνολο	6 422,9	88 %	5 547,7	68 %	11 970,6	77 %

(1) Οι εισφορές των άλλων μελών περιλαμβάνουν τις εισφορές των συμμετεχόντων κρατών

(2) Τιμές-στόχος για τις ΕΕΕΔ, που συμφωνήθηκαν στο πλαίσιο του ετήσιου προγράμματος εργασίας της ΚΕ, και μειωμένες εισφορές σε χρήμα για τις επιχειρησιακές δαπάνες

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει στοιχείων των ΚΕ.

Οι εσωτερικές δικλίδες ελέγχου που αφορούσαν πληρωμές επιχορηγήσεων ήταν γενικώς αποτελεσματικές

Οι περισσότερες ΚΕ εφάρμοσαν το νέο πλαίσιο εσωτερικού ελέγχου της Επιτροπής

2.22. Οι ΚΕ έχουν θεσπίσει αξιόπιστες προληπτικές διαδικασίες δικλίδων ελέγχου, οι οποίες βασίζονται σε εξέταση εγγράφων που αφορούν οικονομικά και επιχειρησιακά ζητήματα. Το 2020, όλες οι ΚΕ πλην της ΚΕ EuroHPC εφάρμοσαν πλήρως το πλαίσιο εσωτερικού ελέγχου (ICF) της Επιτροπής, το οποίο θεμελιώνεται σε 17 αρχές εσωτερικού ελέγχου. Οι εν λόγω ΚΕ ανέπτυξαν σχετικούς δείκτες που καλύπτουν όλες τις αρχές εσωτερικού ελέγχου, προέβησαν σε ετήσιες αυτοαξιολογήσεις και βελτίωσαν την παρακολούθηση της αποτελεσματικότητας των διαδικασιών δικλίδων τους. Ωστόσο, το ισχύον ICF αποτελεί μια εν εξελίξει διαδικασία, η ποιότητα της οποίας εξαρτάται από τη συνεχή βελτίωση των βασικών δεικτών δικλίδων των ΚΕ και από την ποιότητα των ετήσιων αυτοαξιολογήσεων.

Τα αποτελέσματα των κατασταλτικών ελέγχων υποδεικνύουν ότι για τις περισσότερες ΚΕ το επίπεδο σφάλματος που αφορά τις πληρωμές επιχορηγήσεων είναι κάτω από το όριο σημαντικότητας

2.23. Όσον αφορά τις δικλίδες ελέγχου σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πληρωμών επιχορηγήσεων των ΚΕ στο πλαίσιο του 7ου ΠΠ, ανεξάρτητες εξωτερικές ελεγκτικές εταιρείες που έχουν συνάψει συμβάσεις με τις ΚΕ διενεργούν κατασταλτικούς ελέγχους σε επίπεδο δικαιούχων. Σχετικά με τις πληρωμές επιχορηγήσεων των ΚΕ στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020», η Κοινή Υπηρεσία Ελέγχου (CAS) της Επιτροπής είναι υπεύθυνη για τους κατασταλτικούς ελέγχους, τα τρία τέταρτα περίπου των οποίων ανατίθενται σε εξωτερικές ελεγκτικές εταιρείες. Όλες οι ΚΕ χρησιμοποίησαν αυτούς τους κατασταλτικούς ελέγχους, προκειμένου να αξιολογήσουν τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πληρωμών επιχορηγήσεων που πραγματοποίησαν.

2.24. Το 2020, μόνο τρεις ΚΕ (ΠΚΦ, ΚΚΥ και ECSEL) πραγματοποιούσαν ακόμη τελικές πληρωμές επιχορηγήσεων στο πλαίσιο του 7ου ΠΠ. Βάσει των αποτελεσμάτων των κατασταλτικών ελέγχων στο τέλος του 2020, οι ΚΕ ΠΚΦ και ΚΚΥ ανέφεραν υπολειπόμενα ποσοστά σφάλματος κάτω του ορίου σημαντικότητας του 2 %. Όσον αφορά την ΚΕ ECSEL, οι σημαντικές διαφορές στις μεθόδους και τις διαδικασίες που εφαρμόζουν οι εθνικές αρχές χρηματοδότησης (EAX) των συμμετεχόντων κρατών δεν επιτρέπουν τον υπολογισμό ενός ενιαίου υπολειπόμενου ποσοστού σφάλματος για τις πληρωμές στο πλαίσιο του 7ου ΠΠ. Συνεπώς, για τις πληρωμές αυτές εφαρμόσαμε το υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος που προσδιόρισε η ΓΔ RTD για το 7ο ΠΠ συνολικά, το οποίο στο τέλος του 2020 ανερχόταν σε 3,51 %. Δεδομένου του χαμηλού ποσοστού των πληρωμών που πραγματοποιήθηκαν το 2020 στο πλαίσιο του 7ου ΠΠ (περίπου 8,6 %), το υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος για το σύνολο των επιχειρησιακών πληρωμών της ΚΕ ECSEL που πραγματοποιήθηκαν κατά το εν λόγω έτος θεωρείται ότι είναι χαμηλότερο του ορίου σημαντικότητας.

2.25. Όσον αφορά τις πληρωμές επιχορηγήσεων στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020», τα υπολειπόμενα ποσοστά σφάλματος που ανέφεραν όλες οι ΚΕ που υλοποιούν έργα του προγράμματος αυτού, βάσει των αποτελεσμάτων των κατασταλτικών ελέγχων της Κοινής Υπηρεσίας Ελέγχου στο τέλος του 2020, ήταν κάτω του ορίου σημαντικότητας του 2 %.

Από τον έλεγχο στον οποίο υποβάλαμε πληρωμές επιχορηγήσεων του 2020 σε επίπεδο δικαιούχων προέκυψε η ύπαρξη κατ' εξακολούθηση συστημικών σφαλμάτων σχετικά με τα δηλωθέντα έξοδα προσωπικού

2.26. Οι έλεγχοί μας σε επίπεδο δικαιούχων επιβεβαίωσαν την ύπαρξη συστημικών σφαλμάτων που αφορούν κυρίως τα δηλωθέντα έξοδα προσωπικού, τα οποία αναφέρονταν επίσης σε τακτική βάση από τους ελεγκτές της CAS και τους συμβεβλημένους με αυτήν ελεγκτές που διενεργούσαν τους κατασταλτικούς ελέγχους. Όσον αφορά τις πληρωμές επιχορηγήσεων του 2020, οι κύριες πηγές σφάλματος που εντοπίσαμε ήταν οι εξής:

- χρήση εσφαλμένης μεθόδου υπολογισμού των δηλωθέντων εξόδων προσωπικού·
- χρήση ωριαίων αμοιβών οι οποίες δεν βασίζονταν σε ένα πλήρες οικονομικό έτος·
- μη τήρηση των ανώτατων ορίων για τις δεδουλευμένες στο έργο ώρες·
- αδικαιολόγητη διόρθωση ήδη δηλωθέντων και εγκεκριμένων εξόδων προσωπικού κατά την επόμενη περίοδο υποβολής δηλώσεων·
- δήλωση ως «λοιπά άμεσα έξοδα» εξόδων που δεν μπορούσαν να αποδοθούν άμεσα στο έργο·
- δήλωση λοιπών άμεσων εξόδων για την αγορά υπηρεσιών από άλλον δικαιούχο ο οποίος συμμετείχε στην κοινοπραξία· και
- εφαρμογή εσφαλμένης συναλλαγματικής ισοτιμίας κατά τη μετατροπή των δηλωθέντων εξόδων σε ευρώ.

2.27. Όσον αφορά τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι πληρωμές επιχορηγήσεων των ΚΕ, τα αποτελέσματα του ελέγχου μας υποδηλώνουν ότι τα έξοδα προσωπικού αποτελούν την κύρια πηγή σφάλματος και ότι ιδίως οι ΜΜΕ παρουσιάζουν αυξημένο κίνδυνο σφάλματος σε σχέση με άλλους δικαιούχους. Ο περαιτέρω εξορθολογισμός των κανόνων του «Ορίζων 2020» σχετικά με τη δήλωση εξόδων προσωπικού, καθώς και η περαιτέρω μείωση της ανασφάλειας δικαίου μέσω της εντατικότερης χρήσης επιλογών απλουστευμένου κόστους, αποτελούν προϋπόθεση για τα μελλοντικά ερευνητικά προγράμματα-πλαίσιο, προκειμένου να σταθεροποιηθούν τα ποσοστά σφάλματος κάτω από το όριο σημαντικότητας.

Δράση 2

Οι ΚΕ πρέπει να ενισχύσουν τα συστήματα εσωτερικών δικλίδων ελέγχου τους ώστε να αντιμετωπίσουν τον αυξημένο κίνδυνο σφάλματος που αφορά τις ΜΜΕ και τους νέους δικαιούχους. Ενθαρρύνονται επίσης να επεκτείνουν τη χρήση επιλογών απλουστευμένου κόστους.

Αδυναμίες στην τοπική εφαρμογή ΤΠ της ΚΕ F4E για τη διαχείριση των συμβάσεων

2.28. Τον Μάρτιο του 2020, ως μέτρο απόκρισης στην πανδημία COVID-19, η χρήση της τοπικής εφαρμογής ΤΠ της ΚΕ F4E για τη διαχείριση των συμβάσεων (DACC), που περιοριζόταν έως τότε στη διαχείριση τροποποιήσεων συμβάσεων, επεκτάθηκε στη διαχείριση νέων συμβάσεων. Παρόλο που το μέτρο αυτό επέτρεψε στην ΚΕ να διατηρήσει την επιχειρησιακή συνέχεια, αυτή δεν ευθυγράμμισε πλήρως τις τοπικές εφαρμογές ΤΠ της με τις εσωτερικές διαδικασίες για τη μεταβίβαση αρμοδιοτήτων. Μολονότι η ΚΕ ανέλαβε δράση για τον μετριασμό του φαινομένου αυτού, εκκρεμεί η διευθέτηση σημαντικών αδυναμιών, όπως η ορθή χρήση λογαριασμών με εικονική ταυτότητα, καθώς και των δικαιωμάτων και των μεταβιβασθεισών αρμοδιοτήτων για την ανάληψη νομικών δεσμεύσεων. Τέλος, αφότου τέθηκε σε εφαρμογή το σύστημα DACC, δεν έχει πραγματοποιηθεί επικύρωση του λογιστικού συστήματος της ΚΕ.

Δράση 3

Η ΚΕ F4E πρέπει να υλοποιήσει τις απαραίτητες δράσεις που αφορούν το τοπικό σύστημα ΤΠ που χρησιμοποιεί για τη διαχείριση των συμβάσεων (DACC), προκειμένου να διασφαλίσει την ευθυγράμμίση του με τις εσωτερικές διαδικασίες για τη μεταβίβαση αρμοδιοτήτων, καθώς και την ορθή χρήση των λογαριασμών με εικονική ταυτότητα. Επιπρόσθετα, η ΚΕ πρέπει να προβεί στην επικύρωση του λογιστικού συστήματος.

Αδυναμίες στη διαχείριση των προσωρινά απασχολούμενων και στις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων

Η έλλειψη επαρκούς μόνιμου και λοιπού προσωπικού οδηγεί σε αύξηση του αριθμού των προσωρινά απασχολούμενων

2.29. Η έλλειψη επαρκούς μόνιμου και λοιπού προσωπικού των ΚΕ οδηγεί σε αύξηση του αριθμού των προσωρινά απασχολούμενων ή στην εσωτερική ανάθεση σε εργαζόμενους με σύμβαση. Η κατάσταση αυτή ενέχει ιδιαίτερους κινδύνους για τις ΚΕ οι οποίοι ενδέχεται να επηρεάσουν αρνητικά τις συνολικές επιδόσεις τους, όπως οι κίνδυνοι που απειλούν τη διατήρηση των βασικών ικανοτήτων τους, τη σαφήνεια των διαύλων λογοδοσίας, καθώς και την αποδοτικότητα του προσωπικού.

2.30. Παραδείγματος χάριν, η ΚΕ CS αύξησε σημαντικά το ποσοστό των προσωρινά απασχολούμενων σε σχέση με το μόνιμο και λοιπό προσωπικό, από 8 % το 2017 σε 24 % το 2020, για την εκτέλεση καθηκόντων μόνιμης φύσεως (παραδείγματος χάριν βοηθός στη νομική υπηρεσία, γραμματειακή υποστήριξη, βοηθός επικοινωνίας ή υπεύθυνου έργου). Ο μεγάλος αριθμός συμβασιούχων υπαλλήλων τείνει να αυξήσει σημαντικά τη συχνότητα εναλλαγής του προσωπικού της ΚΕ, αποσταθεροποιώντας περαιτέρω την κατάσταση στελέχωσης.

2.31. Κατά το πρώτο έτος λειτουργίας της, η ΚΕ EuroHPC επικεντρώθηκε κυρίως στις διαδικασίες και τα καθήκοντα επιχειρησιακής φύσεως. Καθότι δεν έχει ακόμη καλυφθεί η ανάγκη για στελέχωση καίριων διοικητικών θέσεων, είναι υπαρκτός ο κίνδυνος εμφάνισης αδυναμιών τόσο στη χρηματοοικονομική διαχείριση και τη διαχείριση του προϋπολογισμού και του προσωπικού, όσο και στις διαδικασίες εσωτερικού ελέγχου των επιχειρησιακών πληρωμών και των εισφορών σε είδος. Επιπλέον, το υψηλό ποσοστό συμβασιούχων υπαλλήλων (74 %) δύναται να οδηγήσει σε μεγάλη συχνότητα εναλλαγής προσωπικού στο εγγύς μέλλον, επιτείνοντας περαιτέρω τον κίνδυνο για τα συστήματα διαχείρισης της ΚΕ.

Δράση 4

Η ΚΕ EuroHPC πρέπει να καλύψει τις καίριες διοικητικές θέσεις προκειμένου να διασφαλίσει τόσο τη χρηματοοικονομική διαχείριση της και τη διαχείριση του προϋπολογισμού και του προσωπικού της, όσο και την εφαρμογή των διαδικασιών εσωτερικού ελέγχου της.

Χρήση ανοικτής διαδικασίας σύναψης σύμβασης σε περίπτωση που υφίσταται πλεονέκτημα γνώσης

2.32. Το 2020, η ΚΕ ΚΚΥ διοργάνωσε ανοικτή διαδικασία σύναψης σύμβασης-πλασίου για την υλοποίηση της τρίτης φάσης του έργου για την καθιέρωση ενός συστήματος πιστοποίησης ανανεώσιμου υδρογόνου. Η κοινοπραξία που είχε ήδη υλοποιήσει τις δύο πρώτες φάσεις του έργου και διέθετε επομένως το πλεονέκτημα γνώσης, ήταν ο μοναδικός υποψήφιος που υπέβαλε προσφορά. Η οικονομική προσφορά που υπέβαλε προσέγγιζε κατά πολύ τη μέγιστη εκτιμώμενη αξία της σύμβασης που είχε οριστεί στη συγγραφή υποχρεώσεων.

Δράση 5

Σε περίπτωση που υφίσταται πλεονέκτημα γνώσης, συνιστάται στις ΚΕ να εκπονούν προκαταρκτική έρευνα αγοράς όσον αφορά την τιμή και να προχωρούν σε διαβούλευση με άλλες εταιρείες που δραστηριοποιούνται στην αγορά, προκειμένου να προβούν σε καλύτερη εκτίμηση της τιμής και να επιτύχουν τη βέλτιστη αναλογία τιμής-ποιότητας.

Οι ΚΕ δεν χρησιμοποιούν εξ ολοκλήρου τη λύση για ηλεκτρονικές δημόσιες συμβάσεις της Επιτροπής και η F4E ανέπτυξε τη δική της σχετική διαδικτυακή πύλη

2.33. Δυνάμει του δημοσιονομικού κανονισμού της ΕΕ, όλα τα θεσμικά και λοιπά όργανα της ΕΕ, περιλαμβανομένων των ΚΕ, οφείλουν να σχεδιάζουν και να εφαρμόζουν λύσεις για την υποβολή, την αποθήκευση και την επεξεργασία των δεδομένων που υποβάλλονται στο πλαίσιο των διαδικασιών ανάθεσης και, για τον σκοπό αυτό, να δημιουργήσουν έναν ενιαίο «χώρο ηλεκτρονικής ανταλλαγής δεδομένων» για τους συμμετέχοντες. Για τον λόγο αυτό, η Επιτροπή βρίσκεται σε διαδικασία ανάπτυξης λύσης για ηλεκτρονικές δημόσιες συμβάσεις (eProcurement), η οποία ενσωματώνει τη διαδικτυακή πύλη για τις χρηματοδοτήσεις και τους διαγωνισμούς (Funding and Tenders) και την πλατφόρμα «eTendering» του TED, όπου είναι δημόσια προσβάσιμοι όλοι οι δημοσιευμένοι διαγωνισμοί. Η λύση για ηλεκτρονικές δημόσιες συμβάσεις προσφέρει μια εναρμονισμένη προσέγγιση και καθιερωμένες εταιρικές πρακτικές σχετικά με τις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων, τις οποίες στηρίζει μέσω μιας πλήρους και ολοκληρωμένης ηλεκτρονικής λύσης. Παραδείγματος χάριν, παρέχει τη δυνατότητα σε δυνάμει αναδόχους δωρεάν ηλεκτρονικής πρόσβασης σε όλα τα έγγραφα που σχετίζονται με τις προσκλήσεις υποβολής προσφορών, τις σχετικές τεχνικές προδιαγραφές, τα παραρτήματα, τις ερωτήσεις και απαντήσεις, την ηλεκτρονική υποβολή προσφορών, την αξιολόγηση

των προσφορών και την τελική ανάθεση της/-ων σύμβασης/συμβάσεων. Η λύση eProcurement υποστηρίζει ήδη τις ανοικτές και τις κλειστές διαδικασίες (συμπεριλαμβανομένων των εσπευσμένων διαδικασιών), τις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων μέσης και χαμηλής αξίας, καθώς και τις έκτακτες διαδικασίες με διαπραγμάτευση που χρησιμοποιούν τα θεσμικά και λοιπά όργανα της ΕΕ, περιλαμβανομένων των ΚΕ.

2.34. Οι ΚΕ CS, ΚΚΥ και S2R χρησιμοποίησαν τη λύση eProcurement για τις ανοικτές διαδικασίες σύναψης συμβάσεων που διοργάνωσαν το 2020 και οι ΚΕ ΠΚΦ και SESAR ξεκίνησαν να τη χρησιμοποιούν στις αρχές του 2021. Ωστόσο, οι ΚΕ BBI και ECSEL δεν σχεδιάζουν να αξιοποιήσουν το σύνολο των δομοστοιχείων της πλατφόρμας λόγω του μικρού αριθμού των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων υψηλής αξίας που διοργανώνουν.

2.35. Η F4E χρησιμοποιεί το δικό της εργαλείο για ηλεκτρονικές δημόσιες συμβάσεις, το οποίο δεν είναι πλήρως συγχρονισμένο με την αντίστοιχη λύση της Επιτροπής. Μελλοντικές βελτιώσεις του εργαλείου της F4E για ηλεκτρονικές δημόσιες συμβάσεις μπορεί να οδηγήσουν σε άσκοπη αλληλοεπικάλυψη με τις προσπάθειες που καταβάλλει και την επένδυση που πραγματοποιεί η Επιτροπή. Η πρακτική αυτή δεν συνάδει με την αρχή του ενιαίου «χώρου ηλεκτρονικής ανταλλαγής δεδομένων» για τους συμμετέχοντες, όπως προβλέπεται στον δημοσιονομικό κανονισμό της ΕΕ.

Δράση 6

Οι ΚΕ καλούνται να υιοθετήσουν τη λύση για ηλεκτρονικές δημόσιες συμβάσεις της Επιτροπής, σύμφωνα με την αρχή της ενιαίας ηλεκτρονικής ανταλλαγής δεδομένων που προβλέπεται στον δημοσιονομικό κανονισμό της ΕΕ, διασφαλίζοντας με τον τρόπο αυτό την ευρύτερη δυνατή βάση ανταγωνισμού στο πλαίσιο των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων που διοργανώνουν.

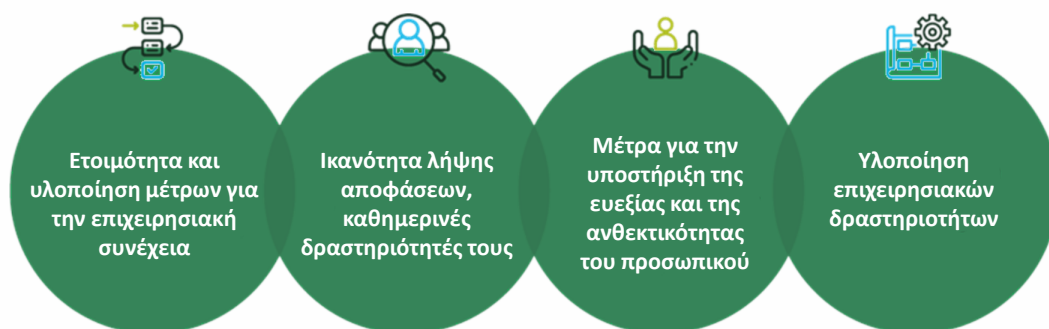
Η F4E πρέπει να συντονίσει τις προσπάθειές της για τις μελλοντικές βελτιώσεις του εργαλείου της για ηλεκτρονικές δημόσιες συμβάσεις με τις προσπάθειες που καταβάλλει και την επένδυση που πραγματοποιεί η Επιτροπή.

Οι ΚΕ αξιοποίησαν τις συνεργίες προκειμένου να ξεπεράσουν την κρίση της COVID-19 το 2020

Μεθοδολογία της επισκόπησής μας

2.36. Το 2020, αναλύσαμε τα μέτρα που έλαβαν οι ΚΕ για τη διατήρηση της επιχειρησιακής συνέχειας κατά τη διάρκεια της πανδημίας COVID-19, καθώς και τον πιθανό αντίκτυπο της στην παροχή των υπηρεσιών τους. Στο [γράφημα 2.3](#) παρουσιάζονται οι τομείς στους οποίους εστίασαμε την επισκόπησή μας. Η ανάλυση βασίστηκε σε χρηματοοικονομικά στοιχεία που είναι διαθέσιμα στο κεντρικό σύστημα χρηματοοικονομικών πληροφοριών για τη λογιστική σε δεδουλευμένη βάση της Επιτροπής (ABAC) και στην πλατφόρμα για τις ηλεκτρονικές επιχορηγήσεις (COMPASS). Τα στοιχεία συμπληρώθηκαν με πληροφορίες που συγκεντρώθηκαν από συνεντεύξεις με υπαλλήλους και από την ανάλυση εγγράφων των ΚΕ. Οι διαπιστώσεις είναι αναλυτικές και περιγραφικές αλλά όχι αξιολογικές. Επομένως, δεν διατυπώνουμε συστάσεις αλλά εφιστούμε την προσοχή σε ορθές πρακτικές. Η ΚΕ EuroHPC δεν συμπεριλήφθηκε στην εν προκειμένω ανάλυση καθώς ξεκίνησε να λειτουργεί αυτόνομα μόλις τον Σεπτέμβριο του 2020.

Γράφημα 2.3 – Τομείς στους οποίους εστίασαμε

Πηγή: ΕΕΣ.

Οι ΚΕ συνεργάστηκαν στενά προκειμένου να διασφαλίσουν την επιχειρησιακή συνέχεια στο πλαίσιο της κατάστασης που διαμόρφωσε η πανδημία COVID-19

2.37. Οι ΚΕ με έδρα στις Βρυξέλλες (SESAR, CS, ΠΚΦ, ΚΚΥ, ECSEL, BBI και S2R) ξεπέρασαν σε μεγάλο βαθμό, παρά το μικρό μέγεθός τους και τους περιορισμένους

πόρους που διαθέτουν, τον αντίκτυπο της πανδημίας COVID-19, χάρη στη στενή συνεργασία τους για ανάληψη κοινής δράσης για την εξασφάλιση ετοιμότητας στις αρχές της πανδημίας τον Μάρτιο του 2020.

2.38. Δεδομένου ότι τα κεντρικά γραφεία των ΚΕ CS, ΠΚΦ, ΚΚΥ, ECSEL, BBI και S2R βρίσκονται στο ίδιο κτίριο, ενέκριναν ένα κοινό σχέδιο επιχειρησιακής συνέχειας (ΣΕΣ) τον Ιανουάριο του 2019, το οποίο περιλαμβάνει ένα κοινό σχέδιο αποκατάστασης της λειτουργίας έπειτα από καταστροφή (DRP) στον τομέα ΤΠ που επικαιροποιήθηκε τον Φεβρουάριο του 2020. Οι ΚΕ SESAR και F4E ενέκριναν τα δικά τους έγγραφα σχετικά με τη διαχείριση της επιχειρησιακής συνέχειας το 2016 και το 2017 αντίστοιχα και τα επικαιροποίησαν το 2019. Τα σχέδια βασίζονται σε εκτιμήσεις κινδύνων και σε σχεδιασμό σεναρίων, αποτελούν δε καθοριστικό μέρος του πλαισίου εσωτερικών δικλίδων ελέγχου των ΚΕ (βλέπε [πλαίσιο 2.2](#)).

Πλαίσιο 2.2

Κοινό σχέδιο επιχειρησιακής συνέχειας των ΚΕ CS, ΠΚΦ, ΚΚΥ, ECSEL, BBI και S2R

1

Βασικές, καίριες πληροφορίες για την επιχειρησιακή συνέχεια:

- άτομα επικοινωνίας σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης,
- κατάρτιση καταλόγου με προσωπικό σε θέσεις κρίσιμης σημασίας
- επικοινωνία (ανάλογα με το σενάριο).

3

Αντίδραση και απόκριση:

- υπάλληλοι αρμόδιοι για την επιχειρησιακή συνέχεια,
- κατάλογος των εγκαταστάσεων που ανήκουν στις κοινές υποδομές.

2

Αρχές της επιχειρησιακής συνέχειας:

- ορισμοί και πεδίο εφαρμογής,
- σύνοψη λειτουργιών και διαδικασιών αποφασιστικής και κρίσιμης σημασίας,
- πεδίο εφαρμογής και σενάρια,
- κατάρτιση και ευαισθητοποίηση,
- υποβολή σε δοκιμές.

4

Σχέδιο αποκατάστασης της λειτουργίας έπειτα από καταστροφή στον τομέα ΤΠ

- πλήρης λειτουργία σε εγκατάσταση έκτακτης ανάγκης,
- αποκατάσταση των αρχικών εργασιών,
- εφεδρική εγκατάσταση της ΓΔ RTD.

Πηγή: Κοινό σχέδιο επιχειρησιακής συνέχειας των ΚΕ.

2.39. Οι ΚΕ CS, ΠΚΦ, ΚΚΥ, ECSEL, BBI και S2R είχαν ήδη υποβάλει σε δοκιμές το κοινό σχέδιό τους αποκατάστασης της λειτουργίας έπειτα από καταστροφή στον τομέα ΤΠ τον Ιανουάριο του 2019, εστιάζοντας:

- ο στη διαθεσιμότητα του χώρου και την πρόσβαση στις εφεδρικές εγκαταστάσεις,
- ο στη διαθεσιμότητα των υποδομών ΤΠ (υλικού και λογισμικού), και
- ο στη λειτουργικότητα των λογαριασμών EU login και την εξ αποστάσεως πρόσβαση στις εφαρμογές.

Τα αποτελέσματα των δοκιμών υποβλήθηκαν σε ανάλυση και καταρτίστηκαν λύσεις για τις εντοπισθείσες δυσλειτουργίες.

2.40. Συνεπώς, πριν από την επιδημική έκρηξη της COVID-19, όλες οι ΚΕ διέθεταν επικαιροποιημένο και επισήμως εγκεκριμένο ΣΕΣ (βλέπε [γράφημα 2.4](#)).

Γράφημα 2.4 – Όλες οι ΚΕ είχαν εγκρίνει το ΣΕΣ

Κατά την επιδημική έκρηξη της COVID-19,
όλες οι ΚΕ διέθεταν εγκεκριμένα σχέδια
επιχειρησιακής συνέχειας

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει στοιχείων των ΚΕ.

2.41. Τον Μάρτιο του 2020, υπό τις συντονιστικές δράσεις της ΚΕ ECSEL, όλες οι ΚΕ με έδρα στις Βρυξέλλες υπέβαλαν σε δοκιμασία αντοχής τις ικανότητες ΤΠ τους που αφορούν την τηλεργασία, βάσει της υπόθεσης ότι όλο το προσωπικό θα τηλεργαζόταν για κάποιο χρονικό διάστημα. Το γεγονός αυτό κατέστησε δυνατή την ταχεία μετάβαση προς την τηλεργασία όλου του προσωπικού των ΚΕ στις 18 Μαρτίου 2020, ημερομηνία κατά την οποία η Βελγική κυβέρνηση εισήγαγε περιορισμούς όσον αφορά την εργασία. Η ΚΕ F4E διεξήγαγε παρόμοιες δοκιμές τον Μάρτιο του 2020, και η τηλεργασία αποτέλεσε τον γενικό κανόνα σε όλες τις εγκαταστάσεις της (Βαρκελώνη, Cadarache και Garching) από την έναρξη της πανδημίας.

Οι ΚΕ συντόνισαν τις δράσεις μετριασμού που υλοποίησαν και διασφάλισαν τη διακυβέρνηση

2.42. Ένας άλλος παράγοντας επιτυχίας των ΚΕ με έδρα στις Βρυξέλλες έγκειτο στον συντονισμό των δράσεών τους προκειμένου να ξεπεράσουν τους φυσικούς περιορισμούς τους, ειδικότερα το μικρό μέγεθός τους και τους περιορισμένους πόρους τους.

2.43. Οι διευθυντές των εν λόγω ΚΕ είχαν εβδομαδιαίες συναντήσεις στο πλαίσιο των οποίων συζητούσαν τις επιπλοκές της πανδημίας, τους κινδύνους για τις επιχειρήσεις και την κοινή προσέγγιση για τον μετριασμό των κινδύνων αυτών. Παρόμοιες συναντήσεις λάμβαναν χώρα μεταξύ των επικεφαλής των διοικήσεων και των κλιμακίων εσωτερικού ελέγχου. Τον Μάιο του 2020, οι ΚΕ διοργάνωσαν κοινή διαδικασία σύναψης σύμβασης, αρμόδια για την οποία ήταν η ΚΕ ΠΚΦ, για την προμήθεια προστατευτικού υλικού προκειμένου να διασφαλίσουν την ασφάλεια των υπαλλήλων τους όποτε η παρουσία τους απαιτείτο στο γραφείο.

2.44. Τέλος, τα διοικητικά συμβούλια των ΚΕ προσαρμόστηκαν με ταχύ ρυθμό στην πανδημία COVID-19, διοργανώνοντας συναντήσεις εξ αποστάσεως και διατηρώντας το 2020 ρυθμό έγκρισης αποφάσεων παρόμοιο με αυτόν του 2019. Ο αριθμός των συναντήσεων των διοικητικών συμβουλίων παρέμεινε σταθερός με 27 συναντήσεις να λαμβάνουν χώρα το 2020 (έναντι 25 το 2019) και την έγκριση εκ μέρους τους 110 αποφάσεων το 2020 (έναντι 108 το 2019).

Οι ΚΕ εκπλήρωσαν το καθήκον μέριμνας που υπέχουν έναντι του προσωπικού...

2.45. Προκειμένου να παρέχουν στο προσωπικό την κατάλληλη στήριξη για τη βέλτιστη αντιμετώπιση των νέων προκλήσεων που δημιούργησε η πανδημία COVID-19, οι ΚΕ με έδρα στις Βρυξέλλες εισήγαγαν ένα επιμορφωτικό πρόγραμμα σχετικά με την ευεξία και την ανθεκτικότητα. Τον Οκτώβριο του 2020, το προσωπικό όλων των ΚΕ με έδρα στις Βρυξέλλες συμμετείχε σε επιμόρφωση με τίτλο «Coping in a time of COVID» (Αντιμετωπίζοντας την κρίση της COVID), με πρωτοβουλία της ΚΕ SESAR και με τη μεσολάβηση πιστοποιημένου επαγγελματικού συμβούλου. Η επιμόρφωση περιλάμβανε συζητήσεις σε υποομάδες ώστε να μπορούν οι συμμετέχοντες να ανταλλάξουν απόψεις σχετικά με τις συνθήκες εργασίας τους.

2.46. Προκειμένου να στηρίζουν και να ενημερώνουν το προσωπικό τους στη διάρκεια της πανδημίας COVID-19, οι διευθυντές των ΚΕ διοργάνωναν τακτικές διαδικτυακές συναντήσεις, στη διάρκεια των οποίων προβλεπόταν χρόνος για την

υποβολή ερωτήσεων από το προσωπικό. Η συχνότητα με την οποία διοργανώνονταν οι διαδικτυακές συναντήσεις, η οποία διέφερε μεταξύ των ΚΕ και ποίκιλλε ανάλογα με την ένταση της πανδημίας, κυμαινόταν από εβδομαδιαία σε μηνιαία βάση. Στο κάτωθι **πλαίσιο 2.3** παρατίθενται μερικά παραδείγματα των κοινών μέτρων που έλαβαν οι ΚΕ για τη στήριξη του προσωπικού κατά τη διάρκεια της σχετικής περιόδου.

Πλαίσιο 2.3

Μέτρα των ΚΕ για την υποστήριξη της ευεξίας και της ανθεκτικότητας του προσωπικού

- 1 **Τακτική επικοινωνία και μηνύματα**
συμπεριλαμβανομένων τακτικών διαδικτυακών συναντήσεων με όλο το προσωπικό
- 2 **Επιμόρφωση σχετικά με την ανθεκτικότητα** με τίτλο «Coping in a time of COVID» (Αντιμετωπίζοντας την κρίση της COVID), παρέχοντας τη δυνατότητα σε όλους τους υπαλλήλους της εκάστοτε ΚΕ να ανταλλάξουν απόψεις σχετικά με τις συνθήκες εργασίας
- 3 **Ταχεία προσαρμογή του περιβάλλοντος ΤΠ** για τη διασφάλιση της βέλτιστης χρήσης της ψηφιακής τεχνολογίας και της τηλεργασίας
- 4 **Κοινωνικές διαδικτυακές συναντήσεις**, παραδείγματος χάριν η ρουλέτα διαδικτυακής συνομιλίας (chat roulette)
- 5 **Αρκετές έρευνες απευθυνόμενες στο προσωπικό** για την παροχή αναπληροφόρησης στη διοίκηση σχετικά με την εργασία στη διάρκεια της πανδημίας COVID-19
- 6 **Χρηματοδοτική συνεισφορά για εξοπλισμό γραφείου** για τη διευκόλυνση εγκατάστασης ενός λειτουργικού οικιακού γραφείου
- 7 **Διασφάλιση ασφαλούς χώρου εργασίας κατά περίπτωση** με την παροχή προστατευτικού εξοπλισμού (μάσκες προσώπου, διανομείς αντισηπτικού υγρού), τον καθαρισμό του γραφείου, την παροχή πληροφοριών σχετικά με την κοινωνική αποστασιοποίηση και άλλα μέτρα προστασίας
- 8 **Προσφορά προγραμμάτων σχετικά με την ευεξία**, διαδικτυακά σεμινάρια για την ψυχική και σωματική ευεξία, ασκήσεις διαλογισμού, ενσυνειδητότητα, συνεδρίες ατομικής καθοδήγησης κ.λπ.
- 9 **Ειδική συνεδρία αναζήτησης ιδεών για τον εντοπισμό τυχόν νέων αναδυόμενων κινδύνων σχετικά με την πανδημία COVID-19**, την οποία παρακολούθησε και στην οποία συμμετείχε το σύνολο του προσωπικού

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει στοιχείων των ΚΕ.

2.47. Για τη λήψη αναπληροφόρησης από το προσωπικό σχετικά με τις συνθήκες εργασίας στη διάρκεια της πανδημίας COVID-19, πέντε ΚΕ (SESAR, CS, ΠΚΦ, ECSEL και BBI) απήθυσαν έρευνες στο προσωπικό τους από τον Απρίλιο έως τον Νοέμβριο του 2020. Οι έρευνες επικεντρώθηκαν κυρίως σε δύο πτυχές: αφενός, στις συνθήκες που σχετίζονται με την εργασία, όπως τη διαθεσιμότητα και τη λειτουργία του εξοπλισμού ΤΠ και την παρεχόμενη υποστήριξη από τη διοίκηση, και, αφετέρου, σε προσωπικές εμπειρίες κατά τις περιόδους περιορισμού (παραδείγματος χάριν ο βαθμός αλληλεπίδρασης μεταξύ συναδέλφων, τα επίπεδα πίεσης λόγω μεταβολής του φόρτου εργασίας κ.λπ.). Από τα αποτελέσματα των ερευνών προκύπτει ότι η

πλειονότητα των υπαλλήλων των ΚΕ ήταν ικανοποιημένη από την ηγεσία και την παρεχόμενη υποστήριξη από τη διοίκηση και δεν αντιμετώπισε σημαντικά προβλήματα ΤΠ, η αποτελεσματικότητα δε όσον αφορά την επιχειρησιακή συνέχεια αξιολογήθηκε ως υψηλή.

2.48. Παρόλο που οι περισσότεροι υπάλληλοι θεωρούσαν ότι αντιμετώπισαν ικανοποιητικά την κατάσταση, υπήρξε αναφορά ορισμένων αρνητικών εμπειριών σε σχέση με την τηλεργασία, ιδίως το αίσθημα της υποχρέωσης συνεχούς διαθεσιμότητας, οι δυσκολίες διατήρησης της ισορροπίας μεταξύ επαγγελματικής και προσωπικής ζωής, καθώς και ζητήματα που αφορούσαν τη φροντίδα των παιδιών και την κατ' οίκον εκπαίδευση.

...το οποίο συνέβαλε στη σταθερότητα της κατάστασης στελέχωσης στη διάρκεια της κρίσης

2.49. Ο αντίκτυπος της πανδημίας COVID-19 δεν ήταν μετρήσιμος όσον αφορά τον αριθμό των υπαλλήλων και το ποσοστό κενών θέσεων των ΚΕ. Όσον αφορά τις ΚΕ που έχουν έδρα στις Βρυξέλλες, ο αριθμός των υπαλλήλων εξακολούθησε να αυξάνεται ελαφρώς το 2020, κατά 1,3 %, ποσοστό συγκρίσιμο με αυτό προηγούμενων ετών (έναντι + 2,2 % το 2019, + 2,2 % το 2018). Το προσωπικό της ΚΕ F4E εξακολούθησε να μειώνεται ελαφρώς το 2020, κατά 0,9 %, ποσοστό επίσης συγκρίσιμο με αυτό προηγούμενων ετών (έναντι - 0,7 % το 2019, - 1,6 % το 2018). Το ποσοστό κενών θέσεων των ΚΕ ακολούθησε την ίδια τάση και αυξήθηκε μεν ελαφρώς για τις ΚΕ με έδρα στις Βρυξέλλες, μειώθηκε δε ελαφρώς για την ΚΕ F4E.

2.50. Οι ΚΕ με έδρα στις Βρυξέλλες εφαρμόζουν επί του παρόντος το σχέδιο δράσης της Επιτροπής για τη σταδιακή επιστροφή στο γραφείο, το οποίο (βλέπε [πλαίσιο 2.4](#)) περιλαμβάνει μέτρα αποκλιμάκωσης, παραδείγματος χάριν τη σταδιακή επιστροφή του προσωπικού στο γραφείο. Η προσέγγιση της σταδιακής επιστροφής καθιστά δυνατή την ελεγχόμενη κλιμάκωση ή αποκλιμάκωση, αναλόγως της εξέλιξης της πανδημίας. Στόχος είναι η εφαρμογή των μέτρων κλιμάκωσης/αποκλιμάκωσης να συμμορφώνεται με τις συστάσεις και τις οδηγίες των εθνικών και περιφερειακών υγειονομικών αρχών, καθώς και με τις εκτιμήσεις κινδύνου και τις κατευθυντήριες γραμμές της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Πλαίσιο 2.4

Τα στάδια της επιστροφής στο γραφείο

ΦΑΣΗ 0

Η τηλεργασία είναι ο κανόνας

Εργασιακές ρυθμίσεις:

Κανόνας: Τηλεργασία

Ειδικές περιστάσεις:

προσωπικό σε θέσεις κρίσιμης σημασίας / βασικό προσωπικό που δεν μπορεί να εκτελέσει τα καθήκοντά του εξ αποστάσεως. Εναλλαγή μεταξύ της παρουσίας στο γραφείο και της τηλεργασίας σε εβδομαδιαίες βάρδιες. Απαλλάσσονται από την παρουσία στο γραφείο υπάλληλοι σε θέσεις κρίσιμης σημασίας / βασικό προσωπικό με υποκείμενα νοσήματα (ή που ζουν σε νοικοκυριό με άτομο που ανήκει σε ευπαθή ομάδα).

ΦΑΣΗ 1

Πρώτη άρση του περιορισμού με επιφύλαξη

Κανόνας:

Τηλεργασία + περιορισμένη, επιστροφή στο γραφείο **σε βάρδιες** με επιφύλαξη και **σε εθελοντική βάση.**

Όπως και στη φάση 0+, επιτρέπεται σε μικρό αριθμό συναδέλφων από κάθε μονάδα (όχι μεγαλύτερο από το 10%-20%) να εργαστεί από το γραφείο σε εθελοντική βάση και σε εβδομαδιαίες βάρδιες, εφόσον είναι δυνατή η τήρηση της φυσικής απόστασης και άλλων μέτρων ασφάλειας. - Η τηλεργασία παραμένει ο κανόνας, ιδιαίτερα για τους υπαλλήλους των οποίων η κατάσταση υγείας τους καθιστά πλέον ευάλωτους.

ΦΑΣΗ 2

Σταδιακή άρση του περιορισμού

Κανόνας: Το σύστημα **πλήρους βάρδιας** αποτελεί τον κανόνα, **με ευελιξία ως προς την τηλεργασία. Η τηλεργασία παραμένει ο κανόνας μόνο για ορισμένες κατηγορίες του προσωπικού.**

Το σύνολο του προσωπικού χωρίζεται σε δύο ομάδες, οι οποίες εργάζονται από το γραφείο σε εβδομαδιαίες βάρδιες. Το σύστημα των βαρδιών που εισήχθη στη φάση 1 εφαρμόζεται εξ ορισμού σε όλο το προσωπικό. Ισχύουν ευρείες δυνατότητες τηλεργασίας.

ΦΑΣΗ 3

Γενική άρση του περιορισμού σύμφωνα με τη «νέα κανονικότητα»

Κανόνας: Η παρουσία στο γραφείο αποτελεί τον κανόνα. Βάσει των αντληθέντων διδαγμάτων, θα εξεταστούν **νέοι γενικοί κανόνες για την τηλεργασία.** Πρέπει να αναπτυχθεί η σχετική ικανότητα ΤΠ.

Ειδικές περιστάσεις:

Ειδικές ρυθμίσεις για την τηλεργασία **μπορούν να προβλεφθούν για τους υπαλλήλους των οποίων η κατάσταση υγείας τους καθιστά πλέον ευάλωτους** στη νόσο COVID-19.

Πηγή: Σχέδιο δράσης της Επιτροπής για τη σταδιακή επιστροφή στο γραφείο.

Παρά την πανδημία COVID-19, οι ΚΕ διασφάλισαν την ανάθεση επιχορηγήσεων...

2.51. Παρά τις δυσχέρειες, οι αναλήψεις υποχρεώσεων σε βάρος του προϋπολογισμού για συμφωνίες επιχορήγησης, εκ μέρους των ΚΕ οι οποίες λειτουργούν στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020», παρέμειναν σταθερές το 2020 στα 889,2 εκατομμύρια ευρώ (έναντι 855,6 εκατομμυρίων ευρώ το 2019). Όσον αφορά την ΚΕ F4E, οι επιχειρησιακές δραστηριότητες σύναψης συμβάσεων διεξήχθησαν με παρόμοιο ρυθμό και οι αναλήψεις υποχρεώσεων σε βάρος του

προϋπολογισμού για επιχειρησιακές συμβάσεις αυξήθηκαν από 670,5 εκατομμύρια ευρώ το 2019 σε 826,1 εκατομμύρια ευρώ το 2020.

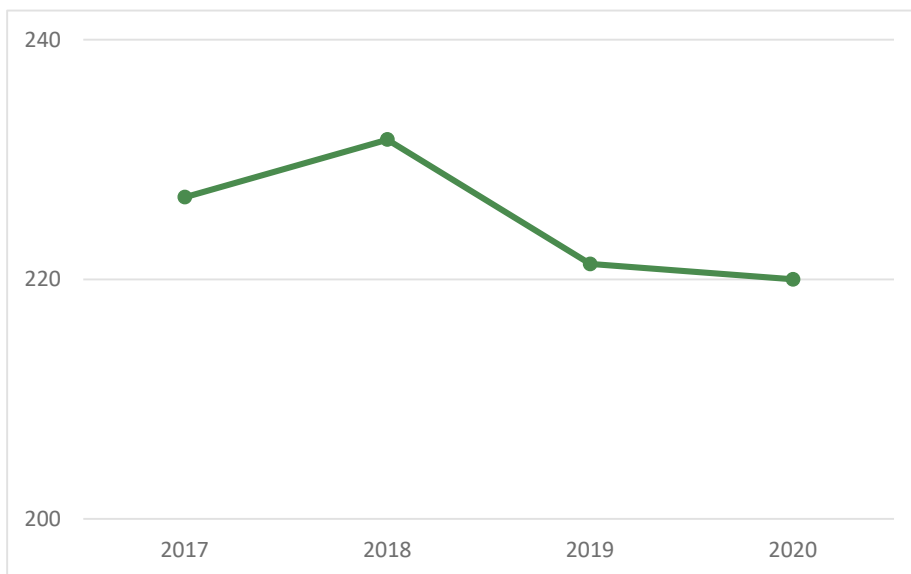
2.52. Η ΚΕ ΠΚΦ συνέβαλε σημαντικά στην κοινή απόκριση της Ευρώπης στην πανδημία COVID-19, την οποία συντόνιζε η Επιτροπή. Η ΚΕ ανακατένειμε 45 εκατομμύρια ευρώ από τον προϋπολογισμό της για το 2020 σε πρόσκληση υποβολής προτάσεων με ταχεία διαδικασία την οποία δημοσίευσε τον Μάρτιο του 2020, με σκοπό την ανάπτυξη θεραπευτικών αγωγών και διαγνωστικών μέσων για την καταπολέμηση των λοιμώξεων από τον κορονοϊό. Πρόσθετα κονδύλια της Επιτροπής στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020» αύξησαν το ποσό της πρόσκλησης στα 72 εκατομμύρια ευρώ. Πάνω από 140 υποβληθείσες προτάσεις αξιολογήθηκαν εξ αποστάσεως και σε χρόνο ρεκόρ, έπειτα από σημαντικές αλλαγές που πραγματοποιήθηκαν στη συνήθη διαδικασία αξιολόγησης της ΚΕ στο πλαίσιο των προσκλήσεων υποβολής προτάσεων. Οκτώ έργα (τρία σχετικά με τις θεραπευτικές αγωγές και πέντε σχετικά με διαγνωστικά μέσα), τα οποία κινητοποιούσαν πάνω από 115 εκατομμύρια ευρώ, επιλέχθηκαν για τη σύναψη συμφωνιών επιχορήγησης και η υλοποίησή τους ξεκίνησε πριν από το καλοκαίρι του 2020.

2.53. Επιπλέον, για τις ΚΕ που υλοποιούν δράσεις στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020», ο μέσος χρόνος μέχρι την επιχορήγηση, ο οποίος αντιστοιχεί στο διάστημα που μεσολαβεί από τη λήξη της προθεσμίας για την υποβολή προτάσεων έως την υπογραφή των συμφωνιών επιχορήγησης, παρέμεινε σταθερός στις 220 ημέρες το 2020 (έναντι 221 ημερών το 2019)¹⁶. Ο χρόνος αυτός ήταν κατά πολύ μικρότερος από το μέγιστο επιτρεπόμενο διάστημα των οκτώ μηνών, ήτοι περίπου 240 ημερών, που προβλέπεται στους κανόνες συμμετοχής στο πρόγραμμα «Ορίζων 2020»¹⁷ (βλέπε [γράφημα 2.5](#)). Η επίδοση αυτή οφείλεται κυρίως στις σημαντικές προσπάθειες που κατέβαλαν οι ΚΕ για την έγκαιρη εφαρμογή των κατάλληλων διαδικασιών για την εξ αποστάσεως αξιολόγηση των προτάσεων από εξωτερικούς εμπειρογνώμονες.

¹⁶ Τα στοιχεία λαμβάνουν υπόψη όλες τις προσκλήσεις υποβολής προτάσεων των ΚΕ του προγράμματος «Ορίζων 2020» οι οποίες δημοσιεύθηκαν το έτος N-1 και τις σχετικές συμφωνίες επιχορήγησης που υπογράφηκαν το έτος N.

¹⁷ Άρθρο 20 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1290/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2013, σχετικά με τη θέσπιση των κανόνων συμμετοχής και διάδοσης του «Ορίζων 2020 – Πρόγραμμα-πλαίσιο έρευνας και καινοτομίας (2014-2020)» (ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 81).

Γράφημα 2.5 – Μέσος χρόνος μέχρι την επιχορήγηση σε ημέρες

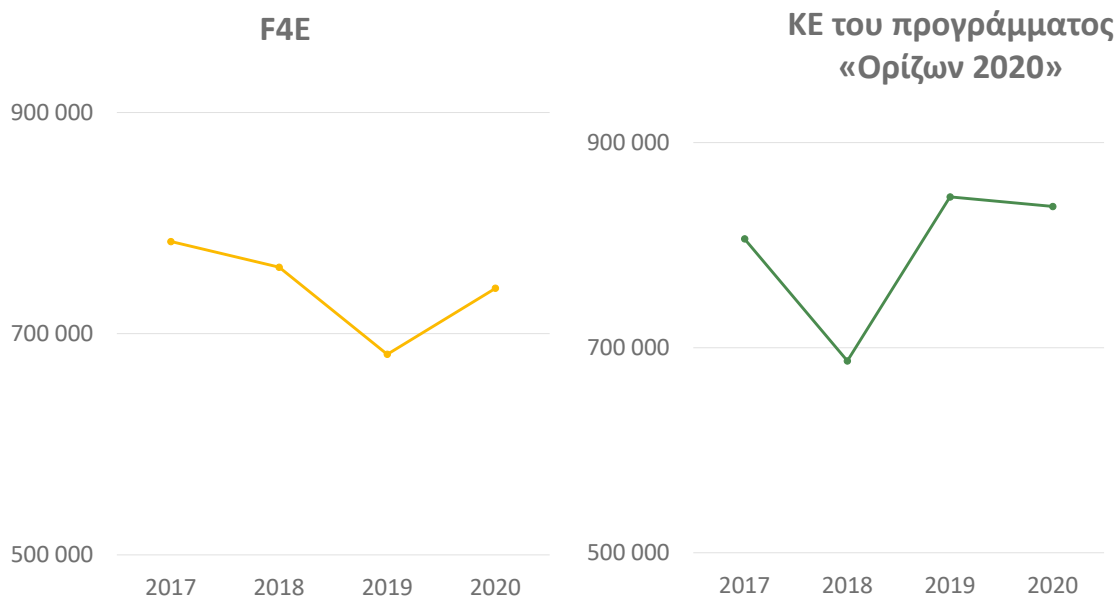

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει στοιχείων των ΚΕ.

...και τις πληρωμές στους δικαιούχους των σχετικών επιχορηγήσεων

2.54. Το 2020, το επίπεδο των πληρωμών για τις επιχειρησιακές δραστηριότητες των ΚΕ του προγράμματος «Ορίζων 2020» και της F4E διατηρήθηκε εντός της δυναμικής των τελευταίων τεσσάρων ετών (βλέπε [γράφημα 2.6](#)). Όσον αφορά τις ΚΕ του προγράμματος «Ορίζων 2020», οι συνολικές πληρωμές για επιχειρησιακές δραστηριότητες μειώθηκαν ελαφρώς μόνο, από 847,1 εκατομμύρια ευρώ το 2019 σε 827,8 εκατομμύρια ευρώ το 2020. Οι επιχειρησιακές πληρωμές της ΚΕ F4E στο πλαίσιο συμβάσεων αυξήθηκαν από 681,3 εκατομμύρια ευρώ το 2019 σε 741,1 εκατομμύρια ευρώ το 2020.

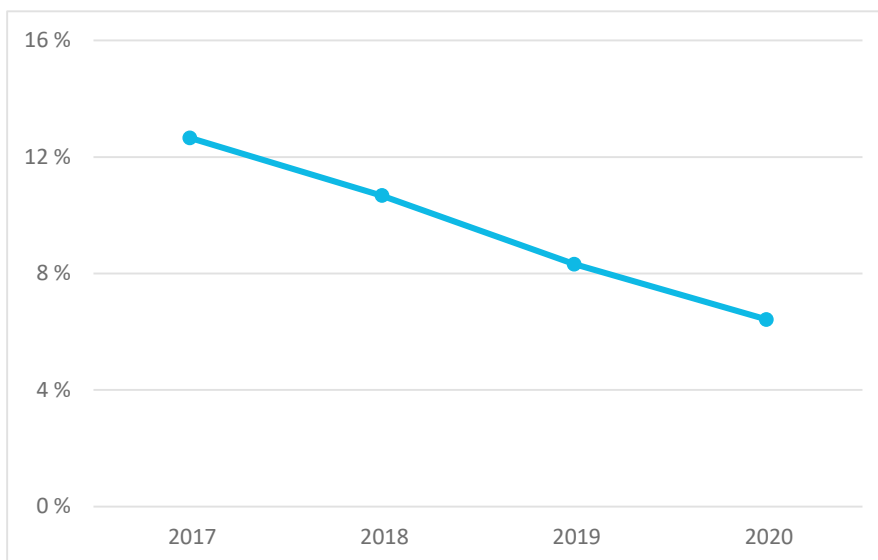
Γράφημα 2.6 – Επιχειρησιακές πληρωμές των ΚΕ (σε χιλιάδες ευρώ)

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει στοιχείων των ΚΕ.

2.55. Παρά τις δυσκολίες εφαρμογής των διαδικασιών εσωτερικού ελέγχου σε συνθήκες τηλεργασίας, ιδιαίτερα όσον αφορά τις επιχειρησιακές ενδιάμεσες και τελικές πληρωμές επιχορηγήσεων και τις πολύπλοκες πληρωμές βάσει σύμβασης, το ποσοστό των καθυστερημένων πληρωμών μειώθηκε από 8 % κατά μέσο όρο το 2019 σε 6 % κατά μέσο όρο το 2020 (βλέπε [γράφημα 2.7](#)).

Γράφημα 2.7 – Μείωση των καθυστερημένων πληρωμών (μέσος όρος για όλες τις ΚΕ) ως ποσοστό των συνολικών ετήσιων εγκεκριμένων πράξεων πληρωμών

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει στοιχείων των ΚΕ.

Ορισμένες ΚΕ ανέφεραν γενικές καθυστερήσεις των δραστηριοτήτων τους στο πλαίσιο του «Ορίζων 2020» λόγω της πανδημίας COVID-19

2.56. Η ΚΕ ECSEL ανέφερε πως μερικοί δικαιούχοι αντιμετώπιζαν δυσκολίες στην ολοκλήρωση των επιδείξεων των έργων τους και ζήτησαν παράταση της περιόδου υλοποίησης. Οι δικλίδες ελέγχου και οι επισκοπήσεις των έργων επλήγησαν από τους ίδιους περιορισμούς με αυτούς που επιβλήθηκαν εξαιτίας της πανδημίας COVID-19.

2.57. Σύμφωνα με την εκτίμηση της ΚΕ S2R, τα έργα που απαιτούσαν δραστηριότητες συνεργασίας σε διαφορετικές τοποθεσίες στην Ευρώπη υπέστησαν γενική καθυστέρηση η οποία κυμαινόταν από δύο έως έξι μήνες περίπου. Οι καθυστερήσεις που υπέστησαν τα εν λόγω έργα οφείλονταν σε ταξιδιωτικούς περιορισμούς ή άλλους περιορισμούς που επιβλήθηκαν εξαιτίας της πανδημίας. Επιπλέον, εξαιτίας των περιορισμών που επέβαλε η πανδημία COVID-19, δεν πραγματοποιήθηκαν επιτόπιες επικυρώσεις το 2020, αντίθετα με τον αρχικό σχεδιασμό.

2.58. Η ΚΕ CS προέβλεψε γενική καθυστέρηση τεσσάρων έως έξι μηνών περίπου στην υλοποίηση του προγράμματός της στο πλαίσιο του «Ορίζων 2020». Λόγω της πανδημίας COVID-19 σημειώθηκε, αφενός, επιβράδυνση όσον αφορά τη σύναψη των συμφωνιών επιχορήγησης για εταίρους (grant agreements for partners, GAPs) και, αφετέρου, υστέρηση στην εκτέλεση των συμφωνιών επιχορήγησης που συνάφθηκαν

την περίοδο 2018-2019, η οποία οδήγησε σε σημαντικές ανακτήσεις αχρεωστήτως καταβληθέντων προχρηματοδοτήσεων το 2020. Το γεγονός αυτό αύξησε τον διαθέσιμο επιχειρησιακό προϋπολογισμό πληρωμών (έσοδα για ειδικό προορισμό) για το 2020, το οποίο επηρέασε αρνητικά το ποσοστό εκτέλεσης του επιχειρησιακού προϋπολογισμού πληρωμών της ΚΕ.

2.59. Η ΚΕ SESAR ανταποκρίθηκε στις σοβαρές επιπτώσεις της πανδημίας στα μέλη της από την αεροπορική βιομηχανία με σειρά μέτρων σχετικών με τον προϋπολογισμό (παραδείγματος χάριν αύξηση των ποσοστών προχρηματοδότησης για συμφωνίες επιχορήγησης και αναβολή της είσπραξης των εισφορών σε χρήμα για την κάλυψη των διοικητικών εξόδων της ΚΕ) προκειμένου να βελτιώσει άμεσα τη ρευστότητά τους.

2.60. Για ορισμένες ΚΕ (CS, ΠΚΦ, ΚΚΥ και EuroHPC), ο αντίκτυπος της πανδημίας COVID-19 όσον αφορά τα προβλεπόμενα έξοδα στους τομείς των ΤΠ, της επικοινωνίας, των αποστολών, της διοργάνωσης συνεδριάσεων και εκδηλώσεων, και άλλων υπηρεσιών, είχε ως αποτέλεσμα να μειωθεί αισθητά το ποσοστό εκτέλεσης του προϋπολογισμού πληρωμών διοικητικών δαπανών του 2020, ο οποίος αντιπροσωπεύει περίπου το 2 με 3 % των συνολικών διαθέσιμων προϋπολογισμών πληρωμών για το 2020.

Σημειώθηκαν καθυστερήσεις στις δραστηριότητες της ΚΕ F4E στο πλαίσιο του έργου ITER

2.61. Η F4E ανέφερε πως πολλοί προμηθευτές της επλήγησαν από την πανδημία COVID-19 και τους συναφείς περιορισμούς που επιβλήθηκαν. Σύμφωνα με την εκτίμηση της ΚΕ, στο τέλος του 2020, η πανδημία είχε επιφέρει καθυστερήσεις έως και τεσσάρων μηνών σε ορισμένα παραδοτέα, με συνεπακόλουθη αύξηση του κόστους κατά περίπου 47 εκατομμύρια ευρώ (σε τιμές 2008) για το σύνολο των παραδοτέων της F4E για το έργο ITER.

2.62. Η Επιτροπή διενήργησε διαδικτυακή έρευνα τον Οκτώβριο του 2020 προκειμένου να κατανοήσει τις επιπτώσεις της πανδημίας COVID-19 στις εταιρείες που συμμετέχουν στο έργο ITER και τον βαθμό στον οποίο η συμμετοχή τους στο εν λόγω έργο συνέβαλε στην ανάκαμψή τους.

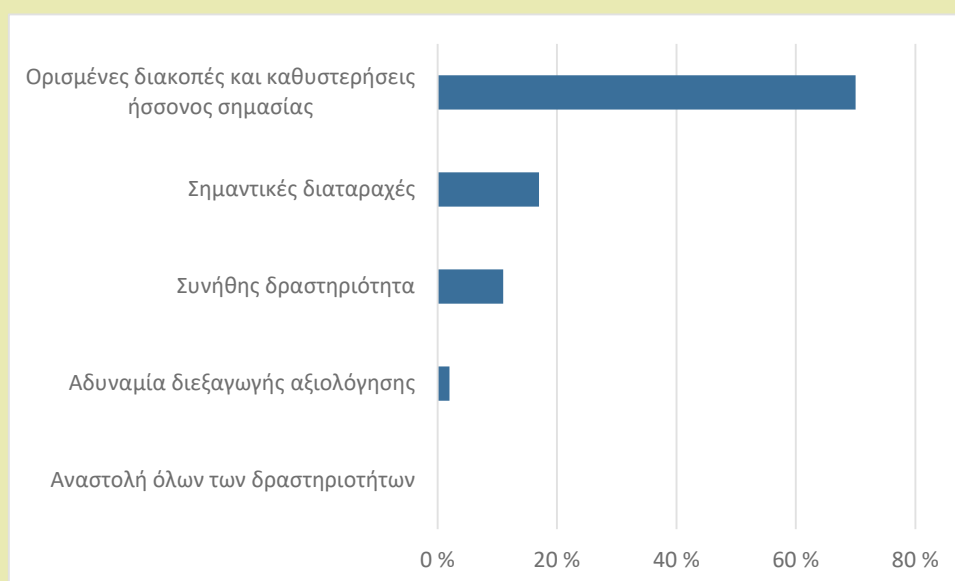
2.63. Όπως φαίνεται στο [πλαίσιο 2.5](#), ο αντίκτυπος (όσον αφορά το προσωπικό και τον κύκλο εργασιών) της συμμετοχής στο έργο ITER των εταιρειών οι οποίες συμμετείχαν στην έρευνα ήταν μετρήσιμος. Για τα δύο τρίτα των συμμετεχόντων, η

πανδημία είχε αρνητικό αντίκτυπο, όπως καθυστερήσεις (70 %), και επέφερε πτώση της ζήτησης η οποία είχε αρνητικές οικονομικές συνέπειες (50 %). Από την άλλη πλευρά, το 31 % των συμμετεχόντων στην έρευνα συμφώνησαν ότι η συμμετοχή των εταιρειών τους στο έργο ITER ενίσχυσε την ανθεκτικότητά τους απέναντι στις συνέπειες της κρίσης.

Πλαίσιο 2.5

Αντίκτυπος της COVID-19 στις τρέχουσες δραστηριότητες των εταιρειών που συμμετέχουν στο έργο ITER

Πηγή: «Report of an EU survey ITER and COVID-19: Understanding the situation of companies involved in the project», Δεκέμβριος 2020.

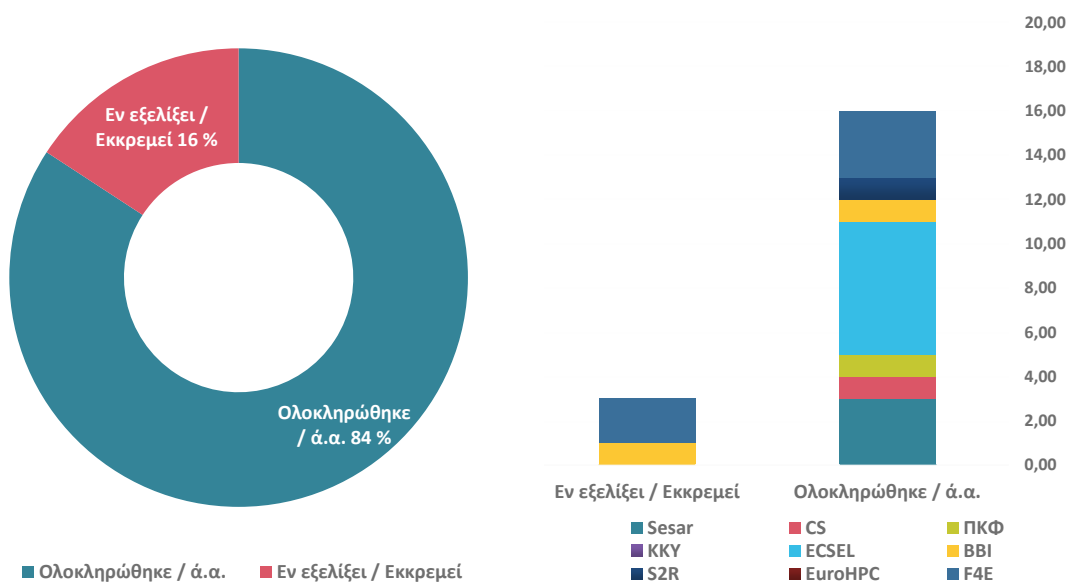
Οι ΚΕ δίνουν συνέχεια στις διαπιστώσεις ελέγχου από προηγούμενα έτη

2.64. Ως επί το πλείστον, οι ΚΕ έλαβαν διορθωτικά μέτρα σε συνέχεια των παρατηρήσεων που διατυπώσαμε στις ειδικές ετήσιες εκθέσεις προηγούμενων ετών· λεπτομερή στοιχεία παρατίθενται στα παραρτήματα των γνωμών μας στο κεφάλαιο 3.

2.65. Στο [γράφημα 2.8](#) φαίνεται ότι, όσον αφορά τις 19 παρατηρήσεις στις οποίες δεν είχε δοθεί συνέχεια έως το τέλος του 2019, ελήφθησαν διορθωτικά μέτρα το 2020

με αποτέλεσμα 16 εξ αυτών (84 %) να κλείσουν και τρεις (16 %) να παραμένουν σε εξέλιξη ή να μην τους έχει δοθεί συνέχεια έως το τέλος του 2020¹⁸.

Γράφημα 2.8 – Οι προσπάθειες των ΚΕ να δώσουν συνέχεια στις παρατηρήσεις προηγούμενων ετών

Πηγή: ΕΕΣ.

¹⁸ Σημ.: Όσον αφορά τις ΚΕ SESAR, CS, ΠΚΦ, KKY, ECSEL και S2R, η κατάσταση όλων των παρατηρήσεων προηγούμενων ετών θεωρείται πλέον ολοκληρωμένη λόγω των διορθωτικών μέτρων που έλαβαν οι ΚΕ κατά τη διάρκεια του ελέγχου του 2020. Η ΚΕ EuroHPC υποβλήθηκε για πρώτη φορά σε έλεγχο το 2020.

Αποτελέσματα ελέγχου στο πλαίσιο άλλων πρόσφατων δημοσιεύσεων του ΕΕΣ που σχετίζονται με τις κοινές επιχειρήσεις

2.66. Εκτός από την ετήσια έκθεση ελέγχου σχετικά με τους ετήσιους λογαριασμούς των ΚΕ, κατά τη διάρκεια του 2020 δημοσιεύσαμε επίσης ορισμένες ειδικές εκθέσεις ελέγχου και επισκοπήσεις που αναφέρονταν σε ΚΕ (βλέπε [γράφημα 2.9](#)).

Γράφημα 2.9 – Αποτελέσματα ελέγχου που παρουσιάζονται σε άλλες πρόσφατες δημοσιεύσεις του ΕΕΣ σχετικά με τις ΚΕ ή/και την έρευνα

Επισκόπηση 1/2021 του ΕΕΣ, με τίτλο:
Η αρχική συμβολή της ΕΕ στην αντιμετώπιση της νόσου COVID-19 στον τομέα της δημόσιας υγείας

Στις 11 Μαρτίου 2020, ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας ταξινόμησε τη νόσο COVID-19 ως πανδημία. Η Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης εκχωρεί μόνο υποστηρικτικό και συντονιστικό ρόλο στην ΕΕ όσον αφορά τον τομέα της δημόσιας υγείας, ο οποίος εξακολουθεί να αποτελεί πρωτίστως αρμοδιότητα των κρατών μελών.

Εξετάσαμε την αρχική απόκριση της ΕΕ όσον αφορά τις δράσεις κατά της πανδημίας που ανελήφθησαν από τις 3 Ιανουαρίου έως τις 30 Ιουνίου 2020, εστιάζοντας στη χρήση του ενωσιακού πλαισίου για την αντιμετώπιση των διασυνοριακών απειλών κατά της υγείας, στις συμπληρωματικές δράσεις της ΕΕ για την υποστήριξη της προμήθειας ιατρικού προστατευτικού εξοπλισμού και στη στήριξη της ΕΕ για την ανάπτυξη διαγνωστικών εξετάσεων και εμβολίων για τη νόσο COVID-19.

Η Επιτροπή προώθησε την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των κρατών μελών και στήριξε δράσεις όπως την έρευνα για τη νόσο COVID-19 και τη σύναψη συμφωνιών προαγοράς εμβολίων. Η Κοινή Επιχείρηση της πρωτοβουλίας για τα καινοτόμα φάρμακα (ΠΚΦ) δρομολόγησε επίσης πρόσκληση σχετικά με την ανάπτυξη θεραπειών και διαγνωστικών εξετάσεων για τον κορονοϊό.

Επισημάναμε ορισμένες από τις προκλήσεις που αντιμετώπισε η ΕΕ προκειμένου να στηρίξει τα κράτη μέλη για την αντιμετώπιση της νόσου COVID-19, παραδείγματος χάριν τη διαμόρφωση κατάλληλου πλαισίου για την αντιμετώπιση των διασυνοριακών απειλών κατά της υγείας, τη διευκόλυνση της παροχής των κατάλληλων προμηθειών και τη στήριξη της ανάπτυξης εμβολίων.

Τα συμπεράσματα του ελέγχου, οι σχετικές συστάσεις και η απάντηση του ελεγχόμενου είναι διαθέσιμα στον ιστότοπο του ΕΕΣ eca.europa.eu.

Πηγή: ΕΕΣ.

Ειδική έκθεση 19/2020 του ΕΕΣ, με τίτλο:
Ψηφιοποίηση της ευρωπαϊκής βιομηχανίας: μια φιλόδοξη πρωτοβουλία, η επιτυχία της οποίας εξαρτάται από τη συνεχή δέσμευση της ΕΕ, των κυβερνήσεων και των επιχειρήσεων

Παρόλο που ο ψηφιακός μετασχηματισμός είναι απαραίτητος προκειμένου πολλές επιχειρήσεις της ΕΕ να διατηρήσουν την ανταγωνιστικότητά τους, αυτές δεν αξιοποιούν πλήρως τις τεχνολογίες αιχμής για να καινοτομήσουν.

Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή δρομολόγησε το 2016 την πρωτοβουλία για την ψηφιοποίηση της ευρωπαϊκής βιομηχανίας με σκοπό να ενισχύσει την ανταγωνιστικότητα της ΕΕ στον τομέα των ψηφιακών τεχνολογιών.

Εξετάσαμε κατά πόσον η ΕΕ στήριξε με τρόπο αποτελεσματικό τις εθνικές στρατηγικές για την ψηφιοποίηση της βιομηχανίας και τους κόμβους ψηφιακής καινοτομίας, και κατά πόσον η Επιτροπή και τα κράτη μέλη υλοποιούσαν αποτελεσματικά τη στρατηγική της Επιτροπής για την ψηφιοποίηση της ευρωπαϊκής βιομηχανίας.

Διαπιστώσαμε ότι η στρατηγική της Επιτροπής για την ψηφιοποίηση της ευρωπαϊκής βιομηχανίας είχε άρτια θεμέλια και υποστηρίχθηκε από τα κράτη μέλη, αλλά δεν συνοδεύονταν από πληροφορίες σχετικά με τα επιδιωκόμενα επακόλουθα, τους δείκτες αποτελέσματος και τις τιμές-στόχο. Το γεγονός αυτό δυσχεραίνει την καλύτερη στόχευση από την Επιτροπή και τα κράτη μέλη των δραστηριοτήτων τους και τη μεγιστοποίηση της επιρροής τους, ενώ τα κράτη μέλη δεν ενθαρρύνονταν να διαθέσουν πόρους από τα ΕΔΕΤ στην πρωτοβουλία.

Συνιστούμε στην Επιτροπή, από κοινού με τα κράτη μέλη, να τα βοηθά να προσδιορίζουν τα χρηματοδοτικά κενά τους, να βελτιώσει την παρακολούθηση και να προβεί σε περαιτέρω ενέργειες για να υποστηρίξει την επίτευξη κατάλληλων επιπέδων ευρυζωνικής συνδεσιμότητας.

Τα συμπεράσματα του ελέγχου, οι σχετικές συστάσεις και η απάντηση του ελεγχόμενου είναι διαθέσιμα στον ιστότοπο του ΕΕΣ eca.europa.eu.

Ειδική έκθεση 2/2020 του ΕΕΣ, με τίτλο:
Το μέσο για τις ΜΜΕ στην πράξη: ένα αποτελεσματικό και καινοτόμο πρόγραμμα που αντιμετωπίζει προκλήσεις

Το μέσο για τις ΜΜΕ συστάθηκε στο πλαίσιο του προγράμματος-πλαίσου έρευνας «Ορίζων 2020» για τη στήριξη της καινοτομίας στις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ). Στόχος του είναι η ανάπτυξη και η αξιοποίηση των δυνατοτήτων των ΜΜΕ, μέσω της κάλυψης του κενού χρηματοδότησης που αντιμετωπίζουν έργα υψηλού κινδύνου κατά την πρώιμη φάση και της μεγαλύτερης εμπορευματοποίησης των αποτελεσμάτων της έρευνας από τον ιδιωτικό τομέα. Απευθύνεται σε καινοτόμες ΜΜΕ στην ΕΕ και σε 16 συνδεδεμένες χώρες. Με συνολικό προϋπολογισμό 3 δισεκατ. ευρώ για την περίοδο 2014-2020, το μέσο παρέχει επιχορηγήσεις σε εταιρείες υψηλού δυναμικού.

Εξετάσαμε κατά πόσο στόχευσε το κατάλληλο είδος ΜΜΕ, αν πέτυχε ευρεία γεωγραφική κάλυψη, αν η διαδικασία επιλογής ήταν αποτελεσματική, καθώς και αν η Επιτροπή διασφάλισε την επαρκή παρακολούθηση του μέσου.

Διαπιστώσαμε μεν ότι παρέχει αποτελεσματική στήριξη στις ΜΜΕ για την ανάπτυξη των έργων καινοτομίας τους, αλλά διαπιστώσαμε επίσης ότι υπάρχει κίνδυνος το μέσο να χρηματοδοτήσει ορισμένες ΜΜΕ που θα μπορούσαν να είχαν χρηματοδοτηθεί από την αγορά, ότι η συμμετοχή στο μέσο ποικίλλει σημαντικά μεταξύ των συμμετεχουσών χωρών, και ότι η εκ νέου υποβολή μη επιτυχών προτάσεων αυξάνει την πίεση στους πόρους διαχείρισης και αξιολόγησης χωρίς να παρέχει προστιθέμενη αξία.

Τα συμπεράσματα του ελέγχου, οι σχετικές συστάσεις και η απάντηση του ελεγχόμενου είναι διαθέσιμα στον ιστότοπο του ΕΕΣ eca.europa.eu.

Απάντηση των κοινών επιχειρήσεων στο κεφάλαιο 2

2.9, 2.19, 2.30, 2.31, 2.32, και 2.58

Οι ΚΕ σημειώνουν από κοινού τις παρατηρήσεις αυτές. Αντιλαμβανόμαστε ότι οι παρατηρήσεις αυτές αφορούν μεμονωμένες ΚΕ και δεν εγείρουν οριζόντια ζητήματα. Παραμένουμε συνετοί και λαμβάνουμε υπόψη τα διδάγματα που αντλήθηκαν.

2.18

Κατά την άποψη των ΚΕ, δεν υπάρχει τέτοιος κίνδυνος, δεδομένου ότι οι ΚΕ έχουν εφαρμόσει διαδικασία επικύρωσης ειδικά για το ΕΕΣΔ, η οποία περιλαμβάνει τη διασφάλιση της συμβολής των πρόσθετων δραστηριοτήτων στους στόχους των επιμέρους ΚΕ, καθώς και την πιστοποίηση των αναφερόμενων τιμών από ανεξάρτητους ελεγκτές σύμφωνα με τους κανονισμούς των ΚΕ.

2.34

Η ΚΕ ΒΒΙ και η ΚΕ ECSEL θεωρούν ότι η πλήρης εφαρμογή της λύσης για τις ηλεκτρονικές δημόσιες συμβάσεις δεν δικαιολογείται λόγω του εξαιρετικά μικρού αριθμού διαδικασιών σύναψης συμβάσεων υψηλής αξίας και των ειδικών νομικών απαιτήσεων. Και οι δύο ΚΕ προτίθενται να επανεξετάσουν τη χρήση εάν το δικαιολογούν οι μελλοντικές συνθήκες.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ
ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ
ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Κεφάλαιο 3

**Δηλώσεις αξιοπιστίας
των κοινών επιχειρήσεων της ΕΕ**

3.1. Πληροφορίες προς υποστήριξη των δηλώσεων αξιοπιστίας

Στοιχεία για τη θεμελίωση των γνωμών

3.1.1. Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα ελέγχου (ΔΠΕ) και τους κώδικες δεοντολογίας της IFAC, καθώς και σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα των ανώτατων οργάνων ελέγχου του INTOSAI (ISSAI). Οι αρμοδιότητές μας, όπως απορρέουν από τα εν λόγω πρότυπα, περιγράφονται αναλυτικότερα στην ενότητα της έκθεσής μας υπό τον τίτλο «Αρμοδιότητες του ελεγκτή». Ενεργούμε ανεξάρτητα, σύμφωνα με τον κώδικα δεοντολογίας για επαγγελματίες λογιστές του Συμβουλίου Διεθνών Προτύπων Δεοντολογίας για Λογιστές (κώδικας IESBA), καθώς και σύμφωνα με τις σχετικές με τον έλεγχό μας απαιτήσεις δεοντολογίας, έχοντας επίσης εκπληρώσει τις λοιπές δεοντολογικές υποχρεώσεις μας σε συνάρτηση με τις εν λόγω απαιτήσεις και τον κώδικα IESBA. Θεωρούμε ότι τα αποδεικτικά στοιχεία ελέγχου που συγκεντρώσαμε είναι επαρκή και κατάλληλα για τη θεμελίωση της γνώμης μας.

Αρμοδιότητες της διοίκησης και των υπευθύνων για τη διακυβέρνηση

3.1.2. Σύμφωνα με τα άρθρα 310 έως 325 της ΣΛΕΕ και τους δημοσιονομικούς κανονισμούς των ΚΕ, οι διοικήσεις των ΚΕ φέρουν την ευθύνη για την κατάρτιση και την παρουσίαση των λογαριασμών τους βάσει των διεθνώς αποδεκτών λογιστικών προτύπων για τον δημόσιο τομέα, καθώς και για τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται. Η ευθύνη αυτή περιλαμβάνει τον σχεδιασμό, την εφαρμογή και τη διατήρηση εσωτερικών δικλίδων ελέγχου με σκοπό την κατάρτιση και παρουσίαση οικονομικών καταστάσεων οι οποίες να μην περιέχουν ουσιώδεις ανακρίβειες, οφειλόμενες σε απάτη ή σφάλμα. Επίσης, η διοίκηση είναι υπεύθυνη να διασφαλίζει ότι οι δραστηριότητες, οι χρηματοοικονομικές πράξεις και οι πληροφορίες που παρουσιάζονται στις οικονομικές καταστάσεις συμμορφώνονται με το κανονιστικό πλαίσιο που διέπει τους κανόνες τους.

3.1.3. Κατά την κατάρτιση των λογαριασμών, η διοίκηση είναι υπεύθυνη για την αξιολόγηση της δυνατότητας της ΚΕ να διατηρηθεί ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα, για τη γνωστοποίηση, κατά περίπτωση, ζητημάτων που αφορούν αυτή τη συνέχιση της δραστηριότητας και, τέλος, για την τήρηση λογιστικής βάσει της αρχής της

συνέχισης της δραστηριότητας, εκτός εάν η διοίκηση σκοπεύει να προβεί στην εκκαθάριση της ελεγχόμενης μονάδας ή σε παύση δραστηριοτήτων ή εάν δεν έχει άλλη ρεαλιστική επιλογή παρά να ενεργήσει κατ' αυτόν τον τρόπο.

3.1.4. Οι υπεύθυνοι για τη διακυβέρνηση είναι επιφορτισμένοι με την επίβλεψη της διαδικασίας υποβολής των χρηματοοικονομικών εκθέσεων των ΚΕ.

Αρμοδιότητες του ελεγκτή όσον αφορά τον έλεγχο των λογαριασμών και των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται

3.1.5. Στόχος μας είναι, αφενός, να αποκομίζουμε εύλογη βεβαιότητα τόσο σχετικά με την απουσία ουσιωδών ανακρίβειών στους λογαριασμούς των ΚΕ όσο και σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται και, αφετέρου, βάσει του ελέγχου που διενεργούμε, να παρέχουμε στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο δηλώσεις τόσο ως προς την αξιοπιστία των λογαριασμών όσο και ως προς τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται. Εύλογη βεβαιότητα σημαίνει βεβαιότητα υψηλού βαθμού, χωρίς όμως αυτό να αποτελεί εγγύηση ότι θα εντοπίζεται πάντοτε με τον έλεγχο τυχόν ουσιώδης ανακρίβεια ή μη συμμόρφωση. Η ανακρίβεια και η μη συμμόρφωση μπορεί να οφείλονται σε απάτη ή σφάλμα, θεωρούνται δε ουσιώδεις, εάν εύλογα πιθανολογείται ότι, είτε από κοινού είτε έκαστη μεμονωμένα, θα επηρέαζαν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών που βασίζονται σε αυτούς τους λογαριασμούς.

3.1.6. Όσον αφορά τα έσοδα, επαληθεύουμε τις εισφορές που λαμβάνονται από την Επιτροπή, από άλλους συνεργάτες ή συνεργαζόμενες χώρες και αξιολογούμε τις διαδικασίες που ακολουθούν οι ΚΕ για την είσπραξη άλλων εσόδων, εφόσον υπάρχουν.

3.1.7. Όσον αφορά τις δαπάνες, εξετάζουμε τις πράξεις πληρωμών αφού πραγματοποιηθούν, καταχωριστούν και εγκριθούν οι δαπάνες. Η εξέταση αυτή καλύπτει όλες τις κατηγορίες πληρωμών (συμπεριλαμβανομένων εκείνων που πραγματοποιούνται για την αγορά στοιχείων ενεργητικού), εκτός των προπληρωμών, κατά τον χρόνο της εκτέλεσής τους. Οι προπληρωμές εξετάζονται όταν ο αποδέκτης των κεφαλαίων αιτιολογήσει την ορθή χρήση τους και η εκάστοτε ΚΕ αποδεχθεί την αιτιολόγηση εκκαθαρίζοντας την προπληρωμή, είτε το ίδιο οικονομικό έτος είτε αργότερα.

3.1.8. Σύμφωνα με τα ISA και τα ISSAI, ασκούμε επαγγελματική κρίση και διατηρούμε την επαγγελματική επιφυλακτικότητά μας καθ' όλη τη διάρκεια του ελέγχου. Επίσης:

- Εντοπίζουμε και αξιολογούμε τον κίνδυνο ύπαρξης ουσιωδών ανακρίβειών στους λογαριασμούς, καθώς και τον κίνδυνο ουσιώδους μη συμμόρφωσης των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι εν λόγω λογαριασμοί με τις υποχρεώσεις που ορίζει το νομικό πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οφειλόμενης σε απάτη ή σε σφάλμα, σχεδιάζουμε και εκτελούμε ελεγκτικές διαδικασίες για την αντιμετώπιση των κινδύνων αυτών και συλλέγουμε αποδεικτικά στοιχεία ελέγχου επαρκή και κατάλληλα για τη θεμελίωση των γνωμών μας. Ο κίνδυνος να μην εντοπιστεί ουσιώδης ανακρίβεια ή μη συμμόρφωση οφειλόμενη σε απάτη είναι υψηλότερος από τον αντίστοιχο κίνδυνο μη εντοπισμού ουσιώδους ανακρίβειας ή μη συμμόρφωσης λόγω σφάλματος, καθότι η απάτη μπορεί να συνίσταται σε αθέμιτη σύμπραξη, παραποίηση, εσκεμμένη παράλειψη, ψευδή δήλωση ή καταστρατήγηση εσωτερικών δικλίδων ελέγχου.
- Διαμορφώνουμε σφαιρική εικόνα του συστήματος εσωτερικών δικλίδων ελέγχου που αποτελεί αντικείμενο του συγκεκριμένου ελέγχου μας, προκειμένου να σχεδιάσουμε τις αρμόζουσες στις περιστάσεις ελεγκτικές διαδικασίες, αλλά όχι προκειμένου να διατυπώσουμε γνώμη σχετικά με την αποτελεσματικότητα του εσωτερικού ελέγχου.
- Αξιολογούμε την καταλληλότητα των λογιστικών πολιτικών που ακολουθούνται και τον εύλογο χαρακτήρα των λογιστικών εκτιμήσεων και των σχετικών γνωστοποιήσεων στις οποίες προβαίνει η διοίκηση.
- Εξάγουμε συμπέρασμα σχετικά με την ενδεδειγμένη ή μη χρήση από τη διοίκηση της λογιστικής βάσει της αρχής της συνέχισης της δραστηριότητας, και, βάσει των αποδεικτικών στοιχείων ελέγχου που συλλέγονται, σχετικά με το κατά πόσον υφίσταται ουσιώδης αβεβαιότητα σε σχέση με γεγονότα ή περιστάσεις που ενδεχομένως θέτουν σοβαρά εν αμφιβόλω την ικανότητα μιας ΚΕ να συνεχίσει τις δραστηριότητές της. Εάν το συμπέρασμα στο οποίο καταλήγουμε είναι η ύπαρξη ουσιώδους αβεβαιότητας, οφείλουμε στην έκθεση ελέγχου μας να επιστήσουμε την προσοχή στις σχετικές γνωστοποιήσεις στους λογαριασμούς ή, εάν οι γνωστοποιήσεις αυτές δεν είναι επαρκείς, να διατυπώσουμε διαφοροποιημένη γνώμη. Τα συμπεράσματά μας βασίζονται στα αποδεικτικά στοιχεία ελέγχου που έχουμε συγκεντρώσει μέχρι την ημερομηνία έγκρισης της έκθεσης των ελεγκτών μας. Ωστόσο, υπάρχει το ενδεχόμενο μελλοντικά γεγονότα ή περιστάσεις να οδηγήσουν σε αδυναμία της ελεγχόμενης οντότητας να διατηρηθεί ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα.

- Αξιολογούμε τη συνολική παρουσίαση και δομή και το συνολικό περιεχόμενο των λογαριασμών, συμπεριλαμβανομένων των γνωστοποιήσεων, καθώς και το κατά πόσον οι λογαριασμοί εκφράζουν κατά εύλογο τρόπο τις πράξεις και τα γεγονότα στα οποία αυτοί βασίζονται.
- Συγκεντρώνουμε επαρκή και κατάλληλα αποδεικτικά στοιχεία ελέγχου σχετικά με τις οικονομικές πληροφορίες των ΚΕ, προκειμένου να διατυπώσουμε γνώμη σχετικά με τους λογαριασμούς και τις πράξεις στις οποίες αυτοί βασίζονται. Είμαστε υπεύθυνοι για την καθοδήγηση, την επίβλεψη και τη διενέργεια του ελέγχου και φέρουμε την αποκλειστική ευθύνη για τις ελεγκτικές γνώμες που διατυπώνουμε.
- Λαμβάνουμε υπόψη τις ελεγκτικές εργασίες του ανεξάρτητου εξωτερικού ελεγκτή επί των λογαριασμών των ΚΕ, όπως ορίζει το άρθρο 70, παράγραφος 6, του δημοσιονομικού κανονισμού της ΕΕ¹⁹.

3.1.9. Ενημερώνουμε τη διοίκηση, μεταξύ άλλων, σχετικά με την προβλεπόμενη εμβέλεια και το χρονοδιάγραμμα των ελεγκτικών εργασιών, καθώς και σχετικά με σημαντικές διαπιστώσεις του ελέγχου, περιλαμβανομένων τυχόν σημαντικών ελλείψεων στο σύστημα εσωτερικών δικλίδων ελέγχου που εντοπίζουμε στο πλαίσιο αυτών των εργασιών μας.

3.1.10. Μεταξύ των ζητημάτων για τα οποία επικοινωνούμε με τις ΚΕ, προσδιορίζουμε εκείνα που έχουν τη μεγαλύτερη σημασία στο πλαίσιο του ελέγχου των λογαριασμών της υπό εξέταση περιόδου, τα οποία και αναδεικνύονται για τον λόγο αυτό στα κύρια ζητήματα του ελέγχου. Τα ζητήματα αυτά περιγράφονται στην έκθεση ελέγχου μας, εκτός εάν η δημόσια γνωστοποίησή τους αντιβαίνει σε νόμο ή κανονισμό ή εάν, σε εξαιρετικά σπάνιες περιπτώσεις, κρίνουμε ότι ένα ζήτημα δεν πρέπει να δημοσιοποιηθεί στην έκθεσή μας, καθώς πιθανολογείται εύλογα ότι οι αρνητικές συνέπειες μιας τέτοιας γνωστοποίησης θα υπερκερούσαν τα οφέλη της για το δημόσιο συμφέρον.

---

¹⁹ Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/1046 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 193 της 30.7.2018, σ. 1).

Κοινές επιχειρήσεις που υλοποιούν προγράμματα-πλαίσιο της ΕΕ

Κοινή Επιχείρηση του ερευνητικού προγράμματος διαχείρισης της εναέριας κυκλοφορίας στο πλαίσιο του Ενιαίου Ευρωπαϊκού Ουρανού (SESAR)

3.2. Κοινή Επιχείρηση του ερευνητικού προγράμματος διαχείρισης της εναέριας κυκλοφορίας στο πλαίσιο του Ενιαίου Ευρωπαϊκού Ουρανού (SESAR)

Εισαγωγή

3.2.1. Η ΚΕ του ερευνητικού προγράμματος διαχείρισης της εναέριας κυκλοφορίας στο πλαίσιο του Ενιαίου Ευρωπαϊκού Ουρανού (Single European Sky Air Traffic Management Research project, SESAR), με έδρα στις Βρυξέλλες, συστάθηκε τον Φεβρουάριο του 2007 για περίοδο οκτώ ετών²⁰ (SESAR 1). Τον Ιούνιο του 2014, το Συμβούλιο τροποποίησε τον ιδρυτικό κανονισμό της και παρέτεινε τη διάρκεια λειτουργίας της ΚΕ έως τις 31 Δεκεμβρίου 2024²¹ (SESAR 2020).

3.2.2. Η ΚΕ είναι σύμπραξη δημόσιου-ιδιωτικού δικαίου για την ανάπτυξη μιας εκσυγχρονισμένης υποδομής διαχείρισης της εναέριας κυκλοφορίας (air traffic management, ATM) στην Ευρώπη. Ιδρυτικά μέλη της είναι η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ), εκπροσωπούμενη από την Επιτροπή (ΓΔ MOVE), και ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Ασφάλεια της Αεροναυτιλίας (Eurocontrol)²². Κατόπιν πρόσκλησης εκδήλωσης

---

²⁰ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 219/2007 του Συμβουλίου, της 27ης Φεβρουαρίου 2007, για τη σύσταση Κοινής Επιχείρησης για την ανάπτυξη του ευρωπαϊκού συστήματος νέας γενιάς για τη διαχείριση της εναέριας κυκλοφορίας (SESAR) (ΕΕ L 64 της 2.3.2007, σ. 1), όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1361/2008 (ΕΕ L 352 της 31.12.2008, σ. 12).

²¹ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 721/2014 του Συμβουλίου, της 16ης Ιουνίου 2014, σχετικά με την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 219/2007 για τη σύσταση Κοινής Επιχείρησης για την ανάπτυξη του ευρωπαϊκού συστήματος νέας γενιάς για τη διαχείριση της εναέριας κυκλοφορίας (SESAR), όσον αφορά την παράταση της Κοινής Επιχείρησης έως το 2024 (ΕΕ L 192 της 1.7.2014, σ. 1).

²² Ο Eurocontrol είναι διεθνής οργανισμός που ανήκει στα 41 κράτη μέλη του. Η ΕΕ ανέθεσε την εφαρμογή μέρους των κανονισμών που αφορούν τον Ενιαίο Ευρωπαϊκό Ουρανό στον Eurocontrol, καθιστώντας τον έτσι τον κεντρικό οργανισμό για τον συντονισμό και τον

Κοινή Επιχείρηση του ερευνητικού προγράμματος διαχείρισης της εναέριας κυκλοφορίας στο πλαίσιο του Ενιαίου Ευρωπαϊκού Ουρανού (SESAR)

ενδιαφέροντος το 2015, 19 δημόσιες και ιδιωτικές επιχειρήσεις του κλάδου των αεροπορικών μεταφορών έγιναν μέλη της ΚΕ. Σε αυτές συγκαταλέγονται κατασκευαστές αεροσκαφών, κατασκευαστές επίγειου και αερομεταφερόμενου εξοπλισμού, πάροχοι υπηρεσιών αεροναυτιλίας και πάροχοι υπηρεσιών αερολιμένων.

3.2.3. Στον **πίνακα 3.2.1** παρουσιάζονται τα βασικά αριθμητικά στοιχεία που αφορούν την ΚΕ²³.

Πίνακας 3.2.1 – Βασικά αριθμητικά στοιχεία που αφορούν την ΚΕ

	2020	2019
Προϋπολογισμός σε νέες πιστώσεις πληρωμών (εκατομμύρια ευρώ)	119,5	125,7
Προϋπολογισμός σε νέες πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων (εκατομμύρια ευρώ)	151,3	119,6
Διαθέσιμος προϋπολογισμός πληρωμών (εκατομμύρια ευρώ) ⁽¹⁾	179,2	183,3
Διαθέσιμος προϋπολογισμός αναλήψεων υποχρεώσεων (εκατομμύρια ευρώ) ⁽¹⁾	163,2	161,0
Σύνολο υπαλλήλων στις 31 Δεκεμβρίου ⁽²⁾	38	40

⁽¹⁾ Στον διαθέσιμο προϋπολογισμό περιλαμβάνονται αχρησιμοποίητες πιστώσεις προηγούμενων ετών, τις οποίες ενέγραψε η ΚΕ εκ νέου στον προϋπολογισμό του τρέχοντος έτους, έσοδα για ειδικό προορισμό και ανακατανομές στο επόμενο έτος.

⁽²⁾ Μόνιμοι, έκτακτοι και συμβασιούχοι υπάλληλοι, καθώς και αποσπασμένοι εθνικοί εμπειρογνώμονες.

Πηγή: Στοιχεία παρασχεθέντα από την ΚΕ.

Πληροφορίες προς υποστήριξη της δήλωσης αξιοπιστίας

3.2.4. Η προσέγγιση ελέγχου που εφαρμόσαμε περιλαμβάνει αναλυτικές ελεγκτικές διαδικασίες, άμεσες ελεγκτικές δοκιμασίες επαλήθευσης πράξεων στο επίπεδο της ΚΕ και των δικαιούχων και αξιολόγηση των βασικών δικλίδων ελέγχου

σχεδιασμό του ελέγχου εναέριας κυκλοφορίας για όλη την Ευρώπη. Η ίδια η ΕΕ είναι συμβαλλόμενο μέρος του Eurocontrol, ενώ μέλη του είναι όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ.

²³ Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τις αρμοδιότητες και τις δραστηριότητες της ΚΕ διατίθενται στον ιστότοπό της: www.sesarju.eu.

Κοινή Επιχείρηση του ερευνητικού προγράμματος διαχείρισης της εναέριας κυκλοφορίας στο πλαίσιο του Ενιαίου Ευρωπαϊκού Ουρανού (SESAR)

που περιλαμβάνουν τα συστήματα εποπτείας και ελέγχου της ΚΕ. Τα αποτελέσματα των εν λόγω εργασιών συμπληρώθηκαν από αποδεικτικά στοιχεία προερχόμενα, αφενός, από τις εργασίες άλλων ελεγκτών και, αφετέρου, από την ανάλυση των πληροφοριακών στοιχείων που παρείχε η διοίκηση της ΚΕ.

3.2.5. Για την περιγραφή των στοιχείων για τη θεμελίωση της γνώμης, των αρμοδιοτήτων της διοίκησης και των υπευθύνων για τη διακυβέρνηση, καθώς και των αρμοδιοτήτων του ελεγκτή όσον αφορά τον έλεγχο των λογαριασμών και των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται, ανατρέξτε στην ενότητα 3.1 της έκθεσης. Η υπογραφή στη σελίδα **169** αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της γνώμης.

Δήλωση αξιοπιστίας του ΕΕΣ προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο – έκθεση του ανεξάρτητου ελεγκτή

Γνώμη

3.2.6. Ελέγξαμε:

- α) τους λογαριασμούς της ΚΕ, οι οποίοι περιλαμβάνουν τις οικονομικές καταστάσεις²⁴ και τις εκθέσεις σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού²⁵ για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2020, καθώς και
- β) τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι εν λόγω λογαριασμοί, όπως ορίζει το άρθρο 287 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).

²⁴ Οι οικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνουν τον ισολογισμό, την κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων, την κατάσταση ταμειακών ροών, την κατάσταση μεταβολών του καθαρού ενεργητικού, καθώς και σύνοψη των κύριων λογιστικών πολιτικών και άλλες επεξηγηματικές σημειώσεις.

²⁵ Οι εκθέσεις σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού περιλαμβάνουν τις εκθέσεις που παρουσιάζουν συγκεντρωτικά το σύνολο των πράξεων του προϋπολογισμού και τις σχετικές επεξηγηματικές σημειώσεις.

Κοινή Επιχείρηση του ερευνητικού προγράμματος διαχείρισης της εναέριας κυκλοφορίας στο πλαίσιο του Ενιαίου Ευρωπαϊκού Ουρανού (SESAR)

Αξιοπιστία των λογαριασμών

Γνώμη σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών

3.2.7. Κατά τη γνώμη μας, οι λογαριασμοί της ΚΕ για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2020 απεικονίζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη πλευρά, την οικονομική κατάστασή της την 31η Δεκεμβρίου 2020, τα αποτελέσματα των πράξεών της, τις ταμειακές ροές της και τις μεταβολές του καθαρού ενεργητικού της για το οικονομικό έτος που έληξε την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό της και τους λογιστικούς κανόνες που ενέκρινε ο υπόλογος της Επιτροπής. Οι κανόνες αυτοί βασίζονται στα διεθνώς αποδεκτά λογιστικά πρότυπα για τον δημόσιο τομέα.

Νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί

Έσοδα

Γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των εσόδων στα οποία βασίζονται οι λογαριασμοί

3.2.8. Κατά τη γνώμη μας, τα έσοδα στα οποία βασίζονται οι λογαριασμοί για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2020 είναι, από κάθε ουσιώδη πλευρά, νόμιμα και κανονικά.

Πληρωμές

Γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πληρωμών στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί

3.2.9. Κατά τη γνώμη μας, οι πληρωμές στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2020 είναι, από κάθε ουσιώδη πλευρά, νόμιμες και κανονικές.

3.2.10. Οι παρατηρήσεις που ακολουθούν δεν θέτουν υπό αμφισβήτηση τη γνώμη του ΕΕΣ.

Κοινή Επιχείρηση του ερευνητικού προγράμματος διαχείρισης της εναέριας κυκλοφορίας στο πλαίσιο του Ενιαίου Ευρωπαϊκού Ουρανού (SESAR)

Παρατηρήσεις σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού του 7ου ΠΠ

3.2.11. Το πρόγραμμα SESAR 1 έκλεισε επίσημα το 2016 και το 2020 ολοκληρώθηκαν οι τελευταίες επιστροφές διορθωτικού χαρακτήρα προς τους δικαιούχους για εισφορές σε χρήμα που είχαν καταβάλει καθ' υπέρβαση των οφειλομένων για έργα στο πλαίσιο του 7ου ΠΠ.

3.2.12. Στον [πίνακα 3.2.2](#) παρουσιάζονται συνοπτικά οι εισφορές των μελών στο SESAR 1 ως είχαν στα τέλη του 2020.

Πίνακας 3.2.2 – Εισφορές των μελών στο SESAR 1 (σε εκατομμύρια ευρώ)

Μέλη	Εισφορές μελών (δυνάμει του ιδρυτικού κανονισμού)			Εισφορές μελών (ως είχαν στις 31.12.2020)				
	Δραστηριότητες της ΚΕ	Συμπληρωματικές δραστηριότητες (1)	Σύνολο	Σε χρήμα	Σε είδος, επικυρωμένες	Σε είδος, έχουν αναφερθεί, δεν έχουν ακόμη επικυρωθεί	Σε είδος για συμπληρωματικές δραστηριότητες	Σύνολο
ΕΕ (ΓΔ Move)	700,0	ά.α.	700,0	610,2	0,0	0,0	ά.α.	610,2
Eurocontrol	700,0	ά.α.	700,0	133,0	422,9	0,0	ά.α.	555,9
Μέλη από τον ιδιωτικό τομέα	584,3	ά.α.	584,3	23,7	512,6	0,0	ά.α.	536,3
Σύνολο	1 984,3	ά.α.	1 984,3	766,9	935,5	0,0	ά.α.	1 702,4

(1) Οι συμπληρωματικές δραστηριότητες δεν εμπίπτουν στο πεδίο ελέγχου του ΕΕΣ.

Πηγή: Στοιχεία παρασχεθέντα από την ΚΕ.

Παρατηρήσεις σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού του προγράμματος «Ορίζων 2020»

3.2.13. Στον [πίνακα 3.2.3](#) παρουσιάζονται συνοπτικά οι εισφορές των μελών στο SESAR 2020 ως είχαν στα τέλη του 2020.

Πίνακας 3.2.3 – Εισφορές των μελών στο SESAR 2020 (σε εκατομμύρια ευρώ)

Μέλη	Εισφορές μελών (δυνάμει του ιδρυτικού κανονισμού)			Εισφορές μελών (ως είχαν στις 31.12.2020)				
	Δραστηριότητες της ΚΕ	Συμπληρωματικές δραστηριότητες (1)	Σύνολο	Σε χρήμα	Σε είδος, επικυρωμένες	Σε είδος, έχουν αναφερθεί, δεν έχουν ακόμη επικυρωθεί	Σε είδος για συμπληρωματικές δραστηριότητες	Σύνολο
ΕΕ (ΓΔ Move)	585,0	ά.α.	585,0	441,6	0,0	0,0	ά.α.	441,6
Eurocontrol	500,0	ά.α.	500,0	14,9	186,3	51,4	ά.α.	252,6
Μέλη από τον ιδιωτικό τομέα	500,0	ά.α.	500,0	6,6	150,5	41,8	ά.α.	198,9
Σύνολο	1 585,0	ά.α.	1 585,0	463,1	336,8	93,2	ά.α.	893,1

(1) Οι συμπληρωματικές δραστηριότητες δεν εμπίπτουν στο πεδίο ελέγχου του ΕΕΣ.

Πηγή: Στοιχεία παρασχεθέντα από την ΚΕ.

Κοινή Επιχείρηση του ερευνητικού προγράμματος διαχείρισης της εναέριας κυκλοφορίας στο πλαίσιο του Ενιαίου Ευρωπαϊκού Ουρανού (SESAR)

3.2.14. Όσον αφορά τον προϋπολογισμό της ΚΕ που ήταν διαθέσιμος το 2020 για έργα του προγράμματος «Ορίζων 2020», τα ποσοστά εκτέλεσης των πιστώσεων ανάληψης υποχρεώσεων και πληρωμών ανήλθαν σε 87,1 % και 81,9 % αντίστοιχα.

3.2.15. Τον Ιανουάριο του 2020, η ΚΕ έλαβε από τη ΓΔ MOVE πρόσθετα κονδύλια μέσω του μηχανισμού «Συνδέοντας την Ευρώπη» (ΜΣΕ), ύψους έξι εκατομμυρίων ευρώ, στο πλαίσιο της σύμβασης ανάθεσης U-space (δεύτερη και τελική δόση). Ωστόσο, η ΚΕ δεν συμπεριέλαβε στον προϋπολογισμό του 2020 τα εισπραχθέντα κονδύλια του ΜΣΕ μέσω διορθωτικού προϋπολογισμού ούτε τα έλαβε υπόψη κατά τον προγραμματισμό των πραγματικών αναγκών σχετικά με το κονδύλιο 3700 του προϋπολογισμού. Ως εκ τούτου, στα τέλη του 2020 η ΚΕ είχε εκτελέσει μόνο 21,2 εκατομμύρια ευρώ (ή 58 %) από τον τελικό συνολικό διαθέσιμο προϋπολογισμό πληρωμών για το κονδύλιο 3700 του προϋπολογισμού ύψους 36,8 εκατομμυρίων ευρώ.

Παρατηρήσεις σχετικά με τις εσωτερικές δικλίδες ελέγχου

3.2.16. Η ΚΕ έχει θεσπίσει αξιόπιστες προληπτικές διαδικασίες δικλίδων ελέγχου, οι οποίες συνίστανται στην εξέταση εγγράφων που αφορούν οικονομικά και επιχειρησιακά ζητήματα. Το 2020, η ΚΕ εφάρμοσε το πλαίσιο εσωτερικού ελέγχου (ICF) της Επιτροπής, το οποίο θεμελιώνεται σε 17 αρχές εσωτερικού ελέγχου. Για τον σκοπό της ετήσιας αυτοαξιολόγησης και της παρακολούθησης της αποτελεσματικότητας των διαδικασιών δικλίδων που προβλέπονται στο ICF, η ΚΕ ανέπτυξε σχετικούς δείκτες που καλύπτουν όλες τις αρχές εσωτερικού ελέγχου και τα σχετικά χαρακτηριστικά τους.

3.2.17. Για τις πληρωμές στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020», αρμόδια για τους κατασταλτικούς ελέγχους είναι η Κοινή Υπηρεσία Ελέγχου (CAS) της Επιτροπής. Βάσει των διαθέσιμων αποτελεσμάτων των κατασταλτικών ελέγχων στα τέλη του 2020, η ΚΕ ανέφερε αντιπροσωπευτικό ποσοστό σφάλματος ύψους 3,46 % και υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος 1,00 % για τα έργα του προγράμματος «Ορίζων 2020» (εκκαθαρίσεις και τελικές πληρωμές)²⁶. Στην πρότασή της για κανονισμό σχετικά με το πρόγραμμα «Ορίζων 2020»²⁷, η Επιτροπή θεωρεί ότι «για τις ερευνητικές δαπάνες στο πλαίσιο του προγράμματος-πλαίσιου “Ορίζων 2020”, ο

²⁶ Ενοποιημένη ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της ΚΕ SESAR για το 2020, σημείο 2.7.4.

²⁷ COM(2011) 809 final.

Κοινή Επιχείρηση του ερευνητικού προγράμματος διαχείρισης της εναέριας κυκλοφορίας στο πλαίσιο του Ενιαίου Ευρωπαϊκού Ουρανού (SESAR)

κίνδυνος σφάλματος, σε ετήσια βάση, που κυμαίνεται από 2 % έως 5 % αποτελεί ρεαλιστικό στόχο, λαμβάνοντας υπόψη το κόστος των ελέγχων, τα μέτρα απλούστευσης που προτείνονται για τη μείωση της πολυπλοκότητας των κανόνων και τους συναφείς εγγενείς κινδύνους που συνδέονται με την επιστροφή εξόδων του ερευνητικού έργου. Ο απώτερος στόχος για το ποσοστό εναπομενοντων σφαλμάτων κατά την ολοκλήρωση των προγραμμάτων, αφού ληφθεί υπόψη ο δημοσιονομικός αντίκτυπος όλων των λογιστικών ελέγχων, των μέτρων διόρθωσης και ανάκτησης, είναι να επιτευχθεί ένα επίπεδο όσο το δυνατόν πλησιέστερα στο 2 %.»

3.2.18. Στο πλαίσιο της εφαρμογής των δικλίδων ελέγχου που αφορούν τις επιχειρησιακές πληρωμές, επιλέξαμε και ελέγξαμε τυχαίο δείγμα πληρωμών που πραγματοποιήθηκαν το 2020 στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020» στο επίπεδο των τελικών δικαιούχων, προκειμένου να επιβεβαιώσουμε τα ποσοστά σφάλματος του κατασταλτικού ελέγχου²⁸. Στο πλαίσιο των εν λόγω διεξοδικών ελέγχων δεν προέκυψαν σφάλματα ή αδυναμίες των δικλίδων που να χρήζουν αναφοράς στο δείγμα των δικαιούχων της ΚΕ.

Παρακολούθηση των παρατηρήσεων προηγούμενων ετών

3.2.19. Στο *παράρτημα* παρουσιάζεται επισκόπηση των διορθωτικών μέτρων που ελήφθησαν σε συνέχεια των παρατηρήσεων που διατύπωσε το ΕΕΣ σε προηγούμενα έτη.

---

²⁸ Όσον αφορά τις πράξεις πληρωμών επιχορηγήσεων που υποβλήθηκαν σε ελεγκτική δοκιμασία σε επίπεδο δικαιούχων, το όριο αναφοράς ποσοτικοποιήσιμων σφαλμάτων ανέρχεται στο 1 % των ελεγχθέντων εξόδων.

Κοινή Επιχείρηση του ερευνητικού προγράμματος διαχείρισης της εναέριας κυκλοφορίας στο πλαίσιο του Ενιαίου Ευρωπαϊκού Ουρανού (SESAR)

Παράρτημα - Παρακολούθηση των παρατηρήσεων προηγούμενων ετών

Έτος	Σχόλια του ΕΕΣ	Κατάσταση εφαρμογής των διορθωτικών μέτρων (Ολοκληρώθηκε / Εν εξελίξει / Εκκρεμεί / ά.α.)
2018	Στο τέλος του 2018, στο πλαίσιο του σταδίου κλεισίματος του προγράμματος SESAR 1, η ΚΕ εξακολουθούσε να διαθέτει εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων ύψους 61,4 εκατομμυρίων ευρώ. Δεδομένου ότι το πρόγραμμα έκλεισε στα τέλη του 2016 και η τελευταία πληρωμή επιχορήγησης πραγματοποιήθηκε στα τέλη του 2017, οι συγκεκριμένοι πόροι που διατέθηκαν στην ΚΕ δεν πρόκειται να χρησιμοποιηθούν πλήρως.	ά.α.
2019	Στο τέλος του 2019, το καθ' υπέρβαση ποσό στις εισφορές σε χρήμα για το πρόγραμμα SESAR 1 ανερχόταν σε 30,7 εκατομμύρια ευρώ. Βάσει των λογιστικών στοιχείων της ΚΕ, το ποσό αυτό πρέπει να επιστραφεί στα αντίστοιχα μέλη της ΚΕ ως εξής: 23,8 εκατομμύρια ευρώ στην Επιτροπή, 4,8 εκατομμύρια ευρώ στον Eurocontrol και 2,1 εκατομμύρια ευρώ στα μέλη του κλάδου. Ελλείψει ρεαλιστικής λύσης για την ταχεία επιστροφή των ως άνω κεφαλαίων, αυτά παραμένουν στην ΚΕ χωρίς να χρησιμοποιούνται για ερευνητικά έργα, γεγονός που αντιβαίνει στην αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης.	Ολοκληρώθηκε

Κοινή Επιχείρηση του ερευνητικού προγράμματος διαχείρισης της εναέριας κυκλοφορίας στο πλαίσιο του Ενιαίου Ευρωπαϊκού Ουρανού (SESAR)

Έτος	Σχόλια του ΕΕΣ	Κατάσταση εφαρμογής των διορθωτικών μέτρων (Ολοκληρώθηκε / Εν εξελίξει / Εκκρεμεί / ά.α.)
2019	<p>Η ΚΕ είναι υποχρεωμένη να εφαρμόσει το νέο ICF της Επιτροπής, το οποίο θεμελιώνεται σε 17 αρχές εσωτερικού ελέγχου. Στα τέλη του 2019, η ΚΕ είχε ήδη εκπονήσει μελέτη αποκλίσεων με βάση το υφιστάμενο σύστημα εσωτερικού ελέγχου και καθόρισε δείκτες (τα αποκαλούμενα «μέσα») για την πλειονότητα των νέων αρχών εσωτερικού ελέγχου και των σχετικών χαρακτηριστικών τους. Ωστόσο, οι περισσότεροι από τους δείκτες αυτούς σχετίζονται με την ύπαρξη διαδικασίας δικλίδων και όχι με την αποτελεσματικότητά της. Η ΚΕ πρέπει να αναπτύξει περαιτέρω σχετικούς βασικούς δείκτες δικλίδων ελέγχου για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας της διαδικασίας δικλίδων που εφαρμόζει και τον εντοπισμό των αδυναμιών των σχετικών δικλίδων.</p>	Ολοκληρώθηκε

Κοινή Επιχείρηση του ερευνητικού προγράμματος διαχείρισης της εναέριας κυκλοφορίας στο πλαίσιο του Ενιαίου Ευρωπαϊκού Ουρανού (SESAR)

Απάντηση της Κοινής Επιχείρησης

3.2.15

Η Κοινή Επιχείρηση SESAR συμφωνεί με την παρατήρηση, αλλά θα ήθελε να τονίσει ότι τα έσοδα για ειδικό προορισμό που αναφέρει το ΕΕΣ χρησιμοποιήθηκαν αποκλειστικά για τη χρηματοδότηση των σχετικών ανατιθέμενων καθηκόντων από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, όπως επισημοποιήθηκαν στη σύμβαση ανάθεσης U-Space με αριθμό αναφοράς MOVE/E3/DA/2017-564/SI2.771010 (υπεγράφη στις 13/12/2017).

Η Κοινή Επιχείρηση SESAR υποβάλλει εκθέσεις σχετικά με τις δραστηριότητες που πραγματοποιήθηκαν για την εφαρμογή της σύμβασης ανάθεσης U-space σε ετήσια βάση, όπως ορίζεται στο άρθρο 21.1 της προαναφερθείσας σύμβασης ανάθεσης. Μια ετήσια έκθεση εφαρμογής κοινοποιείται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και ελέγχεται με ακρίβεια με χωριστούς και ειδικούς πίνακες ταμειακών ροών. Επιπλέον, η ενοποιημένη ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων (CAAR) της κοινής επιχείρησης SESAR περιλαμβάνει ειδικό κεφάλαιο αφιερωμένο στην υλοποίηση των δραστηριοτήτων U-Space.

3.3. Κοινή Επιχείρηση Clean Sky (Clean Sky)

Εισαγωγή

3.3.1. Η ΚΕ για την υλοποίηση της κοινής τεχνολογικής πρωτοβουλίας για την αεροναυτική (Clean Sky), με έδρα στις Βρυξέλλες, συστάθηκε τον Δεκέμβριο του 2007 στο πλαίσιο του έβδομου προγράμματος-πλασίου για την έρευνα (7ο ΠΠ) για χρονικό διάστημα δέκα ετών²⁹ (Clean Sky 1). Στις 6 Μαΐου 2014, το Συμβούλιο παρέτεινε τη διάρκεια λειτουργίας της έως τις 31 Δεκεμβρίου 2024³⁰ (Clean Sky 2).

3.3.2. Η ΚΕ είναι σύμπραξη δημόσιου-ιδιωτικού τομέα που σκοπό έχει την έρευνα και την καινοτομία στον τομέα της αεροναυτικής. Σύμφωνα με τον νέο κανονισμό, ιδρυτικά μέλη της ΚΕ είναι η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ), εκπροσωπούμενη από την Επιτροπή (ΓΔ RTD), και τα μέλη από τον ιδιωτικό τομέα, ήτοι οι επικεφαλής των προγραμμάτων επίδειξης ολοκληρωμένης τεχνολογίας (ΠΕΟΤ), των πλατφορμών επίδειξης καινοτόμων αεροσκαφών (ΠΕΚΑ) και των εγκάρσιων δραστηριοτήτων, καθώς και οι σχετικοί εταίροι. Επιπλέον, η ΚΕ συνεργάζεται με «κύριους συνεργάτες» της βιομηχανίας, οι οποίοι επιλέγονται μέσω ανοικτών και ανταγωνιστικών προσκλήσεων υποβολής προτάσεων³¹. Οι συνεργάτες αυτοί απέκτησαν την ιδιότητα

---

²⁹ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 71/2008 του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 2007, για τη σύσταση της ΚΕ Clean Sky (ΕΕ L 30 της 4.2.2008, σ. 1).

³⁰ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 558/2014 του Συμβουλίου, της 6ης Μαΐου 2014, σχετικά με την ΚΕ Clean Sky 2 (ΕΕ L 169 της 7.6.2014, σ. 77).

³¹ Το 2008, 16 επικεφαλής και 66 εταίροι εντάχθηκαν στην πρώτη φάση της ΚΕ Clean Sky (πρόγραμμα Clean Sky 1). Σύμφωνα με το άρθρο 4, παράγραφος 6, του καταστατικού που επισυνάπτεται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 558/2014 του Συμβουλίου, οι εταίροι του προγράμματος Clean Sky 1 διατηρούν την ιδιότητά τους έως την ολοκλήρωση των ερευνητικών δραστηριοτήτων τους και έως τις 31 Δεκεμβρίου 2017 το αργότερο. Το 2017, μετά τη λήξη της τέταρτης πρόσκλησης για κύριους συνεργάτες η οποία δρομολογήθηκε το 2016, η ΚΕ ολοκλήρωσε τη διαδικασία επιλογής και ένταξης των μελών, με τη συμμετοχή συνολικά άνω των 230 νομικών οντοτήτων στο πρόγραμμα Clean Sky 2. Σε αυτές περιλαμβάνονται οι 16 επικεφαλής με τις συνδεδεμένες οντότητές τους και τους συνδεδεμένους τρίτους, καθώς και οι επιλεγμένοι κύριοι συνεργάτες με τις συνδεδεμένες οντότητές τους και τους συνδεδεμένους τρίτους.

Κοινή Επιχείρηση Clean Sky (Clean Sky)

του μέλους από τον ιδιωτικό τομέα δυνάμει του ιδρυτικού κανονισμού σχετικά με την ΚΕ Clean Sky 2.

3.3.3. Στον **πίνακα 3.3.1** παρουσιάζονται τα βασικά αριθμητικά στοιχεία που αφορούν την ΚΕ³².

Πίνακας 3.3.1 – Βασικά αριθμητικά στοιχεία που αφορούν την ΚΕ

	2020	2019
Προϋπολογισμός σε νέες πιστώσεις πληρωμών (εκατομμύρια ευρώ)	315,6	327,8
Προϋπολογισμός σε νέες πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων (εκατομμύρια ευρώ)	315,7	294,9
Διαθέσιμος προϋπολογισμός πληρωμών (εκατομμύρια ευρώ) ⁽¹⁾	356,6	341,4
Διαθέσιμος προϋπολογισμός αναλήψεων υποχρεώσεων (εκατομμύρια ευρώ) ⁽¹⁾	346,7	305,8
Σύνολο υπαλλήλων στις 31 Δεκεμβρίου ⁽²⁾	43	42

⁽¹⁾ Στον διαθέσιμο προϋπολογισμό περιλαμβάνονται αχρησιμοποίητες πιστώσεις προηγούμενων ετών, τις οποίες ενέγραψε η ΚΕ εκ νέου στον προϋπολογισμό του τρέχοντος έτους, έσοδα για ειδικό προορισμό και ανακατανομές στο επόμενο έτος.

⁽²⁾ Μόνιμοι, έκτακτοι και συμβασιούχοι υπάλληλοι, καθώς και αποσπασμένοι εθνικοί εμπειρογνώμονες.

Πηγή: Στοιχεία παρασχεθέντα από την ΚΕ.

Πληροφορίες προς υποστήριξη της δήλωσης αξιοπιστίας

3.3.4. Η προσέγγιση ελέγχου που εφαρμόσαμε περιλαμβάνει αναλυτικές ελεγκτικές διαδικασίες, άμεσες ελεγκτικές δοκιμασίες επαλήθευσης πράξεων στο επίπεδο της ΚΕ και των δικαιούχων και αξιολόγηση των βασικών δικλίδων ελέγχου που περιλαμβάνουν τα συστήματα εποπτείας και ελέγχου της ΚΕ. Τα αποτελέσματα των εν λόγω εργασιών συμπληρώθηκαν από αποδεικτικά στοιχεία προερχόμενα, αφενός, από τις εργασίες άλλων ελεγκτών και, αφετέρου, από την ανάλυση των πληροφοριακών στοιχείων που παρείχε η διοίκηση της ΚΕ.

³² Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τις αρμοδιότητες και τις δραστηριότητες της ΚΕ διατίθενται στον ιστότοπό της: www.cleansky.eu.

Κοινή Επιχείρηση Clean Sky (Clean Sky)

3.3.5. Για την περιγραφή των στοιχείων για τη θεμελίωση της γνώμης, των αρμοδιοτήτων της διοίκησης και των υπευθύνων για τη διακυβέρνηση, καθώς και των αρμοδιοτήτων του ελεγκτή όσον αφορά τον έλεγχο των λογαριασμών και των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται, ανατρέξτε στην ενότητα 3.1 της έκθεσης. Η υπογραφή στη σελίδα **169** αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της γνώμης.

Δήλωση αξιοπιστίας του ΕΕΣ προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο – έκθεση του ανεξάρτητου ελεγκτή

Γνώμη

3.3.6. Ελέγξαμε:

- α) τους λογαριασμούς της ΚΕ, οι οποίοι περιλαμβάνουν τις οικονομικές καταστάσεις³³ και τις εκθέσεις σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού³⁴ για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2020, καθώς και
- β) τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι εν λόγω λογαριασμοί, όπως ορίζει το άρθρο 287 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).

Αξιοπιστία των λογαριασμών

Γνώμη σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών

3.3.7. Κατά τη γνώμη μας, οι λογαριασμοί της ΚΕ για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2020 απεικονίζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη πλευρά, την οικονομική κατάστασή της την 31η Δεκεμβρίου 2020, τα

³³ Οι οικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνουν τον ισολογισμό, την κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων, την κατάσταση ταμειακών ροών, την κατάσταση μεταβολών του καθαρού ενεργητικού, καθώς και σύνοψη των κύριων λογιστικών πολιτικών και άλλες επεξηγηματικές σημειώσεις.

³⁴ Οι εκθέσεις σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού περιλαμβάνουν τις εκθέσεις που παρουσιάζουν συγκεντρωτικά το σύνολο των πράξεων του προϋπολογισμού και τις σχετικές επεξηγηματικές σημειώσεις.

Κοινή Επιχείρηση Clean Sky (Clean Sky)

αποτελέσματα των πράξεών της, τις ταμειακές ροές της και τις μεταβολές του καθαρού ενεργητικού της για το οικονομικό έτος που έληξε την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό της και τους λογιστικούς κανόνες που ενέκρινε ο υπόλογος της Επιτροπής. Οι κανόνες αυτοί βασίζονται στα διεθνώς αποδεκτά λογιστικά πρότυπα για τον δημόσιο τομέα.

Νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί

Έσοδα

Γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των εσόδων στα οποία βασίζονται οι λογαριασμοί

3.3.8. Κατά τη γνώμη μας, τα έσοδα στα οποία βασίζονται οι λογαριασμοί για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2020 είναι, από κάθε ουσιώδη πλευρά, νόμιμα και κανονικά.

Πληρωμές

Γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πληρωμών στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί

3.3.9. Κατά τη γνώμη μας, οι πληρωμές στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2020 είναι, από κάθε ουσιώδη πλευρά, νόμιμες και κανονικές.

3.3.10. Οι παρατηρήσεις που ακολουθούν δεν θέτουν υπό αμφισβήτηση τη γνώμη του ΕΕΣ.

Κοινή Επιχείρηση Clean Sky (Clean Sky)

Παρατηρήσεις σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού του 7ου ΠΠ

3.3.11. Στον [πίνακα 3.3.2](#) παρουσιάζονται συνοπτικά οι εισφορές των μελών στο πρόγραμμα Clean Sky 1 ως είχαν στα τέλη του 2020. Το 2020, δεν υπήρξε μεταβολή στις εισφορές των μελών στο 7ο ΠΠ.

Πίνακας 3.3.2 – Εισφορές των μελών στο πρόγραμμα Clean Sky 1 (σε εκατομμύρια ευρώ)

Μέλη	Εισφορές μελών (δυνάμει του ιδρυτικού κανονισμού και νομικών αποφάσεων)			Εισφορές μελών (ως είχαν στις 31.12.2020)				
	Δραστηριότητες της ΚΕ	Συμπληρωματικές δραστηριότητες (1)	Σύνολο	Σε χρήμα	Σε είδος, επικυρωμένες	Σε είδος- έχουν αναφερθεί, δεν έχουν ακόμη επικυρωθεί	Σε είδος για συμπληρωματικές δραστηριότητες	Σύνολο
ΕΕ (ΓΔ RTD)	800,0	ά.α.	800,0	800,0	0,0	0,0	ά.α.	800,0
Μέλη από τον ιδιωτικό τομέα	600,0	ά.α.	600,0	14,9	593,0	0,0	ά.α.	607,9
Σύνολο	1 400,0	ά.α.	1 400,0	814,9	593,0	0,0	ά.α.	1 407,9

(1) Οι συμπληρωματικές δραστηριότητες δεν εμπίπτουν στο πεδίο ελέγχου του ΕΕΣ.

Πηγή: Στοιχεία παρασχεθέντα από την ΚΕ.

Παρατηρήσεις σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού του προγράμματος «Ορίζων 2020»

3.3.12. Στον [πίνακα 3.3.3](#) παρουσιάζονται συνοπτικά οι εισφορές των μελών στο πρόγραμμα Clean Sky 2 ως είχαν στα τέλη του 2020.

Πίνακας 3.3.3 – Εισφορές των μελών στο πρόγραμμα Clean Sky 2 (σε εκατομμύρια ευρώ)

Μέλη	Εισφορές μελών (δυνάμει του ιδρυτικού κανονισμού και νομικών αποφάσεων)			Εισφορές μελών (ως είχαν στις 31.12.2020)				
	Δραστηριότητες της ΚΕ	Συμπληρωματικές δραστηριότητες (1)	Σύνολο	Σε χρήμα	Σε είδος, επικυρωμένες	Σε είδος- έχουν αναφερθεί, δεν έχουν ακόμη επικυρωθεί	Σε είδος για συμπληρωματικές δραστηριότητες	Σύνολο
ΕΕ (ΓΔ RTD)	1 755,0	0,0	1 755,0	1 451,0	ά.α.	ά.α.	ά.α.	1 451,0
Μέλη από τον ιδιωτικό τομέα	1 228,5	965,3	2 193,8	23,1	581,3	136,3	1 144,2	1 884,9
Σύνολο	2 983,5	965,3	3 948,8	1 474,1	581,3	136,3	1 144,2	3 335,9

(1) Οι συμπληρωματικές δραστηριότητες δεν εμπίπτουν στο πεδίο ελέγχου του ΕΕΣ.

Πηγή: Στοιχεία παρασχεθέντα από την ΚΕ.

3.3.13. Όσον αφορά τον προϋπολογισμό πληρωμών της ΚΕ για το 2020 σχετικά με έργα στο πλαίσιο του «Ορίζων 2020», λόγω της πανδημίας της COVID-19 σημειώθηκε επιβράδυνση στη σύναψη των συμφωνιών επιχορήγησης για εταίρους (grant agreements for partners, GAPs), καθώς και υστέρηση στην εκτέλεση των συμφωνιών επιχορήγησης για μέλη (grant agreements for members, GAMs) που συνάφθηκαν την περίοδο 2018-2019. Εξαιτίας της ελλιπούς εκτέλεσης,

Κοινή Επιχείρηση Clean Sky (Clean Sky)

πραγματοποιήθηκαν σημαντικές ανακτήσεις αχρεωστήτως καταβληθέντων προχρηματοδοτήσεων, οι οποίες αύξησαν τις επιχειρησιακές πιστώσεις πληρωμών (εσωτερικά έσοδα για ειδικό προορισμό) σε 22,6 εκατομμύρια ευρώ το 2020. Η κατάσταση αυτή επηρέασε αρνητικά το ποσοστό εκτέλεσης του επιχειρησιακού προϋπολογισμού πληρωμών, το οποίο ανήλθε στο 82,6 % στο τέλος του 2020 (έναντι 97,2 % το 2019). Τέλος, αντίθετα προς τους δημοσιονομικούς κανόνες της, η ΚΕ δεν χρησιμοποίησε εξ ολοκλήρου, προτού εκτελέσει τις πιστώσεις πληρωμών του έτους, τις πιστώσεις προηγούμενων ετών, ύψους 13,3 εκατομμυρίων ευρώ που εγγράφηκαν εκ νέου στον επιχειρησιακό προϋπολογισμό του 2020.

3.3.14. Η ΚΕ υπερδιπλασίασε τον προϋπολογισμό πληρωμών για τις δαπάνες της στους τομείς των υποδομών και της επικοινωνίας (οι οποίες αντιπροσωπεύουν περίπου το 1,5 % του συνολικού διαθέσιμου προϋπολογισμού πληρωμών της ΚΕ) για το οικονομικό έτος 2020. Ο διπλασιασμός αυτός του προϋπολογισμού πληρωμών, σε συνδυασμό με τον αντίκτυπο της πανδημίας COVID-19 στα προβλεπόμενα έσοδα στους τομείς των ΤΠ, της επικοινωνίας, της διοργάνωσης εκδηλώσεων και λοιπών εξωτερικών υπηρεσιών, οδήγησαν στο χαμηλό ποσοστό εκτέλεσης που ανήλθε στο 42,7 % στο τέλος του 2020 (έναντι 98,7 % το 2019).

Παρατηρήσεις σχετικά με τις εσωτερικές δικλίδες ελέγχου

3.3.15. Η ΚΕ έχει θεσπίσει αξιόπιστες προληπτικές διαδικασίες δικλίδων ελέγχου, οι οποίες συνίστανται στην εξέταση εγγράφων που αφορούν οικονομικά και επιχειρησιακά ζητήματα. Το 2020, η ΚΕ εφάρμοσε το πλαίσιο εσωτερικού ελέγχου (ICF) της Επιτροπής, το οποίο θεμελιώνεται σε 17 αρχές εσωτερικού ελέγχου. Για τον σκοπό της ετήσιας αυτοαξιολόγησης και της παρακολούθησης της αποτελεσματικότητας των διαδικασιών δικλίδων που προβλέπονται στο ICF, η ΚΕ ανέπτυξε σχετικούς δείκτες που καλύπτουν όλες τις αρχές εσωτερικού ελέγχου και τα σχετικά χαρακτηριστικά τους.

3.3.16. Για τις πληρωμές στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020», αρμόδια για τους κατασταλτικούς ελέγχους είναι η Κοινή Υπηρεσία Ελέγχου (CAS) της Επιτροπής. Βάσει των διαθέσιμων αποτελεσμάτων των κατασταλτικών ελέγχων στο τέλος του 2020, η ΚΕ ανέφερε αντιπροσωπευτικό ποσοστό σφάλματος ύψους 1,60 % και υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος 0,91 % για τα έργα του προγράμματος «Ορίζων 2020» (εκκαθαρίσεις και τελικές πληρωμές)³⁵. Στην πρότασή της για

---

³⁵ Σχέδιο ετήσιας έκθεσης δραστηριοτήτων της ΚΕ Clean Sky για το 2020, σ. 97.

Κοινή Επιχείρηση Clean Sky (Clean Sky)

κανονισμό σχετικά με το πρόγραμμα «Ορίζων 2020»³⁶, η Επιτροπή θεωρεί ότι «για τις ερευνητικές δαπάνες στο πλαίσιο του προγράμματος-πλαisiού “Ορίζων 2020”, ο κίνδυνος σφάλματος, σε ετήσια βάση, που κυμαίνεται από 2 % έως 5 % αποτελεί ρεαλιστικό στόχο, λαμβάνοντας υπόψη το κόστος των ελέγχων, τα μέτρα απλούστευσης που προτείνονται για τη μείωση της πολυπλοκότητας των κανόνων και τους συναφείς εγγενείς κινδύνους που συνδέονται με την επιστροφή εξόδων του ερευνητικού έργου. Ο απώτερος στόχος για το ποσοστό εναπομενόντων σφαλμάτων κατά την ολοκλήρωση των προγραμμάτων, αφού ληφθεί υπόψη ο δημοσιονομικός αντίκτυπος όλων των λογιστικών ελέγχων, των μέτρων διόρθωσης και ανάκτησης, είναι να επιτευχθεί ένα επίπεδο όσο το δυνατόν πλησιέστερα στο 2 %.»

3.3.17. Στο πλαίσιο της εφαρμογής των δικλίδων ελέγχου που αφορούν τις επιχειρησιακές πληρωμές, επιλέξαμε και ελέγξαμε τυχαίο δείγμα πληρωμών που πραγματοποιήθηκαν το 2020 στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020» στο επίπεδο των τελικών δικαιούχων, προκειμένου να επιβεβαιώσουμε τα ποσοστά σφάλματος του κατασταλτικού ελέγχου³⁷. Από τους εν λόγω διεξοδικούς ελέγχους προέκυψε, σε μία περίπτωση, σφάλμα άνω του 1 % των ελεγχθέντων εξόδων, το οποίο αφορούσε δηλωθέντα έξοδα προσωπικού· στην περίπτωση αυτή ο δικαιούχος δεν τήρησε πλήρως το ανώτατο όριο των δεδουλευμένων ωρών επί του έργου για το προσωπικό που απασχολείται αποκλειστικά στο εν λόγω έργο χωρίς να καταγράφεται ο αντίστοιχος χρόνος.

Άλλα θέματα

3.3.18. Μολονότι ο αριθμός του μόνιμου και λοιπού προσωπικού της ΚΕ παρέμεινε σταθερός στους 42 υπαλλήλους μεταξύ του 2017 και του 2020, κατά την ίδια περίοδο η ΚΕ αύξησε σημαντικά τον αριθμό των προσωρινά απασχολούμενων από τρία σε δέκα ισοδύναμα πλήρους απασχόλησης, ήτοι από το 8 % του μόνιμου και λοιπού προσωπικού της ΚΕ στο 24 %. Ωστόσο, τα εκτελεσθέντα από τους προσωρινά απασχολούμενους καθήκοντα δεν είναι έκτακτης ή προσωρινής φύσεως, που προκύπτουν από την έκτακτη αύξηση του φόρτου εργασίας ή αποσκοπούν στην εκτέλεση έκτακτης δραστηριότητας, αλλά μόνιμης φύσεως (παραδείγματος χάριν βοηθός στη νομική υπηρεσία, γραμματειακή υποστήριξη, βοηθός επικοινωνίας ή

³⁶ COM(2011) 809 final.

³⁷ Όσον αφορά τις πράξεις πληρωμών επιχορηγήσεων που υποβλήθηκαν σε ελεγκτική δοκιμασία σε επίπεδο δικαιούχων, το όριο αναφοράς ποσοτικοποιήσιμων σφαλμάτων ανέρχεται στο 1 % των ελεγχθέντων εξόδων.

Κοινή Επιχείρηση Clean Sky (Clean Sky)

υπεύθυνου έργου). Η πρακτική της ΚΕ δημιουργεί εκ των πραγμάτων θέσεις μόνιμων υπαλλήλων, καθ' υπέρβαση των προβλεπόμενων στους πίνακες προσωπικού. Το γεγονός αυτό υποδηλώνει ότι το επίπεδο του μόνιμου και λοιπού προσωπικού της ΚΕ δεν επαρκεί για την υλοποίηση του θεματολογίου της για την έρευνα και την καινοτομία και των σχετικών προγραμμάτων εργασίας της. Η κατάσταση αυτή ενέχει επίσης σημαντικούς κινδύνους για την ΚΕ, οι οποίοι απειλούν τη διατήρηση των βασικών ικανοτήτων της, τη σαφήνεια των διαύλων λογοδοσίας, καθώς και την αποδοτικότητα του προσωπικού, και ενδέχεται να επηρεάσουν αρνητικά τις συνολικές επιδόσεις της.

Παρακολούθηση των παρατηρήσεων προηγούμενων ετών

3.3.19. Στο [παράρτημα](#) παρουσιάζεται επισκόπηση των διορθωτικών μέτρων που ελήφθησαν σε συνέχεια των παρατηρήσεων που διατύπωσε το ΕΕΣ σε προηγούμενα έτη.

Παράρτημα - Παρακολούθηση των παρατηρήσεων προηγούμενων ετών

Έτος	Σχόλια του ΕΕΣ	Κατάσταση εφαρμογής των διορθωτικών μέτρων (Ολοκληρώθηκε / Εν εξελίξει / Εκκρεμεί / ά.α.)
2019	<p>Στο πλαίσιο της εφαρμογής των δικλίδων ελέγχου που αφορούν τις επιχειρησιακές πληρωμές, επιλέξαμε και ελέγξαμε τυχαίο δείγμα πληρωμών που πραγματοποιήθηκαν το 2019 στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020» στο επίπεδο των τελικών δικαιούχων, προκειμένου να επιβεβαιώσουμε τα ποσοστά σφάλματος του κατασταλτικού ελέγχου. Από τους εν λόγω διεξοδικούς ελέγχους προέκυψαν συστηματικά σφάλματα που σχετίζονται με τα δηλωθέντα έξοδα προσωπικού. Οι κύριες πηγές σφαλμάτων ήταν η χρήση ατομικών παραγωγικών ωρών, η οποία απαγορεύεται όταν οι δηλώσεις εξόδων βασίζονται σε μηνιαίες ωριαίες αμοιβές, καθώς και η χρήση τιμών μονάδας, περιλαμβανομένων εκτιμώμενων στοιχείων που απέκλιναν σημαντικά από τις πραγματικές τιμές μονάδας. Τα αποτελέσματα καταδεικνύουν αυξημένο κίνδυνο σφάλματος για την ΚΕ, λόγω του μεγάλου αριθμού των μελών από τον ιδιωτικό τομέα και των συμμετεχόντων συνδεδεμένων οντοτήτων που υλοποιούν τα έργα της ΚΕ στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020».</p>	Ολοκληρώθηκε

Απάντηση της Κοινής Επιχείρησης

3.3.13

Στις αρχές του 2020, η ΚΕ Clean Sky 2 διέθετε μόνο πιστώσεις πληρωμών με πόρους κονδυλίων C1. Με την πρώτη τροποποίηση του προϋπολογισμού του έτους, οι μη χρησιμοποιηθείσες πιστώσεις επανενεργοποιήθηκαν ως κονδύλια C2 τον Μάιο 2020. Ωστόσο, το εργαλείο διαχείρισης των επιχορηγήσεων της Επιτροπής δεν έδωσε προτεραιότητα στη χρήση των κονδυλίων C2 χωρίς μη αυτόματη παρέμβαση για κάθε πληρωμή. Ως εκ τούτου, οι πιστώσεις C1 αναλώθηκαν πρώτες.

Τέλος, η ΚΕ CS2 είχε προγραμματίσει να χρησιμοποιήσει τα κονδύλια C2 για την καταβολή πρόσθετων προχρηματοδοτήσεων των GAM 2020-2021 κατά τους τελευταίους μήνες του 2020. Ωστόσο, ορισμένες από αυτές τις πληρωμές χρειάστηκε να αναβληθούν για τις αρχές του 2021. Η ΚΕ θα θέσει σε εφαρμογή πρόσθετα μέτρα παρακολούθησης για να εξασφαλίσει ότι τα κονδύλια που επανενεργοποιούνται θα καταναλώνονται πρώτα.

3.3.18

Η ΚΕ Clean Sky 2 υποχρεώθηκε να διευρύνει συνεχώς τη χρήση προσωρινού προσωπικού κατά τα τελευταία έτη λόγω των περιορισμών του αυστηρού πίνακα προσωπικού υπό τον όρο της αύξησης των καθηκόντων και του φόρτου εργασίας. Αυτή η ανοδική τάση αναμένεται να συνεχιστεί, καθώς η κοινή επιχείρηση εισέρχεται επί του παρόντος σε μια φάση κατά την οποία δύο προγράμματα — το πρόγραμμα Clean Sky 2 και το νέο πρόγραμμα «Καθαρές αερομεταφορές» — θα λειτουργήσουν παράλληλα, με αποτέλεσμα να αυξηθεί ακόμη περισσότερο ο όγκος των εργασιών. Εκτός από τις προσπάθειες που καταβάλλονται για τη βελτίωση της αποδοτικότητας του προσωπικού, η μόνη εναλλακτική λύση για την αντιμετώπιση του αυξανόμενου φόρτου εργασίας είναι η χρήση προσωρινού προσωπικού.

Η ΚΕ CS2 έχει θέσει σε εφαρμογή μέτρα μετριασμού (όπως οι κατάλληλοι μηχανισμοί εποπτείας, ο περιορισμός των καθηκόντων των προσωρινών υπαλλήλων σε μη βασικά καθήκοντα και η εξασφάλιση κατάλληλης κατάρτισης και καθοδήγησης): ωστόσο, η κατάσταση αυτή δεν θεωρείται η βέλτιστη μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα. Η λύση θα ήταν να παρασχεθεί μεγαλύτερη ευελιξία στην ΚΕ όσον αφορά τον αριθμό των θέσεων συμβασιούχων υπαλλήλων στον πίνακα προσωπικού.

Κοινή Επιχείρηση της πρωτοβουλίας για τα καινοτόμα φάρμακα (ΠΚΦ)

3.4. Κοινή Επιχείρηση της πρωτοβουλίας για τα καινοτόμα φάρμακα (ΠΚΦ)

Εισαγωγή

3.4.1. Η ΚΕ της πρωτοβουλίας για τα καινοτόμα φάρμακα (ΠΚΦ), με έδρα στις Βρυξέλλες, συστάθηκε τον Δεκέμβριο του 2007³⁸ για μία δεκαετία (ΠΚΦ 1). Τον Μάιο του 2014, το Συμβούλιο ενέκρινε νέο ιδρυτικό κανονισμό και παρέτεινε τη διάρκεια λειτουργίας της έως τις 31 Δεκεμβρίου 2024³⁹ (ΠΚΦ 2).

3.4.2. Η ΚΕ είναι σύμπραξη δημόσιου-ιδιωτικού τομέα που σκοπό έχει την έρευνα και την καινοτομία στον τομέα της υγείας. Τα ιδρυτικά μέλη της ΚΕ είναι η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ), εκπροσωπούμενη από την Επιτροπή (ΓΔ RTD), και ο φαρμακευτικός κλάδος, εκπροσωπούμενος από την Ευρωπαϊκή Ομοσπονδία Φαρμακευτικών Βιομηχανιών και Ενώσεων (European Federation of Pharmaceutical Industries and Associations, EFPIA).

---

³⁸ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 73/2008 του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 2007, για τη σύσταση της ΚΕ της πρωτοβουλίας για τα καινοτόμα φάρμακα (ΕΕ L 30 της 4.2.2008, σ. 38).

³⁹ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 557/2014 του Συμβουλίου, της 6ης Μαΐου 2014, για τη σύσταση της ΚΕ της πρωτοβουλίας για τα καινοτόμα φάρμακα 2 (ΕΕ L 169 της 7.6.2014, σ. 54).

Κοινή Επιχείρηση της πρωτοβουλίας για τα καινοτόμα φάρμακα (ΠΚΦ)

3.4.3. Στον *πίνακα 3.4.1* παρουσιάζονται τα βασικά αριθμητικά στοιχεία που αφορούν την ΚΕ⁴⁰.

Πίνακας 3.4.1 – Βασικά αριθμητικά στοιχεία που αφορούν την ΚΕ

	2020	2019
Προϋπολογισμός σε νέες πιστώσεις πληρωμών (εκατομμύρια ευρώ)	233,8	200,1
Προϋπολογισμός σε νέες πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων (εκατομμύρια ευρώ)	260,5	134,1
Διαθέσιμος προϋπολογισμός πληρωμών (εκατομμύρια ευρώ) ⁽¹⁾	241,6	231,3
Διαθέσιμος προϋπολογισμός αναλήψεων υποχρεώσεων (εκατομμύρια ευρώ) ⁽¹⁾	276,5	261,4
Σύνολο υπαλλήλων στις 31 Δεκεμβρίου ⁽²⁾	53	53

⁽¹⁾ Στον διαθέσιμο προϋπολογισμό περιλαμβάνονται αχρησιμοποίητες πιστώσεις προηγούμενων ετών, τις οποίες ενέγραψε η ΚΕ εκ νέου στον προϋπολογισμό του τρέχοντος έτους, έσοδα για ειδικό προορισμό και ανακατανομές στο επόμενο έτος.

⁽²⁾ Μόνιμοι, έκτακτοι και συμβασιούχοι υπάλληλοι, καθώς και αποσπασμένοι εθνικοί εμπειρογνώμονες.

Πηγή: Στοιχεία παρασχεθέντα από την ΚΕ.

Πληροφορίες προς υποστήριξη της δήλωσης αξιοπιστίας

3.4.4. Η προσέγγιση ελέγχου που εφαρμόσαμε περιλαμβάνει αναλυτικές ελεγκτικές διαδικασίες, άμεσες ελεγκτικές δοκιμασίες επαλήθευσης πράξεων στο επίπεδο της ΚΕ και των δικαιούχων και αξιολόγηση των βασικών δικλίδων ελέγχου που περιλαμβάνουν τα συστήματα εποπτείας και ελέγχου της ΚΕ. Τα αποτελέσματα των εν λόγω εργασιών συμπληρώθηκαν από αποδεικτικά στοιχεία προερχόμενα, αφενός, από τις εργασίες άλλων ελεγκτών και, αφετέρου, από την ανάλυση των πληροφοριακών στοιχείων που παρείχε η διοίκηση της ΚΕ.

3.4.5. Για την περιγραφή των στοιχείων για τη θεμελίωση της γνώμης, των αρμοδιοτήτων της διοίκησης και των υπευθύνων για τη διακυβέρνηση, καθώς και των

⁴⁰ Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τις αρμοδιότητες και τις δραστηριότητες της ΚΕ διατίθενται στον ιστότοπό της: www.imi.europa.eu.

Κοινή Επιχείρηση της πρωτοβουλίας για τα καινοτόμα φάρμακα (ΠΚΦ)

αρμοδιοτήτων του ελεγκτή όσον αφορά τον έλεγχο των λογαριασμών και των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται, ανατρέξτε στην ενότητα 3.1 της έκθεσης. Η υπογραφή στη σελίδα 169 αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της γνώμης.

Δήλωση αξιοπιστίας του ΕΕΣ προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο – έκθεση του ανεξάρτητου ελεγκτή

Γνώμη

3.4.6. Ελέγξαμε:

- α) τους λογαριασμούς της ΚΕ, οι οποίοι περιλαμβάνουν τις οικονομικές καταστάσεις⁴¹ και τις εκθέσεις σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού⁴² για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2020, καθώς και
- β) τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι εν λόγω λογαριασμοί, όπως ορίζει το άρθρο 287 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).

Αξιοπιστία των λογαριασμών

Γνώμη σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών

3.4.7. Κατά τη γνώμη μας, οι λογαριασμοί της ΚΕ για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2020 απεικονίζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη πλευρά, την οικονομική κατάστασή της την 31η Δεκεμβρίου 2020, τα αποτελέσματα των πράξεών της, τις ταμειακές ροές της και τις μεταβολές του καθαρού ενεργητικού της για το οικονομικό έτος που έληξε την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό της και τους λογιστικούς κανόνες που

⁴¹ Οι οικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνουν τον ισολογισμό, την κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων, την κατάσταση ταμειακών ροών, την κατάσταση μεταβολών του καθαρού ενεργητικού, καθώς και σύνοψη των κύριων λογιστικών πολιτικών και άλλες επεξηγηματικές σημειώσεις.

⁴² Οι εκθέσεις σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού περιλαμβάνουν τις εκθέσεις που παρουσιάζουν συγκεντρωτικά το σύνολο των πράξεων του προϋπολογισμού και τις σχετικές επεξηγηματικές σημειώσεις.

Κοινή Επιχείρηση της πρωτοβουλίας για τα καινοτόμα φάρμακα (ΠΚΦ)

ενέκρινε ο υπόλογος της Επιτροπής. Οι κανόνες αυτοί βασίζονται στα διεθνώς αποδεκτά λογιστικά πρότυπα για τον δημόσιο τομέα.

Νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί

Έσοδα

Γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των εσόδων στα οποία βασίζονται οι λογαριασμοί

3.4.8. Κατά τη γνώμη μας, τα έσοδα στα οποία βασίζονται οι λογαριασμοί για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2020 είναι, από κάθε ουσιώδη πλευρά, νόμιμα και κανονικά.

Πληρωμές

Γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πληρωμών στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί

3.4.9. Κατά τη γνώμη μας, οι πληρωμές στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2020 είναι, από κάθε ουσιώδη πλευρά, νόμιμες και κανονικές.

3.4.10. Οι παρατηρήσεις που ακολουθούν δεν θέτουν υπό αμφισβήτηση τη γνώμη του ΕΕΣ.

Παρατηρήσεις σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού του 7ου ΠΠ

3.4.11. Στον [πίνακα 3.4.2](#) παρουσιάζονται συνοπτικά οι εισφορές των μελών στο πρόγραμμα ΠΚΦ 1 ως είχαν στα τέλη του 2020.

Κοινή Επιχείρηση της πρωτοβουλίας για τα καινοτόμα φάρμακα (ΠΚΦ)

Πίνακας 3.4.2 – Εισφορές των μελών στο πρόγραμμα ΠΚΦ 1 (σε εκατομμύρια ευρώ)

Μέλη	Εισφορές μελών (δυνάμει του ιδρυτικού κανονισμού)			Εισφορές μελών (ως είχαν στις 31.12.2020)				
	Δραστηριότητες της ΚΕ	Συμπληρωματικές δραστηριότητες (1)	Σύνολο	Σε χρήμα	Σε είδος, επικυρωμένες	Σε είδος· έχουν αναφερθεί, δεν έχουν ακόμη επικυρωθεί	Σε είδος για συμπληρωματικές δραστηριότητες	Σύνολο
ΕΕ (ΓΔ RTD)	1 000,0	ά.α.	1 000,0	931,1	0,0	0,0	ά.α.	931,1
Μέλη από τον ιδιωτικό τομέα	1 000,0	ά.α.	1 000,0	21,9	737,6	42,2	ά.α.	801,7
Σύνολο	2 000,0	ά.α.	2 000,0	953,0	737,6	42,2	ά.α.	1 732,8

(1) Οι συμπληρωματικές δραστηριότητες δεν εμπίπτουν στο πεδίο ελέγχου του ΕΕΖ.

Πηγή: Στοιχεία παρασχεθέντα από την ΚΕ.

3.4.12. Στο τέλος του 2020, για το σύνολο του 7ου ΠΠ, η ΚΕ είχε αναλάβει υποχρεώσεις ύψους 965,7 εκατομμυρίων ευρώ για υπογεγραμμένες συμφωνίες επιχορήγησης στο πλαίσιο του 7ου ΠΠ, εκ των οποίων εκκρεμεί εντός των προσεχών ετών η καταβολή 94,5 εκατομμυρίων ευρώ (ή 10 %). Όσον αφορά τον προϋπολογισμό πληρωμών της ΚΕ που ήταν διαθέσιμος το 2020 για έργα του 7ου ΠΠ, το ποσοστό εκτέλεσης των πιστώσεων πληρωμών ανήλθε στο 96 %.

Παρατηρήσεις σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού του προγράμματος «Ορίζων 2020»

3.4.13. Στον [πίνακα 3.4.3](#) παρουσιάζονται συνοπτικά οι εισφορές των μελών στο πρόγραμμα ΠΚΦ 2 ως είχαν στα τέλη του 2020.

Πίνακας 3.4.3 – Εισφορές των μελών στο πρόγραμμα ΠΚΦ 2 (σε εκατομμύρια ευρώ)

Μέλη	Εισφορές μελών (δυνάμει του ιδρυτικού κανονισμού)			Εισφορές μελών (ως είχαν στις 31.12.2020)				
	Δραστηριότητες της ΚΕ	Συμπληρωματικές δραστηριότητες (1)	Σύνολο	Σε χρήμα	Σε είδος, επικυρωμένες	Σε είδος· έχουν αναφερθεί, δεν έχουν ακόμη επικυρωθεί	Σε είδος για συμπληρωματικές δραστηριότητες	Σύνολο
ΕΕ (ΓΔ RTD)	1 638,0	ά.α.	1 638,0	643,2	0,0	0,0	ά.α.	643,2
ΕΦΡΙΑ	1 425,0	ά.α.	1 425,0	20,7	317,2	207,7	ά.α.	545,6
Συνεργαζόμενοι εταίροι	213,0	ά.α.	213,0	7,1	35,0	55,3	ά.α.	97,4
Σύνολο	3 276,0	ά.α.	3 276,0	671,0	352,2	263,0	ά.α.	1 286,2

(1) Οι συμπληρωματικές δραστηριότητες δεν εμπίπτουν στο πεδίο ελέγχου του ΕΕΖ.

Πηγή: Στοιχεία παρασχεθέντα από την ΚΕ.

3.4.14. Όσον αφορά τον προϋπολογισμό της ΚΕ που ήταν διαθέσιμος το 2020 για έργα του προγράμματος «Ορίζων 2020», τα ποσοστά εκτέλεσης των πιστώσεων ανάληψης υποχρεώσεων και πληρωμών ανήλθαν στο 100 % και στο 99,7 % αντίστοιχα.

Κοινή Επιχείρηση της πρωτοβουλίας για τα καινοτόμα φάρμακα (ΠΚΦ)

3.4.15. Σχετικά με τον διοικητικό προϋπολογισμό της ΚΕ, η διαχείρισή του γίνεται ως διαχωρισμένου προϋπολογισμού και οι αχρησιμοποίητες πιστώσεις πληρωμών προηγούμενων ετών πρέπει να επανενεργοποιούνται μόνο στον βαθμό που οι πιστώσεις πληρωμών του έτους δεν επαρκούν για την κάλυψη των συμβατικών υποχρεώσεων του έτους. Η πρακτική της ΚΕ σύμφωνα με την οποία επανενεργοποιούνται αχρησιμοποίητες πιστώσεις πληρωμών προηγούμενων ετών στον βαθμό που υφίστανται εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων για διοικητικές δαπάνες, οδήγησε στη συσσώρευση αχρησιμοποίητων πιστώσεων πληρωμών. Αποτέλεσμα της πρακτικής αυτής, την οποία επέτεινε ο αντίκτυπος της πανδημίας COVID-19 στα προβλεπόμενα έξοδα στους τομείς των ΤΠ, της επικοινωνίας, της διοργάνωσης συνεδριάσεων και εκδηλώσεων, και άλλων υπηρεσιών, ήταν να είναι χαμηλό το ποσοστό εκτέλεσης του διοικητικού προϋπολογισμού της ΚΕ (ο τίτλος 2 που αφορά τις δαπάνες υποδομής αντιπροσωπεύει περίπου το 3 % του συνολικού διαθέσιμου προϋπολογισμού πληρωμών της ΚΕ), ανερχόμενο στο 51 % στα τέλη του 2020.

Παρατηρήσεις σχετικά με τις εσωτερικές δικλίδες ελέγχου

3.4.16. Η ΚΕ έχει θεσπίσει αξιόπιστες προληπτικές διαδικασίες δικλίδων ελέγχου, οι οποίες συνίστανται στην εξέταση εγγράφων που αφορούν οικονομικά και επιχειρησιακά ζητήματα. Το 2018, η ΚΕ εφάρμοσε το πλαίσιο εσωτερικού ελέγχου της Επιτροπής (ICF), το οποίο θεμελιώνεται σε 17 αρχές εσωτερικού ελέγχου. Για τον σκοπό της ετήσιας αυτοαξιολόγησης και της παρακολούθησης της αποτελεσματικότητας των διαδικασιών δικλίδων που προβλέπονται στο ICF, η ΚΕ ανέπτυξε σχετικούς δείκτες που καλύπτουν όλες τις αρχές εσωτερικού ελέγχου και τα σχετικά χαρακτηριστικά τους.

3.4.17. Όσον αφορά τις ενδιάμεσες και τελικές πληρωμές στο πλαίσιο του 7ου ΠΠ, η ΚΕ διενεργεί κατασταλτικούς ελέγχους στις εγκαταστάσεις των δικαιούχων, ενώ όσον αφορά τις δηλώσεις εξόδων των έργων στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020» υπεύθυνη για τους κατασταλτικούς ελέγχους είναι η Κοινή Υπηρεσία Ελέγχου της Επιτροπής (CAS). Βάσει των διαθέσιμων αποτελεσμάτων των κατασταλτικών ελέγχων στα τέλη του 2020, η ΚΕ ανέφερε αντιπροσωπευτικό ποσοστό σφάλματος ύψους 2,16 % και υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος 1,14 % για τα οικεία έργα του 7ου ΠΠ⁴³, καθώς και αντιπροσωπευτικό ποσοστό σφάλματος ύψους 1,13 % και υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος 0,74 % για τα έργα του

⁴³ Ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων για το 2020 της ΚΕ ΠΚΦ 2, σημείο 2.5.2.

Κοινή Επιχείρηση της πρωτοβουλίας για τα καινοτόμα φάρμακα (ΠΚΦ)

προγράμματος «Ορίζων 2020» (εκκαθαρίσεις και τελικές πληρωμές)⁴⁴. Στην πρότασή της για κανονισμό σχετικά με το πρόγραμμα «Ορίζων 2020»⁴⁵, η Επιτροπή θεωρεί ότι «για τις ερευνητικές δαπάνες στο πλαίσιο του προγράμματος-πλαisiού “Ορίζων 2020”, ο κίνδυνος σφάλματος, σε ετήσια βάση, που κυμαίνεται από 2 % έως 5 % αποτελεί ρεαλιστικό στόχο, λαμβάνοντας υπόψη το κόστος των ελέγχων, τα μέτρα απλούστευσης που προτείνονται για τη μείωση της πολυπλοκότητας των κανόνων και τους συναφείς εγγενείς κινδύνους που συνδέονται με την επιστροφή εξόδων του ερευνητικού έργου. Ο απώτερος στόχος για το ποσοστό εναπομενόντων σφαλμάτων κατά την ολοκλήρωση των προγραμμάτων, αφού ληφθεί υπόψη ο δημοσιονομικός αντίκτυπος όλων των λογιστικών ελέγχων, των μέτρων διόρθωσης και ανάκτησης, είναι να επιτευχθεί ένα επίπεδο όσο το δυνατόν πλησιέστερα στο 2%.»

3.4.18. Στο πλαίσιο της εφαρμογής των δικλίδων ελέγχου που αφορούν τις επιχειρησιακές πληρωμές, επιλέξαμε και ελέγξαμε τυχαίο δείγμα πληρωμών που πραγματοποιήθηκαν το 2020 στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020» στο επίπεδο των τελικών δικαιούχων, προκειμένου να επιβεβαιώσουμε τα ποσοστά σφάλματος του κατασταλτικού ελέγχου⁴⁶. Από τους εν λόγω διεξοδικούς ελέγχους προέκυψε, σε μία περίπτωση, συστημικό σφάλμα άνω του 1 % των ελεγχθέντων εξόδων, το οποίο αφορούσε δηλωθέντα άμεσα έξοδα. Ο δικαιούχος εσφαλμένα δήλωσε ως λοιπά άμεσα έξοδα αρκετά στοιχεία έμμεσων εξόδων που δεν μπορούσαν να αποδοθούν άμεσα στο έργο. Τα έμμεσα έξοδα αυτού του είδους καλύπτονται, ωστόσο, από κατ’ αποκοπήν ποσό που αντιστοιχεί στο 25 % του ποσού των άμεσων εξόδων.

Παρακολούθηση των παρατηρήσεων προηγούμενων ετών

3.4.19. Στο *παράρτημα* παρουσιάζεται επισκόπηση των διορθωτικών μέτρων που ελήφθησαν σε συνέχεια των παρατηρήσεων που διατύπωσε το ΕΕΣ σε προηγούμενα έτη.

⁴⁴ Ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων για το 2019 της ΚΕ ΠΚΦ 2, σημείο 2.5.2.

⁴⁵ COM(2011) 809 final.

⁴⁶ Όσον αφορά τις πράξεις πληρωμών επιχορηγήσεων που υποβλήθηκαν σε ελεγκτική δοκιμασία σε επίπεδο δικαιούχων, το όριο αναφοράς ποσοτικοποιήσιμων σφαλμάτων ανέρχεται στο 1 % των ελεγχθέντων εξόδων.

Κοινή Επιχείρηση της πρωτοβουλίας για τα καινοτόμα φάρμακα (ΠΚΦ)

Παράρτημα - Παρακολούθηση των παρατηρήσεων προηγούμενων ετών

Έτος	Σχόλια του ΕΕΣ	Κατάσταση εφαρμογής των διορθωτικών μέτρων (Ολοκληρώθηκε / Εν εξελίξει / Εκκρεμεί / ά.α.)
2019	Έπειτα από σειρά διορθωτικών μέτρων που εφάρμοσε, η ΚΕ ΠΚΦ βελτίωσε σημαντικά το 2019 τον σχεδιασμό και την παρακολούθηση της ανάγκης για νέες πιστώσεις πληρωμών. Ωστόσο, η ΚΕ χρειάστηκε να επιστρέψει στον προϋπολογισμό της ΕΕ 139,1 εκατομμύρια ευρώ από τις πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων του 2019, λόγω της μείωσης του αριθμού των θεμάτων που προβλέπονταν στο ετήσιο πρόγραμμα εργασίας για το 2019 όσον αφορά τις προσκλήσεις υποβολής προτάσεων. Λόγω της συνακόλουθης μειωμένης ανάγκης για εμπειρογνώμονες σε θέματα αξιολόγησης, η ΚΕ χρησιμοποίησε μόνο 2,8 εκατομμύρια ευρώ (ή 49 %) από τα 5,8 εκατομμύρια ευρώ του προϋπολογισμού του 2019 που ήταν διαθέσιμα για δαπάνες υποδομής (τίτλος 2).	ά.α.

Κοινή Επιχείρηση της πρωτοβουλίας για τα καινοτόμα φάρμακα (ΠΚΦ)

Απάντηση της Κοινής Επιχείρησης

3.4.15

Στο πλαίσιο της συνήθους ετήσιας διαδικασίας κατάρτισης του προϋπολογισμού της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, την οποία ακολουθεί η ΚΕ ΠΚΦ2, ο δημοσιονομικός σχεδιασμός του 2020 έχει ήδη καταρτιστεί από το 2018. Ο αυστηρός δημοσιονομικός σχεδιασμός και ο μηχανισμός τροποποίησης δεν επέτρεψαν κατάλληλες προσαρμογές στην ταχέως μεταβαλλόμενη και αβέβαιη κατάσταση κρίσης που προκλήθηκε από την παγκόσμια πανδημία. Οι επιπτώσεις της πανδημίας και των απομακρυσμένων τρόπων εργασίας είναι προφανείς στην εκτέλεση του διοικητικού προϋπολογισμού της Κοινής Επιχείρησης ΠΚΦ2 στα τέλη του 2020, ωστόσο, οι αβεβαιότητες δεν μπόρεσαν να ελεγχθούν με απλή μείωση του προϋπολογισμού στα μέσα του έτους.

Στο τέλος του 2019, οι αχρησιμοποίητες διοικητικές πιστώσεις πληρωμών ανέρχονταν σε 4 εκατ. EUR, ενώ οι πιστώσεις διοικητικών πληρωμών που επανενεργοποιήθηκαν στο Γ2 το 2020 μειώθηκαν σε 2,1 εκατ. EUR και ήταν απολύτως αναγκαίες για να καλυφθεί η έκταση των αναλήψεων υποχρεώσεων που μεταφέρθηκαν με την τελική ημερομηνία υλοποίησης στο τέλος του 2020.

Το χαμηλό ποσοστό εκτέλεσης του προϋπολογισμού για τον τίτλο 2 (δαπάνες υποδομών) Γ1 του προϋπολογισμού οφείλεται κυρίως στον αντίκτυπο της πανδημίας COVID-19 στις προγραμματισμένες συνεδριάσεις διακυβέρνησης και έργων, στις εξωτερικές εκδηλώσεις και επικοινωνίες, καθώς και στο χαμηλότερο κόστος για τους εμπειρογνώμονες αξιολόγησης λόγω του εξ αποστάσεως έργου τους. Ένα άλλο παράδειγμα όπου η πανδημία είχε σημαντικό αντίκτυπο στην εκτέλεση του διοικητικού προϋπολογισμού είναι το φόρουμ ενδιαφερόμενων μερών της ΠΚΦ, μια εκδήλωση που είχε ως στόχο να προσελκύσει περίπου 400 συμμετέχοντες με φυσική παρουσία. Το 2020 χρειάστηκε να οργανωθεί διαδικτυακά και παρά το γεγονός ότι ενεγράφησαν 954 συμμετέχοντες, ο αρχικά προβλεπόμενος προϋπολογισμός χρησιμοποιήθηκε ελάχιστα.

Για το 2021, η ΚΕ ΠΚΦ2 σχεδιάζει να μεταφέρει ποσό διοικητικών πιστώσεων πληρωμών χαμηλότερο από το ποσό των αναλήψεων υποχρεώσεων που μεταφέρθηκε στο 2021 στο πλαίσιο του τίτλου 2. Η διαφορά προβλέπεται να καταβληθεί από τον προϋπολογισμό του τρέχοντος έτους (πιστώσεις Γ1).

3.5. Κοινή Επιχείρηση «Κυψέλες καυσίμου και υδρογόνο» (ΚΚΥ)

Εισαγωγή

3.5.1. Η ΚΕ για την υλοποίηση της κοινής τεχνολογικής πρωτοβουλίας «Κυψέλες καυσίμου και υδρογόνο» (ΚΚΥ), με έδρα στις Βρυξέλλες, συστάθηκε τον Μάιο του 2008 για το χρονικό διάστημα έως την 31η Δεκεμβρίου 2017⁴⁷ (ΚΚΥ 1). Τον Μάιο του 2014, το Συμβούλιο παρέτεινε τη διάρκεια λειτουργίας της έως τις 31 Δεκεμβρίου 2024⁴⁸ (ΚΚΥ 2).

3.5.2. Η ΚΕ αποτελεί σύμπραξη δημόσιου-ιδιωτικού τομέα στο πεδίο της τεχνολογικής έρευνας και καινοτομίας όσον αφορά το υδρογόνο και τις κυψέλες καυσίμου. Τα ιδρυτικά μέλη της ΚΕ είναι η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ), εκπροσωπούμενη από την Επιτροπή, ο βιομηχανικός όμιλος («Hydrogen Europe») και ο ερευνητικός όμιλος («Hydrogen Europe Research»).

---

⁴⁷ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 521/2008 του Συμβουλίου, της 30ής Μαΐου 2008, για τη σύσταση της ΚΕ «Κυψέλες καυσίμου και υδρογόνο» (ΕΕ L 153 της 12.6.2008, σ. 1), όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1183/2011 του Συμβουλίου (ΕΕ L 302 της 19.11.2011, σ. 3).

⁴⁸ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 559/2014 του Συμβουλίου, της 6ης Μαΐου 2014, για τη σύσταση της ΚΕ «Κυψέλες καυσίμου και υδρογόνο 2» (ΕΕ L 169 της 7.6.2014, σ. 108).

Κοινή Επιχείρηση «Κυψέλες καυσίμου και υδρογόνο» (ΚΚΥ)

3.5.3. Στον [πίνακα 3.5.1](#) παρουσιάζονται τα βασικά αριθμητικά στοιχεία που αφορούν την ΚΕ⁴⁹.

Πίνακας 3.5.1 – Βασικά αριθμητικά στοιχεία που αφορούν την ΚΕ

	2020	2019
Προϋπολογισμός σε νέες πιστώσεις πληρωμών (εκατομμύρια ευρώ)	85,4	104,2
Προϋπολογισμός σε νέες πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων (εκατομμύρια ευρώ)	86,3	87,1
Διαθέσιμος προϋπολογισμός πληρωμών (εκατομμύρια ευρώ) ⁽¹⁾	103,8	113,9
Διαθέσιμος προϋπολογισμός αναλήψεων υποχρεώσεων (εκατομμύρια ευρώ) ⁽¹⁾	104,2	91,7
Σύνολο υπαλλήλων στις 31 Δεκεμβρίου ⁽²⁾	29	28

⁽¹⁾ Στον διαθέσιμο προϋπολογισμό περιλαμβάνονται αχρησιμοποίητες πιστώσεις προηγούμενων ετών, τις οποίες ενέγραψε η ΚΕ εκ νέου στον προϋπολογισμό του τρέχοντος έτους, έσοδα για ειδικό προορισμό και ανακατανομές στο επόμενο έτος.

⁽²⁾ Μόνιμοι, έκτακτοι και συμβασιούχοι υπάλληλοι, καθώς και αποσπασμένοι εθνικοί εμπειρογνώμονες.

Πηγή: Στοιχεία παρασχεθέντα από την ΚΕ.

Πληροφορίες προς υποστήριξη της δήλωσης αξιοπιστίας

3.5.4. Η προσέγγιση ελέγχου που εφαρμόσαμε περιλαμβάνει αναλυτικές ελεγκτικές διαδικασίες, άμεσες ελεγκτικές δοκιμασίες επαλήθευσης πράξεων στο επίπεδο της ΚΕ και των δικαιούχων και αξιολόγηση των βασικών δικλίδων ελέγχου που περιλαμβάνουν τα συστήματα εποπτείας και ελέγχου της ΚΕ. Τα αποτελέσματα των εν λόγω εργασιών συμπληρώθηκαν από αποδεικτικά στοιχεία προερχόμενα, αφενός, από τις εργασίες άλλων ελεγκτών και, αφετέρου, από την ανάλυση των πληροφοριακών στοιχείων που παρείχε η διοίκηση της ΚΕ.

3.5.5. Για την περιγραφή των στοιχείων για τη θεμελίωση της γνώμης, των αρμοδιοτήτων της διοίκησης και των υπευθύνων για τη διακυβέρνηση, καθώς και των

⁴⁹ Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τις αρμοδιότητες και τις δραστηριότητες της ΚΕ διατίθενται στον ιστότοπό της: www.fch.europa.eu.

Κοινή Επιχείρηση «Κυψέλες καυσίμου και υδρογόνο» (ΚΚΥ)

αρμοδιοτήτων του ελεγκτή όσον αφορά τον έλεγχο των λογαριασμών και των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται, ανατρέξτε στην ενότητα 3.1 της έκθεσης. Η υπογραφή στη σελίδα **169** αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της γνώμης.

Δήλωση αξιοπιστίας του ΕΕΣ προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο – έκθεση του ανεξάρτητου ελεγκτή

Γνώμη

3.5.6. Ελέγξαμε:

- α) τους λογαριασμούς της ΚΕ, οι οποίοι περιλαμβάνουν τις οικονομικές καταστάσεις⁵⁰ και τις εκθέσεις σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού⁵¹ για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2020, καθώς και
- β) τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι εν λόγω λογαριασμοί, όπως ορίζει το άρθρο 287 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).

Αξιοπιστία των λογαριασμών

Γνώμη σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών

3.5.7. Κατά τη γνώμη μας, οι λογαριασμοί της ΚΕ για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2020 απεικονίζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη πλευρά, την οικονομική κατάστασή της την 31η Δεκεμβρίου 2020, τα αποτελέσματα των πράξεών της, τις ταμειακές ροές της και τις μεταβολές του καθαρού ενεργητικού της για το οικονομικό έτος που έληξε την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό της και τους λογιστικούς κανόνες που

⁵⁰ Οι οικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνουν τον ισολογισμό, την κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων, την κατάσταση ταμειακών ροών, την κατάσταση μεταβολών του καθαρού ενεργητικού, καθώς και σύνοψη των κύριων λογιστικών πολιτικών και άλλες επεξηγηματικές σημειώσεις.

⁵¹ Οι εκθέσεις σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού περιλαμβάνουν τις εκθέσεις που παρουσιάζουν συγκεντρωτικά το σύνολο των πράξεων του προϋπολογισμού και τις σχετικές επεξηγηματικές σημειώσεις.

Κοινή Επιχείρηση «Κυψέλες καυσίμου και υδρογόνο» (ΚΚΥ)

ενέκρινε ο υπόλογος της Επιτροπής. Οι κανόνες αυτοί βασίζονται στα διεθνώς αποδεκτά λογιστικά πρότυπα για τον δημόσιο τομέα.

Νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί

Έσοδα

Γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των εσόδων στα οποία βασίζονται οι λογαριασμοί

3.5.8. Κατά τη γνώμη μας, τα έσοδα στα οποία βασίζονται οι λογαριασμοί για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2020 είναι, από κάθε ουσιώδη πλευρά, νόμιμα και κανονικά.

Πληρωμές

Γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πληρωμών στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί

3.5.9. Κατά τη γνώμη μας, οι πληρωμές στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2020 είναι, από κάθε ουσιώδη πλευρά, νόμιμες και κανονικές.

3.5.10. Οι παρατηρήσεις που ακολουθούν δεν θέτουν υπό αμφισβήτηση τη γνώμη του ΕΕΣ.

Παρατηρήσεις σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού του 7ου ΠΠ

3.5.11. Στον [πίνακα 3.5.2](#) παρουσιάζονται συνοπτικά οι εισφορές των μελών στο πρόγραμμα ΚΚΥ 1 ως είχαν στα τέλη του 2020.

Κοινή Επιχείρηση «Κυψέλες καυσίμου και υδρογόνο» (ΚΚΥ)

Πίνακας 3.5.2 – Εισφορές των μελών στην ΚΚΥ 1 (σε εκατομμύρια ευρώ)

Μέλη	Εισφορές μελών (δυνάμει του ιδρυτικού κανονισμού και νομικών αποφάσεων)			Εισφορές μελών (ως είχαν στις 31.12.2020)				
	Δραστηριότη ες της ΚΕ	Συμπληρωματικές δραστηριότητες (1)	Σύνολο	Σε χρήμα	Σε είδος, επικυρωμένες	Σε είδος: έχουν αναφερθεί, δεν έχουν ακόμη επικυρωθεί	Σε είδος για συμπληρωματικές δραστηριότητες	Σύνολο
ΕΕ (ΓΔ RTD)	470,0	ά.α.	470,0	407,0	19,1	0,0	ά.α.	426,1
Μέλη από τον ιδιωτικό τομέα	470,0	ά.α.	470,0	17,9	440,4	0,0	ά.α.	458,3
Σύνολο	940,0	ά.α.	940,0	424,9	459,5	0,0	ά.α.	884,4

(1) Οι συμπληρωματικές δραστηριότητες δεν εμπίπτουν στο πεδίο ελέγχου του ΕΕΣ.

Πηγή: Στοιχεία παρασχεθέντα από την ΚΕ.

3.5.12. Στο τέλος του 2020, για το σύνολο του 7ου ΠΠ, η ΚΕ είχε αναλάβει υποχρεώσεις ύψους 428,5 εκατομμυρίων ευρώ για υπογεγραμμένες συμφωνίες επιχορήγησης στο πλαίσιο του 7ου ΠΠ, εκ των οποίων εκκρεμεί εντός των προσεχών ετών η καταβολή περίπου 7,1 εκατομμυρίων ευρώ (ή 2 %). Όσον αφορά τον προϋπολογισμό πληρωμών της ΚΕ που ήταν διαθέσιμος το 2020 για έργα του 7ου ΠΠ, το ποσοστό εκτέλεσης των πιστώσεων πληρωμών ανήλθε στο 89 %.

Παρατηρήσεις σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού του προγράμματος «Ορίζων 2020»

3.5.13. Στον [πίνακα 3.5.3](#) παρουσιάζονται συνοπτικά οι εισφορές των μελών στο πρόγραμμα ΚΚΥ 2 ως είχαν στα τέλη του 2020.

Πίνακας 3.5.3 – Εισφορές των μελών στο πρόγραμμα ΚΚΥ 2 (σε εκατομμύρια ευρώ)

Μέλη	Εισφορές μελών (δυνάμει του ιδρυτικού κανονισμού και νομικών αποφάσεων)			Εισφορές μελών (ως είχαν στις 31.12.2020)				
	Δραστηριότη ες της ΚΕ	Συμπληρωματικές δραστηριότητες (1)	Σύνολο	Σε χρήμα	Σε είδος, επικυρωμένες	Σε είδος: έχουν αναφερθεί, δεν έχουν ακόμη επικυρωθεί	Σε είδος για συμπληρωματικές δραστηριότητες	Σύνολο
ΕΕ (ΓΔ RTD)	665,0	0,0	665,0	498,6	0,0	0,0	0,0	498,6
Μέλη από τον ιδιωτικό τομέα	95,0	285,0	380,0	8,7	11,9	35,0	1 095,0	1 150,6
Σύνολο	760,0	285,0	1 045,0	507,3	11,9	35,0	1 095,0	1 649,2

(1) Οι συμπληρωματικές δραστηριότητες δεν εμπίπτουν στο πεδίο ελέγχου του ΕΕΣ.

Πηγή: Στοιχεία παρασχεθέντα από την ΚΕ.

3.5.14. Το χαμηλό επίπεδο των επικυρωμένων εισφορών σε είδος των μελών του κλάδου για επιχειρησιακές δραστηριότητες, ύψους 11,9 εκατομμυρίων ευρώ, οφείλεται στο γεγονός ότι η πιστοποίησή τους από την ΚΕ λαμβάνει χώρα αργότερα εντός της περιόδου του προγράμματος «Ορίζων 2020», όταν πραγματοποιηθεί η τελική πληρωμή των έργων και εκδοθούν τα πιστοποιητικά οικονομικών καταστάσεων (CFS).

Κοινή Επιχείρηση «Κυψέλες καυσίμου και υδρογόνο» (ΚΚΥ)

3.5.15. Όσον αφορά τον προϋπολογισμό της ΚΕ που ήταν διαθέσιμος το 2020 για έργα του προγράμματος «Ορίζων 2020», τα ποσοστά εκτέλεσης των πιστώσεων ανάληψης υποχρεώσεων και πληρωμών ανήλθαν στο 97 %.

3.5.16. Σχετικά με τον διοικητικό προϋπολογισμό της ΚΕ, η διαχείρισή του γίνεται ως διαχωρισμένου προϋπολογισμού και οι αχρησιμοποίητες πιστώσεις πληρωμών προηγούμενων ετών πρέπει να επανενεργοποιούνται μόνο στον βαθμό που οι πιστώσεις πληρωμών του έτους δεν επαρκούν για την κάλυψη των συμβατικών υποχρεώσεων του έτους. Η πρακτική της ΚΕ σύμφωνα με την οποία επανενεργοποιούνται αχρησιμοποίητες πιστώσεις πληρωμών προηγούμενων ετών στον βαθμό που υφίστανται εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων για διοικητικές δαπάνες, οδήγησε στη συσσώρευση αχρησιμοποίητων πιστώσεων πληρωμών. Αποτέλεσμα της πρακτικής αυτής, την οποία επέτεινε ο αντίκτυπος της πανδημίας COVID-19 στα προβλεπόμενα έξοδα στους τομείς των ΤΠ, της επικοινωνίας, των αποστολών, της διοργάνωσης συνεδριάσεων και εκδηλώσεων, και άλλων υπηρεσιών, ήταν να είναι χαμηλό το ποσοστό εκτέλεσης του διοικητικού προϋπολογισμού της ΚΕ (ο τίτλος 2 που αφορά τις δαπάνες υποδομής και τις δαπάνες επικοινωνίας αντιπροσωπεύει περίπου το 3 % του συνολικού διαθέσιμου προϋπολογισμού πληρωμών της ΚΕ), ανερχόμενο στο 56 % στα τέλη του 2020.

Παρατηρήσεις σχετικά με τις εσωτερικές δικλίδες ελέγχου

3.5.17. Η ΚΕ έχει θεσπίσει αξιόπιστες προληπτικές διαδικασίες δικλίδων ελέγχου, οι οποίες συνίστανται στην εξέταση εγγράφων που αφορούν οικονομικά και επιχειρησιακά ζητήματα. Το 2019, η ΚΕ εφάρμοσε το ICF της Επιτροπής, το οποίο θεμελιώνεται σε 17 αρχές εσωτερικού ελέγχου. Για τον σκοπό της ετήσιας αυτοαξιολόγησης και της παρακολούθησης της αποτελεσματικότητας των διαδικασιών δικλίδων που προβλέπονται στο ICF, η ΚΕ ανέπτυξε σχετικούς δείκτες που καλύπτουν όλες τις αρχές εσωτερικού ελέγχου και τα σχετικά χαρακτηριστικά τους.

3.5.18. Όσον αφορά τις ενδιάμεσες και τελικές πληρωμές στο πλαίσιο του 7ου ΠΠ, η ΚΕ διενεργεί κατασταλακτικούς ελέγχους στο επίπεδο των δικαιούχων, ενώ όσον αφορά τις δηλώσεις εξόδων των έργων στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020» υπεύθυνη για τους κατασταλακτικούς ελέγχους είναι η Κοινή Υπηρεσία Ελέγχου της Επιτροπής (CAS). Βάσει των διαθέσιμων αποτελεσμάτων των κατασταλακτικών ελέγχων στα τέλη του 2020, η ΚΕ ανέφερε αντιπροσωπευτικό ποσοστό σφάλματος ύψους 1,97 % και υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος 1,01 % για τα οικεία

Κοινή Επιχείρηση «Κυψέλες καυσίμου και υδρογόνο» (ΚΚΥ)

έργα του 7ου ΠΠ⁵², καθώς και αντιπροσωπευτικό ποσοστό σφάλματος ύψους 2,16 % και υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος 1,34 % για τα έργα του προγράμματος «Ορίζων 2020» (εκκαθαρίσεις και τελικές πληρωμές)⁵³. Στην πρότασή της για κανονισμό σχετικά με το πρόγραμμα «Ορίζων 2020»⁵⁴, η Επιτροπή θεωρεί ότι «για τις ερευνητικές δαπάνες στο πλαίσιο του προγράμματος-πλαisiού “Ορίζων 2020”, ο κίνδυνος σφάλματος, σε ετήσια βάση, που κυμαίνεται από 2 % έως 5 % αποτελεί ρεαλιστικό στόχο, λαμβάνοντας υπόψη το κόστος των ελέγχων, τα μέτρα απλούστευσης που προτείνονται για τη μείωση της πολυπλοκότητας των κανόνων και τους συναφείς εγγενείς κινδύνους που συνδέονται με την επιστροφή εξόδων του ερευνητικού έργου. Ο απώτερος στόχος για το ποσοστό εναπομενοντων σφαλμάτων κατά την ολοκλήρωση των προγραμμάτων, αφού ληφθεί υπόψη ο δημοσιονομικός αντίκτυπος όλων των λογιστικών ελέγχων, των μέτρων διόρθωσης και ανάκτησης, είναι να επιτευχθεί ένα επίπεδο όσο το δυνατόν πλησιέστερα στο 2%.»

3.5.19. Στο πλαίσιο της εφαρμογής των δικλίδων ελέγχου που αφορούν τις επιχειρησιακές πληρωμές, επιλέξαμε και ελέγξαμε τυχαίο δείγμα πληρωμών που πραγματοποιήθηκαν το 2020 στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020» στο επίπεδο των τελικών δικαιούχων, προκειμένου να επιβεβαιώσουμε τα ποσοστά σφάλματος του κατασταλτικού ελέγχου⁵⁵. Από τον έλεγχο προέκυψε, σε μία περίπτωση, σφάλμα που υπερέβαινε το 1 % των ελεγχθέντων εξόδων οφειλόμενο στην εφαρμογή εσφαλμένης συναλλαγματικής ισοτιμίας κατά τη μετατροπή των δηλωθέντων εξόδων σε ευρώ.

Παρατηρήσεις σχετικά με τις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων

3.5.20. Τον Απρίλιο του 2020, η ΚΕ διοργάνωσε ανοικτή διαδικασία σύναψης σύμβασης-πλαisiού για την υλοποίηση της τρίτης φάσης ενός έργου για την ανάπτυξη ενός συστήματος πιστοποίησης ανανεώσιμου υδρογόνου με σκοπό τη συμμόρφωση με την αναθεωρημένη οδηγία για την ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές (REDII)⁵⁶.

⁵² Ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων για το 2020 της ΚΕ ΚΚΥ 2, σημείο 4.3.

⁵³ Ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων για το 2020 της ΚΕ ΚΚΥ 2, σημείο 4.3.

⁵⁴ COM(2011) 809 final.

⁵⁵ Όσον αφορά τις πράξεις πληρωμών επιχορηγήσεων που υποβλήθηκαν σε ελεγκτική δοκιμασία σε επίπεδο δικαιούχων, το όριο αναφοράς ποσοτικοποιήσιμων σφαλμάτων ανέρχεται στο 1 % των ελεγχθέντων εξόδων.

⁵⁶ Οδηγία (ΕΕ) 2018/2001 (αναδιατύπωση) σχετικά με την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές.

Κοινή Επιχείρηση «Κυψέλες καυσίμου και υδρογόνο» (ΚΚΥ)

Μολονότι η κοινοπραξία που υλοποίησε τις δύο πρώτες φάσεις του έργου διέθετε το πλεονέκτημα γνώσης, η ΚΕ χρησιμοποίησε την ανοικτή διαδικασία σύναψης σύμβασης για την υλοποίηση της τρίτης φάσης του έργου. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα μοναδικός υποψήφιος που υπέβαλε προσφορά να είναι η κοινοπραξία της οποίας ο συντονιστής είχε ήδη υλοποιήσει τις προηγούμενες δύο φάσεις. Η οικονομική προσφορά που υπέβαλε δε, προσέγγιζε κατά πολύ τη μέγιστη εκτιμώμενη αξία της σύμβασης που είχε οριστεί στη συγγραφή υποχρεώσεων.

3.5.21. Λόγω της χρήσης ανοικτής διαδικασίας σύναψης σύμβασης σε περίπτωση που υφίσταται πλεονέκτημα γνώσης, δεν ήταν δυνατό να καταδειχθεί πλήρως η επίτευξη του στόχου της βέλτιστης αναλογίας τιμής-ποιότητας. Προκειμένου να ενισχυθεί ο ανταγωνισμός και να πραγματοποιηθεί καλύτερη εκτίμηση της τιμής στην αγορά, η ΚΕ ενθαρρύνεται να εκπονή προκαταρκτική έρευνα αγοράς σχετικά με την τιμή και να προχωρά σε διαβούλευση με άλλες εταιρείες που δραστηριοποιούνται στην αγορά υδρογόνου.

Παρατηρήσεις σχετικά με τους προσωρινά απασχολούμενους

3.5.22. Η ΚΕ διατήρησε τη σχετική με τη «διαχείριση της γνώσης της υπηρεσίας» θέση καλύπτοντάς τη με συνεχείς αναθέσεις σε προσωρινά απασχολούμενους για περίοδο περίπου 2,5 ετών, κατόπιν αιτήματος του διοικητικού συμβουλίου της ΚΚΥ για ενίσχυση του ρόλου της διαχείρισης της γνώσης. Ωστόσο, σύμφωνα με τη σύμβαση-πλαίσιο της Επιτροπής για προσωρινές υπηρεσίες, η χρήση προσωρινά απασχολούμενων περιορίζεται σε εργασίες γραφείου έκτακτης ή προσωρινής φύσεως, που προκύπτουν από την έκτακτη αύξηση του φόρτου εργασίας ή/και αποσκοπούν στην εκτέλεση έκτακτης δραστηριότητας, ή αποσκοπεί στην πλήρωση κενής θέσης όσο εκκρεμεί η πρόσληψη μόνιμου υπαλλήλου. Η πρακτική της ΚΕ αντιβαίνει στην εν λόγω αρχή και δημιουργεί στην πραγματικότητα θέση μόνιμου υπαλλήλου πέραν των προβλεπόμενων στους πίνακες προσωπικού.

Απάντηση της Κοινής Επιχείρησης

3.5.16

Ο διοικητικός προϋπολογισμός παρουσίασε σταθερά υψηλό ποσοστό εκτέλεσης (μεταξύ 75 % και 80 %) κατά τα προηγούμενα τέσσερα έτη. Το 2020, ωστόσο, η κατάσταση ήταν διαφορετική λόγω του σημαντικού αντικτύπου της πανδημίας COVID-19 στις διοικητικές δραστηριότητες.

Η ακύρωση των προγραμματισμένων δραστηριοτήτων έως και 13 % του Τίτλου 2 (πιστώσεις πληρωμών) δεν μπορούσε να καταστεί πλήρως γνωστή πριν από το τέλος του έτους.

3.5.21

Για να επιτύχει την καλύτερη σχέση τιμής-ποιότητας, η ΚΕ ΚΚΥ διεξήγαγε εσωτερική έρευνα στην αγορά σε συνδυασμό με τη χρήση ιστορικών χρηματοοικονομικών δεδομένων (που απορρέουν από προηγούμενες επιχορηγήσεις και συμβάσεις) προκειμένου να καθορίσει την κατάλληλη αξία της σύμβασης.

Στο μέλλον, η ΚΕ ΚΚΥ θα συμπληρώνει την εσωτερική έρευνα με μια πιο εμπειριστατωμένη εξωτερική έρευνα της αγοράς, ώστε να καθορίζεται όσο το δυνατόν ακριβέστερη τιμή αγοράς για τη σύμβαση.

3.5.22

Η ΚΕ ΚΚΥ θα ήθελε να τονίσει ότι η χρήση προσωρινού προσωπικού ήταν αναγκαία για να αντιμετωπιστεί η εναλλαγή του προσωπικού στη θέση του υπεύθυνου διαχείρισης γνώσεων (ΚΜΟ) μεταξύ των ετών 2015 έως 2020. Έτσι εξηγείται εν μέρει η ανάγκη για προσωρινό προσωπικό, προκειμένου να διασφαλιστεί η συνέχεια της υπηρεσίας κατά τις περιόδους που η θέση ήταν κενή, δηλαδή το 2018 και το 2020. Επιπλέον, κατόπιν ειδικού αιτήματος του διοικητικού συμβουλίου (ΔΣ) της ΚΚΥ το 2017, το οποίο υπογράμμισε τον καίριο ρόλο της διαχείρισης των γνώσεων και την ανάγκη για πιο εμπειριστατωμένες αναλύσεις, η ΚΕ ΚΚΥ μπορούσε να ανταποκριθεί στην επακόλουθη αύξηση του φόρτου εργασίας μόνο με προσωρινό προσωπικό.

Κοινή Επιχείρηση «Ηλεκτρονικά συστατικά στοιχεία και συστήματα για την ευρωπαϊκή πρωτοπορία» (ECSEL)

3.6. Κοινή Επιχείρηση «Ηλεκτρονικά συστατικά στοιχεία και συστήματα για την ευρωπαϊκή πρωτοπορία» (ECSEL)

Εισαγωγή

3.6.1. Η ΚΕ «Ηλεκτρονικά συστατικά στοιχεία και συστήματα για την ευρωπαϊκή πρωτοπορία» (ECSEL), με έδρα στις Βρυξέλλες, συστάθηκε τον Μάιο του 2014⁵⁷ και για το διάστημα έως την 31η Δεκεμβρίου 2024. Αντικατέστησε και διαδέχθηκε τις ΚΕ ENIAC και ARTEMIS, οι οποίες έκλεισαν στις 26 Ιουνίου 2014. Η ΚΕ άρχισε να λειτουργεί αυτόνομα στις 27 Ιουνίου 2014.

3.6.2. Η ΚΕ είναι σύμπραξη δημόσιου-ιδιωτικού τομέα με σκοπό την έρευνα στη νανοηλεκτρονική και τα ενσωματωμένα συστήματα υπολογιστών. Τα μέλη της ΚΕ είναι η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ), εκπροσωπούμενη από την Επιτροπή (ΓΔ CONNECT), τα κράτη που μετέχουν στην ΚΕ ECSEL⁵⁸ και τρεις φορείς του ιδιωτικού τομέα που είναι ενώσεις του κλάδου (AENEAS, ARTEMISIA και EPOSS), οι οποίες εκπροσωπούν εταιρείες και ερευνητικούς οργανισμούς που δραστηριοποιούνται στους τομείς των ενσωματωμένων και κυβερνοφυσικών συστημάτων, της ενσωμάτωσης έξυπνων συστημάτων και της μικρο-/νανοηλεκτρονικής.

---

⁵⁷ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 561/2014 του Συμβουλίου, της 6ης Μαΐου 2014, για τη σύσταση της ΚΕ ECSEL (ΕΕ L 169 της 7.6.2014, σ. 152).

⁵⁸ Αυστρία, Βέλγιο, Βουλγαρία, Τσεχική Δημοκρατία, Δανία, Εσθονία, Φινλανδία, Γαλλία, Γερμανία, Ελλάδα, Ουγγαρία, Ιρλανδία, Ισραήλ, Ιταλία, Λετονία, Λιθουανία, Λουξεμβούργο, Μάλτα, Κάτω Χώρες, Νορβηγία, Πολωνία, Πορτογαλία, Ρουμανία, Σλοβακία, Σλοβενία, Ισπανία, Σουηδία, Ελβετία και Τουρκία. Από την 1η Φεβρουαρίου 2020, το Ηνωμένο Βασίλειο δεν είναι πλέον μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και, συνεπώς, ούτε μέλος της ΚΕ (πηγή: ιστότοπος της ΚΕ).

Κοινή Επιχείρηση «Ηλεκτρονικά συστατικά στοιχεία και συστήματα για την ευρωπαϊκή πρωτοπορία» (ECSEL)

3.6.3. Στον **πίνακα 3.6.1.** παρουσιάζονται τα βασικά αριθμητικά στοιχεία που αφορούν την ΚΕ⁵⁹.

Πίνακας 3.6.1 – Βασικά αριθμητικά στοιχεία που αφορούν την ΚΕ

	2020	2019
Προϋπολογισμός σε νέες πιστώσεις πληρωμών (εκατομμύρια ευρώ)	137,4	172,6
Προϋπολογισμός σε νέες πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων (εκατομμύρια ευρώ)	209,0	197,7
Διαθέσιμος προϋπολογισμός πληρωμών (εκατομμύρια ευρώ) ⁽¹⁾	215,8	232,5
Διαθέσιμος προϋπολογισμός αναλήψεων υποχρεώσεων (εκατομμύρια ευρώ) ⁽¹⁾	218,3	204,0
Σύνολο υπαλλήλων στις 31 Δεκεμβρίου ⁽²⁾	29	29

⁽¹⁾ Στον διαθέσιμο προϋπολογισμό περιλαμβάνονται αχρησιμοποίητες πιστώσεις προηγούμενων ετών, τις οποίες ενέγραψε η ΚΕ εκ νέου στον προϋπολογισμό του τρέχοντος έτους, έσοδα για ειδικό προορισμό και ανακατανομές στο επόμενο έτος.

⁽²⁾ Έκτακτοι και συμβασιούχοι υπάλληλοι, καθώς και αποσπασμένοι εθνικοί εμπειρογνώμονες.

Πηγή: Στοιχεία παρασχεθέντα από την ΚΕ.

Πληροφορίες προς υποστήριξη της δήλωσης αξιοπιστίας

3.6.4. Η προσέγγιση ελέγχου που εφαρμόσαμε περιλαμβάνει αναλυτικές ελεγκτικές διαδικασίες, άμεσες ελεγκτικές δοκιμασίες επαλήθευσης πράξεων στο επίπεδο της ΚΕ και των δικαιούχων και αξιολόγηση των βασικών δικλίδων ελέγχου που περιλαμβάνουν τα συστήματα εποπτείας και ελέγχου της ΚΕ. Τα αποτελέσματα των εν λόγω εργασιών συμπληρώθηκαν από αποδεικτικά στοιχεία προερχόμενα, αφενός, από τις εργασίες άλλων ελεγκτών και, αφετέρου, από την ανάλυση των πληροφοριακών στοιχείων που παρείχε η διοίκηση της ΚΕ.

⁵⁹ Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τις αρμοδιότητες και τις δραστηριότητες της ΚΕ διατίθενται στον ιστότοπό της: www.ecsel.eu.

Κοινή Επιχείρηση «Ηλεκτρονικά συστατικά στοιχεία και συστήματα για την ευρωπαϊκή πρωτοπορία» (ECSEL)

3.6.5. Για την περιγραφή των στοιχείων για τη θεμελίωση της γνώμης, των αρμοδιοτήτων της διοίκησης και των υπευθύνων για τη διακυβέρνηση, καθώς και των αρμοδιοτήτων του ελεγκτή όσον αφορά τον έλεγχο των λογαριασμών και των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται, ανατρέξτε στην ενότητα 3.1 της έκθεσης. Η υπογραφή στη σελίδα **169** αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της γνώμης.

Δήλωση αξιοπιστίας του ΕΕΣ προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο – έκθεση του ανεξάρτητου ελεγκτή

Γνώμη

3.6.6. Ελέγξαμε:

- α) τους λογαριασμούς της ΚΕ, οι οποίοι περιλαμβάνουν τις οικονομικές καταστάσεις⁶⁰ και τις εκθέσεις σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού⁶¹ για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2020, καθώς και
- β) τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι εν λόγω λογαριασμοί, όπως ορίζει το άρθρο 287 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).

Αξιοπιστία των λογαριασμών

Γνώμη σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών

3.6.7. Κατά τη γνώμη μας, οι λογαριασμοί της ΚΕ για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2020 απεικονίζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη

⁶⁰ Οι οικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνουν τον ισολογισμό, την κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων, την κατάσταση ταμειακών ροών, την κατάσταση μεταβολών του καθαρού ενεργητικού, καθώς και σύνοψη των κύριων λογιστικών πολιτικών και άλλες επεξηγηματικές σημειώσεις.

⁶¹ Οι εκθέσεις σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού περιλαμβάνουν τις εκθέσεις που παρουσιάζουν συγκεντρωτικά το σύνολο των πράξεων του προϋπολογισμού και τις σχετικές επεξηγηματικές σημειώσεις.

Κοινή Επιχείρηση «Ηλεκτρονικά συστατικά στοιχεία και συστήματα για την ευρωπαϊκή πρωτοπορία» (ECSEL)

πλευρά, την οικονομική κατάστασή της την 31η Δεκεμβρίου 2020, τα αποτελέσματα των πράξεών της, τις ταμειακές ροές της και τις μεταβολές του καθαρού ενεργητικού της για το οικονομικό έτος που έληξε την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό της και τους λογιστικούς κανόνες που ενέκρινε ο υπόλογος της Επιτροπής. Οι κανόνες αυτοί βασίζονται στα διεθνώς αποδεκτά λογιστικά πρότυπα για τον δημόσιο τομέα.

Νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί

Έσοδα

Γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των εσόδων στα οποία βασίζονται οι λογαριασμοί

3.6.8. Κατά τη γνώμη μας, τα έσοδα στα οποία βασίζονται οι λογαριασμοί για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2020 είναι, από κάθε ουσιώδη πλευρά, νόμιμα και κανονικά.

Πληρωμές

Γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πληρωμών στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί

3.6.9. Κατά τη γνώμη μας, οι πληρωμές στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2020 είναι, από κάθε ουσιώδη πλευρά, νόμιμες και κανονικές.

3.6.10. Οι παρατηρήσεις που ακολουθούν δεν θέτουν υπό αμφισβήτηση τη γνώμη του ΕΕΣ.

Παρατηρήσεις σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού του 7ου ΠΠ

3.6.11. Η ΚΕ διαδέχθηκε τις ΚΕ ENIAC και ARTEMIS, οι οποίες έκλεισαν στις 26 Ιουνίου 2014, και συνέχισε την υλοποίηση των δραστηριοτήτων που είχαν δρομολογήσει στο πλαίσιο του 7ου ΠΠ.

Κοινή Επιχείρηση «Ηλεκτρονικά συστατικά στοιχεία και συστήματα για την ευρωπαϊκή πρωτοπορία» (ECSEL)

3.6.12. Στα τέλη του 2020, η ΕΕ είχε εισφέρει 573,2 εκατομμύρια ευρώ για τη συγχρηματοδότηση των δραστηριοτήτων της ΚΕ στο πλαίσιο του 7ου ΠΠ (όπως μεταφέρθηκαν από τις ΚΕ ARTEMIS και ENIAC τον Ιούνιο του 2014) και πρόσθετο ποσό 10,4 εκατομμυρίων ευρώ για τη συγχρηματοδότηση των σχετικών διοικητικών εξόδων.

3.6.13. Η σωρευτική ανάληψη υποχρεώσεων για δραστηριότητες του 7ου ΠΠ που ανέλαβε η ECSEL τον Ιούνιο του 2014 ανήλθε σε 447,3 εκατομμύρια ευρώ (101,4 εκατομμύρια ευρώ για την ARTEMIS και 345,9 εκατομμύρια ευρώ για την ENIAC). Εξ αυτών, στα τέλη του 2020, η ΚΕ είχε αποδεσμεύσει 58 εκατομμύρια ευρώ (16,8 εκατομμύρια ευρώ για την ARTEMIS και 41,2 εκατομμύρια ευρώ για την ENIAC) και καταβάλει 386,7 εκατομμύρια ευρώ (83,8 εκατομμύρια ευρώ για την ARTEMIS και 302,9 εκατομμύρια ευρώ για την ENIAC). Συνεπώς, εκκρεμεί εντός των προσεχών ετών η καταβολή 2,6 εκατομμυρίων ευρώ (0,8 εκατομμύρια ευρώ για την ARTEMIS και 1,8 εκατομμύρια ευρώ για την ENIAC). Όσον αφορά τον προϋπολογισμό πληρωμών της ΚΕ που ήταν διαθέσιμος το 2020 για έργα του 7ου ΠΠ, το ποσοστό εκτέλεσης των πιστώσεων πληρωμών ανήλθε στο 70 %.

3.6.14. Χωρίς να θέτουμε υπό αμφισβήτηση τη γνώμη που διατυπώσαμε στα σημεία **3.6.7** και **3.6.9**, εφιστούμε την προσοχή στο γεγονός ότι οι ιδρυτικοί κανονισμοί για τις ΚΕ ARTEMIS και ENIAC⁶², που διαδέχθηκε η ΚΕ ECSEL, προέβλεπαν την υποστήριξη των επιχειρησιακών δραστηριοτήτων τους στους τομείς της έρευνας και της καινοτομίας στο πλαίσιο του 7ου ΠΠ μέσω οικονομικών εισφορών από συμμετέχοντα κράτη, οι οποίες ανέρχονταν σε τουλάχιστον 1,8 φορές την επιχειρησιακή οικονομική εισφορά της ΕΕ και καταβάλλονταν στους συμμετέχοντες στα έργα, καθώς και μέσω εισφορών σε είδος προερχόμενων από μέλη του ιδιωτικού τομέα, οι οποίες να ισούνται ή να υπερβαίνουν το ποσό της συνεισφοράς των μελών του δημόσιου τομέα. Οι προσωρινοί ετήσιοι λογαριασμοί της ΚΕ για το 2020 και η έκθεσή της σχετικά με τη διαχείριση του προϋπολογισμού και τη χρηματοοικονομική διαχείριση για το ίδιο έτος δεν περιλαμβάνουν τις ακόλουθες εκτιμήσεις που αφορούν:

---

⁶² Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 74/2008 και κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 72/2008 του Συμβουλίου (άρθρο 11, παράγραφος 6, του παραρτήματος σχετικά με τα καταστατικά της ΚΕ ARTEMIS και της ΚΕ ENIAC).

Κοινή Επιχείρηση «Ηλεκτρονικά συστατικά στοιχεία και συστήματα για την ευρωπαϊκή πρωτοπορία» (ECSEL)

- ο τις οικονομικές εισφορές από συμμετέχοντα κράτη στα έργα των ΚΕ ARTEMIS και ENIAC που υπάγονται στο 7ο ΠΠ, και
- ο τις εισφορές σε είδος από οργανισμούς έρευνας και ανάπτυξης που συμμετέχουν σε έργα των ΚΕ ARTEMIS και ENIAC στο πλαίσιο του 7ου ΠΠ.

Παρατηρήσεις σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού του προγράμματος «Ορίζων 2020»

3.6.15. Στον **πίνακα 3.6.2** παρουσιάζονται συνοπτικά οι εισφορές των μελών στις δραστηριότητες της ΚΕ στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020» ως είχαν στα τέλη του 2020.

Πίνακας 3.6.2 – Εισφορές των μελών στις δραστηριότητες της ECSEL στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020» (σε εκατομμύρια ευρώ)

Μέλη	Εισφορές μελών (δυνάμει του ιδρυτικού κανονισμού)			Εισφορές μελών (ως είχαν στις 31.12.2020)				
	Δραστηριότητες της ΚΕ	Συμπληρωματικές δραστηριότητες (1)	Σύνολο	Σε χρήμα	Σε είδος, επικυρωμένες	Σε είδος-έχουν αναφερθεί, δεν έχουν ακόμη επικυρωθεί	Σε είδος για συμπληρωματικές δραστηριότητες	Σύνολο
ΕΕ (ΓΔ CONNECT)	1 185,0	ά.α.	1 185,0	944,9	ά.α.	ά.α.	ά.α.	944,9
Μέλη από τον ιδιωτικό τομέα	1 657,5	ά.α.	1 657,5	19,6	180,3	896,5	ά.α.	1 096,4
Συμμετέχοντα κράτη (2)	1 170,0	ά.α.	1 170,0	374,7	ά.α.	ά.α.	ά.α.	374,7
Σύνολο	4 012,5	ά.α.	4 012,5	1 339,2	180,3	896,5	ά.α.	2 416,0

(1) Οι συμπληρωματικές δραστηριότητες δεν εμπίπτουν στο πεδίο ελέγχου του ΕΕΣ.

(2) Τα συμμετέχοντα κράτη καταβάλλουν τις εισφορές τους απευθείας στους δικαιούχους.

Πηγή: Στοιχεία παρασχεθέντα από την ΚΕ.

3.6.16. Τα κράτη που μετέχουν στην ECSEL υποχρεούνται να καταβάλλουν οικονομικές εισφορές για τις επιχειρησιακές δραστηριότητες της ύψους τουλάχιστον 1 170 εκατομμυρίων ευρώ⁶³. Στο τέλος του 2020, τα συμμετέχοντα κράτη που έλαβαν μέρος στις προσκλήσεις υποβολής προτάσεων που δημοσιεύθηκαν μεταξύ του 2014 και του 2019 υπέγραψαν στο πλαίσιο συμβάσεων αναλήψεις υποχρεώσεων ύψους 936,6 εκατομμυρίων ευρώ⁶⁴ και δήλωσαν συνολικά οικονομικές εισφορές ύψους 374,7 εκατομμυρίων ευρώ (ή 40 % του συνόλου των ανειλημμένων υποχρεώσεων σε εισφορές), τις οποίες κατέβαλαν απευθείας στους δικαιούχους των υποστηριζόμενων έργων στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020». Η απόκλιση

⁶³ Άρθρο 4, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 561/2014.

⁶⁴ Η εκτίμηση του ποσού αυτού βασίζεται στις αποφάσεις του συμβουλίου δημόσιων αρχών της ΚΕ σχετικά με τις προσκλήσεις υποβολής προτάσεων μεταξύ του 2014 και του 2019.

Κοινή Επιχείρηση «Ηλεκτρονικά συστατικά στοιχεία και συστήματα για την ευρωπαϊκή πρωτοπορία» (ECSEL)

μεταξύ της οικονομικής εισφοράς των συμμετεχόντων κρατών και της αντίστοιχης της ΕΕ στο τέλος του 2020 οφείλεται στο γεγονός ότι η πλειονότητα των συμμετεχόντων κρατών αναγνωρίζει και δηλώνει τα έξοδά της στην ΚΕ μόλις ολοκληρωθεί το εκάστοτε υποστηριζόμενο στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020» έργο.

3.6.17. Η ΚΕ μπορεί να υπολογίσει το πραγματικό ποσό των εισφορών σε είδος των μελών του κλάδου μόνο στο τέλος του προγράμματος, αφού επικυρώσει τις εισφορές των συμμετεχόντων κρατών. Ως εκ τούτου, προβαίνει σε εκτίμηση των εισφορών σε είδος των μελών του κλάδου βάσει της εγκεκριμένης από το διοικητικό συμβούλιο της ΚΕ μεθοδολογίας «pro-rata temporis» (κατά χρονική αναλογία). Έτσι εξηγείται γιατί, στο τέλος του 2020, το εκτιμώμενο και μη ακόμη επικυρωμένο ποσό των εισφορών σε είδος των μελών του κλάδου ανερχόταν σε 896,5 εκατομμύρια ευρώ, σε σύγκριση με το ποσό των εισφορών σε είδος των μελών του κλάδου που είχαν επικυρωθεί, που ανερχόταν σε 180,3 εκατομμυρίων ευρώ. Βάσει δεδομένων από έργα υπό υλοποίηση βάσει των προσκλήσεων υποβολής προτάσεων μεταξύ του 2014 και του 2019 στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020», ως είχαν την 31η Δεκεμβρίου 2020, οι σχετικές υποχρεώσεις για εισφορές σε είδος των μελών του κλάδου ανέρχονταν σε 1 384,2 εκατομμύρια ευρώ.

3.6.18. Όσον αφορά τον προϋπολογισμό της ΚΕ που ήταν διαθέσιμος το 2020 για έργα του προγράμματος «Ορίζων 2020», τα ποσοστά εκτέλεσης των πιστώσεων ανάληψης υποχρεώσεων και πληρωμών ανήλθαν στο 100 % και στο 91 % αντίστοιχα.

3.6.19. Αχρησιμοποίητες πιστώσεις πληρωμών προηγούμενων ετών μπορούν να συμπεριλαμβάνονται στους προϋπολογισμούς των ΚΕ για τα επόμενα τρία οικονομικά έτη, υπό την προϋπόθεση ότι θα χρησιμοποιούνται πρώτα αυτές το επόμενο έτος. Το 2020, η ΚΕ επανενεργοποίησε 57,2 εκατομμύρια ευρώ αχρησιμοποίητων πιστώσεων πληρωμών του επιχειρησιακού προϋπολογισμού για δραστηριότητες στο πλαίσιο του «Ορίζων 2020». Ωστόσο, προτού χρησιμοποιήσει τις πιστώσεις του έτους, η ΚΕ μπορούσε να χρησιμοποιήσει μόνο 40 εκατομμύρια ευρώ (ή 70 %) των επανενεργοποιημένων πιστώσεων.

Παρατηρήσεις σχετικά με τις εσωτερικές δικλίδες ελέγχου

3.6.20. Οι διοικητικές συμφωνίες τις οποίες είχαν συνάψει οι ΚΕ ARTEMIS και ENIAC με τις εθνικές αρχές χρηματοδότησης (EAX) εξακολουθούν να ισχύουν από τότε

Κοινή Επιχείρηση «Ηλεκτρονικά συστατικά στοιχεία και συστήματα για την ευρωπαϊκή πρωτοπορία» (ECSEL)

που οι εν λόγω ΚΕ συγχωνεύθηκαν και δημιούργησαν την ΚΕ ECSEL. Βάσει των συμφωνιών αυτών, η στρατηγική κατασταλτικών ελέγχων των ΚΕ ARTEMIS και ENIAC στηρίχθηκε σε μεγάλο βαθμό στις ΕΑΧ όσον αφορά τον έλεγχο των δηλώσεων εξόδων για τα έργα⁶⁵. Η ΚΕ ECSEL έχει ήδη προβεί σε ενέργειες για την αξιολόγηση της διενέργειας των κατασταλτικών ελέγχων από τις ΕΑΧ και έχει λάβει από αυτές γραπτές δηλώσεις στις οποίες βεβαιώνεται ότι η εφαρμογή των εθνικών διαδικασιών παρέχει εύλογη διασφάλιση ως προς τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πράξεων. Οι σημαντικές διαφορές στις μεθόδους και τις διαδικασίες που εφαρμόζουν οι ΕΑΧ δεν επιτρέπουν στην ΚΕ ECSEL να υπολογίσει ένα ενιαίο, αξιόπιστο και σταθμισμένο ποσοστό σφάλματος ή υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος για πληρωμές στο πλαίσιο του 7ου ΠΠ. Όσον αφορά τα έργα στο πλαίσιο του 7ου ΠΠ, οι πληρωμές που πραγματοποιήθηκαν από την ΚΕ το 2020 ανήλθαν σε 14,3 εκατομμύρια ευρώ (έναντι 20,3 εκατομμυρίων ευρώ το 2019), ποσό που αντιστοιχεί στο 7,7 % (έναντι 11,2 % το 2019) του συνόλου των επιχειρησιακών πληρωμών που πραγματοποίησε η ΚΕ το 2020. Για τις πληρωμές αυτές εφαρμόσαμε το υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος που προσδιόρισε η Γενική Διεύθυνση Έρευνας και Καινοτομίας (ΓΔ RTD) για το σύνολο του 7ου ΠΠ, το οποίο στο τέλος του 2020 ανερχόταν σε 3,51 %⁶⁶.

3.6.21. Η Κοινή Υπηρεσία Ελέγχου (CAS) της Επιτροπής διενεργεί τους κατασταλτικούς ελέγχους των δαπανών. Βάσει των αποτελεσμάτων των ελέγχων αυτών στα τέλη του 2020, η ΚΕ ανέφερε αντιπροσωπευτικό ποσοστό σφάλματος για το πρόγραμμα «Ορίζων 2020» ύψους 2,68 % και υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος 1,25 %⁶⁷. Στην πρότασή της για κανονισμό σχετικά με το πρόγραμμα «Ορίζων 2020»⁶⁸, η Επιτροπή θεωρεί ότι «για τις ερευνητικές δαπάνες στο πλαίσιο του προγράμματος-πλασίου “Ορίζων 2020”, ο κίνδυνος σφάλματος, σε ετήσια βάση, που κυμαίνεται από 2 % έως 5 % αποτελεί ρεαλιστικό στόχο, λαμβάνοντας υπόψη το κόστος των ελέγχων, τα μέτρα απλούστευσης που προτείνονται για τη μείωση της πολυπλοκότητας των κανόνων και τους συναφείς εγγενείς κινδύνους που συνδέονται

⁶⁵ Σύμφωνα με τη στρατηγική κατασταλτικών ελέγχων των ΚΕ ARTEMIS και ENIAC, η ΚΕ οφείλει να αξιολογεί τουλάχιστον άπαξ ετησίως αν τα πληροφοριακά στοιχεία που της διαβιβάζουν τα κράτη μέλη τής παρέχουν επαρκή διασφάλιση όσον αφορά τη νομιμότητα και κανονικότητα των εκτελούμενων πράξεων.

⁶⁶ Ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων 2020 της ΓΔ RTD, σ. 43.

⁶⁷ Ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της ΚΕ ECSEL για το 2020 (σχέδιο), Μέρος III Εσωτερικός έλεγχος.

⁶⁸ COM(2011) 809 final.

Κοινή Επιχείρηση «Ηλεκτρονικά συστατικά στοιχεία και συστήματα για την ευρωπαϊκή πρωτοπορία» (ECSEL)

με την επιστροφή εξόδων του ερευνητικού έργου. Ο απώτερος στόχος για το ποσοστό εναπομενόντων σφαλμάτων κατά την ολοκλήρωση των προγραμμάτων, αφού ληφθεί υπόψη ο δημοσιονομικός αντίκτυπος όλων των λογιστικών ελέγχων, των μέτρων διόρθωσης και ανάκτησης, είναι να επιτευχθεί ένα επίπεδο όσο το δυνατόν πλησιέστερα στο 2 %.»

3.6.22. Επιλέξαμε και ελέγξαμε τυχαίο δείγμα πληρωμών που πραγματοποιήθηκαν το 2020 στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020» στο επίπεδο των τελικών δικαιούχων, προκειμένου να επιβεβαιώσουμε τα ποσοστά σφάλματος του κατασταλτικού ελέγχου⁶⁹. Από τους εν λόγω διεξοδικούς ελέγχους προέκυψαν τα εξής:

- ο σε μία περίπτωση, συστημικά σφάλματα άνω του 1 % των ελεγχθέντων εξόδων, τα οποία αφορούσαν δηλωθέντα έξοδα προσωπικού· και
- ο σε μian άλλη περίπτωση, δικαιούχος είχε δηλώσει άμεσα έξοδα για την αγορά υπηρεσιών από άλλον δικαιούχο ο οποίος συμμετείχε στην κοινοπραξία του σχετικού έργου. Αυτό είναι αποδεκτό μόνο σε αιτιολογημένες περιπτώσεις, προκειμένου να μην περιλαμβάνεται στην τιμή τυχόν περιθώριο κέρδους. Ο δικαιούχος δεν αιτιολόγησε την εξαίρεση αυτή ούτε παρείχε στοιχεία που να αποδεικνύουν ότι η διαδικασία σύναψης σύμβασης εξασφάλιζε τη βέλτιστη οικονομική αποδοτικότητα όσον αφορά την αγορά της εν λόγω υπηρεσίας. Το εν λόγω σφάλμα δεν είναι ποσοτικοποιήσιμο.

Παρακολούθηση των παρατηρήσεων προηγούμενων ετών

3.6.23. Στο [παράρτημα](#) παρουσιάζεται επισκόπηση των διορθωτικών μέτρων που ελήφθησαν σε συνέχεια των παρατηρήσεων που διατύπωσε το ΕΕΣ σε προηγούμενα έτη.

---

⁶⁹ Όσον αφορά τις πράξεις πληρωμών επιχορηγήσεων που υποβλήθηκαν σε ελεγκτική δοκιμασία σε επίπεδο δικαιούχων, το όριο αναφοράς ποσοτικοποιήσιμων σφαλμάτων ανέρχεται στο 1 % των ελεγχθέντων εξόδων.

Κοινή Επιχείρηση «Ηλεκτρονικά συστατικά στοιχεία και συστήματα για την ευρωπαϊκή πρωτοπορία» (ECSEL)

Παράρτημα - Παρακολούθηση των παρατηρήσεων προηγούμενων ετών

Έτος	Σχόλια του ΕΕΣ	Κατάσταση εφαρμογής των διορθωτικών μέτρων (Ολοκληρώθηκε / Εν εξελίξει / Εκκρεμεί / ά.α.)
2017	Σε συνέχεια των συστάσεων που διατύπωσαν οι αξιολογητές, η ΚΕ κατήρτισε σχέδιο δράσης, το οποίο εγκρίθηκε από το διοικητικό συμβούλιο της ΚΕ τον Απρίλιο του 2018. Το σχέδιο δράσης περιλαμβάνει ένα ευρύ φάσμα δράσεων που πρέπει να υλοποιήσει η ΚΕ, σε σχέση με τις οποίες έχουν ήδη δρομολογηθεί ορισμένες δραστηριότητες. Στην πλειονότητά τους, οι δράσεις πρέπει να υλοποιηθούν το 2019, ενώ ορισμένες εξ αυτών κρίθηκε ότι δεν εμπίπτουν στο πεδίο δραστηριότητας της ΚΕ.	Ολοκληρώθηκε
2018	Το 2018, η ΚΕ διαπίστωσε ότι εισφορές σε χρήμα που προορίζονταν για την κάλυψη διοικητικών εξόδων ύψους άνω του 1 εκατομμυρίου ευρώ δεν είχαν τιμολογηθεί από την ΚΕ ENIAC στο αντίστοιχο μέλος του κλάδου (AENEAS) πριν από τη σύσταση της ΚΕ ECSEL. Προκειμένου να αντιμετωπίσει την έλλειψη χρημάτων για την κάλυψη διοικητικών εξόδων, η ΚΕ εισέπραξε 1 εκατομμύριο ευρώ από τα μέλη της ως «προκαταβολή εισφοράς σε χρήμα», και συγκεκριμένα 320 000 ευρώ από την Επιτροπή και 680 000 ευρώ από τα μέλη του κλάδου. Η ΚΕ οφείλει να εκδώσει το χρεωστικό σημείωμα χωρίς περαιτέρω καθυστέρηση.	Ολοκληρώθηκε

Κοινή Επιχείρηση «Ηλεκτρονικά συστατικά στοιχεία και συστήματα για την ευρωπαϊκή πρωτοπορία» (ECSEL)

Έτος	Σχόλια του ΕΕΣ	Κατάσταση εφαρμογής των διορθωτικών μέτρων (Ολοκληρώθηκε / Εν εξελίξει / Εκκρεμεί / ά.α.)
2019	Το ποσοστό εκτέλεσης των διαθέσιμων πιστώσεων πληρωμών της ΚΕ για το 2019, ύψους 44,8 εκατομμυρίων ευρώ, για τη συγχρηματοδότηση έργων του 7ου ΠΠ ανήλθε σε 45,3 %. Το χαμηλό αυτό ποσοστό οφειλόταν κυρίως στις καθυστερήσεις των εθνικών αρχών χρηματοδότησης (ΕΑΧ) να χορηγήσουν, όσον αφορά τις τρέχουσες δραστηριότητες του 7ου ΠΠ, τα πιστοποιητικά για το τέλος του έργου. Δεδομένου ότι το πρόγραμμα είχε κλείσει στα τέλη του 2017, οι εν λόγω καθυστερήσεις αυξάνουν τον κίνδυνο να μην χρησιμοποιηθούν πλήρως οι πόροι του 7ου ΠΠ που είχαν ήδη διατεθεί στην ΚΕ.	ά.α.
2019	Η ΚΕ είναι υποχρεωμένη να εφαρμόσει το νέο ICF της Επιτροπής, το οποίο θεμελιώνεται σε 17 αρχές εσωτερικού ελέγχου. Στα τέλη του 2019, η ΚΕ δεν είχε ακόμη δρομολογήσει τη διαδικασία εφαρμογής.	Ολοκληρώθηκε
2019	Η ΚΕ ανακατένειμε 19 εκατομμύρια ευρώ πιστώσεων πληρωμών που δεν είχαν χρησιμοποιηθεί στον επιχειρησιακό προϋπολογισμό του 2019, αυξάνοντας τον αρχικό προϋπολογισμό για τις πληρωμές επιχορηγήσεων από το πρόγραμμα «Ορίζων 2020» από 163 εκατομμύρια ευρώ σε 182 εκατομμύρια ευρώ. Η ΚΕ δικαιολόγησε την ανακατανομή με την αναμενόμενη αύξηση των δηλώσεων εξόδων το 2019, που αφορούν τις προσκλήσεις υποβολής προτάσεων του 2014 και του 2015 σχετικά με το πρόγραμμα «Ορίζων 2020». Στο τέλος του 2019, είχε εκτελεστεί μόλις το 59 % του ανακατανεμηθέντος προϋπολογισμού.	ά.α.

Κοινή Επιχείρηση «Ηλεκτρονικά συστατικά στοιχεία και συστήματα για την ευρωπαϊκή πρωτοπορία» (ECSEL)

Έτος	Σχόλια του ΕΕΣ	Κατάσταση εφαρμογής των διορθωτικών μέτρων (Ολοκληρώθηκε / Εν εξελίξει / Εκκρεμεί / ά.α.)
2019	Η ΚΕ πρέπει να βελτιώσει τη διαδικασία εσωτερικής επικοινωνίας για τον εντοπισμό των δικαιούχων που απειλούνται με πτώχευση και την έγκαιρη υποβολή εκθέσεων σχετικά με τις προχρηματοδοτήσεις που κινδυνεύουν να μην ανακτηθούν. Κατά συνέπεια, οι πόροι προχρηματοδότησης που δημοσιοποιούνται στους ετήσιους λογαριασμούς ενδέχεται να είναι υπερεκτιμημένοι.	Ολοκληρώθηκε

Κοινή Επιχείρηση «Ηλεκτρονικά συστατικά στοιχεία και συστήματα για την ευρωπαϊκή πρωτοπορία» (ECSEL)

Απάντηση της Κοινής Επιχείρησης

3.6.14

Σε αντίθεση με το πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020», ο κανονισμός του 7ου ΠΠ για τις προγενέστερες κοινές επιχειρήσεις τις οποίες διαδέχτηκε η ECSEL δεν προέβλεπε ποτέ ούτε απαιτούσε τέτοιες εκθέσεις. Πρέπει να σημειωθεί ότι κατά την περίοδο των ΚΕ ARTEMIS και ENIAC, μετά από συζητήσεις με τη ΓΔ BUDG (μεταξύ άλλων), είχε αποφασιστεί να μην συμπεριληφθούν οι πληροφορίες αυτές στους ετήσιους λογαριασμούς.

3.6.19

Το χρονοδιάγραμμα επανενεργοποίησης, κατά το 3ο τρίμηνο του 2020, ήταν πέραν της πρόθεσης και του ελέγχου της ECSEL, διότι εκκρεμούσε το σχετικό αίτημα, το οποίο εγκρίθηκε μόλις στις αρχές Σεπτεμβρίου 2020. Ωστόσο, μετά την επανενεργοποίηση, όλες οι πληρωμές εκτελέστηκαν με τη χρησιμοποίηση κατά προτεραιότητα των επανενεργοποιημένων πιστώσεων, σύμφωνα με τους δημοσιονομικούς κανόνες της ECSEL. Η ΚΕ ECSEL δεσμεύεται να επανενεργοποιήσει τυχόν αχρησιμοποίητες πιστώσεις εντός τριών οικονομικών ετών και να τις χρησιμοποιήσει κατά προτεραιότητα σύμφωνα με τους δημοσιονομικούς κανόνες της. Η ΚΕ ECSEL εκτιμά ότι έως το τέλος του 2021, τυχόν εναπομένουσες επιχειρησιακές πιστώσεις πληρωμών θα επανενεργοποιηθούν και θα χρησιμοποιηθούν.

3.6.20

Η ΚΕ ECSEL θα ήθελε να επιβεβαιώσει εκ νέου ότι έχουν ληφθεί μέτρα ανταποκρινόμενα στη διαπίστωση αυτή (η οποία έχει διατυπωθεί επανειλημμένα). Η ΚΕ ECSEL θεωρεί ότι τα μέτρα αυτά (ετήσιες γραπτές δηλώσεις των εθνικών αρχών χρηματοδότησης) είναι επαρκή, όπως επιβεβαιώθηκε από την αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή. Οι ιδρυτικοί κανονισμοί των ΚΕ προβλέπουν ότι «τα κράτη μέλη της ΚΕ ARTEMIS/ENIAC μπορούν, εφόσον το κρίνουν απαραίτητο, να διενεργούν άλλους ελέγχους, λογιστικής ή άλλης φύσεως, στους αποδέκτες της εθνικής τους χρηματοδότησης και ανακοινώνουν τα αποτελέσματα στην Κοινή Επιχείρηση ARTEMIS/ENIAC».

3.6.22

Η ΚΕ ECSEL εξετάζει το ζήτημα που διαπιστώθηκε με τους αντίστοιχους δικαιούχους.

3.7. Κοινή Επιχείρηση Βιομηχανιών Βιοπροϊόντων (BBI)

Εισαγωγή

3.7.1. Η ΚΕ Βιομηχανιών Βιοπροϊόντων (BBI), με έδρα στις Βρυξέλλες, συστάθηκε τον Μάιο του 2014⁷⁰ για μία δεκαετία, λειτουργεί δε αυτόνομα από τις 26 Οκτωβρίου 2015.

3.7.2. Η ΚΕ αποτελεί σύμπραξη δημόσιου-ιδιωτικού τομέα στον κλάδο των βιομηχανιών βιοπροϊόντων. Τα ιδρυτικά μέλη της είναι η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ), εκπροσωπούμενη από την Επιτροπή, και βιομηχανικοί εταίροι, εκπροσωπούμενοι από την κοινοπραξία βιομηχανιών βιοπροϊόντων (Bio-based Industries Consortium, BIC).

3.7.3. Στον [πίνακα 3.7.1](#) παρουσιάζονται τα βασικά αριθμητικά στοιχεία που αφορούν την ΚΕ⁷¹.

---

⁷⁰ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 560/2014 του Συμβουλίου, της 6ης Μαΐου 2014, για τη σύσταση της ΚΕ BBI (ΕΕ L 169 της 7.6.2014, σ. 130).

⁷¹ Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τις αρμοδιότητες και τις δραστηριότητες της ΚΕ διατίθενται στον ιστότοπό της: www.bbi-europe.eu.

Κοινή Επιχείρηση Βιομηχανιών Βιοπροϊόντων (BBI)

Πίνακας 3.7.1 – Βασικά αριθμητικά στοιχεία που αφορούν την ΚΕ

	2020	2019
Προϋπολογισμός σε νέες πιστώσεις πληρωμών (εκατομμύρια ευρώ)	191,2	132,5
Προϋπολογισμός σε νέες πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων (εκατομμύρια ευρώ)	72,2	138,6
Διαθέσιμος προϋπολογισμός πληρωμών (εκατομμύρια ευρώ) ⁽¹⁾	196,6	182,1
Διαθέσιμος προϋπολογισμός αναλήψεων υποχρεώσεων (εκατομμύρια ευρώ) ⁽¹⁾	111,7	141,6
Σύνολο υπαλλήλων στις 31 Δεκεμβρίου ⁽²⁾	23	22

⁽¹⁾ Στον διαθέσιμο προϋπολογισμό περιλαμβάνονται αχρησιμοποίητες πιστώσεις προηγούμενων ετών, τις οποίες ενέγραψε η ΚΕ εκ νέου στον προϋπολογισμό του τρέχοντος έτους, έσοδα για ειδικό προορισμό και ανακατανομές στο επόμενο έτος.

⁽²⁾ Έκτακτοι και συμβασιούχοι υπάλληλοι, καθώς και αποσπασμένοι εθνικοί εμπειρογνώμονες.

Πηγή: Στοιχεία παρασχεθέντα από την ΚΕ.

Πληροφορίες προς υποστήριξη της δήλωσης αξιοπιστίας

3.7.4. Η προσέγγιση ελέγχου που εφαρμόσαμε περιλαμβάνει αναλυτικές ελεγκτικές διαδικασίες, άμεσες ελεγκτικές δοκιμασίες επαλήθευσης πράξεων στο επίπεδο της ΚΕ και των δικαιούχων και αξιολόγηση των βασικών δικλίδων ελέγχου που περιλαμβάνουν τα συστήματα εποπτείας και ελέγχου της ΚΕ. Τα αποτελέσματα των εν λόγω εργασιών συμπληρώθηκαν από αποδεικτικά στοιχεία προερχόμενα, αφενός, από τις εργασίες άλλων ελεγκτών και, αφετέρου, από την ανάλυση των πληροφοριακών στοιχείων που παρείχε η διοίκηση της ΚΕ.

3.7.5. Για την περιγραφή των στοιχείων για τη θεμελίωση της γνώμης, των αρμοδιοτήτων της διοίκησης και των υπευθύνων για τη διακυβέρνηση, καθώς και των αρμοδιοτήτων του ελεγκτή όσον αφορά τον έλεγχο των λογαριασμών και των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται, ανατρέξτε στην ενότητα 3.1 της έκθεσης. Η υπογραφή στη σελίδα **169** αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της γνώμης.

Δήλωση αξιοπιστίας του ΕΕΣ προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο – έκθεση του ανεξάρτητου ελεγκτή

Γνώμη

3.7.6. Ελέγξαμε:

- α) τους λογαριασμούς της ΚΕ, οι οποίοι περιλαμβάνουν τις οικονομικές καταστάσεις⁷² και τις εκθέσεις σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού⁷³ για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2020, καθώς και
- β) τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι εν λόγω λογαριασμοί, όπως ορίζει το άρθρο 287 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).

Αξιοπιστία των λογαριασμών

Γνώμη σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών

3.7.7. Κατά τη γνώμη μας, οι λογαριασμοί της ΚΕ για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2020 απεικονίζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη πλευρά, την οικονομική κατάστασή της την 31η Δεκεμβρίου 2020, τα αποτελέσματα των πράξεών της, τις ταμειακές ροές της και τις μεταβολές του καθαρού ενεργητικού της για το οικονομικό έτος που έληξε την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό της και τους λογιστικούς κανόνες που ενέκρινε ο υπόλογος της Επιτροπής. Οι κανόνες αυτοί βασίζονται στα διεθνώς αποδεκτά λογιστικά πρότυπα για τον δημόσιο τομέα.

⁷² Οι οικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνουν τον ισολογισμό, την κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων, την κατάσταση ταμειακών ροών, την κατάσταση μεταβολών του καθαρού ενεργητικού, καθώς και σύνοψη των κύριων λογιστικών πολιτικών και άλλες επεξηγηματικές σημειώσεις.

⁷³ Οι εκθέσεις σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού περιλαμβάνουν τις εκθέσεις που παρουσιάζουν συγκεντρωτικά το σύνολο των πράξεων του προϋπολογισμού και τις σχετικές επεξηγηματικές σημειώσεις.

Νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί

Έσοδα

Γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των εσόδων στα οποία βασίζονται οι λογαριασμοί

3.7.8. Κατά τη γνώμη μας, τα έσοδα στα οποία βασίζονται οι λογαριασμοί για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2020 είναι, από κάθε ουσιώδη πλευρά, νόμιμα και κανονικά.

Πληρωμές

Γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πληρωμών στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί

3.7.9. Κατά τη γνώμη μας, οι πληρωμές στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2020 είναι, από κάθε ουσιώδη πλευρά, νόμιμες και κανονικές.

3.7.10. Οι παρατηρήσεις που ακολουθούν δεν θέτουν υπό αμφισβήτηση τη γνώμη του ΕΕΣ.

Κοινή Επιχείρηση Βιομηχανιών Βιοπροϊόντων (BBI)

Παρατηρήσεις σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού του προγράμματος «Ορίζων 2020»

3.7.11. Στον [πίνακα 3.7.2](#) παρουσιάζονται συνοπτικά οι εισφορές των μελών στην ΚΕ ως είχαν στα τέλη του 2020.

Πίνακας 3.7.2 – Εισφορές των μελών στη ΒΒΙ (σε εκατομμύρια ευρώ)

Μέλη	Εισφορές μελών (δυνάμει του ιδρυτικού κανονισμού και νομικών αποφάσεων)				Εισφορές μελών (ως είχαν στις 31.12.2020)				
	Δραστηριότητες της ΚΕ (1)	Συμπληρωματικές δραστηριότητες (2)	Μειώσεις	Σύνολο	Σε χρήμα	Σε είδος, επικυρωμένες	Σε είδος, έχουν αναφερθεί, δεν έχουν ακόμη επικυρωθεί	Σε είδος για συμπληρωματικές δραστηριότητες	Σύνολο
ΕΕ (ΓΔ RTD)	975,0	ά.α.	-140,0	835,0	603,2	ά.α.	ά.α.	ά.α.	603,2
Μέλη από τον ιδιωτικό τομέα (εισφορές σε είδος και εισφορές σε χρήμα για τις διοικητικές δαπάνες).	462,1	2 234,7	ά.α.	2 696,8	12,5	42,0	53,7	929,2	1 037,4
Μέλη από τον ιδιωτικό τομέα (εισφορές σε χρήμα για τα επιχειρησιακά έξοδα).	182,5	ά.α.	-140,0	42,5	3,3	ά.α.	ά.α.	ά.α.	3,3
Σύνολο	1 619,6	2 234,7	-280,0	3 574,3	619,0	42,0	53,7	929,2	1 643,9

(1) Τιμές-στόχος των ΕΕΕΔ και των εισφορών για την κάλυψη των διοικητικών εξόδων που συμφωνήθηκαν στο πλαίσιο των ετήσιων προγραμμάτων εργασίας των ΚΕ.

(2) Οι συμπληρωματικές δραστηριότητες δεν εμπίπτουν στο πεδίο ελέγχου του ΕΕΣ. Η ελάχιστη τιμή-στόχος του 1 755 εκατομμυρίων ευρώ αυξήθηκε στα 2 234,7 εκατομμύρια ευρώ προκειμένου τα μέλη από τον ιδιωτικό τομέα να επιτύχουν τη συνολική ελάχιστη υποχρεωτική εισφορά ύψους 2 730 εκατομμυρίων ευρώ.

Πηγή: Στοιχεία παρασχεθέντα από την ΚΕ.

3.7.12. Σύμφωνα με τον ιδρυτικό κανονισμό της ΚΕ, τα μέλη του κλάδου οφείλουν να συνεισφέρουν σε χρήμα στα επιχειρησιακά έξοδα της ΚΕ με ποσό ύψους τουλάχιστον 182,5 εκατομμυρίων ευρώ. Επειδή τα μέλη του κλάδου δεν προέβησαν σε πρόσθετες εισφορές σε χρήμα στα επιχειρησιακά έξοδα της ΚΕ το 2020, το ύψος των εισφορών παρέμεινε στο ίδιο χαμηλό επίπεδο με αυτό στο τέλος του 2019, ήτοι 3,25 εκατομμύρια ευρώ. Το γεγονός αυτό υποδεικνύει, αφενός, τα σημαντικά προσκόμματα που συναντά η ΚΕ όσον αφορά τη συγκέντρωση αυτού του είδους των εισφορών και, αφετέρου, ότι η ελάχιστη τιμή-στόχος δεν θα επιτευχθεί έως το τέλος του προγράμματος «Ορίζων 2020». Για τον λόγο αυτό, η Επιτροπή (ΓΔ RTD) μείωσε τις εισφορές της σε χρήμα προς την ΚΕ κατά 140 εκατομμύρια ευρώ. Η σημαντική αυτή μείωση στις εισφορές των μελών θέτει σε κίνδυνο την υλοποίηση του θεματολογίου της ΚΕ για την έρευνα και την καινοτομία στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020».

3.7.13. Έως το τέλος του 2020, οι συνολικές εισφορές σε είδος των μελών του κλάδου για συμπληρωματικές δραστηριότητες κάλυψαν μόλις το 53 % του ελάχιστου ποσού ύψους 1 755 εκατομμυρίων ευρώ, που θεσπίστηκε με τον ιδρυτικό κανονισμό της ΚΕ. Επιπλέον, στο τέλος του 2020, τα μέλη του κλάδου δήλωσαν εισφορές σε είδος αξίας 95,7 εκατομμυρίων ευρώ για επιχειρησιακές δραστηριότητες από τις συνολικές υποχρεώσεις ύψους 433 εκατομμυρίων ευρώ που είχαν αναληφθεί μετά τη δρομολόγηση όλων των προσκλήσεων υποβολής προτάσεων για το πρόγραμμα «Ορίζων 2020». Η κατάσταση αυτή υποδηλώνει τον μεγάλο κίνδυνο η ΚΕ να μην επιτύχει, έως το τέλος του προγράμματος «Ορίζων 2020», την επιδιωκόμενη τιμή-

Κοινή Επιχείρηση Βιομηχανιών Βιοπροϊόντων (BBI)

στόχο σχετικά με τις εισφορές σε είδος των μελών του κλάδου, η οποία προσδιορίζεται στον ιδρυτικό κανονισμό της και στα εγκεκριμένα ετήσια προγράμματα εργασίας της.

3.7.14. Όσον αφορά τον προϋπολογισμό της ΚΕ που ήταν διαθέσιμος το 2020 για έργα του προγράμματος «Ορίζων 2020», τα ποσοστά εκτέλεσης των πιστώσεων ανάληψης υποχρεώσεων και πληρωμών ανήλθαν στο 100 % και στο 85 % αντίστοιχα.

Παρατηρήσεις σχετικά με τις εσωτερικές δικλίδες ελέγχου

3.7.15. Η ΚΕ έχει θεσπίσει αξιόπιστες προληπτικές διαδικασίες δικλίδων ελέγχου, οι οποίες συνίστανται στην εξέταση εγγράφων που αφορούν οικονομικά και επιχειρησιακά ζητήματα. Το 2020, η ΚΕ εφάρμοσε το πλαίσιο εσωτερικού ελέγχου (ICF) της Επιτροπής, το οποίο θεμελιώνεται σε 17 αρχές εσωτερικού ελέγχου. Για τον σκοπό της ετήσιας αυτοαξιολόγησης και της παρακολούθησης της αποτελεσματικότητας των διαδικασιών δικλίδων που προβλέπονται στο ICF, η ΚΕ ανέπτυξε σχετικούς δείκτες που καλύπτουν όλες τις αρχές εσωτερικού ελέγχου και τα σχετικά χαρακτηριστικά τους.

3.7.16. Η Κοινή Υπηρεσία Ελέγχου της Επιτροπής (CAS) είναι αρμόδια για τον κατασταλτικό έλεγχο των πληρωμών που πραγματοποιεί η ΚΕ στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020». Βάσει των διαθέσιμων αποτελεσμάτων των κατασταλτικών ελέγχων στα τέλη του 2020, η ΚΕ ανέφερε αντιπροσωπευτικό ποσοστό σφάλματος ύψους 1,47 % και υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος 1,06 % για τα έργα του προγράμματος «Ορίζων 2020» (εκκαθαρίσεις και τελικές πληρωμές)⁷⁴. Στην πρότασή της για κανονισμό σχετικά με το πρόγραμμα «Ορίζων 2020»⁷⁵, η Επιτροπή θεωρεί ότι «για τις ερευνητικές δαπάνες στο πλαίσιο του προγράμματος-πλαισίου “Ορίζων 2020”, ο κίνδυνος σφάλματος, σε ετήσια βάση, που κυμαίνεται από 2 % έως 5 % αποτελεί ρεαλιστικό στόχο, λαμβάνοντας υπόψη το κόστος των ελέγχων, τα μέτρα απλούστευσης που προτείνονται για τη μείωση της πολυπλοκότητας των κανόνων και τους συναφείς εγγενείς κινδύνους που συνδέονται με την επιστροφή εξόδων του ερευνητικού έργου. Ο απώτερος στόχος για το ποσοστό εναπομενόντων σφαλμάτων κατά την ολοκλήρωση των προγραμμάτων, αφού ληφθεί υπόψη ο δημοσιονομικός αντίκτυπος όλων των λογιστικών ελέγχων, των μέτρων διόρθωσης

⁷⁴ Ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων για το 2020 της ΚΕ ΒΒΙ, σ. 168.

⁷⁵ COM(2011) 809 final.

Κοινή Επιχείρηση Βιομηχανιών Βιοπροϊόντων (BBI)

και ανάκτησης, είναι να επιτευχθεί ένα επίπεδο όσο το δυνατόν πλησιέστερα στο 2 %.»

3.7.17. Στο πλαίσιο της εφαρμογής των δικλίδων ελέγχου που αφορούν τις επιχειρησιακές πληρωμές, επιλέξαμε και ελέγξαμε τυχαίο δείγμα πληρωμών που πραγματοποιήθηκαν το 2020 στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020» στο επίπεδο των τελικών δικαιούχων, προκειμένου να επιβεβαιώσουμε τα ποσοστά σφάλματος του κατασταλτικού ελέγχου⁷⁶. Από τους διεξοδικούς ελέγχους προέκυψε, σε μία περίπτωση, σφάλμα άνω του 1 % των ελεγχθέντων εξόδων που σχετιζόταν με αδικαιολόγητη διόρθωση ήδη δηλωθέντων και εγκεκριμένων εξόδων προσωπικού κατά την επόμενη περίοδο υποβολής δηλώσεων.

3.7.18. Η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) περάτωσε μια έρευνα το πρώτο εξάμηνο του 2020 στο πλαίσιο της οποίας εντοπίστηκαν αποδεικτικά στοιχεία που στοιχειοθετούσαν παρατυπίες και απάτη στις δραστηριότητες δύο εμπλεκόμενων στα έργα του προγράμματος «Ορίζων 2020» δικαιούχων, συμπεριλαμβανομένων έργων συγχρηματοδοτούμενων από την ΚΕ. Το 2020, η ΚΕ υλοποίησε σε μεγάλο βαθμό τις συστάσεις της OLAF σε σχέση με τους εν λόγω δικαιούχους, στις οποίες συγκαταλέγονται η δρομολόγηση ανακτήσεων, ο τερματισμός της συμμετοχής των θιγόμενων δικαιούχων στην πλειονότητα των συμφωνιών επιχορήγησης, καθώς και η ενεργός αναζήτηση άλλων δυνητικά προβληματικών δικαιούχων.

Παρατηρήσεις σχετικά με τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση

3.7.19. Ο σχεδιασμός της πρόσκλησης υποβολής προτάσεων της ΚΕ για το 2020 δεν εξασφάλισε την πληρέστερη δυνατή κάλυψη των τεσσάρων στρατηγικών θεμάτων επίδειξης σύμφωνα με το θεματολόγιο έρευνας της ΚΕ που περιλαμβάνεται στο πρόγραμμα εργασίας. Οι επιλέξιμες προτάσεις που συγκέντρωσαν υψηλή βαθμολογία για ένα από τα θέματα επίδειξης χρειάστηκε να απορριφθούν προς όφελος άλλου θέματος επίδειξης για το οποίο εγκρίθηκαν αρκετές προτάσεις συγχρηματοδότησης.

---

⁷⁶ Όσον αφορά τις πράξεις πληρωμών επιχορηγήσεων που υποβλήθηκαν σε ελεγκτική δοκιμασία σε επίπεδο δικαιούχων, το όριο αναφοράς ποσοτικοποιήσιμων σφαλμάτων ανέρχεται στο 1 % των ελεγχθέντων εξόδων.

Κοινή Επιχείρηση Βιομηχανιών Βιοπροϊόντων (ΒΒΙ)

Παρακολούθηση των παρατηρήσεων προηγούμενων ετών

3.7.20. Στο *παράρτημα* παρουσιάζεται επισκόπηση των διορθωτικών μέτρων που ελήφθησαν σε συνέχεια των παρατηρήσεων που διατύπωσε το ΕΕΣ σε προηγούμενα έτη.

Παράρτημα - Παρακολούθηση των παρατηρήσεων προηγούμενων ετών

Έτος	Σχόλια του ΕΕΣ	Κατάσταση εφαρμογής των διορθωτικών μέτρων (Ολοκληρώθηκε / Εν εξελίξει / Εκκρεμεί / ά.α.)
2019	Από το ελάχιστο ποσό των εισφορών σε χρήμα, ύψους 182,5 εκατομμυρίων ευρώ ⁷⁷ , στο τέλος του 2019 είχαν καταβληθεί μόνο 3,25 εκατομμύρια ευρώ. Ο ιδρυτικός κανονισμός για τη BBI ⁷⁸ τροποποιήθηκε προκειμένου τα μέλη του κλάδου να μπορούν να χορηγούν τις εισφορές σε χρήμα σε επίπεδο έργου. Παρά την τροποποίηση αυτή, εξακολουθεί να υπάρχει ο μεγάλος κίνδυνος τα μέλη του κλάδου να μην καταφέρουν να καταβάλουν το ελάχιστο ποσό των επιχειρησιακών εισφορών σε χρήμα μέχρι το τέλος του προγράμματος της BBI. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή (ΓΔ RTD) αποφάσισε στα τέλη του 2018 να μειώσει κατά 140 εκατομμύρια ευρώ τον προϋπολογισμό της ΚΕ για το 2020, ύψους 205 εκατομμυρίων ευρώ ⁷⁹ .	ά.α.

⁷⁷ Άρθρο 12, παράγραφος 4, του καταστατικού της ΚΕ BBI [παράρτημα Ι του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 560/2014].

⁷⁸ Κανονισμός (ΕΕ) 2018/121 του Συμβουλίου, της 23ης Ιανουαρίου 2018, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 560/2014 σχετικά με την ΚΕ BBI (ΕΕ L 22 της 26.1.2018, σ. 1).

Κοινή Επιχείρηση Βιομηχανιών Βιοπροϊόντων (BBI)

Έτος	Σχόλια του ΕΕΣ	Κατάσταση εφαρμογής των διορθωτικών μέτρων (Ολοκληρώθηκε / Εν εξελίξει / Εκκρεμεί / ά.α.)
2019	Το συνολικό ποσό των εισφορών σε είδος για συμπληρωματικές δραστηριότητες ύψους 916 εκατομμυρίων ευρώ στα τέλη του 2019 περιλάμβανε εισφορές σε είδος ύψους περίπου 216 εκατομμυρίων ευρώ που έχουν αναφερθεί για το 2019, αλλά για τις οποίες η διαδικασία πιστοποίησης δεν είχε ολοκληρωθεί εξαιτίας της πανδημίας της COVID-19.	Εν εξελίξει

⁷⁹ Το ποσό αυτό περιλαμβάνει την ανακοινωθείσα αναστολή εκτέλεσης προϋπολογισμού για το 2017, ύψους 50 εκατομμυρίων ευρώ, και την αναστολή εκτέλεσης προϋπολογισμού για το 2018, ύψους 20 εκατομμυρίων ευρώ.

Απάντηση της Κοινής Επιχείρησης

3.7.12

Το νομικό πλαίσιο που θεσπίστηκε αποκλειστικά για την κοινή επιχείρηση BBI, για την είσπραξη των οικονομικών εισφορών από τα μέλη του κλάδου της, αποδείχθηκε τελικά αναποτελεσματικό. Σύμφωνα με προηγούμενη σύσταση του ΕΕΣ, τα διδάγματα από τη συγκεκριμένη αυτή εμπειρία της κοινής επιχείρησης BBI θα ληφθούν υπόψη για τον σχεδιασμό μελλοντικών συμπράξεων δημόσιου-ιδιωτικού τομέα. Ωστόσο, στην περίπτωση της κοινής επιχείρησης BBI, η εμπειρία αυτή κατέδειξε επίσης ότι, παρά τη σημαντική μείωση των εισφορών σε χρήμα από αμφότερα τα μέλη, την Επιτροπή και την κοινοπραξία βιομηχανιών βιοπροϊόντων (BIC), η πρωτοβουλία πέτυχε τους στρατηγικούς στόχους της. Πράγματι, τα αποτελέσματα και ο αντίκτυπος των χρηματοδοτούμενων έργων έχουν ήδη υπερβεί την πλειονότητα των στόχων που καθορίζονται στο στρατηγικό θεματολόγιο καινοτομίας και έρευνας BBI, γεγονός που επιβεβαιώθηκε από πρόσφατη μελέτη που διενεργήθηκε από ανεξάρτητους εξωτερικούς εμπειρογνώμονες. Η ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της κοινής επιχείρησης BBI για το 2020 παρέχει περαιτέρω λεπτομέρειες σχετικά με το θέμα αυτό.

3.7.13

Οι συνολικές εισφορές από τα μέλη του κλάδου της κοινής επιχείρησης BBI είναι πράγματι ελαφρώς χαμηλότερες από το αναμενόμενο επίπεδο την παρούσα χρονική στιγμή της πρωτοβουλίας. Οι προβλέψεις για τις εισφορές σε είδος για συμπληρωματικές δραστηριότητες (ΕΕΣΔ) και τις εισφορές σε είδος για επιχειρησιακές δραστηριότητες (ΕΕΕΔ) αναμενόταν αρχικά να ακολουθούν γραμμική πορεία, ενώ η πρόσφατη εμπειρία δείχνει ότι οι επενδύσεις αυτές υλοποιούνται μαζικά στο τέλος των έργων της κοινής επιχείρησης BBI. Επιπλέον, η πανδημία Covid-19 προκάλεσε αναβολές των επενδύσεων και της πιστοποίησής τους από εξωτερικούς ελεγκτές.

Κατά την άποψη της κοινής επιχείρησης BBI, η απόκλιση αυτή θα μειωθεί σημαντικά τα επόμενα έτη, δεδομένου ότι η δήλωση και η πιστοποίηση των εισφορών σε είδος (ΕΕΣΔ και ΕΕΕΔ) θα αυξηθούν σημαντικά παράλληλα με την ολοκλήρωση των έργων BBI. Επιπλέον, στις δημοσιονομικές προοπτικές τους που ανακοίνωσαν στο διοικητικό συμβούλιο της BBI, τα μέλη του κλάδου δεσμεύτηκαν να επιτύχουν πρόσθετους επενδυτικούς στόχους για το 2021 και μετέπειτα.

3.8. Κοινή επιχείρηση Shift2Rail (S2R)

Εισαγωγή

3.8.1. Η ΚΕ Shift2Rail (S2R), με έδρα στις Βρυξέλλες, συστάθηκε τον Ιούνιο του 2014⁸⁰ για χρονικό διάστημα δέκα ετών και άρχισε να λειτουργεί αυτόνομα στις 24 Μαΐου 2016.

3.8.2. Η ΚΕ είναι σύμπραξη δημόσιου-ιδιωτικού τομέα στον σιδηροδρομικό τομέα. Τα ιδρυτικά μέλη της είναι η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ), εκπροσωπούμενη από την Επιτροπή, και εταίροι του σιδηροδρομικού κλάδου (βασικοί ενδιαφερόμενοι φορείς, περιλαμβανομένων κατασκευαστών σιδηροδρομικού εξοπλισμού, σιδηροδρομικών εταιρειών, διαχειριστών υποδομών και ερευνητικών κέντρων). Στην ΚΕ μπορούν να συμμετέχουν και άλλες οντότητες ως συνδεδεμένα μέλη.

3.8.3. Στον [πίνακα 3.8.1](#) παρουσιάζονται τα βασικά αριθμητικά στοιχεία που αφορούν την ΚΕ⁸¹.

---

⁸⁰ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 642/2014 του Συμβουλίου, της 16ης Ιουνίου 2014, για τη σύσταση της ΚΕ Shift2Rail (ΕΕ L 177 της 17.6.2014, σ. 9).

⁸¹ Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τις αρμοδιότητες και τις δραστηριότητες της ΚΕ διατίθενται στον ιστότοπό της: www.shift2rail.org.

Κοινή επιχείρηση Shift2Rail (S2R)

Πίνακας 3.8.1 – Βασικά αριθμητικά στοιχεία που αφορούν την ΚΕ

	2020	2019
Προϋπολογισμός σε νέες πιστώσεις πληρωμών (εκατομμύρια ευρώ)	72,5	61,8
Προϋπολογισμός σε νέες πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων (εκατομμύρια ευρώ)	77,9	79,1
Διαθέσιμος προϋπολογισμός πληρωμών (εκατομμύρια ευρώ) ⁽¹⁾	75,8	81,6
Διαθέσιμος προϋπολογισμός αναλήψεων υποχρεώσεων (εκατομμύρια ευρώ) ⁽¹⁾	84,1	83,1
Σύνολο υπαλλήλων στις 31 Δεκεμβρίου ⁽²⁾	24	23

⁽¹⁾ Στον διαθέσιμο προϋπολογισμό περιλαμβάνονται αχρησιμοποίητες πιστώσεις προηγούμενων ετών, τις οποίες ενέγραψε η ΚΕ εκ νέου στον προϋπολογισμό του τρέχοντος έτους, έσοδα για ειδικό προορισμό και ανακατανομές στο επόμενο έτος.

⁽²⁾ Έκτακτοι και συμβασιούχοι υπάλληλοι, καθώς και αποσπασμένοι εθνικοί εμπειρογνώμονες.

Πηγή: Στοιχεία παρασχεθέντα από την ΚΕ.

Πληροφορίες προς υποστήριξη της δήλωσης αξιοπιστίας

3.8.4. Η προσέγγιση ελέγχου που εφαρμόσαμε περιλαμβάνει αναλυτικές ελεγκτικές διαδικασίες, άμεσες ελεγκτικές δοκιμασίες επαλήθευσης πράξεων στο επίπεδο της ΚΕ και των δικαιούχων και αξιολόγηση των βασικών δικλίδων ελέγχου που περιλαμβάνουν τα συστήματα εποπτείας και ελέγχου της ΚΕ. Τα αποτελέσματα των εν λόγω εργασιών συμπληρώθηκαν από αποδεικτικά στοιχεία προερχόμενα, αφενός, από τις εργασίες άλλων ελεγκτών και, αφετέρου, από την ανάλυση των πληροφοριακών στοιχείων που παρείχε η διοίκηση της ΚΕ.

3.8.5. Για την περιγραφή των στοιχείων για τη θεμελίωση της γνώμης, των αρμοδιοτήτων της διοίκησης και των υπευθύνων για τη διακυβέρνηση, καθώς και των αρμοδιοτήτων του ελεγκτή όσον αφορά τον έλεγχο των λογαριασμών και των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται, ανατρέξτε στην ενότητα 3.1 της έκθεσης. Η υπογραφή στη σελίδα **169** αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της γνώμης.

Δήλωση αξιοπιστίας του ΕΕΣ προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο – έκθεση του ανεξάρτητου ελεγκτή

Γνώμη

3.8.6. Ελέγξαμε:

- α) τους λογαριασμούς της ΚΕ, οι οποίοι περιλαμβάνουν τις οικονομικές καταστάσεις⁸² και τις εκθέσεις σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού⁸³ για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2020, καθώς και
- β) τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι εν λόγω λογαριασμοί, όπως ορίζει το άρθρο 287 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).

Αξιοπιστία των λογαριασμών

Γνώμη σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών

3.8.7. Κατά τη γνώμη μας, οι λογαριασμοί της ΚΕ για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2020 απεικονίζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη πλευρά, την οικονομική κατάστασή της την 31η Δεκεμβρίου 2020, τα αποτελέσματα των πράξεών της, τις ταμειακές ροές της και τις μεταβολές του καθαρού ενεργητικού της για το οικονομικό έτος που έληξε την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό της και τους λογιστικούς κανόνες που ενέκρινε ο υπόλογος της Επιτροπής. Οι κανόνες αυτοί βασίζονται στα διεθνώς αποδεκτά λογιστικά πρότυπα για τον δημόσιο τομέα.

⁸² Οι οικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνουν τον ισολογισμό, την κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων, την κατάσταση ταμειακών ροών, την κατάσταση μεταβολών του καθαρού ενεργητικού, καθώς και σύνοψη των κύριων λογιστικών πολιτικών και άλλες επεξηγηματικές σημειώσεις.

⁸³ Οι εκθέσεις σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού περιλαμβάνουν τις εκθέσεις που παρουσιάζουν συγκεντρωτικά το σύνολο των πράξεων του προϋπολογισμού και τις σχετικές επεξηγηματικές σημειώσεις.

Κοινή επιχείρηση Shift2Rail (S2R)

Νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί

Έσοδα

Γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των εσόδων στα οποία βασίζονται οι λογαριασμοί

3.8.8. Κατά τη γνώμη μας, τα έσοδα στα οποία βασίζονται οι λογαριασμοί για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2020 είναι, από κάθε ουσιώδη πλευρά, νόμιμα και κανονικά.

Πληρωμές

Γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πληρωμών στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί

3.8.9. Κατά τη γνώμη μας, οι πληρωμές στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2020 είναι, από κάθε ουσιώδη πλευρά, νόμιμες και κανονικές.

3.8.10. Οι παρατηρήσεις που ακολουθούν δεν θέτουν υπό αμφισβήτηση τη γνώμη του ΕΕΣ.

Παρατηρήσεις σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού του προγράμματος «Ορίζων 2020»

3.8.11. Στον [πίνακα 3.8.2](#) παρουσιάζονται συνοπτικά οι εισφορές των μελών στην ΚΕ ως είχαν στα τέλη του 2020.

Πίνακας 3.8.2 – Εισφορές των μελών στην S2R (σε εκατομμύρια ευρώ)

Μέλη	Εισφορές μελών (δυνάμει του ιδρυτικού κανονισμού)			Εισφορές μελών (ως είχαν στις 31.12.2020)				
	Δραστηριότη ες της ΚΕ	Συμπληρωματικές δραστηριότητες (1)	Σύνολο	Σε χρήμα	Σε είδος, επικυρωμένες	Σε είδος-έχουν αναφερθεί, δεν έχουν ακόμη επικυρωθεί	Σε είδος για συμπληρωματικές δραστηριότητες	Σύνολο
ΕΕ (ΓΔ Move)	398,0	0,0	398,0	297,7	0,0	0,0	0,0	297,7
Μέλη από τον ιδιωτικό τομέα	350,0	120,0	470,0	9,2	121,9	93,1	204,8	429,0
Σύνολο	748,0	120,0	868,0	306,9	121,9	93,1	204,8	726,7

(1) Οι συμπληρωματικές δραστηριότητες δεν εμπίπτουν στο πεδίο ελέγχου του ΕΕΣ.

Πηγή: Στοιχεία παρασχεθέντα από την ΚΕ.

Κοινή επιχείρηση Shift2Rail (S2R)

3.8.12. Στα τέλη του 2020, η ΚΕ εκτέλεσε κατά 100 % και 80 % αντίστοιχα τις πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων και πληρωμών που ήταν διαθέσιμες για έργα του προγράμματος «Ορίζων 2020». Το ποσοστό εκτέλεσης των επιχειρησιακών πιστώσεων πληρωμών μειώθηκε σε σχέση με το αντίστοιχο του 2019 (88 %). Αυτό οφείλεται στην αδυναμία υπογραφής έως το τέλος του 2020 μίας συμφωνίας επιχορήγησης που συνάφθηκε στο πλαίσιο της πρόσκλησης υποβολής προτάσεων του 2020, καθώς και στην επακόλουθη καθυστέρηση καταβολής της σχετικής προχρηματοδότησης.

Παρατηρήσεις σχετικά με τις εσωτερικές δικλίδες ελέγχου

3.8.13. Η ΚΕ έχει θεσπίσει αξιόπιστες προληπτικές διαδικασίες δικλίδων ελέγχου, οι οποίες συνίστανται στην εξέταση εγγράφων που αφορούν οικονομικά και επιχειρησιακά ζητήματα. Το 2020, η ΚΕ εφάρμοσε το πλαίσιο εσωτερικού ελέγχου (ICF) της Επιτροπής, το οποίο θεμελιώνεται σε 17 αρχές εσωτερικού ελέγχου. Για τον σκοπό της ετήσιας αυτοαξιολόγησης και της παρακολούθησης της αποτελεσματικότητας των διαδικασιών δικλίδων που προβλέπονται στο ICF, η ΚΕ ανέπτυξε σχετικούς δείκτες που καλύπτουν όλες τις αρχές εσωτερικού ελέγχου και τα σχετικά χαρακτηριστικά τους.

3.8.14. Σύμφωνα με την απόφαση αριθ. 07/2018 του διοικητικού συμβουλίου σχετικά με την έγκριση των κανόνων που αφορούν την πρόληψη και τη διαχείριση των συγκρούσεων συμφερόντων και που εφαρμόζονται στα όργανα της ΚΕ, πρέπει να δημοσιεύονται στον ιστότοπο της ΚΕ επικαιροποιημένα βιογραφικά σημειώματα και δηλώσεις σύγκρουσης συμφερόντων των μελών του διοικητικού συμβουλίου της. Ωστόσο, καθότι ήταν λίγα τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου που υπέβαλαν δεόντως τις πληροφορίες, καμία από τις δηλώσεις σύγκρουσης συμφερόντων και μόνο τα μισά από τα βιογραφικά σημειώματα μπόρεσαν να δημοσιευθούν έως το τέλος του 2020.

3.8.15. Η Κοινή Υπηρεσία Ελέγχου της Επιτροπής (CAS) είναι αρμόδια για τον κατασταλτικό έλεγχο των πληρωμών που πραγματοποιεί η ΚΕ στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020». Βάσει των διαθέσιμων αποτελεσμάτων των κατασταλτικών ελέγχων στα τέλη του 2020, η ΚΕ ανέφερε αντιπροσωπευτικό ποσοστό σφάλματος ύψους 2,9 % και υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος 1,99 % για τα έργα του προγράμματος «Ορίζων 2020» (εκκαθαρίσεις και τελικές πληρωμές)⁸⁴. Στην

⁸⁴ Ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων για το 2020 της ΚΕ S2R, σ. 189.

Κοινή επιχείρηση Shift2Rail (S2R)

πρότασή της για κανονισμό σχετικά με το πρόγραμμα «Ορίζων 2020»⁸⁵, η Επιτροπή θεωρεί ότι «για τις ερευνητικές δαπάνες στο πλαίσιο του προγράμματος-πλαισίου “Ορίζων 2020”, ο κίνδυνος σφάλματος, σε ετήσια βάση, που κυμαίνεται από 2 % έως 5 % αποτελεί ρεαλιστικό στόχο, λαμβάνοντας υπόψη το κόστος των ελέγχων, τα μέτρα απλούστευσης που προτείνονται για τη μείωση της πολυπλοκότητας των κανόνων και τους συναφείς εγγενείς κινδύνους που συνδέονται με την επιστροφή εξόδων του ερευνητικού έργου. Ο απώτερος στόχος για το ποσοστό εναπομενόντων σφαλμάτων κατά την ολοκλήρωση των προγραμμάτων, αφού ληφθεί υπόψη ο δημοσιονομικός αντίκτυπος όλων των λογιστικών ελέγχων, των μέτρων διόρθωσης και ανάκτησης, είναι να επιτευχθεί ένα επίπεδο όσο το δυνατόν πλησιέστερα στο 2 %.»

3.8.16. Στο πλαίσιο της εφαρμογής των δικλίδων ελέγχου που αφορούν τις επιχειρησιακές πληρωμές, επιλέξαμε και ελέγξαμε τυχαίο δείγμα πληρωμών που πραγματοποιήθηκαν το 2020 στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020» στο επίπεδο των τελικών δικαιούχων, προκειμένου να επιβεβαιώσουμε τα ποσοστά σφάλματος του κατασταλτικού ελέγχου⁸⁶. Από τους εν λόγω διεξοδικούς ελέγχους προέκυψε, σε μία περίπτωση, συστημικό σφάλμα που οφειλόταν σε εσφαλμένη μέθοδο υπολογισμού των δηλωθέντων εξόδων προσωπικού. Σε μίαν άλλη περίπτωση, εντοπίστηκε μια συστημική μη ποσοτικοποιήσιμη αδυναμία των εσωτερικών δικλίδων ελέγχου που αφορούσε την απουσία διαδικασίας επικύρωσης, στο επίπεδο του δικαιούχου, των δηλωθεισών ως δεδουλευμένων επί του έργου ωρών.

Παρακολούθηση των παρατηρήσεων προηγούμενων ετών

3.8.17. Στο [παράρτημα](#) παρουσιάζεται επισκόπηση των διορθωτικών μέτρων που ελήφθησαν σε συνέχεια των παρατηρήσεων που διατύπωσε το ΕΕΣ σε προηγούμενα έτη.

---

⁸⁵ COM(2011) 809 final.

⁸⁶ Όσον αφορά τις πράξεις πληρωμών επιχορηγήσεων που υποβλήθηκαν σε ελεγκτική δοκιμασία σε επίπεδο δικαιούχων, το όριο αναφοράς ποσοτικοποιήσιμων σφαλμάτων ανέρχεται στο 1 % των ελεγχθέντων εξόδων.

Κοινή επιχείρηση Shift2Rail (S2R)

Παράρτημα - Παρακολούθηση των παρατηρήσεων προηγούμενων ετών

Έτος	Σχόλια του ΕΕΣ	Κατάσταση εφαρμογής των διορθωτικών μέτρων (Ολοκληρώθηκε / Εν εξελίξει / Εκκρεμεί / ά.α.)
2017	Σε συνέχεια των συστάσεων που διατύπωσαν οι αξιολογητές, η ΚΕ κατάρτισε σχέδιο δράσης το οποίο ενέκρινε το διοικητικό συμβούλιό της στις 28 Ιουνίου 2018. Μολονότι δεν θα εξεταστούν στο πλαίσιο του τρέχοντος προγράμματος του δημοσιονομικού πλαισίου όλες οι συστάσεις που διατυπώνονται στην ενδιάμεση αξιολόγηση, έχουν ήδη δρομολογηθεί ορισμένες δράσεις που περιλαμβάνονται στο σχέδιο δράσης, ενώ άλλες, σύμφωνα με τη φύση τους και το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο, περιλήφθηκαν στην πρόταση της Επιτροπής της 23ης Φεβρουαρίου 2021 για τη δημιουργία της μελλοντικής ευρωπαϊκής σύμπραξης για την έρευνα και την καινοτομία στον σιδηροδρομικό τομέα.	ά.α.

Απάντηση της Κοινής Επιχείρησης

3.8.14

Η ΚΕ S2R έλαβε τα ακόλουθα μέτρα:

- Υπενθυμίστηκε πολλές φορές στα μέλη του διοικητικού συμβουλίου να υποβάλουν τις δηλώσεις σύγκρουσης συμφερόντων που λείπουν·
- Τον Ιούνιο του 2021, το 28 % των βιογραφικών σημειωμάτων και των δηλώσεων σύγκρουσης συμφερόντων εξακολουθούσαν να λείπουν (12 από τους 43 εν ενεργεία εκπροσώπους)·
- Κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης του ΔΣ στις 22 Ιουνίου 2021 υποβλήθηκε έκθεση κατάστασης στα μέλη του ΔΣ. Διευκρινίστηκε επίσης ότι κάθε μέλος του ΔΣ που δεν έχει συμμορφωθεί με τις απαιτήσεις υποβολής δηλώσεων σύγκρουσης συμφερόντων και βιογραφικών σημειωμάτων θα θεωρείται εκ των πραγμάτων σε κατάσταση σύγκρουσης συμφερόντων, με αποτέλεσμα να αποκλείεται από τη διαδικασία λήψης αποφάσεων του διοικητικού συμβουλίου.

3.8.16

Η διαπίστωση σχετικά με την απουσία διαδικασίας εκ μέρους του δικαιούχου για την επικύρωση των ωρών που δηλώνονται εντοπίστηκε σε έκθεση κατασταλτικού ελέγχου που διενεργήθηκε από την Κοινή Υπηρεσία Ελέγχου της Επιτροπής (CAS) στα τέλη του 2020 χωρίς να απαιτούνται δημοσιονομικές προσαρμογές. Η εν λόγω έκθεση καταλήγει στο συμπέρασμα ότι, σε γενικές γραμμές, το σύστημα καταγραφής χρόνου του δικαιούχου είναι αξιόπιστο. Επιπλέον, ο δικαιούχος επιβεβαίωσε ότι το σύστημα επικύρωσης των εγγραφών χρόνου θα βελτιωθεί και η ΚΕ S2R θα παρακολουθήσει τη βελτίωση αυτή.

Κοινή Επιχείρηση για την ευρωπαϊκή υπολογιστική υψηλών επιδόσεων (EuroHPC)

3.9. Κοινή Επιχείρηση για την ευρωπαϊκή υπολογιστική υψηλών επιδόσεων (EuroHPC)

Εισαγωγή

3.9.1. Η ευρωπαϊκή υπολογιστική υψηλών επιδόσεων (EuroHPC), με έδρα στο Λουξεμβούργο, συστάθηκε τον Οκτώβριο του 2018 για την περίοδο έως την 31η Δεκεμβρίου 2026⁸⁷. Άρχισε να λειτουργεί αυτόνομα στις 23 Σεπτεμβρίου 2020.

3.9.2. Η ΚΕ είναι σύμπραξη δημόσιου-ιδιωτικού τομέα που διευκολύνει την από κοινού αξιοποίηση των πόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ), ευρωπαϊκών χωρών και εταίρων από τον ιδιωτικό τομέα για την ανάπτυξη υπολογιστικής υψηλών επιδόσεων στην Ευρώπη. Ιδρυτικά μέλη της ΚΕ είναι η ΕΕ, εκπροσωπούμενη από την Επιτροπή, τα συμμετέχοντα κράτη⁸⁸ και δύο εταίροι από τον ιδιωτικό τομέα, εκπροσωπούμενοι από τις εξής δύο ενώσεις: την Ευρωπαϊκή τεχνολογική πλατφόρμα πληροφορικής υψηλών επιδόσεων (ETP4HPC) και την Ένωση για την αξιοποίηση των μεγάλων δεδομένων (BDVA).

---

⁸⁷ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 2018/1488 του Συμβουλίου, της 28ης Σεπτεμβρίου 2018, σχετικά με τη σύσταση της ΚΕ για την ευρωπαϊκή υπολογιστική υψηλών επιδόσεων (ΕΕ L 252 της 8.10.2018, σ. 8).

⁸⁸ Αυστρία, Βέλγιο, Βουλγαρία, Κροατία, Κύπρος, Τσεχική Δημοκρατία, Δανία, Εσθονία, Φινλανδία, Γαλλία, Γερμανία, Ελλάδα, Ουγγαρία, Ισλανδία, Ιρλανδία, Ιταλία, Λετονία, Λιθουανία, Λουξεμβούργο, Μάλτα, Μαυροβούνιο, Κάτω Χώρες, Βόρεια Μακεδονία, Νορβηγία, Πολωνία, Πορτογαλία, Ρουμανία, Σλοβακία, Σλοβενία, Ισπανία, Σουηδία, Ελβετία και Τουρκία (πηγή: ιστότοπος της EuroHPC).

Κοινή Επιχείρηση για την ευρωπαϊκή υπολογιστική υψηλών επιδόσεων (EuroHPC)

3.9.3. Στον [πίνακα 3.9.1](#) παρουσιάζονται τα βασικά αριθμητικά στοιχεία που αφορούν την ΚΕ⁸⁹.

Πίνακας 3.9.1 – Βασικά αριθμητικά στοιχεία που αφορούν την ΚΕ

	2020	2019
Προϋπολογισμός σε νέες πιστώσεις πληρωμών (εκατομμύρια ευρώ)	181,5	ά.α.
Προϋπολογισμός σε νέες πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων (εκατομμύρια ευρώ)	509,1	ά.α.
Διαθέσιμος προϋπολογισμός πληρωμών (εκατομμύρια ευρώ) ⁽¹⁾	181,5	ά.α.
Διαθέσιμος προϋπολογισμός αναλήψεων υποχρεώσεων (εκατομμύρια ευρώ) ⁽¹⁾	509,1	ά.α.
Σύνολο υπαλλήλων στις 31 Δεκεμβρίου ⁽²⁾	11	ά.α.

⁽¹⁾ Στον διαθέσιμο προϋπολογισμό περιλαμβάνονται αχρησιμοποίητες πιστώσεις προηγούμενων ετών, τις οποίες ενέγραψε η ΚΕ εκ νέου στον προϋπολογισμό του τρέχοντος έτους, έσοδα για ειδικό προορισμό και ανακατανομές στο επόμενο έτος.

⁽²⁾ Μόνιμοι, έκτακτοι και συμβασιούχοι υπάλληλοι, καθώς και αποσπασμένοι εθνικοί εμπειρογνώμονες.

Πηγή: Στοιχεία παρασχεθέντα από την ΚΕ.

Πληροφορίες προς υποστήριξη της δήλωσης αξιοπιστίας

3.9.4. Η προσέγγιση ελέγχου που εφαρμόσαμε περιλαμβάνει αναλυτικές ελεγκτικές διαδικασίες, άμεσες ελεγκτικές δοκιμασίες επαλήθευσης πράξεων στο επίπεδο της ΚΕ και των δικαιούχων και αξιολόγηση των βασικών δικλίδων ελέγχου που περιλαμβάνουν τα συστήματα εποπτείας και ελέγχου της ΚΕ. Τα αποτελέσματα των εν λόγω εργασιών συμπληρώθηκαν από αποδεικτικά στοιχεία προερχόμενα, αφενός, από τις εργασίες άλλων ελεγκτών και, αφετέρου, από την ανάλυση των πληροφοριακών στοιχείων που παρείχε η διοίκηση της ΚΕ.

3.9.5. Για την περιγραφή των στοιχείων για τη θεμελίωση της γνώμης, των αρμοδιοτήτων της διοίκησης και των υπευθύνων για τη διακυβέρνηση, καθώς και των

⁸⁹ Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τις αρμοδιότητες και τις δραστηριότητες της ΚΕ διατίθενται στον ιστότοπό της: www.eurohpc-ju.europa.eu.

Κοινή Επιχείρηση για την ευρωπαϊκή υπολογιστική υψηλών επιδόσεων (EuroHPC)

αρμοδιοτήτων του ελεγκτή όσον αφορά τον έλεγχο των λογαριασμών και των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται, ανατρέξτε στην ενότητα 3.1 της έκθεσης. Η υπογραφή στη σελίδα **169** αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της γνώμης.

Δήλωση αξιοπιστίας του ΕΕΣ προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο – έκθεση του ανεξάρτητου ελεγκτή

Γνώμη

3.9.6. Ελέγξαμε:

- α) τους λογαριασμούς της ΚΕ, οι οποίοι περιλαμβάνουν τις οικονομικές καταστάσεις⁹⁰ και τις εκθέσεις σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού⁹¹ για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2020, καθώς και
- β) τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι εν λόγω λογαριασμοί, όπως ορίζει το άρθρο 287 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).

Αξιοπιστία των λογαριασμών

Γνώμη σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών

3.9.7. Κατά τη γνώμη μας, οι λογαριασμοί της ΚΕ για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2020 απεικονίζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη πλευρά, την οικονομική κατάστασή της την 31η Δεκεμβρίου 2020, τα αποτελέσματα των πράξεών της, τις ταμειακές ροές της και τις μεταβολές του καθαρού ενεργητικού της για το οικονομικό έτος που έληξε την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό της και τους λογιστικούς κανόνες που

⁹⁰ Οι οικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνουν τον ισολογισμό, την κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων, την κατάσταση ταμειακών ροών, την κατάσταση μεταβολών του καθαρού ενεργητικού, καθώς και σύνοψη των κύριων λογιστικών πολιτικών και άλλες επεξηγηματικές σημειώσεις.

⁹¹ Οι εκθέσεις σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού περιλαμβάνουν τις εκθέσεις που παρουσιάζουν συγκεντρωτικά το σύνολο των πράξεων του προϋπολογισμού και τις σχετικές επεξηγηματικές σημειώσεις.

Κοινή Επιχείρηση για την ευρωπαϊκή υπολογιστική υψηλών επιδόσεων (EuroHPC)

ενέκρινε ο υπόλογος της Επιτροπής. Οι κανόνες αυτοί βασίζονται στα διεθνώς αποδεκτά λογιστικά πρότυπα για τον δημόσιο τομέα.

Νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί

Έσοδα

Γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των εσόδων στα οποία βασίζονται οι λογαριασμοί

3.9.8. Κατά τη γνώμη μας, τα έσοδα στα οποία βασίζονται οι λογαριασμοί για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2020 είναι, από κάθε ουσιώδη πλευρά, νόμιμα και κανονικά.

Πληρωμές

Γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πληρωμών στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί

3.9.9. Κατά τη γνώμη μας, οι πληρωμές στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2020 είναι, από κάθε ουσιώδη πλευρά, νόμιμες και κανονικές.

3.9.10. Οι παρατηρήσεις που ακολουθούν δεν θέτουν υπό αμφισβήτηση τη γνώμη του ΕΕΣ.

Παρατηρήσεις σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού του προγράμματος «Ορίζων 2020»

3.9.11. Στον [πίνακα 3.9.2](#) παρουσιάζονται συνοπτικά οι εισφορές των μελών στην ΚΕ EuroHPC ως είχαν στα τέλη του 2020.

Κοινή Επιχείρηση για την ευρωπαϊκή υπολογιστική υψηλών επιδόσεων (EuroHPC)

Πίνακας 3.9.2 – Εισφορές των μελών στη EuroHPC (σε εκατομμύρια ευρώ)

Μέλη	Εισφορές μελών (δυνάμει του ιδρυτικού κανονισμού)			Εισφορές μελών (ως είχαν στις 31.12.2020)				
	Δραστηριότητες της ΚΕ	Συμπληρωματικές δραστηριότητες (1)	Σύνολο	Σε χρήμα	Σε είδος, επικυρωμένες	Σε είδος, έχουν αναφερθεί, δεν έχουν ακόμη επικυρωθεί	Σε είδος για συμπληρωματικές δραστηριότητες	Σύνολο
ΕΕ (ΓΔ CONNECT)	536,0	ά.α.	536,0	190,9	0,0	0,0	ά.α.	190,9
Συμμετέχοντα κράτη	486,0	ά.α.	486,0	28,9	0,0	0,0	ά.α.	28,9
Μέλη από τον ιδιωτικό τομέα	422,0	ά.α.	422,0	0,0	0,0	0,0	ά.α.	0,0
Σύνολο	1 444,0	ά.α.	1 444,0	219,8	0,0	0,0	ά.α.	219,8

(1) Οι συμπληρωματικές δραστηριότητες δεν εμπίπτουν στο πεδίο ελέγχου του ΕΕΣ.

Πηγή: Στοιχεία παρασχεθέντα από την ΚΕ.

3.9.12. Όσον αφορά τον προϋπολογισμό της ΚΕ που ήταν διαθέσιμος το 2020 για έργα του προγράμματος «Ορίζων 2020», τα ποσοστά εκτέλεσης των πιστώσεων ανάληψης υποχρεώσεων και πληρωμών ανήλθαν σε 95,5 % και 22,5 % αντίστοιχα. Το χαμηλό επίπεδο εκτέλεσης των πιστώσεων πληρωμών εξηγείται εν μέρει από το γεγονός ότι η Επιτροπή μετέφερε τον συνολικό ετήσιο προϋπολογισμό πληρωμών στην ΚΕ όταν αυτή απέκτησε οικονομική αυτονομία στις 23 Σεπτεμβρίου 2020.

3.9.13. Εξαιτίας καθυστερήσεων που σημειώθηκαν σχετικά με την πρόσληψη προσωπικού σε κείριες θέσεις σε συνδυασμό με τον αντίκτυπο της πανδημίας COVID-19 στα προβλεπόμενα έξοδα στους τομείς των ΤΠ, της επικοινωνίας, των αποστολών, της διοργάνωσης συνεδριάσεων και εκδηλώσεων, και άλλων υπηρεσιών, το ποσοστό εκτέλεσης του προϋπολογισμού πληρωμών διοικητικών δαπανών (που αντιπροσωπεύει περίπου το 1,5 % του συνολικού διαθέσιμου προϋπολογισμού) στα τέλη του 2020 μειώθηκε αισθητά στο 16,5 %.

3.9.14. Για το 2020, ο επιχειρησιακός προϋπολογισμός πληρωμών της ΚΕ προοριζόταν για την προχρηματοδότηση που αφορούσε την αγορά τριών πρόδρομων των υπερυπολογιστών μεταεξακλίμακας και πέντε υπερυπολογιστών πετακλίμακας (αξίας 135 εκατομμυρίων ευρώ), καθώς και για τις περατωθείσες προσκλήσεις υποβολής προτάσεων (αξίας περίπου 44 εκατομμυρίων ευρώ). Εντούτοις, στα τέλη του 2020, οι πληρωμές προχρηματοδότησης μπορούσαν να καταβληθούν μόνο για υπογεγραμμένα συμβόλαια σχετικά με τους υπερυπολογιστές LEONARDO και PetaSC, η αξία των οποίων ανερχόταν περίπου σε 34 εκατομμύρια ευρώ, και για υπογεγραμμένες συμφωνίες επιχορήγησης, η αξία των οποίων ανερχόταν περίπου σε 6 εκατομμύρια ευρώ. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα να είναι χαμηλό το ποσοστό εκτέλεσης των επιχειρησιακών πιστώσεων πληρωμών, το οποίο ανήλθε στο 22,6 %.

Κοινή Επιχείρηση για την ευρωπαϊκή υπολογιστική υψηλών επιδόσεων (EuroHPC)

Παρατηρήσεις σχετικά με τις εσωτερικές δικλίδες ελέγχου

3.9.15. Η ΚΕ έχει θεσπίσει αξιόπιστες προληπτικές διαδικασίες δικλίδων ελέγχου, οι οποίες συνίστανται στην εξέταση εγγράφων που αφορούν οικονομικά και επιχειρησιακά ζητήματα. Στα τέλη του 2020, η ΚΕ εφάρμοσε το ICF της Επιτροπής, το οποίο θεμελιώνεται, σε μεγάλο βαθμό, σε 17 αρχές εσωτερικού ελέγχου. Ωστόσο, προκειμένου η ΚΕ να εξασφαλίσει την αποτελεσματική λειτουργία τόσο των αρχών ελέγχου που σχετίζονται με την εκτίμηση του κινδύνου όσο και των δραστηριοτήτων δικλίδων ελέγχου και παρακολούθησης, μένει ακόμη να ολοκληρώσει αρκετές δράσεις.

3.9.16. Στα τέλη του 2020, η ΚΕ δεν είχε αναπτύξει αξιόπιστες διαδικασίες για την επικύρωση και την πιστοποίηση εισφορών σε είδος που δήλωναν τα μέλη της από τον ιδιωτικό τομέα και τα συμμετέχοντα κράτη ούτε είχε θεσπίσει κατάλληλη λογιστική διαδικασία για την αναγνώριση των εν λόγω εισφορών σε είδος. Η κατάσταση αυτή δεν επιτρέπει στην ΚΕ να διαχειρίζεται, να παρακολουθεί και να υποβάλλει στοιχεία σχετικά με την επίτευξη του ελάχιστου επιπέδου των εισφορών σε είδος που πρέπει να καταβάλλουν τα εν λόγω μέλη από τον ιδιωτικό τομέα και τα συμμετέχοντα κράτη.

Άλλα θέματα

3.9.17. Λαμβάνοντας υπόψη τον τρέχοντα φόρτο εργασιών της ΚΕ σχετικά με διοικητικές και επιχειρησιακές διαδικασίες και τη δρομολόγηση των πρώτων σημαντικών δραστηριοτήτων της, θεωρούμε πως η ΚΕ είναι επί του παρόντος υποστελεχωμένη. Στο πλαίσιο της οργανωτικής της συγκρότησης το 2020, η ΚΕ επικεντρώθηκε κυρίως στην εκπλήρωση των βασικών επιχειρησιακών διαδικασιών και καθηκόντων, αλλά αμέλησε την ανάγκη στελέχωσης καίριων διοικητικών θέσεων, ειδικότερα του προϊσταμένου διοίκησης και οικονομικών και του υπευθύνου συντονισμού των εσωτερικών δικλίδων ελέγχου και του ελέγχου. Εάν δεν αντιμετωπιστεί το εν λόγω έλλειμμα πόρων, υπάρχει κίνδυνος η ΚΕ να αντιμετωπίσει αδυναμίες τόσο στη χρηματοοικονομική διαχείριση και τη διαχείριση του προϋπολογισμού, καθώς και τη διαχείριση του προσωπικού, όσο και στις διαδικασίες εσωτερικού ελέγχου των επιχειρησιακών πληρωμών και των εισφορών σε είδος. Τέλος, το υψηλό ποσοστό συμβασιούχων υπαλλήλων (74 %) ενδέχεται να οδηγήσει σε μεγάλη συχνότητα εναλλαγής προσωπικού στο εγγύς μέλλον, αυξάνοντας περαιτέρω την πίεση που ασκείται στο ήδη σε επισφαλή κατάσταση προσωπικό της ΚΕ.

Κοινή Επιχείρηση για την ευρωπαϊκή υπολογιστική υψηλών επιδόσεων (EuroHPC)

Απάντηση της Κοινής Επιχείρησης

Η Κοινή Επιχείρηση λαμβάνει υπόψη την έκθεση του ΕΕΣ.

**Κοινή Επιχείρηση που λειτουργεί στο
πλαίσιο της ΕΥΡΑΤΟΜ**

Ευρωπαϊκή Κοινή Επιχείρηση για τον ITER και την ανάπτυξη της ενέργειας από σύντηξη (F4E)

3.10. Ευρωπαϊκή Κοινή Επιχείρηση για τον ITER και την ανάπτυξη της ενέργειας από σύντηξη (F4E)

Εισαγωγή

3.10.1. Η Ευρωπαϊκή ΚΕ για τον ITER⁹² και την ανάπτυξη της ενέργειας από σύντηξη (F4E) συστάθηκε τον Απρίλιο του 2007 για μία 35ετία⁹³. Ένα από τα βασικά καθήκοντα της ΚΕ είναι η παροχή της εισφοράς της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας (Ευρατόμ) στον Διεθνή Οργανισμό Ενέργειας από Σύντηξη ITER (ΔΟ ITER) που είναι αρμόδιος για την υλοποίηση του έργου ITER. Μολονότι οι κύριες εγκαταστάσεις σύντηξης επρόκειτο να κατασκευαστούν στο Cadarache της Γαλλίας, η έδρα της ΚΕ βρίσκεται στη Βαρκελώνη.

3.10.2. Τα ιδρυτικά μέλη της ΚΕ είναι η Ευρατόμ, εκπροσωπούμενη από την Επιτροπή, τα κράτη μέλη της Ευρατόμ και η Ελβετία, η οποία έχει συνάψει συμφωνία συνεργασίας με την Ευρατόμ.

---

⁹² Διεθνής θερμοπυρηνικός πειραματικός αντιδραστήρας (International Thermonuclear Experimental Reactor).

⁹³ Απόφαση 2007/198/Ευρατόμ του Συμβουλίου, της 27ης Μαρτίου 2007, περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής ΚΕ για τον ITER και την ανάπτυξη της πυρηνικής σύντηξης και περί παραχωρήσεως προνομίων σε αυτήν (ΕΕ L 90 της 30.3.2007, σ. 58), η οποία τροποποιήθηκε με την απόφαση 2013/791/Ευρατόμ του Συμβουλίου της 13ης Δεκεμβρίου 2013 (ΕΕ L 349 της 21.12.2013, σ. 100), την απόφαση 2015/224/Ευρατόμ του Συμβουλίου της 10ης Φεβρουαρίου 2015 (ΕΕ L 37 της 13.2.2015, σ. 8) και την απόφαση 2021/281/Ευρατόμ του Συμβουλίου της 22ας Φεβρουαρίου 2021 (ΕΕ L 62 της 23.2.2021, σ. 41).

Ευρωπαϊκή Κοινή Επιχείρηση για τον ITER και την ανάπτυξη της ενέργειας από σύντηξη (F4E)

3.10.3. Στον [πίνακα 3.10.1](#) παρουσιάζονται τα βασικά αριθμητικά στοιχεία που αφορούν την ΚΕ⁹⁴.

Πίνακας 3.10.1 – Βασικά αριθμητικά στοιχεία που αφορούν την ΚΕ

	2020	2019
Προϋπολογισμός πιστώσεων πληρωμών (εκατομμύρια ευρώ)	794,8	721,1
Προϋπολογισμός πιστώσεων ανάληψης υποχρεώσεων (εκατομμύρια ευρώ)	878	689,5
Διαθέσιμος προϋπολογισμός πληρωμών (εκατομμύρια ευρώ) ⁽¹⁾	816,5	761,2
Διαθέσιμος προϋπολογισμός αναλήψεων υποχρεώσεων (εκατομμύρια ευρώ) ⁽¹⁾	885,7	729,7
Σύνολο υπαλλήλων στις 31 Δεκεμβρίου ⁽²⁾	435	439

⁽¹⁾ Στον διαθέσιμο προϋπολογισμό περιλαμβάνονται μεταφορές ανειλημμένων υποχρεώσεων για διοικητικές δαπάνες και έσοδα για ειδικό προορισμό τα οποία δεν είχε ακόμη εγκρίνει το διοικητικό συμβούλιο.

⁽²⁾ Έκτακτοι και συμβασιούχοι υπάλληλοι, καθώς και αποσπασμένοι εθνικοί εμπειρογνώμονες.

Πηγή: Στοιχεία παρασχεθέντα από την ΚΕ.

3.10.4. Τα ποσοστά εκτέλεσης των διαθέσιμων πιστώσεων ανάληψης υποχρεώσεων και πληρωμών ανήλθαν σε 100 % και 98 % αντίστοιχα στα τέλη του 2020.

Πληροφορίες προς υποστήριξη της δήλωσης αξιοπιστίας

3.10.5. Η προσέγγιση ελέγχου που εφαρμόσαμε περιλαμβάνει αναλυτικές ελεγκτικές διαδικασίες, άμεσες ελεγκτικές δοκιμασίες επαλήθευσης πράξεων στο επίπεδο της ΚΕ και των δικαιούχων και αξιολόγηση των βασικών δικλίδων ελέγχου που περιλαμβάνουν τα συστήματα εποπτείας και ελέγχου της ΚΕ. Τα αποτελέσματα των εν λόγω εργασιών συμπληρώθηκαν από αποδεικτικά στοιχεία προερχόμενα,

⁹⁴ Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τις αρμοδιότητες και τις δραστηριότητες της ΚΕ διατίθενται στον ιστότοπό της: www.f4e.europa.eu.

Ευρωπαϊκή Κοινή Επιχείρηση για τον ITER και την ανάπτυξη της ενέργειας από σύντηξη (F4E)

αφενός, από τις εργασίες άλλων ελεγκτών και, αφετέρου, από την ανάλυση των πληροφοριακών στοιχείων που παρείχε η διοίκηση της ΚΕ.

3.10.6. Για την περιγραφή των στοιχείων για τη θεμελίωση της γνώμης, των αρμοδιοτήτων της διοίκησης και των υπευθύνων για τη διακυβέρνηση, καθώς και των αρμοδιοτήτων του ελεγκτή όσον αφορά τον έλεγχο των λογαριασμών και των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται, ανατρέξτε στην ενότητα 3.1 της έκθεσης. Η υπογραφή στη σελίδα **169** αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της γνώμης.

Δήλωση αξιοπιστίας του ΕΕΣ προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο – έκθεση του ανεξάρτητου ελεγκτή

Γνώμη

3.10.7. Ελέγξαμε:

- α) τους λογαριασμούς της ΚΕ, οι οποίοι περιλαμβάνουν τις οικονομικές καταστάσεις⁹⁵ και τις εκθέσεις σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού⁹⁶ για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2020, καθώς και
- β) τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι εν λόγω λογαριασμοί, όπως ορίζει το άρθρο 287 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).

⁹⁵ Οι οικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνουν τον ισολογισμό, την κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων, την κατάσταση ταμειακών ροών, την κατάσταση μεταβολών του καθαρού ενεργητικού, καθώς και σύνοψη των κύριων λογιστικών πολιτικών και άλλες επεξηγηματικές σημειώσεις.

⁹⁶ Οι εκθέσεις σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού περιλαμβάνουν τις εκθέσεις που παρουσιάζουν συγκεντρωτικά το σύνολο των πράξεων του προϋπολογισμού και τις σχετικές επεξηγηματικές σημειώσεις.

Ευρωπαϊκή Κοινή Επιχείρηση για τον ITER και την ανάπτυξη της ενέργειας από σύντηξη (F4E)

Αξιοπιστία των λογαριασμών

Γνώμη σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών

3.10.8. Κατά τη γνώμη μας, οι λογαριασμοί της ΚΕ για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2020 απεικονίζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη πλευρά, την οικονομική κατάστασή της την 31η Δεκεμβρίου 2020, τα αποτελέσματα των πράξεών της, τις ταμειακές ροές της και τις μεταβολές του καθαρού ενεργητικού της για το οικονομικό έτος που έληξε την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό της και τους λογιστικούς κανόνες που ενέκρινε ο υπόλογος της Επιτροπής. Οι κανόνες αυτοί βασίζονται στα διεθνώς αποδεκτά λογιστικά πρότυπα για τον δημόσιο τομέα.

Νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί

Έσοδα

Γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των εσόδων στα οποία βασίζονται οι λογαριασμοί

3.10.9. Κατά τη γνώμη μας, τα έσοδα στα οποία βασίζονται οι λογαριασμοί για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2020 είναι, από κάθε ουσιώδη πλευρά, νόμιμα και κανονικά.

Πληρωμές

Γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πληρωμών στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί

3.10.10. Κατά τη γνώμη μας, οι πληρωμές στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2020 είναι, από κάθε ουσιώδη πλευρά, νόμιμες και κανονικές.

Επισήμανση ειδικών θεμάτων

Ευρωπαϊκή Κοινή Επιχείρηση για τον ITER και την ανάπτυξη της ενέργειας από σύντηξη (F4E)

3.10.11. Το ΕΕΣ, χωρίς να θέτει υπό αμφισβήτηση τη γνώμη που διατυπώνει στα σημεία **3.10.8** και **3.10.10**, εφιστά την προσοχή στα σημεία **3.10.13** έως **3.10.15**, όπου ενημερώνει ότι οι ετήσιοι λογαριασμοί της ΚΕ για το οικονομικό έτος 2020 περιλαμβάνουν την εκτίμηση της ΚΕ σχετικά με το συνολικό κόστος για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων της όσον αφορά τα παραδοτέα για το έργο ITER, η οποία ανέρχεται σε 17,97 δισεκατομμύρια ευρώ. Εντούτοις, μεταβολές στις βασικές παραδοχές στις οποίες στηρίζονται η εκτίμηση του κινδύνου και η έκθεση σε αυτόν ενδέχεται να επιφέρουν σημαντική αύξηση των εξόδων ή/και περαιτέρω καθυστερήσεις σχετικά με την υλοποίηση του έργου ITER.

3.10.12. Οι παρατηρήσεις που ακολουθούν δεν θέτουν υπό αμφισβήτηση τη γνώμη του ΕΕΣ.

Παρατηρήσεις σχετικά με την εκτίμηση του κόστους κατά την ολοκλήρωση του έργου ITER

3.10.13. Η ΚΕ τηρεί εκτίμηση σχετικά με το συνολικό κόστος για την εκπλήρωση, το 2042, των υποχρεώσεων της όσον αφορά τα παραδοτέα για το έργο ITER, τη λεγόμενη εκτίμηση κατά την ολοκλήρωση (estimate at completion, EaC). Στα τέλη του 2020, το εκτιμώμενο από την ΚΕ εν λόγω συνολικό κόστος ανερχόταν σε 17 968 εκατομμύρια ευρώ (σε τιμές 2020). Πρόκειται για το άθροισμα των συνολικών πληρωμών στα τέλη του 2020, που ανήλθαν σε 7 345 εκατομμύρια ευρώ, και των εκτιμώμενων μελλοντικών πληρωμών, που εκτιμώνται σε 10 623 εκατομμύρια ευρώ (σε τιμές 2020).

3.10.14. Σε σύγκριση με τους ετήσιους λογαριασμούς για το 2019, στους οποίους η εκτίμηση του κόστους για την ολοκλήρωση παρουσιαζόταν μόνο σε πιστώσεις ITER, η ΚΕ βελτίωσε σημαντικά την ποιότητα των πληροφοριών που περιλαμβάνονται στους ετήσιους λογαριασμούς για το 2020, παρουσιάζοντας την εκτίμηση του κόστους για την ολοκλήρωση σε ευρώ και σε τιμές 2020, συμπεριλαμβανομένου του αντίκτυπου του BREXIT και της πανδημίας COVID-19. Εντούτοις, μεταβολές στις βασικές παραδοχές στις οποίες στηρίζονται η εκτίμηση του κινδύνου και η έκθεση σε αυτόν ενδέχεται να συνεπιφέρουν σημαντική αύξηση των εξόδων και περαιτέρω καθυστερήσεις σχετικά με το έργο. Χαρακτηριστικά είναι τα παραδείγματα που παρατίθενται παρακάτω:

Ευρωπαϊκή Κοινή Επιχείρηση για τον ITER και την ανάπτυξη της ενέργειας από σύντηξη (F4E)

- Απαιτήσεις σχετικά με την πυρηνική ασφάλεια: Μολονότι η ΚΕ συνεργάζεται με τον ΔΟ ITER προκειμένου να διασφαλιστεί ότι τα σχέδια συμμορφώνονται με τις επιμέρους απαιτήσεις σχετικά με την πυρηνική ασφάλεια, η γαλλική αρχή πυρηνικής ασφάλειας έχει την εξουσία σε τελικό βαθμό, ενώ οποιαδήποτε αλλαγή επέλθει στις απαιτήσεις σχετικά με την ασφάλεια μπορεί να έχει μεγάλο αντίκτυπο στο κόστος.
- Εκτίμηση του κόστους σχετικά με το συγκρότημα «Hot Cell» (Hot Cell Complex): Δεν έχει υποβληθεί σε αναθεώρηση και το τρέχον στάδιο ωρίμανσης των απαιτήσεων σχετικά με το σχέδιο του ΔΟ ITER δεν δίνει στην F4E τη δυνατότητα να καταρτίσει αξιόπιστη εκτίμηση του κόστους.
- Αλλαγές των απαιτήσεων: Παρόλο που οποιαδήποτε αναγκαία αλλαγή θα χρηματοδοτηθεί μέσω έκτακτης διευκόλυνσης (ήτοι μέσω του αποθεματικού ή του μη διανεμηθέντος προϋπολογισμού του ITER) και η ΚΕ έχει επισημάνει τον θετικό αντίκτυπο της πολιτικής αυτής, είναι αδύνατον να αποκλειστεί το ενδεχόμενο να προκύψουν. Οι εν λόγω αλλαγές ενδέχεται να επιφέρουν περαιτέρω καθυστερήσεις και επιπλέον κόστος σχετικά με τρέχουσες και μελλοντικές κατασκευαστικές δραστηριότητες.

3.10.15. Η ΚΕ επισήμανε πως ο αντίκτυπος της πανδημίας COVID-19 ήταν σοβαρός αλλά όχι βαρύνων. Έως τον Απρίλιο 2021, η πανδημία είχε επιφέρει καθυστερήσεις έως και τεσσάρων μηνών σε ορισμένα παραδοτέα, με συνεπακόλουθη αύξηση του κόστους κατά περίπου 47 εκατομμύρια ευρώ (σε τιμές 2008) για το σύνολο του έργου ITER. Περαιτέρω επιπτώσεις ενδέχεται να επέλθουν σε περίπτωση επιδείνωσης της πανδημίας το 2021.

Παρατηρήσεις σχετικά με τις εσωτερικές δικλίδες ελέγχου

3.10.16. Οι ακόλουθες παρατηρήσεις αφορούν τις τοπικές εφαρμογές ΤΠ που χρησιμοποιεί η ΚΕ για τη διαχείριση των νομικών δεσμεύσεων και συμβάσεων (DACC) και τη διαχείριση της τεκμηρίωσης (IDM)⁹⁷. Δεν ισχύουν για τα συστήματα και τη ροή εργασιών του κεντρικού συστήματος χρηματοπιστωτικών πληροφοριών της

⁹⁷ Οι παρατηρήσεις δεν λαμβάνουν υπόψη τις πρόσφατες αλλαγές που πραγματοποίησε η ΚΕ το 2021 για τον μετριασμό των εντοπισθέντων κινδύνων.

Ευρωπαϊκή Κοινή Επιχείρηση για τον ITER και την ανάπτυξη της ενέργειας από σύντηξη (F4E)

Επιτροπής (ABAC). Αφορούν τον αρμόδιο διατάκτη (RAO) της ΚΕ σε όλα τα επίπεδα και τους υπαλλήλους της ΚΕ που εκτελούν καθήκοντα αναπληρωτή διατάκτη.

3.10.17. Με την πάροδο των ετών, η ΚΕ κατέβαλε σημαντικές προσπάθειες για την υλοποίηση ενός ηλεκτρονικού συστήματος διαχείρισης εγγράφων. Στα τέλη Μαρτίου του 2020, ο εκτελεστικός διευθυντής της ΚΕ αποφάσισε, ως προσωρινό διοικητικό μέτρο στη διάρκεια της πανδημίας COVID-19, τη χρήση προηγμένης ηλεκτρονικής υπογραφής εντός της DACC όχι μόνο για τη διαχείριση και την υπογραφή των τροποποιήσεων συμβάσεων αλλά και για τις αρχικές συμβάσεις.

3.10.18. Σε γενικές γραμμές, το μέτρο αυτό επέτρεψε στην ΚΕ να διατηρήσει την επιχειρησιακή συνέχεια και στο προσωπικό της να τηλεργαστεί από την έναρξη της πανδημίας COVID-19. Ωστόσο, η ΚΕ δεν ευθυγράμμισε πλήρως τις τοπικές εφαρμογές ΤΠ της με τις εσωτερικές διαδικασίες για τη μεταβίβαση αρμοδιοτήτων. Όπως περιγράφεται στα ακόλουθα σημεία, εκκρεμεί η διευθέτηση σημαντικών αδυναμιών που αφορούν:

- νομικές πτυχές που σχετίζονται με την εφαρμογή του πλαισίου της ΚΕ για τις μεταβιβάσεις αρμοδιοτήτων και τη χρήση προηγμένης ηλεκτρονικής υπογραφής·
- τεχνικές πτυχές που σχετίζονται με την τεχνική διαρρύθμιση των εφαρμογών DACC και IDM (δικαιώματα πρόσβασης χρήστη) για τους αρμόδιους διατάκτες (RAO), τη χρήση λογαριασμών με εικονική ταυτότητα, καθώς και τις διεπαφές των εφαρμογών· και
- πτυχές των εσωτερικών δικλίδων ελέγχου σχετικά με τη συμμόρφωση των τοπικών συστημάτων ΤΠ με τα μεταβιβασθέντα δικαιώματα έγκρισης, και την ορθότητα των λογιστικών και των χρηματοοικονομικών δεδομένων εντός του λογιστικού συστήματος της ΚΕ.

3.10.19. Αντίθετα με τη ροή εργασιών του ABAC, στην εφαρμογή DACC δεν καθίσταται δυνατό να αποδειχθεί ότι ο εκάστοτε υπάλληλος κατανόησε ορθά το περιεχόμενο ενός εγγράφου και συναίνεσε να το υπογράψει εναποθέτοντας την προσωπική του υπογραφή.

3.10.20. Εντός του κεντρικού της συστήματος πιστοποίησης ταυτότητας για τη διαχείριση των συμβάσεων, η ΚΕ δημιούργησε, πέραν των ατομικών λογαριασμών χρηστών, ομαδικούς λογαριασμούς με εικονική ταυτότητα για τη διευκόλυνση της διαχείρισης των τοπικών εφαρμογών ΤΠ (DACC, IDM). Ωστόσο, έως και το τέλος

Ευρωπαϊκή Κοινή Επιχείρηση για τον ITER και την ανάπτυξη της ενέργειας από σύντηξη (F4E)

του 2020, ο υπηρεσιακός ομαδικός λογαριασμός που δημιουργήθηκε για τον διευθυντή της F4E χρησιμοποιείται επίσης για την έγκριση και την υπογραφή διάφορων σημαντικών εγγράφων. Η πρακτική αυτή αντιβαίνει στις βασικές αρχές που διέπουν την πολιτική διαχείρισης πρόσβασης ΤΠΕ της ΚΕ, η οποία προβλέπει με σαφήνεια τη μοναδικότητα των λογαριασμών χρηστών με έκαστο να συνδέεται με έναν μόνο χρήστη. Ως εκ τούτου, θεωρείται σοβαρή αδυναμία των εσωτερικών δικλίδων ελέγχου καθότι παρέχει τη δυνατότητα σε όλους εκείνους που συμμετέχουν στον ομαδικό λογαριασμό να εκτελούν ενέργειες οι οποίες εμπίπτουν στην αποκλειστική αρμοδιότητα του αρμόδιου διατάκτη.

3.10.21. Το σχετικό με τις μεταβιβάσεις αρμοδιοτήτων πλαίσιο της ΚΕ έχει ως στόχο τη συγκέντρωση των μεταβιβάσεων αρμοδιοτήτων στους αρμόδιους διατάκτες και, μεταξύ άλλων, την παροχή επικαιροποιημένης συνοπτικής παρουσίασης όλων των εγκεκριμένων μεταβιβάσεων αρμοδιοτήτων και των ρυθμίσεων αναπλήρωσης εντός της F4E. Ωστόσο, έως το τέλος του 2020, το πλαίσιο για τις μεταβιβάσεις αρμοδιοτήτων στις τοπικές εφαρμογές ΤΠ της ΚΕ (DACC, IDM) δεν προέβλεπε την αυτόματη μεταβίβαση αρμοδιοτήτων σε τεχνικό επίπεδο (ήτοι των δικαιωμάτων χρήστη για την έγκριση πράξεων) αλλά, αντιθέτως, εναπόκειται σε κάθε αρμόδιο διατάκτη να επιλέξει το κατάλληλο άτομο στο οποίο θα γινόταν η μεταβίβαση των αρμοδιοτήτων, βάσει του εγκεκριμένου από τον διευθυντή της ΚΕ πλαισίου. Επιπλέον, μεταβιβαζόμενες βάσει συμβάσεων αρμοδιότητες (ήτοι η υπογραφή δεσμευτικών αποφάσεων υπό ορισμένες προϋποθέσεις) ανατίθενται σε υπαλλήλους της ΚΕ, εκτός του αρμόδιου διατάκτη (ήτοι σε υπεύθυνους για τις συμβάσεις), γεγονός που δεν αποτυπώνεται στο πλαίσιο της ΚΕ σχετικά με τις μεταβιβάσεις αρμοδιοτήτων.

3.10.22. Τέλος, σε αντίθεση με τη ροή εργασιών του ABAC, η εφαρμογή DACC δεν έχει μέχρι στιγμής υποβληθεί σε έλεγχο των εσωτερικών δικλίδων προκειμένου να διασφαλιστεί η συμμόρφωση των δικαιωμάτων χρήστη για την έγκριση πράξεων με τις αρμοδιότητες που μεταβιβάζονται στο προσωπικό. Συνεπώς, υπάρχει μεγάλος κίνδυνος να μην έχουν εντοπιστεί ούτε μετριάσει περιπτώσεις μη συμμόρφωσης λόγω παραβίασης της πολιτικής της ΚΕ σχετικά με τις μεταβιβάσεις αρμοδιοτήτων.

3.10.23. Παρόλο που η ΚΕ ξεκίνησε το 2016 να χρησιμοποιεί την εφαρμογή DACC για τη διαχείριση των νομικών δεσμεύσεων και των συμβάσεων (και των αρχικών συμβάσεων από το 2020), η οποία εξυπηρετεί ως εκ τούτου και ως πηγή συμπληρωματικών λογιστικών και χρηματοοικονομικών δεδομένων, το λογιστικό σύστημα της ΚΕ δεν έχει επικυρωθεί από το 2013. Η κατάσταση αυτή δεν συνάδει με

Ευρωπαϊκή Κοινή Επιχείρηση για τον ITER και την ανάπτυξη της ενέργειας από σύντηξη (F4E)

τον δημοσιονομικό κανονισμό της ΚΕ, ο οποίος προβλέπει την υποχρέωση επικύρωσης του λογιστικού συστήματος σε περίπτωση σημαντικής αλλαγής.

3.10.24. Εφιστούμε την προσοχή στον έλεγχο της υπηρεσίας εσωτερικού λογιστικού ελέγχου (Internal Audit Service, IAS) της Επιτροπής όσον αφορά τη μεταβίβαση εξουσιών, την αποδοτικότητα της λήψης αποφάσεων σχετικά με την F4E, καθώς και τους μηχανισμούς συνεργασίας με τη Γενική Διεύθυνση Ενέργειας της Επιτροπής, που έχει προγραμματιστεί να ξεκινήσει στις αρχές Ιουνίου του 2021.

Παρατηρήσεις σχετικά με τις διαδικασίες προσλήψεων

3.10.25. Οι διαδικασίες προσλήψεων της ΚΕ που έλαβαν χώρα το 2020 χαρακτηρίζονταν από έλλειψη διαφάνειας όσον αφορά την κατάρτιση του τελικού πίνακα των επικρατέστερων υποψηφίων οι οποίοι κλήθηκαν να συμμετάσχουν στην επόμενη φάση αξιολόγησης (συνέντευξη και γραπτή δοκιμασία). Ειδικότερα, δεν είναι σαφής ο τρόπος με τον οποίο η επιτροπή επιλογής έλαβε υπόψη τα επιθυμητά κριτήρια για την κατάρτιση του πίνακα των επικρατέστερων υποψηφίων.

Άλλα θέματα

3.10.26. Η μέθοδος υπολογισμού της ΚΕ για τις ετήσιες εισφορές των μελών για το 2020 δεν συμμορφωνόταν με τις σχετικές διατάξεις του δημοσιονομικού κανονισμού της ΚΕ. Αντί να χρησιμοποιήσει τις εγκεκριμένες από το διοικητικό της συμβούλιο εκτιμήσεις των εισφορών, η ΚΕ εισέπραξε τις εισφορές βάσει μη ακόμη εγκεκριμένου σχεδίου εκτιμήσεων.

3.10.27. Η ΚΕ χρησιμοποιεί τη δική της πύλη για ηλεκτρονικές δημόσιες συμβάσεις, η οποία δεν είναι πλήρως συγχρονισμένη με την αντίστοιχη λύση της Επιτροπής. Μελλοντικές βελτιώσεις του εργαλείου της F4E για ηλεκτρονικές δημόσιες συμβάσεις μπορεί να οδηγήσουν σε άσκοπη αλληλοεπικάλυψη με τον κόπο που καταβάλλει και την επένδυση που πραγματοποιεί η Επιτροπή. Η πρακτική αυτή δεν συνάδει με την αρχή του ενιαίου «χώρου ηλεκτρονικής ανταλλαγής δεδομένων» για τους συμμετέχοντες, όπως προβλέπεται στον δημοσιονομικό κανονισμό της ΕΕ.

Ευρωπαϊκή Κοινή Επιχείρηση για τον ITER και την ανάπτυξη της ενέργειας από σύντηξη (F4E)

Παρακολούθηση των παρατηρήσεων προηγούμενων ετών

3.10.28. Στο *παράρτημα* παρουσιάζεται επισκόπηση των διορθωτικών μέτρων που ελήφθησαν σε συνέχεια των παρατηρήσεων που διατύπωσε το ΕΕΣ σε προηγούμενα έτη.

Ευρωπαϊκή Κοινή Επιχείρηση για τον ITER και την ανάπτυξη της ενέργειας από σύντηξη (F4E)

Παράρτημα - Παρακολούθηση των παρατηρήσεων προηγούμενων ετών

Έτος	Σχόλια του ΕΕΣ	Κατάσταση εφαρμογής των διορθωτικών μέτρων (Ολοκληρώθηκε / Εν εξελίξει / Εκκρεμεί / ά.α.)
2019	Ο προϋπολογισμός για το κεφάλαιο 3.4 – Άλλες επιχειρησιακές δαπάνες χρησιμοποιείται για διάφορες κατηγορίες δαπανών (ήτοι δαπάνες για απασχολούμενους στο πλαίσιο σύμβασης ή εσωτερικής ανάθεσης, δαπάνες αποστολών, δαπάνες νομικής υποστήριξης κ.λπ.). Για να εξασφαλιστεί η τήρηση των αρχών της διαφάνειας και της ειδικότητας του προϋπολογισμού, θα πρέπει να δημιουργηθεί χωριστό κεφάλαιο για κάθε κατηγορία δαπανών.	Ολοκληρώθηκε
2019	Όσον αφορά μία διαδικασία σύναψης συμβάσεων υψηλής αξίας, τα αρχικώς δημοσιευμένα χρονοδιαγράμματα και οι προθεσμίες δεν ήταν ρεαλιστικές. Σε μία περίπτωση, ο διοικητικός φόρτος που συνεπαγόταν η απόδειξη της ισοδυναμίας με τη συγκεκριμένη πιστοποίηση, ως μέρος των κριτηρίων επιλογής, ενδέχεται να απέτρεψε δυνητικούς αναδόχους με ισοδύναμες πιστοποιήσεις από την υποβολή προσφοράς.	ά.α.
2019	Η ΚΕ αξιολογείται ετησίως από ομάδα εξωτερικών εμπειρογνομόνων. Η ομάδα εμπειρογνομόνων εντόπισε σειρά προβλημάτων και κινδύνων στο επίπεδο των ανώτερων διοικητικών στελεχών και της εταιρικής φιλοσοφίας. Η κατάσταση αυτή, εάν παραμείνει ανεπίλυτη, θα μπορούσε να επηρεάσει αρνητικά τις επιδόσεις του προσωπικού.	Εν εξελίξει

Ευρωπαϊκή Κοινή Επιχείρηση για τον ITER και την ανάπτυξη της ενέργειας από σύντηξη (F4E)

Έτος	Σχόλια του ΕΕΣ	Κατάσταση εφαρμογής των διορθωτικών μέτρων (Ολοκληρώθηκε / Εν εξελίξει / Εκκρεμεί / ά.α.)
2019	<p>Λόγω των περιορισμών στον πίνακα προσωπικού όσον αφορά το μόνιμο και λοιπό προσωπικό, η F4E χρησιμοποιεί όλο και περισσότερο απασχολούμενους με σύμβαση ή εσωτερική ανάθεση. Το 2019, το επίπεδο των εν λόγω ανθρώπινων πόρων είχε ήδη ανέλθει περίπου στο 62 % του μόνιμου και λοιπού προσωπικού της ΚΕ. Η διαχείριση ανθρώπινων πόρων της ΚΕ δεν διαθέτει επικαιροποιημένες πληροφορίες σχετικά με το μέγεθος των εν λόγω πόρων, δεδομένου ότι η διαχείρισή της είναι αποκεντρωμένη σε επίπεδο μονάδας ή διεύθυνσης. Η κατάσταση αυτή ενέχει σημαντικούς κινδύνους για την ΚΕ, οι οποίοι απειλούν τη διατήρηση των βασικών ικανοτήτων της και τη σαφήνεια της λογοδοσίας, όπως και με το ενδεχόμενο δικαστικών διαφορών και τη μείωση της αποδοτικότητας του προσωπικού λόγω της αποκεντρωμένης διαχείρισης.</p>	Εν εξελίξει

Ευρωπαϊκή Κοινή Επιχείρηση για τον ITER και την ανάπτυξη της ενέργειας από σύντηξη (F4E)

Έτος	Σχόλια του ΕΕΣ	Κατάσταση εφαρμογής των διορθωτικών μέτρων (Ολοκληρώθηκε / Εν εξελίξει / Εκκρεμεί / ά.α.)
2019	<p>Το 2019, το διοικητικό συμβούλιο της F4E όρισε ειδική ομάδα (Ad-Hoc Group, AHG) για να επανεξετάσει το σύστημα υποβολής εκθέσεων της ΚΕ και να προτείνει τις δέουσες αλλαγές. Η ειδική ομάδα πρότεινε την καθιέρωση νέου συστήματος διαχείρισης δεδουλευμένης αξίας (Earned Value Management, EVM), το οποίο εγκρίθηκε από το διοικητικό συμβούλιο της F4E τον Απρίλιο του 2019⁹⁸. Ωστόσο, το προτεινόμενο σύστημα EVM δεν λαμβάνει υπόψη όλες τις συστάσεις των ανεξάρτητων εμπειρογνομόνων⁹⁹ και δεν παρέχει σαφείς πληροφορίες σχετικά με την τεχνική πρόοδο που έχει επιτευχθεί μέχρι σήμερα έναντι των αντίστοιχων πραγματοποιηθέντων εξόδων, όσον αφορά το σύνολο των υποχρεώσεων της ΚΕ σχετικά με τα παραδοτέα για το έργο ITER. Λαμβάνοντας υπόψη τη σημασία του νέου συστήματος EVM για την παρακολούθηση των επιδόσεων, είναι ζωτικής σημασίας η ΚΕ να παρακολουθεί την αποτελεσματικότητά του κατά το στάδιο της υλοποίησης του συστήματος και να ενημερώνει το διοικητικό συμβούλιο κάθε φορά που ανακύπτουν σημαντικά ζητήματα.</p>	Ολοκληρώθηκε

⁹⁸ Διοικητικό συμβούλιο της F4E, πρακτικά αριθ. 43 της 5ης Απριλίου 2019.

⁹⁹ Έβδομη ετήσια αξιολόγηση από ανεξάρτητη ομάδα επανεξέτασης (30 Νοεμβρίου 2018), σ. 30-31.

Ευρωπαϊκή Κοινή Επιχείρηση για τον ITER και την ανάπτυξη της ενέργειας από σύντηξη (F4E)

Απάντηση της Κοινής Επιχείρησης

3.10.16 έως 3.10.20

Η πλατφόρμα διαχείρισης συμβάσεων του F4E, DACC (ακρωνύμιο των όρων «Deviations, Amendments και Contract Changes», αποκλίσεις, τροποποιήσεις και αλλαγές συμβάσεων) είναι ένα ηλεκτρονικό σύστημα ανταλλαγής, το οποίο εκπονήθηκε το 2014 για τη διαχείριση κρίσιμων συστάσεων εκ μέρους της υπηρεσίας εσωτερικού ελέγχου (ΥΕΕ) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σε ό,τι αφορά τις τροποποιήσεις συμβάσεων. Η πρώτη έκδοση του εργαλείου κυκλοφόρησε το 2016 με σκοπό την ενοποίηση της απόκλισης/αλλαγής με την τροποποίηση (νομική δέσμευση) και τη διασφάλιση του ελέγχου των τροποποιήσεων στις συμβάσεις της F4E. Το εργαλείο σχεδιάστηκε επίσης για την παρακολούθηση του κόστους των συμβατικών αλλαγών σε σύγκριση με την εκτίμηση κατά την ολοκλήρωση (ΕκΟ) και τις προβλέψεις κινδύνου. Σε ένα δεύτερο στάδιο, το εργαλείο αναπτύχθηκε περαιτέρω ώστε να καλύπτει και τις εμπορικές τροποποιήσεις (π.χ. ανταλλαγή επιστολών), τις εμπορικές πράξεις (π.χ. έκδοση δικαιωμάτων αγοράς), τις αλλαγές των συμβάσεων-πλαισίων κλπ. Λόγω της κατάστασης που διαμορφώθηκε από την πανδημία COVID-19, αναπτύχθηκε επείγοντως και μια πρόσθετη ενότητα, η οποία δίνει τη δυνατότητα απευθείας υπογραφής συμβάσεων διαδικτυακά και η οποία κυκλοφόρησε τον Απρίλιο του 2020 για τις επιχειρησιακές συμβάσεις. Για τις διοικητικές συμβάσεις, οι διαφορετικές ενότητες έχουν τεθεί σε ισχύ από τις αρχές του 2021. Όσον αφορά τις τεχνικές απαιτήσεις ενός τέτοιου ηλεκτρονικού συστήματος, η F4E βασίστηκε στις απαιτήσεις που ορίζονται από τον δημοσιονομικό κανονισμό της F4E (τρέχον άρθρο 88), με παραπομπή στον γενικό δημοσιονομικό κανονισμό (τρέχον άρθρο 148). Στις αρχές του 2021, στο πλαίσιο της ετήσιας αξιολόγησης του συστήματος εσωτερικού ελέγχου της F4E, εντοπίστηκαν σφάλματα από τον συντονιστή εσωτερικού ελέγχου της F4E όσον αφορά το στάδιο υπογραφής ορισμένων επιχειρησιακών συμβάσεων στην πλατφόρμα DACC. Η F4E εντόπισε ορισμένες συναλλαγές στις οποίες διαχειριστές ζήτησαν από άλλο πρόσωπο να εγκρίνει μια νομική δέσμευση στην πλατφόρμα DACC για λογαριασμό τους. Τέτοιες πράξεις δεν προβλέπονται από το εσωτερικό δημοσιονομικό πλαίσιο της F4E σχετικά με εξουσιοδοτήσεις και αναπληρώσεις για οικονομικούς σκοπούς και, ως εκ τούτου, δεν συνάδουν με τον δημοσιονομικό κανονισμό της F4E.

Παρότι οι συμβάσεις εξακολουθούν να θεωρούνται νόμιμες δυνάμει του ισπανικού και του γαλλικού δικαίου, το ζήτημα φανέρωσε σοβαρές αδυναμίες των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου της F4E. Ως εκ τούτου, στην ετήσια δήλωση αξιοπιστίας της

Ευρωπαϊκή Κοινή Επιχείρηση για τον ITER και την ανάπτυξη της ενέργειας από σύντηξη (F4E)

επιχείρησης για το έτος 2020 ο διευθυντής της F4E συμπεριέλαβε, για λόγους φήμης, μη ποσοτικοποιημένη επιφύλαξη.

Παρά ταύτα, η F4E επιβεβαιώνει ότι από το 2021 και στο εξής η υπηρεσία εσωτερικού ελέγχου της F4E θα επεκτείνει το πεδίο εφαρμογής του ετήσιου ελέγχου της επί των δικαιωμάτων πρόσβασης του συστήματος ABAC ώστε να συμπεριλάβει και την πλατφόρμα DACC. Επιπλέον, η YEE ξεκίνησε τον Ιούνιο του 2021 έναν έλεγχο επί των «εξουσιοδοτήσεων και της αποτελεσματικότητας της διαδικασίας λήψης αποφάσεων στην F4E και επί των μηχανισμών συνεργασίας με τη ΓΔ ENER». Αμφότερες αυτές οι διαδικασίες θα συμβάλουν στην ενίσχυση του τρέχοντος επιπέδου διασφάλισης της συμμόρφωσης προς την πολιτική της F4E για τις εξουσιοδοτήσεις και το σύστημα εσωτερικού ελέγχου.

Εν τω μεταξύ, η F4E έλαβε άμεσα διορθωτικά μέτρα για την αντιμετώπιση των εν λόγω αδυναμιών και για τη διασφάλιση της αποτροπής εκδήλωσης τέτοιων σφαλμάτων στο μέλλον. Σε αυτά περιλαμβάνονται η ενίσχυση των οικονομικών εξακριβώσεων και ελέγχων στο πλαίσιο της πλατφόρμας DACC και η ευαισθητοποίηση του προσωπικού της F4E.

3.10.21

Όσον αφορά τις αρμοδιότητες εξουσιοδότησης που παρέχονται από τις συμβάσεις σε μέλη του προσωπικού πέραν των περιφερειακών διατακτών, αυτές αντιστοιχούν αποκλειστικά στις δραστηριότητες καθημερινής διαχείρισης της σύμβασης και δεν τροποποιούν τη σύμβαση αυτή καθεαυτή. Η ΚΕ F4E θα επικαιροποιήσει την αντίστοιχη διάταξη του υποδείγματος σύμβασης.

3.10.22

Η F4E επιβεβαιώνει ότι η επικύρωση του δικαιώματος χρήστη εκτελείται από τρίτους για λόγους ασφαλείας.

3.10.23

Η F4E επιβεβαιώνει ότι η επικύρωση των λογιστικών συστημάτων θα ξεκινήσει εντός του 2021. Ωστόσο, η F4E επισημαίνει ότι η πλατφόρμα DACC δεν συγχρονίζεται αυτομάτως με το σύστημα ABAC. Τυχόν δεδομένα που εισάγονται στο λογιστικό σύστημα επικυρώνονται σύμφωνα με το σύστημα εσωτερικού ελέγχου: προβλέπονται εκ των προτέρων και εκ των υστέρων έλεγχοι για τη διασφάλιση της ποιότητας των λογιστικών στοιχείων.

Ευρωπαϊκή Κοινή Επιχείρηση για τον ITER και την ανάπτυξη της ενέργειας από σύντηξη (F4E)

3.10.25

Η F4E συνέχισε να εξελίσσει τις διαδικασίες της για τις προσλήψεις. Σε αυτές, από τις αρχές του 2021 προβλέπονται πλήρεις ποσοτικές αξιολογήσεις των αιτήσεων.

3.10.26

Η F4E έχει θεσπίσει μέτρα, ιδίως την έγκριση του ενιαίου εγγράφου προγραμματισμού για το επόμενο έτος από το τελευταίο διοικητικό συμβούλιο του έτους, για να αποτρέψει τυχόν επανεμφάνιση του ζητήματος στο μέλλον.

3.10.27

Η F4E αποφάσισε να χρησιμοποιήσει ένα εμπορικά διαθέσιμο εργαλείο ηλεκτρονικής υποβολής λόγω του ότι το εργαλείο της Επιτροπής έχει περιορισμένο πεδίο εφαρμογής (μόνο για ανοιχτές διαδικασίες) και υψηλό αριθμό αναφερόμενων συμβάντων και ζητημάτων σταθερότητας. Όταν το προσφερόμενο από την Επιτροπή εργαλείο θα είναι σε θέση να καλύψει όλους τους τύπους διαδικασιών για τις προμήθειες που εξυπηρετούν τις ανάγκες της F4E και θα μειώσει το ποσοστό των συμβάντων, η F4E θα εξετάσει το ενδεχόμενο μετακίνησης στο εργαλείο της Επιτροπής και θα αποφασίσει βάσει των επιχειρησιακών απαιτήσεων της F4E. Επιπλέον, το εμπορικά διαθέσιμο εργαλείο της F4E συμμορφώνεται απόλυτα προς τις διατάξεις των οδηγιών της ΕΕ για τις δημόσιες προμήθειες. Παρέχει δωρεάν ηλεκτρονική πρόσβαση στις προσκλήσεις υποβολής προσφορών που δημοσιεύονται από την F4E και συνδέεται με τις ηλεκτρονικές κοινοποιήσεις και τον διαδικτυακό τόπο της βάσης δεδομένων TED, όπου δημοσιεύονται οι προκηρύξεις της F4E για δημόσιες προμήθειες.

Η παρούσα έκθεση εγκρίθηκε από το Τμήμα IV, του οποίου προεδρεύει ο Mihails KOZLOVS, Μέλος του Ελεγκτικού Συνεδρίου, στο Λουξεμβούργο, στις 21 Σεπτεμβρίου 2021.

Για το Ελεγκτικό Συνέδριο

Klaus-Heiner LEHNE

Πρόεδρος

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ

© Ευρωπαϊκή Ένωση, 2021.

Η πολιτική για την περαιτέρω χρήση εγγράφων του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου (ΕΕΣ) εφαρμόζεται δυνάμει της [απόφασης αριθ. 6-2019 του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου](#) για την πολιτική ανοικτών δεδομένων και την περαιτέρω χρήση εγγράφων.

Με εξαίρεση τις περιπτώσεις όπου ορίζεται διαφορετικά (π.χ. σε χωριστές ανακοινώσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας), το περιεχόμενο του ΕΕΣ που ανήκει στην ΕΕ παραχωρείται βάσει της άδειας [Creative Commons Attribution 4.0 International \(CC BY 4.0\)](#). Αυτό σημαίνει ότι επιτρέπεται η περαιτέρω χρήση, υπό τον όρο ότι αναφέρεται η πηγή και επισημαίνονται οι αλλαγές. Απαγορεύεται η διαστρέβλωση του αρχικού νοήματος ή μηνύματος των εγγράφων από τον περαιτέρω χρήστη. Το ΕΕΣ δεν φέρει ευθύνη για οποιαδήποτε συνέπεια προερχόμενη από την περαιτέρω χρήση εγγράφων.

Εάν συγκεκριμένο περιεχόμενο αναφέρεται σε ταυτοποιήσιμα φυσικά πρόσωπα, π.χ. φωτογραφίες υπαλλήλων του ΕΕΣ, ή περιλαμβάνει έργα τρίτων, υποχρεούστε να μεριμνήσετε για την απόκτηση των αναγκαίων δικαιωμάτων. Όταν λαμβάνεται έγκριση, η έγκριση αυτή ακυρώνει την ανωτέρω γενική έγκριση και αναφέρει σαφώς τυχόν περιορισμούς στην χρήση.

Για τη χρήση ή την αναπαραγωγή περιεχομένου που δεν ανήκει στην ΕΕ, μπορεί να χρειάζεται να ζητήσετε άδεια απευθείας από τους κατόχους των δικαιωμάτων.

Το λογισμικό ή τα έγγραφα που καλύπτονται από δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας, όπως τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας, τα εμπορικά σήματα, τα καταχωρισμένα σχέδια, οι λογότυποι και οι επωνυμίες/ονομασίες, εξαιρούνται από την πολιτική του ΕΕΣ για την περαιτέρω χρήση και δεν σας παρέχεται σχετική άδεια.

Η «οικογένεια» των ιστοτόπων των θεσμικών οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στον τομέα europa.eu, παρέχει συνδέσμους προς ιστοτόπους τρίτων. Δεδομένου ότι το ΕΕΣ δεν τους ελέγχει, σας συνιστούμε να εξετάζετε τις πολιτικές τους για την προστασία του ιδιωτικού απορρήτου και της πνευματικής ιδιοκτησίας.

Χρήση του λογοτύπου του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου

Δεν επιτρέπεται η χρήση του λογοτύπου του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου χωρίς την προηγούμενη σύμφωνη γνώμη του οργάνου.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ
ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ
ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Υπηρεσία Εκδόσεων
της Ευρωπαϊκής Ένωσης